..ARGO 2........

...Deodată, m-am simţit trecînd în "turbo". Conştienţa mea superioară şi alte nivele din mine însumi parcă mă căutau. Dar care "eu" şi cine mă căuta? Eu şi tot eu, ca şi cum diversele părţi dispersate din mine însumi se reunificau. În această etapă, încă o dată totul devenea simplu, evident, nu mai aveam corp, **existam**. Eram ca un satelit artificial pe orbita din jurul Pămîntului. Eram foarte aproape de această frontieră care separă un univers de altul, o dimensiune de alta.

Da, erupţiile Gamma sînt nişte găuri negre. Sub constrîngerea maximă a deformării materiei, relativitatea generală prezice existenţa unui nou fenomen în univers: gaura neagră, regiunea cea mai deformată a spaţiului-timp. Găurile negre aflate în rotaţie conţin punţi capabile să conecteze universul nostru. Cu ce? Poate cu alte universuri, cu lumi paralele, cu lumi vibratorii diferite sau stări de conştienţă pe care tradiţia le numeşte Samadhi?

M-am simţit căpătînd o dimensiune originală, dimensiunea MEA, aceea pe care am avut-o, pe care o am şi o voi avea în eternitate.

N 973-96003-1-X

LEI 2200

PATRICK DROUOT

VINDECARE SPIRITUALĂ ȘI NEMURIRE

Căile terapeutice ale viitorului

Sagittarius

PATRICK DROUOT

VINDECARE SPIRITUALĂ ȘI NEMURIRE

Căile terapeutice ale viitorului

Traducere de Alexandra Dogaru

colecția **ARGO**

Sagittarius

IAȘI, 1994

Coperta: Elena Dimitriu

Patrick DROUOT
GUÉRISON SPIRITUELLE ET IMMORTALITÉ
(Les voies thérapeutiques du futur)

ISBN 973 - 96003 - 1 - X

Am început să caut
ca un tehnician,
sper să ajung, la capăt,
fiinţă omenească.
Dacă urmezi un scop,
te-nchizi pentru celelalte,
posedat fiind de scopul ales.
Dar dacă te deschizi pentru toate,
atunci vei găsi şi vei deveni liber.

Patrick Drouot

INTRODUCERE

De cincisprezece ani, viaţa mea a cunoscut o seamă de întîmplări deosebite care, adeseori, au făcut lumea obişnuită să se transforme într-un peisaj miraculos, de o realitate foarte diferită de aceea a vieţii cotidiene. Şi, începînd din clipa cînd am trăit *adevăratul* univers, cotidianul meu obişnuit a încetat să mai fie acelaşi.

"Vindecare spirituală şi nemurire" nu este nici ipoteză ştiinţifică, nici adevăr mistic şi, ca multe fenomene care ne ies în cale pe neaşteptate, ideea acestei cărţi îşi are originea într-o întîmplare petrecută în Argentina, în noiembrie 1973.

Totul s-a produs brusc, la sfîrşitul unei deplasări în interes de serviciu, într-o duminică dimineaţa, pe cînd mă pregăteam să iau micul dejun într-un mare hotel din Buenos Aires. De mai mulţi ani cercetasem discret, de mai multe ori, fenomenul vieţilor anterioare şi incursunile conştiinţei umane în afara timpului; mai întîi în Statele Unite, apoi la întoarcerea în Franţa în ianuarie 1983. Pentru că aceste noi strategii de explorare a conştiinţei umane sînt deja expuse în două din lucrările mele anterioare, nu voi mai reveni asupra lor.

Eram pierdut în visare cînd au intrat în sala de mese nişte bărbaţi şi nişte femei care discutau. N-am realizat ce mi se întîmpla, însă deodată totul a fost clar, exact, *existam* pur şi simplu. Timpul s-a oprit şi toate au devenit mai ample, gesturile, poziţiile, detaliile vestimentare, însăşi existenţa acelor persoane devenise un lucru minunat. Pe cînd îi priveam fascinat, am perceput o luminozitate diafană înăuntrul şi în jurul fiecărei persoane din grup; cu toate acestea, simultan am realizat că erau doar nişte fiinţe adormite, inconştiente de natura lor luminoasă. Forţa vitală a fiecărei fiinţe părea prinsă în capacana unei cochilii care stătea în calea oricărui contact cu *realul* şi tot ceea ce ar fi putut fi iluminat de conştiinţa pură era cenuşiu şi parcă lipsit de viaţă. Mi-am dat seama că era acolo o aparenţă exterioară de viaţă, dar interiorul era numai o găoace goală. Cu cîteva secunde înainte eram la fel ca ei; am înţeles atunci că numai o graniţă fină despărţea cele două stări ale fiinţei, apoi m-a străbătut fugitiv teama că voi uita această stare diferită şi totuşi atît de reală.

Cunoscusem, desigur, stări de conştiinţă neobişnuite, provocate cu ajutorul tehnicilor mentale, al imageriilor ghidate sau cu ajutorul unui instructor, dar pentru a doua oară în viaţă, asta mi se întîmpla spontan. Acea întîmplare a fost elementul decisiv care m-a determinat să

părăsesc domeniul profesional clasic pentru a mă consacra integral unei explorări sistemice a noilor dimensiuni accesibile conştiinţei umane.

În ultimii treizeci de ani, s-au deschis alte căi pentru înţelegerea umană, lumea s-a schimbat şi noi o percepem altfel. Trebuie să ne revizuim rapid şi drastic ideile despre însuşi conceptul de spirit şi despre modul în care acesta acţionează asupra materiei. Avem nevoie de echipe pluridisciplinare pentru cercetarea privind spiritul, creierul şi conştiinţa. Semnalele de alarmă pe care le primim neîncetat de la mediul înconjurător ne conduc la conştientizarea faptului că vechiul nostru sistem de adaptare a ajuns la propriile limite. Astfel, pentru a înţelege o lume aflată în continuă evoluţie, trebuie să explorăm şi să înlăturăm limitele conştiinţei noastre individuale, colective şi planetare.

Misterul uman pare paradoxal în privinţa diferenţei dintre istoria umană şi capacităţile omului. "Aparţinem unei specii excepţional de înzestrate, ale cărei puteri latente sînt ca ale zeilor, dar ale cărei fapte par a aparţine unui maniac [1]. Puţini dintre noi bănuiesc că există ceva fals în felul cum trăim, acţionăm, gîndim şi, după noi, este inerent fiinţei umane să fie singură, anxioasă, nesigură şi să trăiască în teama de moarte. Abia începem să înţelegem cine am putea fi, ce-am putea face din viaţa noastră, din percepţia diferitelor planuri de conştiinţă şi din planeta noastră.

Tema centrală a acestei cărţi comportă mai multe aspecte strîns legate între ele. Am vrut să dezbat subiectul fundamental al terapiilor vibratorii şi al perceperii energetice a naturii luminoase a omului [2]. Bănuiam deja de multă vreme că toate acestea fac parte din zestrea spirituală a omului şi am vrut să arăt ce se poate face în laborator prin măsurarea trenurilor de unde generate de creier în timpul unor asemenea stări de conştiinţă. Am vrut astfel să demonstrăm că prin aparenta creştere a experienţelor mistice şi vizionare, era necesar să reevaluăm conceptul de normalitate ca şi raportul dintre spiritualitate şi psihoză. Ştiinţa medicală a pătruns în profunzime mecanismele ascunse ale bolii, însă numai de puţin timp, terapiile tradiţionale tibetană, sioux şi hopis şi altele dezvăluie în Occident, unui public din ce în ce mai numeros, de ce îşi păstrează oamenii sănătatea.

De curînd, oamenii de ştiinţă au recunoscut că mintea poate influenţa mecanismele biochimice care reglează organismul. Or, este din ce în ce mai evident că spiritul care însufleţeşte structura corporală acţionează

1] *Unknown man*, YATRI, editura Simon and Schuster.

2] În urmă cu zece ani, dr. Jeanine Fontaine a deschis calea cu mai multe lucrări, între care *La Médecine des trois corps*, ed. Robert Laffont.

printr-o serie de sisteme multidimensionale pe care tradiţia le numeşte corpuri subtile şi care trebuie studiate de ştiinţă. Această lucrare încearcă să demonstreze existenţa unor căi alternative de detecţie vibratorie care decelează în straturile energetice ale fiinţei *pattern*-uri [1] anormale sau memorii codificate care dirijează fiziologia celulară şi schemele comportamentale. A fost pusă în evidenţă noţiunea de ere medicale. Medicina corpului-spirit şi-a făcut apariţia la sfîrşitul anilor 60, odată cu mişcarea anti-cultură americană, dar abia la începutul anilor 80 a început să fie folosită tot mai mult de către practicienii terapiilor alternative. În această medicină a corpului-spirit se află germenii unei terapii vibratorii, *non-locală* conform termenilor doctorului Dossey, şi care constituie într-adevăr una din axele de cercetare medicală a secolului XX.

Deşi rolul fiziologiei chakrelor a fost tratat în numeroase lucrări, am ţinut totuşi să subliniez unul din punctele majore ale acestor roţi de energie: legătura dintre chakre şi sistemul endocrin pe de o parte şi funcţia cîmpurilor energetice fundamentale numite tattwe, pe de altă parte. Pentru a nu-l obosi pe cititor cu aspectul tehnic al părţii endocrinologice, putem să trecem peste ea fără să afectăm sensul lucrării. Am tratat în detaliu conceptul de trezire a lui kundalini şi, de asemenea, crizele de transformare numite accelerări sau manifestări spirituale; dezvoltarea de sine este o capacitate de evoluţie internă inerentă tuturor fiinţelor umane, este o mişcare către globalitate, descoperirea şi folosirea propriilor potenţiale acoperite de uitare. Pentru unele persoane, procesul de transformare, Drumul Eroilor, corespunde unei "accelerări spirituale", o criză în decursul căreia schimbările sînt atît de rapide încît unor persoane le vine greu uneori să continue să funcţioneze normal în viaţa de fiecare zi. Totuşi trebuie să aflăm imediat cum să recunoaştem aceste stări, pentru a le putea gera. Procesele de transformare pot lua multe forme, însă toate conduc la înţelegerea clară şi definitivă a faptului că fiinţa umană nu este ceea ce se crede a fi iar universul din jurul nostru nu este decît un aspect al realităţii înconjurătoare.

Ultima parte a lucrării ia în discuţie experienţe personale şi o cartografie a diverselor nivele de conştiinţă, ca şi principalii lor parametri. Am vrut să demonstrez că acest tip de explorare este accesibil marii majorităţi, căci el comportă nu numai posibilităţile terapeutice şi transformatoare ale stărilor de conştiinţă non-ordinare, dar şi apropierea de o strategie de viaţă mai bună şi de autocontrol.

Ca şi cărţile precedente, cea de acum reprezintă o sfidare a viziunii

----

1] Din limba engleză: schemă, model, exemplu, scenariu.

raţionale, pragmatice a medicinei, a psihologiei şi a ştiinţei clasice. Sînt perfect conştient de imperfecţiunile care pot apărea în acest expozeu şi de faptul că multe idei şi concepte au nevoie de o studiere mai detaliată. Am scris *Guérison spirituelle et immortalité* cu speranţa că va ajuta la înţelegerea mecanismelor tainice care guvernează fiinţa umană, înţelegerea noţiunii de boală, de vindecare individuală, colectivă şi planetară.

Patrick Drouot
New York, februarie 1992

CAPITOLUL I

CĂLĂTORIILE SPIRITULUI

La Monroe Institute, subiectul TS007, 14 iulie 1989

Este ora 8. Am petrecut noaptea la Sharon Winters. O noapte fără sfîrşit. În dimineaţa aceasta, soarele este deja sus pe cer, începe să se încălzească în Blue Ridge Mountains din inima Virginiei, iar *Country Roads* [1] mi se învîrteşte prin cap. Sînt numai doi kilometri pînă la Monroe Institute, însă pentru mine este un drum simbolic. Dacă Parisul sărbătoreşte acum bicentenarul Revoluţiei franceze, sînt multe alte revoluţii în lume, de alt ordin totuşi, iar revoluţia mea este una interioară. Drumul acoperit cu pietriş duce în vîrful unei coline unde cîteva clădiri domină cele patru sute de hectare ale institutului. Aici este scena unei noi etape a căutărilor mele. Dezvoltarea capacităţii de a citi în interiorul cuiva şi eventual de a călători acolo nu-mi mai ajunge.

La institut se ştie pentru ce am venit, nu mi se pun multe întrebări. Sînt primit şi condus îndată într-o cămăruţă pătrată, numită aici *Booth*; este un fel de "cutie de izolare senzorială" îmbunătăţită. Înăuntru, pereţii sînt tapisaţi cu mochetă pentru o bună izolare iar ansamblul este blindat cu plăci de aramă, amplasate sub perne antiseismice. Mă întind pe un pat cu apă, cu capul spre nordul magnetic. Mi se pune o cască prevăzută cu doisprezece electrozi, un NRS 24, diferite sonde cardiace şi termometrice şi tot felul de detectoare, pentru rezistenţa pielii de exemplu (GSR). Se stinge lumina. Plutesc cu impresia ciudată că mă aflu la trei sute de kilometri deasupra stratosferei, înarmat cu echipamente şi închis într-o capsulă ca un cosmonaut. Dar mă aflu la Faber, în estul Statelor Unite, numele meu codificat este TS007 (*Talented Subject 007*) iar misiunea încredinţată este de cu totul altă natură. Voi încerca, într-adevăr, să cercetez corpul eteric al unei tinere femei pe care am văzut-o cîteva clipe cu o seară înainte. Fiecare dintre expresiile şi impresiile mele va fi

----

1] *Take me Home, Country Roads*, John Denver.

percepută şi analizată de un ordinator la care mă conectează această aparatură. Skip Atwater, patronul laboratorului, se asigură din cînd în cînd că mă simt bine. Îi aud vocea în cască.

"O.K. Patrick. Înainte de începerea experienţei, îţi înregistrăm undele cerebrale. Eşti gata?

- Sînt gata."

Sînt, de fapt, foarte nervos. Deşi sînt obişnuit să stau într-o stare de meditaţie ca în acest gen de experiment, îmi simt inima bătînd mai tare, gîndurile mi se îmbulzesc şi mai ales mă simt încolţit de îndoială. Am venit în ajun de la Paris. Noaptea a fost interminabilă. Şi dacă n-o să reuşesc?

"Patrick, am să difuzez acum un sunet de valuri împreună cu unde Delta [1], ca să te relaxezi şi să te obişnuieşti cu *Booth*-ul. Se va înregistra tot ce vei spune de acum încolo. Începi cînd vrei."

Cu ochii închişi, încep să respir tot mai adînc. Număr invers de la douăzeci la unu. Acesta este un mecanism cu care mi-am obişnuit treptat corpul şi spiritul; reacţionez imediat printr-o disponibilitate sporită şi o mai mare deschidere. Totuşi, condiţiile stranii ale acestui episod în care eu devin propriul meu subiect de studiu printr-o necunoscută şi un ordinator îmi clatină întrucîtva asigurările date. Dar sînt ferm hotărît să duc la bun sfîrşit acest experiment. Corpul mi se îngreuiază treptat şi resimt curînd un fel de furnicături în mîini, ceva mai mult în arătătorul stîng, cel folosit de obicei pentru *firul de lumină*. Trebuie să fi trecut vreo două-trei minute de cînd mi-a vorbit Skip Atwater. Îmi urmăresc respiraţia ca să-mi pregătesc deschiderea conştiinţei către alte nivele. Robert Monroe, fondatorul institutului care-i poartă numele, numeşte această etapă de deschidere a conştiinţei *local 2*. Este un nivel situat în afara spaţiului-timp clasic, pe care eu îl numesc, la rîndul meu, *nivelul 21*. Însă indiferent de numele dat de unii sau de alţii, avem de-a face cu o extindere a conştienţei.

"Ce vei face acum? mă întreabă Skip Atwater.

- Sînt gata s-o studiez pe Teena, îi răspund."

Mă simt aproape centrat. Vizualizez o lumină aurie care pulsează uşor de jur-împrejurul meu. Exceptînd casca şi toată aparatura care o însoţeşte jenîndu-mă pe alocuri, nu mai simt restul corpului. Încep s-o studiez pe Teena cu al treilea ochi. Imaginea ei îmi apare în lumină puternică. Pluteşte în faţa mea pe un fel de fond negru cu puncte mici, luminoase. La propriu vorbind, n-o cunosc pe Teena. Am întîlnit-o aseară, la venirea mea aici, cînd am stat împreună două-trei minute. Am fost prezentaţi

---

1] Unde Delta: ritmuri cerebrale cu frecvenţa de 0,5-4 hertzi.

unul celuilalt, am schimbat priviri şi pentru mine a fost de-ajuns. Imaginea ei plutind ca o hologramă în faţa mea ia diferite forme, se diluează, îmi apare curînd ca o frunză. Este ca o înşiruire de simboluri. Dintr-o simplă frunză ţîşnesc imagini ca în asociaţiile de idei. Copaci, o grădină, flori... şi în curînd o persoană în vîrstă, poate o bunică. Toate aceste imagini care apar devin tot mai precise. Nu ştiu ce legătură există între ele, dar sînt ca părţile unui tablou luminat progresiv. O văd pe Teena la vîrsta de patru sau cinci ani, cu părul lung, poartă o rochiţă cu două buzunare în faţă. Lîngă ea stă un bărbat cu părul şaten închis. Aceste imagini parcă se contopesc şi se şterg reciproc. Trebuie că i s-a întîmplat ceva Teenei la vîrsta aceea. Cred că e vorba de un lucru complet uitat, ascuns în adîncurile subconştientului.

În acest corp de lumină care pluteşte dinaintea mea, lanţul de şapte chakre şi circulaţia energetică din nadisuri - acei nervi de lumină sau canale care conduc energia - se conturează cu o claritate uimitoare. Deosebesc mai ales a cincea chakră, a cincea poartă aflată la nivelul gîtului. Trebuie că există o suferinţă a gîtului sau a urechii, deşi tot nu văd legătura cu copilăria. În această clipă are loc un fel de alunecare în prezent care subliniază în mintea mea faptul că afecţiunea gîtului sau a tiroidei persistă şi în prezentul Teenei. Prin acelaşi proces decelez existenţa unei anomalii la rinichiul drept. Îmi vine ideea că acest rinichi este slab alimentat cu energie. Această idee provine dintr-un gen de certitudine interioară: "simt" că ceea ce se află codificat şi înregistrat la nivelul gîtului ca şi la nivelul rinichiului drept este în legătură cu acest tată zărit fugitiv. Cristale mărunte apar în acest rinichi ca pentru a-mi confirma ipoteza. Cu siguranţă că ele stau la originea funcţionării renale defectuoase. Fără îndoială că tulburările în cauză nu sînt manifeste, însă există memoria lor legată de întîmplări mai vechi. De altfel, începe să mi se contureze ideea de soră. E mai degrabă curios, pentru că nu ştiu dacă sora mai trăieşte sau a murit. Mă cuprinde un sentiment de tristeţe şi confuzie. Parcă sînt orb şi pierdut, sînt grozav de singur în faţa acestor viziuni, avînd drept orice percepţie exterioară numai sunetul propriului glas care se străduieşte să descrie înlănţuirea de imagini. Uneori îmi simt corpul plutind pe patul cu apă. Dar piloţii acestei experienţe, care de cealaltă parte mă controlează aşezaţi în faţa ecranelor, rămîn tăcuţi. Cum să ştiu dacă există o urmă de adevăr în tot ce văd şi relatez acum? Mă deranjează sentimentul acesta de confuzie şi izolare. Aş vrea să mă concentrez din nou asupra Teenei; trebuie să merg mai departe, în ciuda greutăţii şi angoasei care îmi apasă pieptul.

În corpul de lumină se distinge un şarpe deosebit de strălucitor asupra căruia voi reveni ulterior. El reprezintă intestinul, uşor inflamat. Un văl subţire, cenuşiu opacizează zona intestinului. Se reactivează vibraţia

acelei surori misterioase. Nu cred să fie vorba de o persoană în viaţă. Poate că n-a trăit niciodată. Să fi fost o soră imaginară, reprezentînd nevoia Teenei de a se exprima în copilărie? Mi se pare just, însă ar fi straniu, deoarece absenţa acestei surori - ori a acestui frate - în prima copilărie pare să fi provocat o tulburare intestinală. Se poate ca Teena adultă să fi avut chiar dureri în abdomenul inferior sau în spate, fără să fi ştiut de unde provin. Imediat îmi apare imaginea gambei stîngi unde pare să existe o dereglare circulatorie, de la şold pînă la laba piciorului. Artera principală a gambei pare obstruată. Mi se impune un detaliu. Nu ştiu dacă Teena a aflat, dar după toate aparenţele, uterul său este retrovers. Îmi apar şi alte defecte fizice: constat o artroză dorsală care se poate manifesta peste cinci sau zece ani şi ceva la umărul drept. Cum pot înainta atîta? Corpului de lumină i se suprapune pe alocuri un văl subţire, cenuşiu. Din nou mă invadează o tristeţe sfîşietoare. Cred că provine din aceeaşi singurătate, un adevărat coşmar pentru copilul Teena. Îmi place energia acestei persoane. Este foarte blîndă, foarte generoasă şi totuşi neajutorată.

Voi afla mai tîrziu că, de cealaltă parte, operatorii experienţei au devenit tot mai atenţi la imaginile transmise de creierul meu, imagini din ce în ce mai stranii. Este pe cale să se întîmple ceva automat, independent de voinţa mea. Nu mai sînt actor sau spectator al unei experienţe. *Eu sînt experienţa*. Firul de lumină care iese din arătătorul meu stîng intră în contact cu rinichiul drept. Un fel de proiecţie eterică a mîinii mele lucrează curînd pe rinichi şi încearcă o readucere la normal, o armonizare a diverselor memorii codificate în această parte a corpului de lumină al Teenei, pentru a dizolva acel văl cenuşiu. Îmi vine ideea că Teena ar putea simţi ceva, căci ea se află lîngă Skip Atwater, în sala de unde se controlează experienţa. Îmi apare o mîncărime în gît. Ca şi cum a cincea chakră, a cincea poartă faimoasă pe care o semnalam adineauri, intră în rezonanţă cu a Teenei. Această punere de acord mi se pare dificilă. Ar fi mai bine ca Teena să se exprime ea însăşi. Ideea mi se pare şi mai stranie cînd apare un eveniment neaşteptat. Revin la necunoscut. Mă aflu în interiorul corpului Teenei. Străbat plămînii, ficatul şi intră în joc propriile mele senzaţii. Am un gust amar în gură şi o senzaţie de sete. Este greu de descris intestinul, sînt pereţi informi. Acum văd ovarul drept, foarte lent şi el în plan energetic, şi zăresc acolo o pată mică, albă. Cu siguranţă că nu poate fi decelabilă pentru moment şi pare să nu traducă un pericol important. Totuşi ea există. Acum sînt în uter; îndreptîndu-mă apoi spre piciorul drept, constat prezenţa hemoroizilor, problemă care tinde să se accentueze. Îmi apare iar imaginea ei globală care face loc unui alt tablou ca la începutul experienţei. Înmînarea diplomei la sfîrşitul examenelor. Văd o orchestră, studenţi, copaci, o pădure. Este o zi frumoasă pentru ea, cred că este chiar una dintre cele mai frumoase. Un cîine pe care-l zărisem mai devreme reapare, este frumos; cînd era mică, trebuie că l-a avut tovarăş de joacă. Fără o legătură aparentă, îmi vine o informaţie despre războiul din Vietnam, prin intermediul unui personaj - un văr, se pare. Un nume, poate al lui, revine de mai multe ori: Tommy.

Vîrsta de patru ani este foarte prezentă în experienţa pe care o fac, este dureroasă, neplăcută ca un coşmar. Vibraţii foarte blînde, binevoitoare emană de la mama sa, care este bolnavă. Resimt nevoia să aprofundez viaţa fetală a Teenei, fără să înţeleg impulsul de a merge mai departe: ce voi căuta? Vreau s-o văd la şapte luni de viaţă fetală. Încet-încet, reuşesc. Simt punga, uterul, apoi pîntecul mamei. Impresia care mă stăpîneşte atunci este halucinantă. Plutesc în lichidul amniotic. Nu mai simt nici o diferenţă între mine şi Teena. E cald.

Corpul meu respiră tot mai repede. Un copil care încearcă să iasă din pîntecul mamei. Teena vorbeşte: "Vreau să ies! Vreau să ies! Dar mi-e frică. Mă simt singură. N-o simt pe mama, dar simt căldură."

Încep să mă linişteşc. Aş vrea să merg mai departe, la şase luni de viaţă fetală. Îmi urmez descrierea pentru operatori; aşa trebuie. Am flashuri, flashuri de lumină. E ca şi cum mi-ar vorbi cineva ca să mă liniştească. Teena vorbeşte, este acolo, în uter.

"Cineva se pregăteşte să-mi vorbească. Da, mă simt destinsă, mă simt liniştită. Mamei îi este teamă. Şase luni, am şase luni. Cinci luni. Plutesc. Patru luni. Mă balansez din faţă în spate. Teena vorbeşte."

Apoi trei luni. Simt Conştiinţa Teenei ieşind şi revenind în foetus, ca şi cum ar vrea să rămînă în cealaltă lume atunci cînd trebuie să coboare, să se încarneze.

Deodată vocea lui Skip Atwater ajunge la mine prin cască:

"Patrick, întreab-o pe Teena de ce a vrut să vină pe lume."

Tac preţ de cîteva clipe, în timp ce Conştiinţa Teenei îmi pare un nor de energie.

"Nu ştiu de ce a ales să vină. Trebuie să mă duc mai înainte.

- Da, reia Skip Atwater, voi aştepta."

Cealaltă lume mă cheamă. Conştiinţa Teenei se exprimă prin intermediul corzilor mele vocale: "Am o imagine a mamei şi-i simt energia. Nu prea vreau să vin, parcă mi-e teamă. E ca şi cînd aş intra într-un fel de somn; ca şi cînd aş dispune de conştienţa totală, deplina conştienţă, şi apoi o închid treptat cînd cobor şi mă încarnez. Pe măsură ce intru în lumea fizică, conştienţa se închide. Sînt pe un nivel intermediar şi vreau să cobor, dar nu pot renunţa să urc mai mult. E ca şi cum aş avea nevoie să mă întorc să comunic cu alte persoane sau să învăţ să comunic cu ele, să împart cu ele, să mă dezvolt."

Brusc, conştiinţa mea superioară vorbeşte conştiinţei superioare a

Teenei.

"Cum vei rezolva dilema pierderii conştienţei ca să comunici şi să te dezvolţi?

- Cred că s-a întîmplat ceva înainte pentru că am nevoie de comunicare, de dezvoltare şi-n acelaşi timp nu prea am comunicat între zece şi douăzeci de ani, în această viaţă."

Teena se exprimă în continuare prin corpul meu.

"Poate că mi s-a întîmplat ceva despre care mi-e frică să vorbesc. Dacă vorbesc prea mult, îmi fac rău. Într-o zi m-am destăinuit cuiva şi-apoi m-am căit ani de-a rîndul.

- Da, dar acum poţi vorbi. E bine să vorbeşti acum.

- Da, răspunde Patrick/Teena. Da, însă ei sînt oameni şi oamenii m-au făcut să sufăr. Acum vreau să ies din această energie."

Patrick/Teena vorbeşte din nou:

"Văd nişte oameni adunaţi, sînt foarte furioşi. Simt agresivitatea. Cineva moare sub loviturile unui grup de oameni. E la ţară. Este o piaţă cu dale de piatră. Văd pietre aruncate. Este în Evul Mediu. E o femeie acolo. E ceva în legătură cu un sistem de credinţă. Nu ştiu care, creştin sau musulman? De fapt, nu cred să fie Evul Mediu. E Turcia. Îi masacrează pe creştini. Dacă vorbesc sau comunic, voi fi ucisă iar.

Şi Teena s-a întors ca să înveţe să vorbească, să comunice cu ceilalţi, fără frică. De aceea s-a întors."

Revine brusc semnalul rinichiului, al rinichiului drept, cel care conţine memoria tatălui. Acum îmi dau seama de problema ei cu bărbatul din ea. Cred că persoana aceea a fost omorîtă de un grup de bărbaţi. Teena va putea slăbi, deoarece greutatea reprezintă pentru ea doar o protecţie împotriva celorlalţi, în această viaţă. Dacă poate înţelege asta, nu va mai avea probleme. (Unul din duşmanii Teenei este chiar greutatea ei).

Mă duc la trei luni de viaţă fetală şi Teena vorbeşte:

"Am un fel de 'durere caldă' în cap, nu ştiu de unde vine. Simt ceva care îmi vorbeşte, mă ajută să cobor, să mă încarnez."

O oboseală îmi cuprinde acum trupul şi spiritul; vreau să întrerupem experienţa şi o spun.

"Foarte bine, Patrick, îmi răspunde glasul liniştitor al lui Skip, ne întoarcem la timpul prezent. Hai să facem o pauză.

- Pot să mă mişc?

- Poţi."

Peste cîteva zeci de secunde mă simt din nou aici, în acest loc puţin cam ciudat, în întuneric, cu casca, firele, diversele aparate, şi plutesc încetişor pe patul acvatic. După un minut-două, uşa blindată se deschide. Skip Atwater şi eu ne uităm unul la altul. Mă ajută să mă aşez, îmi scoate casca prevăzută cu electrozi. Ameţit, abrutizat aproape, cer voie să ies.

"Cum te simţi?

- Bine.

- Eşti gata să încerci altă experienţă?"

Sînt obosit şi plictisit, dar experienţa este captivantă iar eu am venit de departe.

"Da, să continuăm. Cît timp a trecut?

- Patruzeci şi cinci-cincizeci de minute.

- A fost ceva exact din tot ce am spus?"

Skip mă priveşte cu o uşoară ezitare.

"O să vedem diseară."

Este aproape unsprezece dimineaţa. Mă odihnesc cîteva minute, după care Skip îmi arată fotografia unei femei tinere, brunete, cu ochi migdalaţi, uşor zîmbitori.

"Poţi să faci ceva aici?

- N-am lucrat niciodată pe fotografie. Poate fi interesant; să încercăm, chiar şi numai pentru a vedea ce trenuri de undă generează creierul cînd îmi concentrez atenţia pe un asemenea suport."

Din nou mă cuprinde îndoiala. Totuşi, "simt" persoana din fotografie.

"Vrei să ţii fotografia lîngă tine, în *Booth*?

- Nu e nevoie. Am fotografiat-o."

Sînt instalat din nou în *Booth*. Uşa cea grea este iar închisă; linişte desăvîrşită. Iată-mă iar singur cu mine însumi, cu casca pe urechi, cu electrozii pe cap, cu firele în jurul degetelor.

"Începe procesul de relaxare... Intră în domeniul tău de percepţie şi spune-ne ce simţi, ce se petrece clipă de clipă."

Trec cîteva minute. De data aceasta, procesul de destindere merge puţin mai repede.

"Sînt gata, încep să mă gîndesc la imaginea din fotografie. Mai multe registre de informaţii îmi parvin simultan. Ca şi cum s-ar deschide în acelaşi timp diferite canale. În ce o priveşte pe Fay - asa se numeşte persoana - primul lucru care îmi apare este dantura. Parcă are nişte dinţi scoşi."

De data aceasta, procesul s-a declanşat foarte repede. Plonjez în energia (esenţa) unei persoane necunoscute, pe care am văzut-o doar o dată - douăzeci de secunde - şi pot să fac "un salt", să o văd aşa cum este acum.

Simt o persoană înzestrată cu o energie medie, probabil obosită adeseori, puţin rezistentă. Dar este o femeie de caracter, da, simt un caracter foarte călit. Revine problema danturii, energiile nu pot circula bine din vîrful capului către piept, picioare, pentru că sînt filtrate de dinţi. Corpul de lumină mi-o arată clar.

Al doilea punct este sînul drept. Văd o pată pe care am perceput-o

încă de pe fotografie. Nu ştiu ce este, problema se referă la piept şi trebuie să fi început acum trei sau patru ani. Percep un fel de glandă umflată.

Îmi parvine vibraţia unui bărbat. Este o vibraţie de bărbat, în sensul general al cuvîntului. E vorba de o întîmplare neplăcută. Aud plînsete, ţipete. Ţipete îndepărtate. Aud pe cineva plîngînd, poate e ea. Văd o puşcă. Cineva e gata să înnebunească - un bărbat, cred, probabil un soţ. O scenă de despărţire, aş zice.

Acum văd corpul de lumină plutind în încăpere. Corpul eteric este foarte subţire, ar trebui să fie mai gros. Un corp subţire corespunde unei vitalităţi medii. Dar poţi avea un caracter puternic şi, în acelaşi timp, o vitalitate medie. Această persoană are nevoie de linişte, de cineva care să se ocupe de ea.

Ce călătorie stranie. Mă tulbură viteza cu care se perindă aceste imagini şi înţelesul lor. Este ca atunci cînd comentezi un film în direct, fiind obligat să faci sinteza instantanee a unor elemente disparate. Depăşesc împreună cu Fay un nou obstacol, fără să-l pot exprima. Mă cuprinde o senzaţie necunoscută. Îmi vine o imagine ciudată; nu ştiu nici de unde, nici de ce, nici cum.

"Am imaginea a ceva straniu, rostesc puţin neliniştit în microfonul montat la cîţiva milimetri de gură.

- Nu înţeleg, ce vrei să spui? întreabă operatorul.

- E ciudat... *It's... ALIEN.*

- Aha! Ceva ciudat?

- Da, ceva cu un cap ciudat, urechi ciudate, un cap oval cu ochi foarte mari şi strălucitori. Nu înţeleg... nu înţeleg de unde vine asta."

Mă sfîşie îndoiala. Ce tot spun? Bat cîmpii, delirez! Oamenii aceştia sînt exploratori ai conştiinţei, mă vor crede nebun!

Experienţa continuă.

"Nu ştiu ce legătură există între Fay şi acest lucru straniu sau acest străin. E ca în a treia parte din *Războiul stelelor*, ştii, fiinţa aceea micuţă care îl învăţa pe Luke Skywalker.

- Mergi mai departe, Patrick, mergi spre această percepţie.

- O.K., dar sînt tulburat. Este un element complet străin; nu o farfurie zburatoare, însă ceva de genul acesta. Seamănă cu o navă, o navă de lumină. Simt o energie străină, foarte neobişnuită. Văd raze de lumină şi ştiu că această navă luminoasă este făcută din gînduri ca şi cum ar avea o inteligenţa proprie: un fel de lumină inteligentă. Nu este o construcţie mecanică. Nu ştiu cum să explic, este aici un gen de materie vibratorie inteligentă, conectată la altă lume, alt plan. De aceea am folosit cuvîntul "străin". Trebuie că Fay are vise despre aşa ceva. Ea caută un lucru pierdut, de care nu-şi mai aminteşte. Şi ea caută tocmai acest fel de masă vibratorie care apare aici. Stai, încep să mă lămuresc. Ea încearcă să găsească ceva, dar nu ştie ce. Poate că de aceea este aşa de tristă."

Skip Atwater, care intervenea rar înainte, acum intervine de două-trei ori în două-trei minute, cu un soi de emoţie în glas:

"De ce nu este conştientă, Patrick?

- Fay este conectată la un element străin, în mod regulat, poate noaptea. De aceea, poate, are vise repetitive. Şi poate că tot de aceea nu şi le poate aminti. În viaţa de toate zilele, caută, aşteaptă fără să ştie ce; şi nici ce să facă. Văd nava aceea imensă, de lumină, făcută din gînduri. Este o lumină inteligentă şi percep nişte lucruri înăuntru. Am nevoie de confirmare, trebuie să ştiu dacă toate acestea au vreun sens sau mă înşel complet!

- Go ahead, you're on your way (=Continuă, eşti pe drumul cel bun)... îmi spune Skip într-un mod tipic american.

- Am imaginea piramidelor egiptene. Este un nume: Ron. Fay este foarte atrasă de flori, de tot ce e verde, de plante, de copaci. Ar trebui să poată vorbi limba păsărilor.

- Da, aşa este, spune operatorul.

- Sentimentele ei provin direct din conexiunea cu acea navă. Nu este o navă spaţială, ci o navă care străbate dimensiunile. Pare să călătorească prin diverse nivele de conştiinţă, ca şi cum, de exemplu, eu aş fi la nivelul 5 şi aş vrea să trec la nivelul 2. Mă voi înfăşura într-o navă, un modul făcut din lumină. Şi modulul devine o parte din mine însumi, este inteligent. Aşadar, îl voi folosi ca să traversez dimensiunile."

Creierul meu generează acum trenuri de unde absolut extraordinare, dar nu ştiu încă.

"Fay ar trebui să poată înţelege limba păsărilor, a copacilor, a florilor. Am un sentiment de pierdere, o stare de conştiinţă pe care o caută ea. Din cînd în cînd, trebuie să se retragă undeva şi să aibă un fel de vis treaz, să se gîndească la lucruri fără şir. Fay este o persoană foarte blîndă. Îmi place mult energia pe care o degajă. Are un caracter puternic dar, din cînd în cînd, este foarte fragilă şi a plîns mult. De altfel, încă mai plînge. A trecut printr-un divorţ extrem de neplăcut. Şi acesta este, probabil, motivul ţipetelor pe care le-am perceput. Aş vrea să pun o întrebare...

"Ce este?

- Aş vrea să ştiu dacă există o problemă, dacă suferinţa dentară are sens sau nu.

- Nu ştiu de vreo problemă dentară, răspunde Skip Atwater, dar problema pieptului, a sînului mai exact, este o realitate. Cu mai mulţi ani în urmă, a fost operată la sîn.

- Întreb pentru că simt nevoia de a interveni prin chirurgie eterică. O

pot face pe corpul de lumină, deoarece tot aici am informaţia, codificată în cîmpul eteric. Chiar dacă avem de-a face cu reziduuri informaţionale postoperatorii, ele se pot deplasa spre altă zonă a corpului.

"Activez firul de lumină emanat din centrul frunţii şi intru în acest cîmp. Imaginea lui Fay devine clară: ceva, sau mai degrabă cineva, a făcut-o să sufere, se pare că un barbat sau "nişte bărbaţi".

"Glande mici ca nişte bule se află în cîmpul E, cîmpul eteric. Intru într-o glandă; mă aflu într-un fel de sferă, un cerc, unde e cald, unde se simte o pulsaţie.

"Am imaginea unui birou unde s-a întîmplat ceva cînd Fay avea douăzeci de ani. A fost nevoie de cincisprezece ani ca să se ajungă la manifestarea fizică. Aşadar intrarea acestei probleme în memorie s-ar fi făcut la vîrsta de douăzeci de ani. Evenimentul s-a înscris vibratoriu, s-a localizat în pieptul eteric, în sînul drept, înainte de a coborî în corpul fizic.

"Acum voi tăia şi voi mări la maximum această deschizătură. Văd cum mîna mea eterică scoate, nu ştiu cum să-i spun, un fel de puroi energetic. Unealtă a conştiinţei mele superioare, mîna de lumină lucrează pe imaginea holografică a unei fiinţe numite Fay, care se află dinaintea mea, vie, mai vie ca niciodată. De fapt nu scot propriu-zis acel puroi energetic, ci îi ridic frecvenţa vibratorie, ca să-i modific lumina [1]. Nu poţi scoate ceea ce este codificat într-un cîmp E, dar poţi să-i schimbi vibraţia şi lumina. Acum vin mai multe raze de lumină. În timp ce lucrez pe unele părţi ale cîmpului energetic, se declanşează un fel de automatism. Bineînţeles că eu conduc, dar este foarte uşor. Apoi vine o rază verde: verdele este culoarea vindecării spirituale. Pot începe să închid, deşi persistă un soi de pată reziduală. Dacă Fay doreşte să se debaraseze complet, trebuie să iasă din cocon, să iasă din ea-însăşi. Are nevoie să vorbească din nou cu pămîntul, florile, copacii ca să-şi simtă originile.

"Continuu se manifestă ceva straniu, ca un înger sau o fiinţă angelică pe Pămînt. Este insolit ceea ce simt venind de la această energie. Îmi amintesc că unii oameni au energii angelice şi Fay posedă acest gen de energie. Presupun că a fost făcută să sufere, dar asta făcea parte din procesul uceniciei. Prost integrat, acest proces a sfîrşit prin a crea o suferinţă a pieptului. Căci pieptul unei femei reprezintă imaginea ei exterioară."

Resimt cîteva clipe o durere destul de violentă în braţul stîng. Nu ştiu la ce se referă: la inimă sau la durerea lui Fay? Trebuie să-mi mişc braţul. Sînt obosit din cauza acestor raze cu frecvenţe extrem de înalte.

1] Subiect tratat mai în detaliu în capitolul III.

"O.K., răspunde Skip Atwater. Relaxează-te puţin. Vin să-ţi scot aparatele."

Mă simt coborînd cu repeziciune, totul se estompează şi dispare; mă aflu între absurd şi realitate. Incertitudinea planează încă asupra demersului meu. În fond, toate acestea n-ar putea fi un vis vechi? Se deschide uşa. Apare Skip Atwater şi mă priveşte stupefiat.

"Există vreo fărîmă de adevăr în toate acestea? îi spun.

- Da, răspunde el. Este destul de uluitor; o să-ţi povestim totul. Dar ziua nu s-a terminat încă şi mai am de lucru."

Pe 14 iulie, seara, am întîlnire cu Skip Atwater şi Teena în laboratorul de la Monroe Institute. Aici aflu că peste 90% din spusele mele despre cele trei persoane [1], mai ales Teena şi Fay, s-au dovedit exacte. Descoperirea remarcabilă care o priveşte pe Teena se numeşte *channel*: prin ea se exprimă o entitate, de fapt ea canalizează o fiinţă non-fizică, pe care o vede, prezentă în ea încă din prima copilărie. De obicei o vede plutind în cameră ei şi îi vorbeşte ca unui prieten cvasiinvizibil. Pe la zece sau unsprezece ani - elevă la o mică şcoală religioasă baptistă -, se confesează într-o zi preotului, explicîndu-i că are un prieten nevăzut, un fel de înger. Reacţia preotului este vehementă: "E rău, diabolic, e o creatură a lui Satan", i se interzice să mai facă aşa ceva. De atunci înainte, un chip fantasmagoric, un cap de diavol va pluti în colţul camerei de copil. Ani întregi, în fiecare seară, Teena va adormi cu această viziune: un cap cenuşiu, satanic bîntuie un colţ al camerei. Pentru că preotul i-a spus că este o creatură a răului, nu poate scăpa de ea, pînă într-atît îşi transformă viziunea în creatură infernală. Tulburată peste măsură de toate acestea, adolescenta se hotărăşte la vîrsta de nouăsprezece ani, în ziua de Crăciun, să se elibereze de acea fantasmagorie. În clipa cînd se hotărăşte, aude pocnete puternice la uşă. Se duce să deschidă tremurînd: au venit nişte vecini care sparg baloane! Îşi dă seama că figura diabolică era doar o băşică de piele care, în ziua aceea, a şi dispărut pe loc.

Cel mai uimitor a fost contactul meu direct cu acea fiinţă care a însoţit conştiinţa Teenei în această încarnare. Cîteva detalii nu s-au dovedit foarte exacte: am vorbit de un divorţ şi, la un moment dat, de pierderea unui copil. De fapt, ea a născut un copil care trăieşte. Dar a divorţat şi copilul a fost încredinţat tatălui. Pentru ea, această despărţire a fost ca o moarte. Iar eu am perceput moartea copilului.

Călătoria din corpul energetic al Teenei a fost o experienţă extraordinară. Nu ştiam, bineînţeles, că Teena, în calitate de asistentă de

----

1] Teena, Fay şi Robert Monroe.

laborator, se afla în faţa ordinatorului şi privea în timp real semnalele electrice generate de creierul meu. În capitolul VI, voi explica metodele de măsurare folosite şi cartografia topografică a creierului meu, trasată în cursul experienţei. Nu-mi închipuiam că Teena a putut simţi atît de bine un gen de energie care-i străbătea corpul, abdomenul, picioarele, pe măsură înaintării mele. Se poate presupune că această senzaţie era indusă de relatarea mea în direct, dar pînă unde merge inducţia? Care era realitatea?

În cazul lui Fay, procentajul exactitudinii depăşea 90% . Ea a divorţat la vîrsta de douăzeci de ani. Pe cînd era încă măritată, soţul i-a dăruit tatălui lui Fay o puşcă. La divorţ, ginerele a vrut s-o ia înapoi şi bineînţeles că socrul s-a opus. Într-o zi, beat şi furios, ginerele s-a suit în maşină şi a trecut peste straturile de flori ale socrilor: aceste imagini, puşca şi florile, mi-au venit la un moment dat. Este şi imaginea bărbaţilor care, puţin cîte puţin, s-a gravat în memoria lui Fay. Rămîne nemaipomenită nava de lumină. Cînd am avut viziunea ei, a fost cît pe ce să blochez experienţa; mi se părea că sînt incapabil de a o reda în cuvinte - am crezut că şi asistenţii de laborator se vor bloca. Nu ştiam că mai auziseră astfel de lucruri. Am simţit o vibraţie atît de profund străină. Pentru mine şi pentru cercetătorii de la Monroe Institute, trenurile de unde generate în acel moment au fost aspectul cel mai stupefiant al experienţei.

Înaintea plecării de la Monroe Institute, Bob Monroe mi-a oferit o nouă ocazie de explorare, la capătul unei lungi conversaţii. Fiind preocupat de starea lui fizică, mă întreabă dacă pot încerca ceva. Ne întîlnim la el, la doi kilometri de laborator, într-o după-amiază. Stă întins pe pat şi remarc o desfăşurare energetică rar întîlnită. Este un om relativ vîrstnic acum, care se apropie de ceea am putea numi procesul plecării. Şi totuşi, dezvoltă o energie considerabilă, provenind din alt plan. De acum înainte n-am să mă mai îndoiesc de posibilităţile fantastice oferite de acest vast domeniu de cercetare. Începînd cu această perioadă, indiferent de zona unde mă aflu şi de obstacolele întîlnite, am avut dovada utilităţii acestei cercetări pentru om.

Canada, provincia Quebec, octombrie 1989

În fiecare an, în octombrie, are loc Simpozionul de la Shawinigan. De data aceasta, el reuneşte aproape opt sute de persoane în jurul temei morţii. Este cel mai important simpozion francofon din America de nord, organizat de 15 ani de către Yolande Gagnon. A doua zi îmi prezintă o prietenă a fiului său, Céline, în vîrstă de 20 de ani, care se află într-un scaun cu rotile. Este paraplegică, nu simte nimic de la ombilic în jos şi are probleme de motricitate la nivelul membrelor inferioare. Un aparat special montat la ceafă îi susţine capul. Céline a fost anul trecut victima unui accident de maşină care i-a provocat o fractură a vertebrelor cervicale. Ea nu poate sta mai mult de o jumătate de oră în scaun fără să aibă dureri în ceafă. Un chirurg prezent acolo, Robert, mă întreabă cum văd eu situaţia. Îi explic ceea ce fac, modul cum operez şi cum apreciez problema în ansamblu. N-am încercat niciodată să lucrez pe un asemenea caz. Totuşi, amintindu-mi de experienţa cu Teena, de acum trei luni, îmi spun că am putea încerca.

Seara, după simpozion, ne întîlnim acasă la chirurg. O instalăm pe Céline pe o canapea iar eu mă întind lîngă ea. Îi explic că nu sînt obişnuit să lucrez şezînd. Ca să se relaxeze, îi explic cum va decurge şedinţa, etapă cu etapă, şi cum o voi trăi eu. Mă relaxez prin exerciţiile obişnuite, mă concentrez asupra ei astfel încît să o simt, să devin Céline. Apoi mă conectez la ceafa ei.

"Văd o dîră neagră şi lungă de-a lungul cefei. Ce este?

- O tijă", răspunde Céline.

Îi explic că tija este, fără îndoială, răspunzătoare pentru o parte din suferinţe, pentru că este un element străin. Mă proiectez în interiorul cefei şi încep să văd vertebrele cervicale. Mă aflu pe un tărîm din afara timpului şi spaţiului. Pot să măresc, să micşorez, pot să călătoresc în timp. Aşa se face că pot vedea vertebrele acum, la scări diferite, sau mă pot întoarce în trecut, cu un an înainte, ca să văd starea de atunci. Încep să măresc. În primul rînd, văd un perete vertical, faţa internă a unei vertebre şi lichidul cefalo-rahidian, protuberanţe şi asperităţi.

"Fii atent, îi spun lui Robert, nu mă pricep la anatomie sau fiziologie, am nevoie să fiu îndrumat. Este posibil să se fi sudat nişte aşchii de os pe peretele intern al vertebrei? Se poate?

- Orice este posibil", îmi răspunde el prevenitor.

Îi spun Célinei că una din explicaţiile probabile pentru durerea ei cervicală este oferită de aceste asperităţi sudate pe faţa internă a unei vertebre. Se datorează oare durerea unei presiuni exercitate de lichidul cefalo-rahidian pe această membrană? S-ar părea că trei vertebre, decalate uşor unele faţă de altele, au secţionat o parte din măduva spinării. Robert mă aprobă. Am atunci o imagine extrem de precisă a accidentului, cu maşina răsturnată - şi îl descriu. Fiecare vertebră a Célinei, fiecare părticică a corpului ei au înregistrat acest eveniment

dramatic.

Văd lichidul cefalo-rahidian, apoi măduva spinării devenind ca nişte cabluri dintr-o centrală telefonică. Robert îmi urmăreşte descrierea şi o confirmă pe parcurs. Ajung treptat la nivel celular şi văd acolo ceea ce numesc mai întîi o fidea foarte fină... mii de fire pe care le identific a fi axonii [1]. Sînt cu miile, ca nişte fire foarte subţiri, care sînt secţionate. Îmi vine ideea să refac prin conexiuni energetice, conexiuni de lumină fiecare fir întrerupt, fiecare axon.

"Cum te simţi, Céline?

- Simt un fel de căldură uşoară în ceafă.

- Poţi să-mi precizezi dacă este durere sau mai mult o ameliorare?

- Nici una, nici alta. Doar un fel de căldură."

Încep atunci să operez, cu gîndul, o sudură între firele secţionate. Una, două, zece, douăzeci, şi brusc îmi dau seama că n-o să termin niciodată, pentru că ar trebui sute, mii, poate milioane de asemenea suduri. Le fac atunci cîte zece, cîte o sută, cîte o mie; leg aceste fire de fidea întrerupte, dendritele, axonii.

"Voi număra pînă la trei, îi spun, şi cînd spun "trei", trimite un impuls de comandă în piciorul drept." Încep să număr şi, deodată, resimt o puternică descărcare electrică străbătîndu-mi corpul. Mă traversează impulsul electric emis de creierul Célinei, impuls care, în măduva spinării, sudează conexiunile energetice de la nivelul dendritelor şi axonilor. Nu văd ceea ce vede Robert în acel moment şi o să-mi spună ulterior: "A fost o puternică tresărire a piciorului drept al Célinei, care este paralizat de un an." Merg mai departe. Amintirile copilăriei, ale familiei, părinţilor se perindă fără să prezinte mare importanţă. Şi repet neîncetat:

"Nu, nu asta vreau. Văd nişte lucruri. Céline, este exact?

- Da, e adevărat", răspunde ea.

Dar continui şă afirm că nu asta doresc. Vreau să lucrez mai departe la ceafă. Mai rămîn cam un sfert de oră în această zonă, apoi intru în picioare şi revin la suprafaţă. Mă aşez alături de ea şi fac o armonizare a cefei. Ne oprim aici.

A doua, a treia zi şi în ultima zi a simpozionului îi spun Célinei:

"Oricum, sînt aici pînă mîine seară. Dacă este nevoie, ne vedem imediat."

A doua zi, Céline, care de un an nu poate sta mai mult de o jumătate de oră aşezată în scaunul cu rotile, rezistă practic douăsprezece ore, adică atît cît durează simpozionul şi pînă seara. Durerea revine doar cîte puţin, peste cîteva săptămîni, dar nu ca înainte. Încercăm să ne vedem

----

1] Extremitate de transmitere a celulei nervoase sau neuronului.

de cîte ori trec prin Montréal. Bineînţeles că-mi pun întrebarea, veşnica întrebare: "Va putea merge din nou într-o bună zi?" Nu ştiu. Reacţia piciorului şi tot ce a urmat după aceea - durerea care practic a dispărut cu totul cîteva săptămîni - m-au făcut să mă întreb dacă nu se poate lucra, în alt mod, la legături energetice întrerupte, la para sau cvadriplegici. Cred că nu este posibil acum sau cel puţin în starea actuală a cunoştinţelor. Dar peste o generaţie sau două?

Nordul Indiei, Dharamsala, provincia Himachal Pradesh, iunie 1990

Aici se află satul tibetanilor din exil. În 1959, şi-au părăsit ţara cotropită de armata chineză. Cel de al 14-lea dalai-lama a fugit împreună cu aproape optzeci de mii de oameni. Acceptaţi de guvernul indian de atunci, li s-a dat enclava tibetană din Dharamsala, în provincia himalaiană Hichamal Pradesh. Mă aflu aici împreună cu soţia, Marguerite, în cadrul ajutorului oferit de proiectul de extindere a satului copiilor tibetani din Dharamsala, TCV (*Tibetan Children Village*). Găsim acolo 1565 de copii din care aproximativ şase sute sînt orfani. Îl întîlnim pe cel ce a fost medicul personal al Sanctităţii Sale Dalai-Lama al 14-lea, Doctorul Yeshi Dhonden. Se numără printre fiinţele pe care le întîlneşti o dată în viaţă şi te umplu de bucurie. În cursul zilei petrecute cu el, am la mine fotografia unui copil pe care mi-a încredinţat-o, înainte de plecare, o psihomotriciană belgiană de la o secţie de copii canceroşi. Acest băieţel de şapte ani se stinge încet din cauza unui angiom, o boală în care se moare prin autosufocare. Deşi a fost operat de cinci ori, se află pe moarte. I-am privit fotografia şi m-a apăsat ce am perceput. Cum mai aveam doar cîteva zile pînă la plecarea spre frontiera tibetană, mi-a venit ideea să iau fotografia cu mine, ştiind că voi întîlni un lama-medic. În cursul după-amiezii, îi arăt fotografia doctorului Dhonden şi îl întreb dacă se mai poate face ceva. O priveşte, mi-o dă înapoi şi zice:

"Nu. Un singur mare lama poate face ceva."

A doua zi, trebuie să întîlnim un tulku, un lama reîncarnat, în vîrstă de patru ani. Sanctitatea Sa Ling Rimpoche este reîncarnarea tutorelui principal al Sanctităţii Sale dalai-lama, tutore care a trecut în lumea Bardo în 1983, în ziua de Crăciun. Iată pe scurt povestea lui.

Anteriorul Ling Rimpoche s-a născut în 1902, într-un sat la nord-vest de Lhassa, la o zi de mers de capitală. A fost recunoscut de Sanctitatea Sa dalai-lama al 13-lea ca reîncarnarea tutorelui său, Ling Rimpoche. La

22 de ani, tînărul a trecut cu succes examenul de geche (doctor), apoi își desăvîrșește la Gyuto cunoașterea Vajrayanei (Vehiculul de diamant) al cărei maestru suprem a fost pînă la începutul tuturor timpurilor. După obținerea titlului de geche, este numit, cînd avea abia 24 de ani, maestru de disciplină la Gyuto. În 1936, devine Lama Oum Dze: ocupă atunci al doilea loc în ierarhia colegiului. Este numit apoi abate principal de Gyuto, în 1938, și participă la cercetările de descoperire a noului dalai-lama. În 1940, Ling Rimpoche este chemat pe lîngă dalai-lama (copil încă), mai întîi ca asistent, apoi devine maestru și tutore junior în 1941; și în fine, ajunge tutore senior în 1953. El a asigurat așadar întreaga formație a tînărului dalai-lama actual. În 1954, îl însoțește pe Sanctitatea Sa în China, apoi în India, între 1956-1957, în exil. Din 1965, este cel de al 97-lea Ganden Tipa, succesor al lui Je Tson Kapa, reformatorul din secolul al 13-lea. Este căpetenia școlii Guelong-pa, în timp ce Sanctitatea Sa dalai-lama este șeful suprem și spiritual al tuturor tibetanilor. În 1965, Ling Rimpoche devine abate al mînăstirii tibetane din Bodhgaya. Maestru de cel mai înalt rang spiritual, el este capul tuturor liniilor de transmitere budistă existente încă, al Sutrelor și Tantrelor. Tibetanii îl consideră pe Ling Rimpoche ca fiind reîncarnarea lui Ra Lotsawa, mare traducător care a trăit în secolul al 12-lea. A mai avut și alte încarnări celebre: mai ales una în care s-a numărat între apropiații lui budha Sakyamouni și altele, de pandit indian.

În Tibet, el îl încarnează pe Lotsawa, dar și pe Pantova marilor lama din secolul 11. A fost, de asemenea, maestru și tutore al celor de-al 16-lea și al 13-lea dalai-lama.

Iată deci cu ce personaj trebuie să ne întîlnim, grație intervenției doamnei Tashi Lamo, colaboratoare directă a sorei lui dalai-lama, ministru al Educației și Sănătății în guvernul tibetan din exil. Ajung împreună cu Marguerite și Tashi Lamo, la începutul după-amiezii, în plin munte, deasupra Dharamsalei. A trebuit să mergem pe jos, căci vehiculul nostru n-a putut urca pe cărarea prea abruptă. Zărim în fine o casă destul de mare, stil cabană de munte, foarte bine ancorată. Preceptorul copilului, un bărbat de 72 de ani, ne așteaptă. Vorbește doar tibetana și Tashi Lamo traduce. Ajungem curînd lîngă copilul care stă pe două perne într-un fotoliu.

Tashi Lamo se prosternează imediat, în timp ce noi manifestăm stîngaci semnele exterioare de respect, înclinînd capul și împreunînd mîinile. Copilul ne dă un șal alb. Deodată, mi se impune o viziune în care copilul este înconjurat de un extraordinar nor de lumină aurie. Cu capete hinduse și tibetane și budhași plutind în lotus. Aud un cînt difuz, de o puritate cristalină. Viziunea durează doar cîteva fracțiuni de secundă, ca o pătrundere bruscă în lumea interioară a copilului sau a bătrînului reîncarnat din fața noastră. Îl întrebăm atunci pe preceptor dacă se poate să obținem un sfat de ordin spiritual din partea copilului. Scot fotografia copilului aflat în agonie din cauza angiomului, preceptorul o arată copilului care ne spune:

"Copilul acesta trebuie dus la un medic."

Îi explicăm prin intermediul lui Tashi Lamo și al preceptorului că băiețelul a suferit deja cinci operații, că este acum inoperabil și că este pe moarte. Deodată copilul mă privește drept în ochi și spune:

"Atunci o să moară. Dar se va întoarce curînd într-o încarnare fericită."

Sînt profund emoționat. Prin fața ochilor mi se perindă un film, văd nașterea acelui copil, ce a fost înainte și viziunea se oprește. Sîntem din nou pe terasă goală. Afară este cald și frumos, chiar la peste două mii de metri altitudine în Himalaya. Foarte aproape, în spate, vîrful magnificului Dhauladar tronează la peste cinci mii de metri, încoronat de zăpezi veșnice. Îmi place personalitatea bătrînului preceptor și îl întreb dacă ne poate spune, în versiunea sa, povestea lui Ling Rimpoche.

"În 1983, în ziua de Crăciun, se stinge Sanctitatea Sa Ling Rimpoche, tutore principal sau senior al lui dalai-lama. O moarte ieșită din comun. Se stinge ca maestru al Vajrayana și își părăsește vehiculul carnal așezat în poziție de meditație, împlinind diversele etape necesare pentru degajarea de forma sa fizică și plecarea în cealaltă lume. Lamașii sînt lîngă el, veghind și meditînd. Trec ore și zile. Corpul rămîne așezat în meditație, fără să se clintească. Nici un miros, nici un semn de putrefacție. După patruzeci și nouă de zile, lamașii care meditează dinaintea trupului bătrînului maestru, plecat la nouăzeci și unu de ani, îi adresează lui dalai-lama o rugăminte neobișnuită: să le permită îmbălsămarea tutorelui senior, Sanctitatea Sa Ling Rimpoche. Dalai-lama este de acord și tutorele principal, cel puțin corpul fizic al celui care a fost tutorele, este îmbălsămat, acoperit cu un strat subțire de ceară, apoi cu o foiță de aur. De atunci, corpul se află acolo, în palatul lui dalai-lama, la Dharamsala. În 1988, lamașii se înfățișează dinaintea Sanctității Sale: "Sanctitatea Voastră, tutorele principal al Sanctității Sale s-a întors, s-a reîncarnat." Tehnicile de astrologie tibetană le-a permis să afle că Ling Rimpoche s-a întors în trupul unui copil. Deîndată dalai-lama a pregătit ceea ce numesc ei *a body-search*, o celulă de căutare condusă de slujitorul principal de foc Ling Rimpoche. Acest slujitor, intrat la vîrsta de nouăsprezece ani în serviciul bătrînului maestru, l-a însoțit pînă în ultima fază, aceea a separării de forma fizică, în ziua de Crăciun, în 1983. El va deveni preceptorul copilului. Acest bărbat rămas mai bine de cincizeci de ani în slujba bătrînului Ling Rimpoche, va prelua conducerea căutărilor. Este

totuşi nevoie de un indiciu. Celula formată din zece lamaşi se duce din nou la dalai-lama, cerîndu-i un semn. El le răspunde: "Copilul s-a născut sub semnul bivolului". Lamaşii calculează: şase sute douăzeci de copii sînt născuţi sub acest semn; cum să-l găsească? Se întorc la dalai-lama: "Sanctitatea Voastră, ne trebuie un semn mai exact." "Copilul se află în trei sate", răspunde dalai-lama. Bineînţeles, comunitatea tibetană cea mai cunoscută în lume este cea din Dharamsala. Dar mai sînt şi altele la Sikkim, Buthan, Laddak, provincii de lîngă Tibet. Laddaki şi tibetana sînt limbi asemănătoare. Nişte comunităţi tibetane se află în Arunachal Pradesh iar altele s-au stabilit în sudul Indiei, la Madras, unde în timpul verii sînt 50 de grade Celsius. Lamaşii fac calcule, apoi se duc din nou la dalai-lama: "Copilul este într-unul din cele trei sate?" "Da", le spune dalai-lama fără să precizeze care, bineînţeles. Lamaşii pornesc la drum. Caută în cele trei sate. După cîteva săptămîni, se întorc ruşinaţi: "Sanctitatea Voastră, n-am găsit nici urmă de copil".

Îmi amintesc terasa cabanei de munte şi pe bătrînul preceptor care continuă prins de istorisirea sa:

Şi atunci, Sanctitatea Sa a fost nemaipomenit. A rostit aceste cuvinte: "Mergeţi în cutare sat. În capătul lui, se află casa unui om sărman, a cărui nevastă este bolnavă. Ei sînt părinţii copilului." Celula de căutare porneşte iar la drum, ajunge în sat şi găseşte casa aşa cum era descrisă de dalai-lama. Satul se află la cîteva mii de kilometri de primele înălţimi ale munţilor Himalaya şi de Dharamsala. Casa e pustie. Se duc la vecini, îi întreabă dacă locuia cineva acolo. Li se răspunde că a fost o familie, dar mama copilului a murit la puţin timp după naştere iar tatăl a dat copilul unei instituţii caritabile. Lamaşii întreabă despre ce instituţie este vorba. "Şcoala din satul copiilor tibetani din Dharamsala", precizează vecinii. Trebuie să se întoarcă de au venit. Lamaşii căutau departe copilul aflat la cîţiva kilometri în linie dreaptă de la palatul lui dalai-lama! Pleacă din nou la drum, ajung în sat, intră în clădirea copiilor tibetani, mai exact într-o baracă numită *Little Norway*, unde sînt crescuţi copiii între doi şi patru ani. Sînt zeci de copii... şi deodată, unul dintre ei se desprinde din grup şi se aruncă în braţele bătrînului preceptor. Este Ling Rimpoche redevenit copil. Slujitorul dă semnele celei mai vii emoţii. la copilul cu el. Celula de căutare îl supune apoi la încercările rituale. Mai întîi, un colier care a aparţinut vechiului Ling Rimpoche mort de Crăciun, în 1983, se află împreună cu altele nouă. Urmează apoi numeroase teste pe care copilul, în vîrstă de numai un an şi şapte sau opt luni, le trece cu succes. Ultimul are loc dinaintea lui însuşi dalai-lama. De cum îl vede, copilul execută întocmai gesturile care trebuie pentru a fi recunoscut oficial."

Şi aşa se face că, retras din satul copiilor tibetani, este instalat în

cabană pentru a primi o educaţie, pentru a se veghea asupra lui pînă la şaisprezece ani, cînd va fi trimis la colegiile monastice unde va căpăta formaţia unui mare lama. Mai este totuşi ceva: corpul, precedenta formă fizică îmbălsămată a lui Ling Rimpoche. În mod cu totul excepţional, acest înveliş corporal se află în cabana de munte. Pun imediat întrebarea:

"Dar copiul a revăzut corpul îmbălsămat al formei sale precedente?

- Da, desigur. A fost între primele lucruri pe care i le-am arătat.

- Şi cum a reacţionat?" spun fascinat bătrînului care îmi răspunde prin intermediul lui Tashi Lamo:

"Cînd l-am dus acolo, şi-a privit forma fizică precedentă, a lăsat capul într-o parte şi pe chipul său se vedea o mare tulburare. N-a mai vrut să se uite şi l-am scos de acolo.

- Putem vedea şi noi această formă?

- Da,"

Ne conduce într-o cameră. Şi acolo, într-un fel de cutie de sticlă, zace îmbălsămat corpul precedent al celui care, redevenit copil, se plimbă la cîţiva metri de aici şi pe care îl auzim jucîndu-se cu un căţeluş negru. Imediat pune stăpînire pe mine o emoţie puternică. Marguerite începe să plîngă; eu intru într-o nouă viziune. Pe plan energetic, corpul pare încă aici. Percepţiile declanşate automat atunci cînd am văzut copilul stînd în fotoliu se reactivează şi sînt aceleaşi coloane de energie, nadisuri, chakre, budhaşi. Un budha de leac pluteşte deasupra corpului îmbălsămat. Rămînem cîteva clipe, apoi ieşim. Copilul se aruncă în braţele preceptorului său, ne atinge mîna rîzînd şi îmi spun: ce karmă, ce graţie extraordinară, să regăseşti într-un copil omul pe care l-ai iubit şi slujit peste cincizeci de ani!...

Începînd din 1980, diferite laboratoare de cercetare şi oameni de ştiinţă din lumea întreagă studiază modificările biosomatice şi bioelectrice la persoane care îşi induc stări de veghe speciale. Se pare că aceste stări şi capacităţi de deschidere a conştienţei aparţin dotării spirituale a fiecărei fiinţe umane. De cinci ani, predau unor grupuri de mai multe sute de persoane tehnici de atingere a acestor stări. Zeci de cursanţi - între care medici, terapeuţi de toate felurile, psihologi - s-au trezit progresiv la aceste potenţialităţi ale spiritului pe care le-au recreat relativ uşor. De fiecare dată, trezirea se face treptat, indiferent de orizonturile sociale, religioase, intelectuale sau culturale ale individului. Căci de fapt, ceea ce limitează trezirea ţine de propriul sistem de credinţă al persoanei. Einstein şi fizicienii moderni au evidenţiat existenţa dimensiunilor din afara spaţiului-timp convenţional, cunoscut de noi. Astfel s-au născut noţiunile de antimaterie şi antiunivers. În anii ce vor urma, din ce în ce mai mulţi oameni vor avea acces, cu siguranţă, la posibilităţi rezervate încă unui număr relativ mic de persoane din Occident. Găsim aici un motiv verosimil

pentru explorarea naturii spiritului, motiv oferit de Sir John Eccles (*The Human Psyche*, ed. Springer International), premiat Nobel pentru neurofiziologie. Omul se află în derivă, căci ştiinţa i-a distrus sistemul de credinţă, cel puţin dimensiunea spirituală a acestuia - pe care ştiinţa i-a înlocuit-o cu altă convingere: aceea de a fi doar un animal apărut din întîmplare şi necesitate pe o planetă-miracol, neînsemnată totuşi în faţa nemărginirii cosmice. Ne rămîne deci să găsim marea necunoscută: legătura dintre spirit şi creier.

Experienţele obţinute la Monroe Institute şi în multe alte locuri pun în lumină acţiunea asupra creierului şi singularitatea spiritului: acesta nu este un subprodus al creierului, ba dimpotrivă, el influenţează creierul. Acest lucru ar explica faptul că spiritul poate pătrunde un organism la nivel celular şi îi modifică mecanismele fiziologice. Nu mai sîntem aici nici în domeniul superstiţiei, nici al credinţei populare, căci conexiunea între spirit şi creier, ca şi aceea dintre corp şi spirit, nu este decît prelungirea întrebărilor puse de fizica modernă. Dacă este vorba de o realitate, se poate ca ea să devină cotidiană pentru fiecare individ? Putem percepe curent corpul de lumină sau cîmpul E al celorlalţi? Cum pot un individ, o comunitate ştiinţifică să accepte aceste fenomene, să le trăiască şi să extragă din ele o cunoaştere aplicabilă? Ce devin noţiunile de naştere, viaţă sau moarte privite prin aceste descoperiri? Această etapă conţine o întrebare dintre cele fundamentale pentru fiecare om. De răspunsul căutat, dat, depinde poate în parte evoluţia care conturează mileniul următor.

CAPITOLUL II

TERAPIILE ENERGETICE

De la terapiile corporale la terapiile energetice

Scopul meu în explorarea constituţiei vibratorii a fiinţei umane nu este să ajung la o nouă teorie despre structura însăşi a Omului. Avem astăzi o mulţime de asemenea teorii minunate şi, fără îndoială, avem nevoie de altceva: este vorba de transformarea viziunii despre natura şi originea noastră. O viziune globală, planetară ar putea redefini fiinţa noastră profundă. Cred că o viziune a omului ca fiinţă multidimensională, ca fiinţă de energie stă la baza acestui viitor. Ea plasează spiritul şi conştiinţa în afara persoanei, în afara corpului, în afara creierului şi tinde spre teoria unitară a unui spirit universal. Motivele necesităţii evocate mai sus decurg nu numai din afirmaţiile vizionarilor de la începuturile timpurilor şi pînă în prezent, dar şi din investigaţiile recente ale ştiinţei.

În ceea ce priveşte medicina, care ne interesează în mod deosebit, Larry Dossey (*Recovering the soul*, Bantam New Age Books) evocă o a treia eră. Într-adevăr, s-ar putea distinge trei perioade istorice pentru a situa diversele forme de terapie. Prima eră este o eră a medicinei materialiste al cărei cîmp de intervenţie ar fi strict limitat la corpul fizic, considerat ca o maşină complexă. Ea se călăuzeşte după legile formulate de Isaac Newton în urmă cu trei sute de ani. Se vorbeşte aici de un orologiu uriaş, care funcţionează în acord cu principiile deterministe, unde lipsesc efectele spiritului şi ale conştiinţei. Formele de terapie aplicate în acest cadru sînt deci în mod esenţial fizice şi se sprijină pe chirurgie şi pe un arsenal de droguri bine cunoscute. Prima eră a medicinei a constituit un pas considerabil în cercetare. Victoriile sale sînt recunoscute de către toţi şi conduc majoritatea persoanelor la ideea că viitorul medicinei este strîns legat de acest demers.

Or, iată că de aproape douăzeci de ani, a început o a doua perioadă: era a doua a medicinei, aceea a corpului-spirit. Spiritul a fost recunoscut ca susceptibil de a interfera în metabolismele corpului. A devenit posibilă formularea ştiinţifică a impactului percepţiilor psihice şi senzoriale asupra corpului, bolile putînd fi considerate majore acum; bolile de inimă,

cancerele, hipertensiunea şi altele iau în consideraţie data "spirit" în evoluţia lor. Încă de la apariţia acestei noi ere în medicină şi pînă în prezent, o întreagă varietate de terapii au apărut sub laitmotivul "puterii spiritului": *Biofeedback*, meditaţii, diverse forme de relaxare ale căror efecte pozitive asupra sănătăţii sînt astăzi comun admise. Aceste metode, într-adevăr nu intră în conflict cu terapiile primei ere, ci merg în paralel pînă la punctul de a fuziona uneori, pentru a lărgi anumite domenii de investigaţii medicale ca psihoneuroimunologia. (Vă recomand în acest sens excelenta carte a psihoneuroimunologului belgian Léon Renard, *Le cancer apprivoisé*, ed. Soleil). Şi aici entuziaştii se gîndesc că această medicină a corpului-spirit concretizează perfecţiunea medicinei în demersul său modern şi că nu se poate ajunge la nimic mai ambiţios. Ni se pune într-adevăr întrebarea care medicină sau care terapii ar putea pretinde că merg mai departe. Se conturează acum o a treia eră, a medicinei supranumită de Larry Dossey "medicina non-locală". Este vorba în alţi termeni de o medicină care nu se sprijină pe terapiile spaţio-temporale clasice.

Terapiile non-spaţiotemporale constituie, aşa cum ne imaginăm, o răsturnare faţă de regulile bazate pe raportul materie-energie. Pentru a aborda această a treia perioadă nu este suficient să afirmăm că spiritul controlează materia. Trebuie să adăugăm că spiritul el însuşi este non-spaţiotemporal, adică "non-local", după terminologia doctorului Dossey. Putem cita pe tema fenomenelor terapeutice non-locale rugăciunea. Experienţe făcute în acest sens pun în evidenţă acţiunea de vindecare exercitată de spirit asupra sistemelor biologice simple - ca experimentele lui Spindrift sau efectul Maharishi - şi demonstrează cum mediul înconjurător, oraşele sau ţările pot primi energii de vindecare prin acte non-spaţiotemporale ale spiritului. Bineînţeles că aceste efecte terapeutice nu se pot explică într-un cadru fizic clasic. Trebuie deci să creăm un model terapeutic non-local.

Conceptul celor trei ere care marchează evoluţia medicinei ştiinţifice se alătură explicaţiilor unor fizicieni ca John Wheeler care a propus şi el trei ere în istoria fizicii. În 1984, la congresul anual al American Fizical Society, profesorul Wheeler descrie era I a fizicii ca fiind caracterizată de lucrările lui Galilei şi Kepler, era a II-a de lucrările lui Newton, Faraday, Maxwell şi Einstein. Era a III-a sugerează el, ar fi aceea a *Meaning Physics*. Consider important să subliniem încă o dată că în domeniile respective ale medicieni şi fizicii, aceste ere terţe şi erele precedente nu sînt antagoniste. Pentru mult prea mulţi oameni care descoperă puterea terapeutică a spiritului, acesta devine "atotspiritul", ajungîndu-se la respingerea formală a restului. Terapiile erei a III-a sînt deci terapii vibratorii care iau în consideraţie frecvenţa pură, stările subtile ale

materiei şi fiziologia multidimensională a omului.

Naşterea unui potenţial

In 1985, în vremea cînd începeam să scriu *Nous sommes tous immortels* (=Toţi sîntem nemuritori), trăisem deja experienţe de deschidere a conştienţei, nu numai la nivelul vieţii de copil sau adult, dar şi la nivelul de viaţă fetală. Erau totuşi nişte tatonări şi multe elemente rămîneau misterioase. Intrasem de mai multe ori în contact cu reţele energetice pînă la a deveni eu însumi un punct de contact din aceste reţele, o poartă către fiinţe de energie, către frecvenţe inteligente, fiinţe cu Identitatea Esenţială şi pînă la a obţine informaţii care alimentau reţelele de calcul de dincolo de propriul meu nivel de conştiinţă. Bănuiam că aceste moduri de calcul necesită o energie mult superioară aceleia cu care ne-am obişnuit într-o stare de conştiinţă obişnuită. Ni se părea că nişte unde ne străbăteau pentru a se revărsa într-un rezervor necunoscut. Am presimţit atunci că persoanele care ating asemenea stări ştiu că există de mii de ani şi că nu au încetat să transmigreze în nenumărate forme umane sau neumane. De atunci, pentru mine, viziunea simplistă care situa sfîrşitul existenţei la moartea fizică nu mai stă în picioare.

Experienţele stărilor de conştienţă lărgită mi-au desfiinţat propriile frontiere, limitele sistemului meu de convingeri şi am realizat că nu ne putem imagina ce poate fi ştiinţa viitorului. Există încă regiuni misterioase, ignorate, de o imensitate incomensurabilă, care pentru ştiinţă rămîn o sfidare. Începeam să simt în mine învîrtejiri de energie care proveneau din stări accesibile fiinţei umane prin intermediul doar al intuiţiei, al inconştientului şi al ridicării frecvenţei vibratorii. Ceea ce înţelegem noi prin viaţă nu este decît un reflex, un succedaneu de principii de organizare mult mai vaste. Există în noi o conştiinţă universală în rezonanţă cu conştiinţa spirituală a universului.

Astfel în acea vreme trebuia să-mi dau seama că există modele energetice în fiinţa umană care nu se pot exprima decît printr-o lărgire a spectrului conştienţei; această lărgire nu se putea opera ea însăşi decît prin intermediul unui canal organizat, căci aceste energii sînt prea puternice pentru a fi primite în mod haotic. În timp ce încercam să mă obişnuiesc cu aceste gînduri şi cu aceste experienţe, se contura un alt fenomen. În 1985, am început să simt intens alte evenimente. Primul dintre ele era o viaţă onirică extrem de bogată. În timpul nopţii visam foarte mult, şi mai ales aveam senzaţia că zbor. Într-adevăr aveam impresia că primesc o învăţătură în timpul somnului, că ies din corpul

meu, că-l las acolo în pat, în timp ce eu, originalul, evadam mergînd spre alte patrii. Am simţit o activare a ceea ce tradiţia numeşte cel de-al treilea ochi, Ajna, a şasea chakră, a şasea poartă situată în mijlocul frunţii. Deşi la yoghini Ajna este în centrul frunţii, tibetanii o situează uşor dedesubt, la întretăierea sprîncenelor, la capătul a ceea ce ei numesc canalul Sushumna. Aveam impresia că sînt împins către această zonă frontală de dimineaţă pînă seara. Devenise atît de puternică această senzaţie, încît aproape că aveam un tic, clipind din amîndoi ochii în acelaşi timp, sau încruntînd sprîncenele. La vremea respectivă am vorbit despre acest lucru cu Kriyananda, un mistic din linia milenară a celor ce predau Kriya-yoga (=yoga focului, corespondent tibetan al lui Kundalini). Mi-a răspuns că era vorba de o trezire normală a celui de-al treilea ochi: siddhis, numite în Occident capacităţi paranormale, aparţin potenţialelor uitate ale spiritului uman. De ce mi se întîmpla aceasta? Cărui motiv? La consultaţiile individuale, rezervam întotdeauna o parte a întrevederii că că explic acelor persoane scenariul întîlnirii noastre, derularea ei, şi să înţeleg eu însumi realitatea nevoilor şi dorinţelor lor şi mai ales conţinutul a ceea ce ei nu exprimau. Aveam bineînţeles un stilou şi o fişă ca să iau notiţe, dar mi-am dat sema că de fapt în momentul în care vorbea persoana, alte informaţii despre ea îmi veneau printr-un canal necunoscut. Persoana respectivă îmi vorbea de dificultăţile sale cotidiene şi atunci aveam viziuni despre copilăria sa, părinţi, antecedente. În acest timp nu mai ascultam relatarea, deşi mîinile mele continuau să ia notiţe. Încă de atunci mi-am dat seama că, închizînd ochii, puteam să văd în jurul interlocutorului meu un fel de halou fin. Aveam foarte puţine noţiuni despre ceea ce este aura, corpul subtil sau corpul eteric. Învăţătura lui Kriyananda mi-a permis să fac o clasificare, să am o viziune sistemică asupra constituţiei multidimensionale a fiinţei umane. Astfel, lăsîndu-mă purtat, închizînd ochii, privind persoana din spatele pleoapelor vedeam acest dublu luminos, apoi un alt dublu mai îndepărtat. Era oare corpul eteric sau corpul astral? Nu ştiam aproape nimic. Acest cîmp E înconjura persoana la aproape 15 cm de corpul fizic, apoi un al doilea, mai îndepărtat, îl învăluia la rîndul său. Ultimul părea să fie o placă turnantă, în el circula energia şi aceste cîmpuri energetice erau într-o stare de perpetuă fluctuaţie datorită stimulilor emoţionali ai subiectului, daţorită stării sale de sănătate fizică sau exerciţiilor corporale pe care le făcea. Dar mi-am dat seama că aceste corpuri prezentau totuşi o coeziune şi că aură este o emanaţie energetică a personalităţii în întregul său, emanînd toate învelişurile şi toate cîmpurile.

Un caz clinic: Jeanine.

Într-o după-amiază din primăvara anului 1986, sună telefonul. Marguerite, soţia mea, ridică receptorul. O persoană tînără, Jeanine, sună ca să lanseze un adevărat S.O.S.

"Aş vrea să-l întîlnesc pe domnul Drouot", spune ea. "Cît mai repede posibil, căci am senzaţia că înnebunesc. Am impresia că mi se aspiră creierul, am tulburări halucinatorii, senzaţii de angoasă. Vor să mă interneze şi eu nu vreau, nu vreau să mă duc la spital!".

Cu calm, Marguerite îi spune că eu nu sînt nici medic, nici psihiatru şi că prin urmare nu sînt abilitat să ajut pe cineva care trece prin ceea ce voi numi mai tîrziu o criză transpersonală. În această etapă a cercetărilor mele, încă nu ştiam cum să ajut acest tip de persoane şi Marguerite nu poate decît să-i dea sfaturi Jeaninei.

"Patrick cunoaşte un medic cu care lucrează şi care ar putea fără îndoială să vă ajute".

Tînăra, într-un adevărat strigăt de disperare, răspunde:

"Nu! Nu vreau să văd nici un medic, nu vreau să fiu închisă!".

E limpede că femeiă prezintă tulburări psihice şi necesită un tratament adecvat. Conversaţia se opreşte aici.

A doua zi primim o scrisoare care în linii mari spune:

"Domnule Drouot, v-am telefonat după-amiază. Nu vreau să fiu internată, ajutaţi-mă. Mi-e frică. Ajutor!".

O scrisoare scurtă, dar care ne emoţionează pe amîndoi. De comun acord hotărîm să stabilim o întîlnire după-amiază şi Marguerite o anunţă pe Jeanine, precizîndu-i încă o dată, că eu nu sînt medic sau psihiatru şi că tot ce pot face pentru ea este să-i dau cîteva sfaturi mai mult de ordin spiritual. A doua zi la ora trei după-amiază se aude soneria. Deschid şi descopăr o tînără femeie cam de 35 de ani, cu chipul palid, cu părul drept, pe umeri, impresionant de slabă. Mă priveşte şi izbucneşte în lacrimi. O îmbrăţişez, îi mîngîi capul ca unui copil speriat. O conduc în cabinet, o invit să se aşeze pe canapea, şi o privesc gîndindu-mă: "Dar ce-am să-i pot face oare în starea în care se află? ". Această persoană prezintă semne evidente de dezechilibru avansat. Îmi povesteşte atunci toată istoria :

"În urmă cu doi ani am ieşit din Paris şi m-am dus în centrul Franţei, într-o comunitate unde se foloseau tehnici speciale de influenţă la distanţă, tehnici mentale. Voiam să comunicăm cu extratereştrii, să cunoaştem fenomenele telepatiçe mai ales. După cîteva luni, m-am simţit

din ce în ce mai rău şi începeam să înnebunesc. Apoi într-o noapte, într-un soi de criză am fugit peste cîmp şi cineva m-a găsit. M-am întors la Paris făcînd autostop şi de atunci am nişte senzaţii cumplite. Am început să nu mai pot dormi noaptea, apoi am avut senzaţii de frig, de rece, de fiecare parte a capului, ameţeli, pierderi de echilibru şi pulsiuni de angoasă. Am avut şi viziuni, halucinaţii şi impresia că mi se vorbeşte în cap şi că mi se suge creierul ca şi cum ar fi fost aspirat prin ceafă."

Tot timpul cît mi-a povestit, am privit-o cu neîncredere. Am inima strînsă căci mă întreb ce voi putea face în această etapă a lucrurilor. Munca mea nu este aceea a unui terapeut. Ea constă mai mult în a cerceta motivele anumitor dezechilibre. Îi vorbesc Jeaninei de un medic la care ţin mult, care a făcut un demers spiritual şi care lucrează în domeniul medicinei energetice. El ar putea să o ajute.

"Nu!", strigă ea, " nu vreau să văd medici! Mă vor închide!"

Această frică de-a fi închisă devine sigurul său răspuns. Atunci îmi vine deodată să-i spun să se întindă pe canapea. Cobor storurile şi mă uit unde se află corpul său eteric. Pe atunci aveam acestă capacitate în curs de dezvoltare, cu minime şi maxime, încît se întîmpla uneori să treacă săptămîni sau chiar o lună sau două în care să nu pot percepe nimic, apoi fenomenul revine şi se afirmă cu o anumită constanţă. Încă n-am percepţia directă, trebuie să închid ochii şi să privesc prin pleoapele închise. Mai întîi nu percep luminiscenţă, nici un cîmp de energie în jurul ei. Îmi spun că poate sînt eu prea obosit şi percepţia mea este scăzută, numai dacă nu cumva corpul ei nu este prea slab. Cu mîna stîngă trec la o palpare vibratorie: mîna nu simte nimic ca şi cum ar trece prin acest cîmp de energie fără nici o formă de reacţie, şi în acest punct, prins de o îndoială, îmi spun că este imposibil: parcă n-ar mai fi nici un cîmp de energie în jurul acestei femei tinere. Este oare posibil? Voi realiza mai tîrziu că acest cîmp energetic joacă într-un anumit mod acelaşi rol ca pătura de ozon din jurul pămîntului: este un înveliş protector ca o interfaţă între două energii superioare. Acestea trec prin interfaţa eterică ca să intre în corpul fizic.

Jeanine stă întinsă, cu ochii închişi, epuizată de încercările sale. O idee nebună îmi vine în minte: îi voi reconstitui cîmpul energetic. Îi pun căştile pe cap, dau drumul la o muzică de mică intensitate, pentru a-mi duce la bun sfîrşit planul. Sîntem în penumbră. Ţin mîinile la 20 cm în spatele capului ei, închid ochii. Să începem. Încep să mă gîndesc, să vizualizez o energie care se materializează între mîinile mele şi simt vibraţii. Jeanine nu vede nimic. Deschid ochii şi-i închid alternativ. În spaţiul de 15-20 cm dintre mîinile mele, se mişcă o energie cu diametrul unui cap de adult, care devine din ce în ce mai densă. Cinci, zece minute se scurg, simt că cheltuiesc o energie considerabilă. Eu care transpir

relativ puţin am fruntea, torsul, spatele pline de sudoare. Picăturile îmi cad pe nas şi pe mîini. Si, la capătul unui sfert de oră, simt că s-a materializat forma energetică a unei fiinţe fizice şi pluteşte acolo, la orizontală, chiar deasupra Jeaninei. Jeanine, ştiu bine, este adormită. Acum am ochii deschişi şi ţin această formă energetică în afara spaţiului-timp, lipsită greutate,masă sau gravitaţie, fără nimic, o ţin de cap. Apoi, încetişor, milimetru cu milimetru, cobor treptat peste tînăra femeie această formă semanînd întrucîtva cu o fantomă. În momentul în care spatele luminos atinge pieptul Jeaninei, ea are tresăriri violente ca sub efectul unui electroşoc. La rîndul meu tresar. Treptat, realiniez acest cîmp luminos. Ce fac de fapt? Nu cumva sînt pe cale de-a mă juca de-a ucenicul vrăjitor? Între Jeanine şi mine este tăcerea, ea nu ştie ceea ce fac. O privesc şi îi spun:

"Te poţi ridica?

- Da, răspunde ea înainte de a-şi atinge fruntea, şi se ridică. Am impresia că mi-aţi luat un văl de pe gînduri. Cred că mă simt mai bine acum.

-Ascultă, asta este tot ce pot face. Du-te la prietenul de care ţi-am vorbit, du-te acum şi spune-i exact ceea ce mi-ai povestit. Sînt sigur că totul va fi foarte bine în curînd.

Jeanine se duce la medicul recomandat de mine. Nu o voi mai vedea niciodată, dar la 15 zile după aceea, într-o seară, îi telefonez acestui medic prieten şi-l întreb: "Ai văzut-o pe Jeanine?

- Da, am văzut-o, îmi spune el, am văzut-o. Mulţumesc.
- Ce-ai văzut?
- E nostim... I-am testat corpul eteric, cîmpul energetic cu tehnicile puse la punct de doctorul Nogier acum 20 de ani, auriculo-medicina şi filtrele. Ştii că nu-mi vine să cred? Este subţire, foarte strălucitor - nou-nouţ, aş zice!"

Vara anului 1987, Perigord. Françoise.

În anul acela, eram la Perigord cu un grup de aproape 20 de persoane, pentru o săptămînă. Vizităm nişte pictori pe care îi adorăm, Johfra şi soţia lui, Ellen Lorien, la galeria La Licorne, o galerie de artă mistică. O femeie pe care o cunosc mă aşteaptă acolo. Am întîlnit-o la Paris şi îmi spune că a născut de curînd gemene. Ne face plăcere să ne reîntîlnim. Am făcut trei şedinţe şi am ăjutat-o să-şi retrăiască intrarea în încarnarea actuală. Această femeie era atunci însărcinată în şapte luni şi multe persoane m-au întrebat dacă faptul de a retrăi această experienţă

în cursul unei sarcini nu este dăunător. Voi repeta pur şi simplu ceea ce Françoise mi-a spus în acel moment. Voi avea un copil şi sînt lucruri pe care nu le-am înţeles în ceea ce o priveşte pe mama. Vreau să fac asta căci există lucruri pe care nu vreau să le transmit ca atare copilului meu. În realitate nu era vorba de un copil, ci de doi, nişte gemene extraordinare.

În după-amiază aceea, Françoise stă în faţa mea cu copiii şi îi spun: "Mă voi uita la cîmpul tău de energie, mai ales la nivelul abdomenului inferior ca să văd dacă acest cîmp n-a fost rupt în timpul naşterii.

Aşa cum o să vedem imediat, acest cîmp se poate rupe efectiv în mai multe moduri, provocînd atunci scurgeri energetice importante. Ca să ne izolăm, mergem 100 de metri în timp ce restul grupului admiră tablourile şi se întreţine cu gazdele. Ne aflăm în minunata grădină a lui Johfra şi Ellen Lorien. Francoise se întinde pe iarbă şi apoi închide ochii. Trec cu mîna stîngă pe deasupra abdomenului inferior. Imediat simt o vibraţie bizară provenind de la a doua chakră, a doua poartă, adică puţin sub ombilic. Cam după una sau două secunde, vibraţia se localizează mai bine. Îi spun:

"Ai avut o problemă ovariană?

- Nu, dar am probleme cu trompa."

Mă reconcentrez pe cîmpul energetic al trompei şi văd în acest corp eteric un văl negru.

"Trompa este infectată?

- Da, am o infecţie.

- O să vedem ce anume a generat această infecţie.

- Cum adică?

- Da, ceva din tine a generat această infecţie. Deci, vom încerca să găsim motivele."

Aşa cum am învăţat să fac, întind arătătorul stîng şi emit un fir de lumină. Încep să decodific, să citesc în aceast gen de puroi energetic. Primul lucru pe care îl văd este o casă pe un fel de platou stîncos.

"Văd o casă de piatră destul de joasă, într-un loc fără nimic în preajmă, puţin pierdut."

Această viziune o percep ca şi cum aş sta în faţa casei la o sută de metri, în spatele ramurilor sau frunzelor unui copac. Françoise, întinsă şi cu ochii închişi, mă întreabă:

"Cum este?

- Nu ştiu. Trebuie să mă duc înăuntru."

În cursul unei asemenea experienţe nu mai sîntem tributari spaţiului-timp. Conştiinţa se poate proiecta practic oriunde. Intru deci în această casă şi văd în interiorul ei o umbră care loveşte altă umbră.

Imediat îi spun:

"Te bate soţul tău."

Françoise începe să plîngă.

"Nu este soţul meu, Patrick, este fostul meu soţ."

Pradă unei îndoieli, reia:

"Cum arată?

- Nu ştiu, îi spun, îmi vine greu să-l văd căci este un pic întunecat, dar simt că are barbă şi a chelit puţin.

- Da, aşa este. E bărbos şi puţin chel.

- E un pervers.

- Da, zice ea plîngînd, însă deşi m-a făcut să sufăr, încă mă gîndesc la el. Sînt patru ani de cînd ne-am despărţit şi încă mă gîndesc uneori.

- Atunci nu căuta mai departe. Ataşamentul faţă de acest bărbat este localizat şi codificat în corpul tău. El se traduce prin infecţia trompei drepte.

Trebuie să mai precizez că partea dreaptă este partea masculinului, a tatălui: Yangul, soarele. Cum există ataşament pentru un bărbat pervers, infecţia s-a localizat în zona genitală.

"Dar poţi face ceva?", mă întreabă Françoise.

- Da, pot curăta această plagă energetică, dar cel mai important este să treci la o altă etapa de înţelegere în privinţa modului de a te detaşa de acest bărbat.

Pentru o medicină a Erei I, bineînţeles că s-ar putea vindeca infecţia cu ajutorul antibioticelor, dar ceea ce nu este posibil pentru această medicină este să ajungă la memoria care permite infecţiei să atingă trompa şi eventual să se repete. Cu ambele arătătoarele unite - foloseam pe vremea aceea un cristal, dar atunci nu-l aveam la mine - voi face o incizie în cîmpul de energie. Deschid ţesutul de lumină şi cu o pensă de lumină provenind din arătătorul stîng, curăţ zona de umbră, ridic frecvenţa vibratorie a locului pînă cînd devine luminos. Cînd simt că zona este luminoasă pot să închid ca o croitoreasă care ar coase două bucăţi de pînză împreună. Iau atunci argilă de lumină şi o întind pe rana luminoasă. Bineînţeles că această tehnică de microchirurgie vibratorie va fi abordată mai detaliat. Am plasat-o pe Françoise în memoria ataşamentului de fostul soţ, pentru a urca în al doilea cîmp de energie, corpul astral, şi a întîlni influenţele trecutului. Este vorba de o întîlnire karmică între două fiinţe din prezent.

Anul trecut am întîlnit o persoană care îmi va deveni apropiată. Ea locuieşte în periferia pariziană şi se numeşte Nicole. Într-o zi, în grup, încercăm să dezvoltăm acest gen de potenţialitate pe cale să apară şi-i spun Nicolei:

"Ia te uită, văd bazinul tău eteric puţin pieziş. Probabil că ai dureri dorsale".

- Aşa este, îmi răspunde ea. De unde ştii?

- Nu ştiu, dar din clipa cînd a început să basculeze bazinul eteric, asta trebuie să se fi repercutat în corpul fizic.

- Poţi să faci ceva?

- Nu ştiu, poate că putem acţiona la distanţă asupra acestui bazin eteric astfel încît să punem lucrurile în ordine, dar ar fi interesant să ştim care este cauza acestei dezordini, căci a îngriji prin alopatie energetică înseamnă să lucrezi pe un rău cînd cauza se află la un nivel mai înalt şi nu este de dorit".

Mă aşez alături de ea. Apoi închid ochii şi intru într-o stare de receptivitate crescută. Revăd mai întîi bazinul de lumină. Cum învăţ treptat să o fac, schimb frecvenţa vibratorie a farului meu psihic, ca să trec în al doilea corp, la aproape 80 cm. Apoi văd distinct un avion în picaj, un oraş, clădiri care se vor prăbuşi sub un bombardament aerian. Aproape că este un document de epocă ceea ce văd - aşa cum puteau fi văzute de exemplu în Germania, cînd bombardau aliaţii, clădiri întregi prăbuşindu-se ca nişte castele din cărţi de joc. Îmi spun că Nicole a murit într-o viaţă anterioară în cursul unui bombardament. Mă gîndesc mai întîi că trebuie să fi fost în Germania, dar văd un Stukas arborînd crucea neagră germană, apoi descopăr că este vorba de un bombardament la Caen. Îi spun:

"Văd un bombardament şi ştiu că are loc la Caen. Totuşi Caen n-a fost niciodată bombardat de germani, ci de americani. "

-Ba da, îmi spune ea. La începutul războiului din '40 au fost bombardamente germane.

- Atunci ai fost prinsă de acel bombardament. Probabil că ai fost îngropată de vie şi rănită şi ai murit sub ruine. Ştiu de asemenea că eşti claustrofobă."

- Aşa este, am probleme de claustrofobie.

Ne oprim aici. Seara, la sfîrşitul întîlnirii, toată lumea se adună la cafeneaua din colţ ca să vorbească despre întîmplările zilei. Nicole spune povestea ei celorlalţi şi adaugă că ea a avut o mătuşă care locuia în Caen la începutul războiului. Într-o zi, începe să sune sirena. În faţa casei mătuşii, pe cealaltă parte a străzii, se află un adăpost antiaerian. Locuitorii din cartier aleargă într-acolo. În mijlocul străzii mătuşa sa îşi dă seama că a uitat o geantă unde şi-a pus obiectele de preţ, actele, fotografiile, banii... Se întoarce în casă, urcă scara şi în acel moment cade o bombă pe casa ei şi o ucide pe loc. Este oare posibil ca nepoata să fie reîncarnarea mătuşii?

Studierea unui proces

Primele întrebări care se puneau încă din luna mai 1985 erau: ce se petrece în creierul meu în cursul acestor experienţe? Pot reproduce acest fenomen cînd vreau? Se poate să-i învăţ şi pe alţii să o facă? Într-adevăr, scopul meu nu era să practic vindecarea spirituală, nici să devin un fel de vindecător al mileniului trei, ci mai degrabă să înţeleg procesul despre care era vorba. Cel pe care îl foloseam la vremea aceea s-ar putea numi "lectură, decodificare şi chirurgie energetică sau microvibratorie". El vizează rearmonizarea cîmpului energetic în întregime, rearmonizarea faimoaselor corpuri subtile ale tradiţiei. Fiecare fiinţă umană posedă un cîmp energetic care se întrepătrunde cu corpul său fizic. Acest cîmp de energie stă la baza sănătăţii. Cît despre perceperea acestui cîmp - "vederea eterică" -, este un mod de a depăşi percepţiile obişnuite ale simţurilor omeneşti cunoscute. Această gamă de frecvenţe face posibilă luarea în consideraţie a elementelor imperceptibile de către o fiinţă umană într-o stare normală, de exemplu vederea unor imagini percepute direct de către spirit fără a trece prin ochi. Nu este imaginaţia la mijloc, deoarece se pot percepe lucruri de o precizie extremă despre trecutul sau copilăria cuiva, despre familia sa sau despre persoana respectivă într-un context precis. De fapt imaginaţia nu ar fi, în ultimă instanţă, decît o poartă de intrare către această stare particulară de percepţie supranormală. Percepţia energetică simultană sau PES revelă o lume de energii în interacţiune, cîmpuri de energie mişcîndu-se constant în jurul oricărui lucru viu. Deşi ceea ce noi, oamenii, înţelegem prin viaţă nu este decît un reflex, un succedaneu al unui principiu de organizare mult mai vast.

Multe persoane mă întreabă cum am început şi dacă asta se poate învăţa. Nu este uşor să răspund acestui gen de întrebări. Cred în general că aceste posibilităţi fac parte din dotarea genetică spirituală a fiecăruia. Dacă privesc mai departe în copilăria mea, îmi amintesc de percepţii pe care le-am avut la vîrsta de 7 sau 8 ani şi care s-au pierdut cînd modul meu de gîndire a trecut de la creierul meu drept imaginativ şi creativ către lobul temporal stîng, sălaşul gîndirii logice. Parcursul meu ulterior m-a ajutat să dau suficientă credibilitate experienţelor de realitate neobişnuită ca să-mi urmez cercetările. Către 1985-1986, am întrevăzut noi posibilităţi, deoarece mi-a apărut clar un fapt: aceste fenomene nu sînt poate decît nişte indicii ale adevăratei realităţi în care evoluăm. Poate că prin înţelegerea timpului, a structurii multidimensionale şi energetice a omului, se deschide puţin cîte puţin o viziune holistică, globală, a fiinţei umane.

Studierea naturii globale a acestei realităţi presimţite necesită o metodă pe care încercăm să o construim, deşi bazele ei sînt puse de milenii. Acest studiu este în acelaşi timp teoretic şi practic. Cercetătorul trebuie să găsească prin el însuşi poarta de acces la stările speciale care-i vor deschide spiritul către înţelegerea subiectului cercetat. Avem nevoie acum de un cadru de cercetare care să introducă o ordine în date şi să permită în fine o sinteză a parametrilor descoperiţi, cei mai importanţi referindu-se la această structură energetică. Studiul acestei structuri a devenit din 1985-1986 o întreagă parte a vieţii mele.

Deschiderea conştienţei este accesibilă fiecăruia prin căi care îi sînt proprii ca meditaţia de exemplu. Se poate intra într-o stare de realitate non-ordinară mergînd, pescuind, stînd pur şi simplu aşezat undeva şi privind fix într-un punct la orizont sau în faţa sa. Cel mai important este să-ţi acorzi timpul necesar, să asculţi, să faci linişte în interiorul tău, ajungînd să încetineşti bruiajul mental pe care americanii îl numesc *babbler*, "vorbăreţul": ce avem de făcut, ce ar trebui să facem, ce putem face, ce ar fi trebuit să facem, ce n-ar fi trebuit să facem etc.! Cînd acest bruiaj mental se estompează, apare o nouă lume, mai armonioasă. Ne unim atunci cu mediul, personalitatea proprie se dizolvă în ceva mult mai vast. Experienţa mea în privinţa viziunii eterice sau a percepţiei energetice simultane provine dintr-o stare de expansiune a conştiinţei şi îmi dovedeşte astfel că nu există limite în acest domeniu. Cu cît îmi deschid conştienţa, cu atît viziunea prin ani se extinde şi cu atît sînt mai capabil să percep realitatea celorlalţi. La început aveam ochii închişi: percepeam un corp luminos la aproape 15 cm de jur-împrejurul subiectului. Apoi am putut vedea alte cîmpuri, mai depărtate, pînă la aproape 80 cm, o substanţă mai fină sau care vibra mai puternic - sau o lumină mai puţin intensă. De fiecare dată cînd credeam că am atins limita acestei percepţii, apărea ceva nou. Vederea cîmpului energetic al unui subiect cere un fel de sincronizare vibratorie între cel care vrea să perceapă şi stratul energetic în care vrea să citească. Încă din 1988, cu ochii deschişi şi cu alte metode am început să percep cîmpurile de energie care înconjurau orice lucru. În anumite cazuri, nici măcar nu mai văd corpul fizic al persoanei, ci numai o structură luminoasă, un cîmp de energie, o lumină rece (statică) care pare să se afle în faţa mea.

Cu cît luam notiţe, cu cît vorbeam, cu cît aveam schimburi cu cercetători din domeniul medicinei energetice, cu atît îmi dădeam seama că acest cîmp E trebuia asimilat domeniului pe care-l numim sănătate. Dacă un subiect are probleme de sănătate, fluxurile energetice sînt blocate, stagnează, în anumite cazuri sînt total oprite din circulaţie şi apar ca nişte văluri cenuşii, ca nişte pete întunecate. Invers, o persoană sănătoasă, va avea culori sau o lumină extrem de strălucitoare. Şi în

privinţa a ceea ce mă interesează, nu percep culorile, sau cel puţin le percep slab. Dar am o viziune mai directă pentru că pot vedea evenimentele codificate în cîmpurile energetice. Pot de asemenea să văd starea emoţională a subiectului. Nu este vorba de a pătrunde în intimitatea celorlalţi, chiar dacă uneori este un lucru care se declanşează automat. Datorită Percepţiei Energetice Simultane, mecanismul psihosomatic se conturează clar în faţa ochilor aceluia care percepe. PES arată în ce grad majoritatea problemelor fizice sînt generate din aceste straturi energetice. Ignorarea localizării şi motivului unor tulburări conduce prin aceasta la o degenerare în boli grave.

Am constatat adeseori că se poate primi o informaţie despre originea problemei. Ea pare să provină din conştienţa superioară cu care se intră în contact cînd pătrunzi într-o stare de expansiune a conştienţei. Asta îţi dă impresia uneori că conştienţa superioară a unei persoane dialoghează direct cu conştienţa superioară a alteia. Astfel am ajuns să aud urlete de suferinţă la persoane care nici măcar nu-şi dădeau seama de asta. Poate că în această etapă este de altfel interesant să precizez că a te afla într-o stare de expansiune a conştienţei nu înseamnă întotdeauna să stai întins cu ochii închişi într-un loc foarte liniştit şi odihnitor. Este posibil să intri în această stare cu ochii deschişi, vorbind despre ploaie şi despre timpul frumos.

O experienţă m-a stupefiat. În cursul verii anului 1988 mă aflu la Monroe Institute ca participant la programul *Gateway* ("poartă de intrare"). Printre alţi participanţi, în total 20, se află Dr George Richmond, psihiatru, comandant la US Air Force. Timp de două zile, ascultăm sunete pentru a explora nivelele de conştiinţă din ce în ce mai fine. După fiecare şedinţă care durează în medie o oră şi treizeci de minute, avem un *debriefing*: explicăm ce am simţit, ce s-a petrecut. Psihiatrul se află printre noi. Îl privesc fix şi deodată imaginea corpului său dispare şi văd un schelet stînd în faţa mea, exact ca o radiografie făcută cu raze X! Îi spun:

"Ai avut o fractură a claviculei stîngi în urmă cu şapte ani.

- De unde ştii?

- Habar n-am. Timp de cinci-zece secunde ţi-am văzut clar scheletul care prezintă o zonă de umbră. Am ştiut că a fost acolo o fractură a claviculei stîngi."

Fenomenul nu se va mai repeta decît o dată sau de două ori de atunci, dar sînt sigur că se poate obţine. Nu este o simplă părere. Începînd din momentul în care ceva este verificabil, măsurabil şi repetitiv, oricare om de ştiinţă îşi pune întrebări precise şi nu neagă sistematic. Bineînţeles că atunci cînd vorbim de asemenea fenomene, folosim contextul medical. Procesul de vindecare necesită o rearmonizare a cîmpurilor energetice, rearmonizare posibilă prin detectarea codificărilor

memorate acolo şi care au permis declanşarea unei traume. Este esenţial să putem înţelege motivele profunde ale unei afecţiuni fizice şi/sau psihice.

Bazele Percepţiei Energetice Simultane (PES)

Cîmpurile energetice demonstrează existenţa unei energii universale, intim legată de toate aspectele vieţii. Le putem descrie ca pe o serie de straturi luminoase care înconjură şi întrepătrund corpul fizic. Aceste straturi luminoase se numesc "corpuri" prin tradiţie orientală şi fiecare emite o radiaţie caracteristică numită aură. Nu trebuie deci să confundăm aura cu corpurile. Există moduri de observare a unui cîmp energetic, fie că el înconjură un obiect sau o fiinţă vie. Unul din aceste moduri este să te relaxezi, să stai întins pe iarbă într-o zi însorită şi să priveşti cerul albastru. Cîţi dintre noi n-au făcut-o încă... După un anumit timp, poţi observa nişte punctişoare pe cer, care seamănă cu nişte bule mici, albe, sau uneori pete negre care apar o secundă sau două părînd că se mişcă pe cer, apoi dispar. Cînd continuaţi această observaţie şi cînd vă lărgiţi cîmpul vederii, puteţi începe să percepeţi un cîmp care pulsează în mod sincron. Anumiţi observatori pretind că în zilele însorite aceste bile mici de energie sînt strălucitoare şi se deplasează rapid. Cînd cerul este înnorat, ele vor fi mai translucide, se vor deplasa mai lent şi vor fi mai puţin numeroase. În oraşele poluate ele vor fi şi mai rare, întunecate şi se vor deplasa foarte încet. Locul cel mai propice pentru sesizarea prezenţei lor este vîrful munţilor. Dacă îţi concentrezi apoi atenţia pe marginile exterioare ale vîrfului unui copac care se conturează pe albastrul cerului, poţi zări un fel de halou de jur-împrejur. În mod curios, se poate observa de asemenea, un fel de vibraţie, de dans al particulelor energetice extrem de fine din interiorul haloului. Această experienţă este realizabilă cu o plantă de apartament. Ajunge să pui această plantă în lumina soarelui şi să priveşti ce se petrece în jurul ei. Dacă apropii încet mîna de plantă, simţi vagi furnicături în vîrful degetelor. Sînt reacţii energetice ale plantei faţă de propriul nostru sistem energetic. Nu este vorba numai de apropierea mîinii fizice dar şi de mîna de lumină care atinge lumina plantei. Cînd plantele sînt proaspăt tăiate, frunzele prezintă un înveliş energetic de un albastru foarte puternic. După cinci, zece minute, culoarea se schimbă treptat către maron apoi capătă nuanţa sîngelui. Obiectele neanimate au şi ele o emanaţie energetică şi marele interes stîrnit de cristale priveşte potenţialitatea lor de a servi într-un scop de vindecare spirituală.

Tehnici de bază ale palpării vibratorii

Există două mijloace pentru a ne iniţia în palparea vibratorie a cîmpurilor energetice care înconjură o fiinţă umană sau o altă formă de viaţă. Prima modalitate constă în a ne antrena singuri sau cu un grup. A doua este să exersezi palparea vibratorie pe un partener.

Să vedem exersarea pe altă persoană. La începutul cercetărilor mele, am adoptat două poziţii care pentru mine erau cele mai bune. Persoana stătea întinsă, cu ochii închişi, destinsă. Eu mă aşezam în spatele capului său sau într-o parte a sa. Pentru palpare foloseam mîna stîngă. Anumite tradiţii spun că mîna dreaptă este mîna emiţătoare şi că stînga este mîna receptoare. În ceea ce mă priveşte sînt stîngaci şi am simţit că mîna mea stîngă ar fi deci cel mai bun mijloc. Încă o dată trebuie să spun că găsim ceea ce căutăm. Deci cu această mînă efectuam palparea. La început, mă pregăteam interior, închideam ochii, efectuam două sau trei respiraţii profunde, intram într-o stare crescută de receptivitate. Încheietura mîinii stîngi era suplă, era relaxată. Apoi coboram destul de repede, dar nu excesiv. Mîna se găsea la aproape un metru deasupra persoanei, orientată spre corpul său. Venea o clipă cînd se producea un fel de încetinire care putea bineînţeles să fie subiectivă, dar care nu este mai puţin reală pentru o persoană antrenată. Un fel de masă ca de vată era acolo.

Atunci pot fi mai multe reacţii. Fie că operatorul înregistrează reacţii fizico-psihice: accelerări cardiace, o chakră care pulsează mai mult sau mai puţin rapid sau chiar, şi este cazul cel mai frecvent, o reacţie de cald şi rece şi de înţepături la nivelul mîinii, senzaţii de greutate. Mai ales la nivelul mîinii se întîmplă acest lucru. În general - este o simplă apreciere - cîmpul energetic se află între 10 şi 15 centimetri de corp. Bineînţeles, parerile diferă: unii vorbesc de cîţiva centimetri, alţii de zece centimetri. Mi-am întemeiat propriile observaţii pe învăţătura yoghinilor şi tibetanilor care de mii de ani spun că percep acest cîmp luminos la 15 centimetri. Totuşi am observat la unii mistici halouri luminoase uneori pînă la 50 de centimetri. Am văzut la persoane devitalizate sau grav bolnave - sau pe cale de a ajunge astfel - cîmpuri energetice care nu se mai simţeau decît la cîţiva centimetri, chiar numai 1 sau 2. Trebuie să mai precizăm că există un fel de densitate în acest cîmp. Straturile inferioare penetrează în corpul fizic cînd cele mai înalte urcă şi pătrund straturile inferioare al celui de-al doilea corp subtil, faimosul corp astral al tradiţiei. Totuşi percepţia ar trebui să se facă în general pînă la 15 centimetri. Îmi amintesc de fiul meu la patru sau cinci ani; îi observam sistemul energetic

pe atunci în formare. Avea ochii închişi şi cînd îi treceam cu mîna pe chakre, izbucnea în rîs spunîndu-mi: "Tată, îmi faci gîdi-gîdi!".

Cel mai bun mod de a ne obişnui cu această palpare vibratorie este să exersăm fără încetare. Cel mai mare duşman sîntem noi înşine, mentalul care spune în general: "Nu simt nimic." Şi, la urma urmelor, este adevărat că nu e nimic de simţit pentru că toate acestea nu există în spaţiul-timp clasic, dar ceva infim, subtil este totuşi acolo. Am văzut multe persoane care de cum începeau să simtă, trăiau o bucurie imensă pe care o resimţeam şi eu. Cîţi nu m-au întrebat: "Cum faceţi? Eu nu văd nimic, nu simt nimic" şi să-i fi văzut un an sau doi mai tîrziu avînd realizări remarcabile, ceea ce constituia o mare bucurie pentru mine.

La palpare, încercaţi să vă obişnuiţi cu ceea ce simţiţi. Găsiţi-vă propriul cod de percepţie. Anumite persoane au tremurături în mînă, alţii înţepături, alţii simt ceva care îi împinge. Găsiţi acest cod şi interpretaţi-l, învăţaţi-l, stăpîniţi-l; luaţi-vă notiţe, fiţi propriul vostru observator. Fiţi de asemenea atenţi să nu afirmaţi nimic nejustificat. Am întîlnit de prea multe ori persoane care afirmau lucruri nesigure. Este important să definim o anumită etică.

Există un exerciţiu pe care îl puteţi face singuri pentru a vă obişnui cu palparea vibratorie. Modul cel mai simplu este să ne aşezăm, să lovim de mai multe ori mîinile ca atunci cînd aplaudăm. Apoi, aducem palmele la aproape 15-20 cm una de alta şi le apropiem lent mărind şi micşorînd distanţa dintre ele. Ceva se prinde contur sau se manifestă între cele două mîini. Puteţi simţi? Ce efect are? Acum depărtaţi-vă mîinile cam la 20 cm. Lent, aduceţi-le una către alta pînă cînd simţiţi o presiune care le respinge astfel încît să trebuiască să folosiţi puţină energie pentru a le apropia. Aţi atins acum marginea unuia din corpurile voastre energetice. Dacă mîinile voastre sînt cam la 15 cm, aţi atins corpul eteric, primul strat al ansamblului de şapte corpuri. Putem începe să simţim unele aspecte ale celui de-al doilea corp subtil, al doilea strat energetic, corpul astral, ţinînd mîinile la 30-40 cm una de alta. Percepţia este mult mai fină, mult mai subtilă. Ţineţi minte: nu lasaţi mentalul să se amestece. Este bine să lucraţi cu ochii închişi. Numai forjînd devii forjor. Apropiaţi palmele mai mult pînă cînd sînt cam la 10 cm una de alta. Simţiţi înţepăturile în palmă. Acum puneţi-vă mîna dreaptă - sau stînga dacă sînteţi stîngaci - la aproape 10 cm deasupra celeilalte mîini şi faceţi o uşoară mişcare de du-te vino. Încercaţi să percepeţi ceea ce se petrece. Este relativ uşor să simţiţi fenomenul în joc: este solicitată marginea exterioară a cîmpului energetic al mîinii. De asemenea, cîmpul de energie al mîinii drepte traversează mîna stîngă.

Acum puneţi mîna dreaptă sau stîngă la aproape 50 sau 80 de cm în faţa voastră, în lumina zilei sau chiar în faţa unui perete alb - sau în faţa

unei foi de hîrtie albă. Relaxaţi-vă cu ochii deschişi. Încetişor, percepeţi spaţiul dintre degetele depărtate, nu priviţi lumina zilei sau a zidului sau a foii, lăsaţi-vă ochii să se relaxeze. Mişcaţi uşor degetele, apropiaţi-le, apoi depărtaţi-le şi repetaţi de mai multe ori această mişcare. Apoi apropiaţi mîna şi depărtaţi-o. Ce percepeţi? Lent, mişcaţi mîna de sus în jos foarte foarte încet. Ce se întîmplă? 95% din cei care fac acest exerciţiu au senzaţia că simt ceva. O mare parte dintre ei simt efectiv ceva.

Elemente de decodificare şi de chirurgie energetică

Se pare că un cîmp de energie conţine bile de memorie, încifrări care plutesc şi conţin toate evenimentele existenţei. Este deci posibil, cu antrenament, să începem să citim literalmente într-o persoană aşa cum se ascultă o casetă sau cum se priveşte un film.

Mi-am dat seama că fiecare organ fizic pare să-şi aibă dublul luminos, dublul său energetic. Astfel tot ce priveşte anatomia şi fiziologia unui subiect se regăseşte în corpul eteric. Este prin urmare posibil să citim în această dublură energetică starea veritabilă a organelor într-un mod mai precis încă poate decît ar face-o un scanner cu pozitroni. Chirurgia energetică este culmea acestei descoperiri: cînd un organ este infectat, încărcat, dezarmonios, este posibil să-l deschidem şi să lucrăm pe el cum ar face un chirurg. Găsim în aceasta bazele unei chirurgii microvibratorii a viitorului, cu condiţia să nu fie vorba de o redescoperire a bazelor unei ştiinţe energetice complet uitate de mii de ani. Aceasta mă face să ma gîndesc la străvechea ştiinţă vibratorie a Atlantidei. Vis sau realitate? Ce importanţă are atîta vreme cît am ajuns aici?

Principii de bază ale structurii energetice a fiinţei umane

Una din diferenţele principale dintre viziunea newtoniană şi viziunea einsteiniană a fiinţei umane ţine de conceperea corpului. Prin abordarea sofisticată a biologiei moleculare, gîndirea ştiinţifică clasică concepe corpul fizic ca pe o serie de sisteme chimice care se întrepătrund. Or este interesant să constatăm că specialiştii din avangarda ştiinţei sugerează, întocmai ca misticii orientali, că natura solidă a materiei nu este decît o iluzie a simţurilor. Această perspectivă descrie materia ca pe o substanţă

compusă din particule care nu sînt decît puncte de lumină rece. Dualitatea undă-particulă a materiei tinde progresiv către un nou model de ființă umană ca sistem energetic inteligent. Învățăturile mistice orientale ajung la această viziune cînd consideră corpul fizic ca pe începutul unui lanț de sisteme energetice și nu capătul lui. Aceste sisteme energetice subtile ocupă un loc preponderent în funcționarea globală a ființei umane. Departe de a fi închis, sistemul fizic nu este decît o parte a sistemului dinamic. Această paradigmă se opune, desigur, viziunii newtoniene.

Traversînd experiențele de expansiune a conștienței, îți dai seama că nu există decît un văl între condiția noastră de moment și natura noastră veritabilă și intemporală. Această stare de conștiență nu se poate exprima în mod obișnuit prin cuvinte. Astfel, atunci cînd observăm existența cîmpurilor energetice, a corpurilor de lumină, regăsim un limbaj vechi care este de fapt un suport mai bun de comunicare. Este o limbă universală, aceea a luminii. Ne dăm seama atunci că transferurile de informații de la un strat energetic la altul se prezintă ca o transmitere de coduri care sînt tot atîtea unități vii, în același timp mai precise și mai globale decît limbajul nostru curent. Diferența între materia fizică și materia eterică este deci în principal o diferență de frecvență. Or, un principiu recunoscut în fizică admite că frecvențe diferite pot coexista într-un același spațiu fără să se distrugă mutual. Acest principiu are implicații care ilustrează bine ideile noastre: așa cum undele radio și undele tv se pot încrucișa în același spațiu fără să interfereze unele cu altele, materia fizică și materia eterică pot coexista. Corpul eteric care poate fi considerat ca un cîmp de energie holografică se suprapune corpului fizic. Principiul coexistenței substanțelor de diferite frecvențe este aplicabil celor mai înalte nivele ale cîmpurilor vibratorii. Este cel puțin un exemplu de mod în care aceste viziuni științifice avangardiste reconciliază știința și tradiția. Misticii Kriyei Yoga ne învață că nu există un corp și că noi sîntem un agregat de șapte corpuri. Aceste corpuri se suprapun parțial și poartă nume diferite. Pentru cabaliști, de altfel, aceste nume se deosebesc, dar desemnează aceleași cîmpuri de energie.

Corpul eteric sau primul corp vibrează la o frecvență foarte apropiată de cea a materiei fizice. El se află la 12-15 cm de corpul fizic și regăsim în el dublul luminos al tuturor organelor din corp. În corpul eteric s-ar găsi 72.000 de canale, nervi de lumină pe care yoghinii le numesc nadisuri iar tibetanii tza. În aceste 72.000 de canale circulă o energie universală numită prana de către yoghini, levan de către tibetani. Se mai vorbește și de mana, wakan, chi sau ki. Wilhelm Reich vorbea de orgon iar în secolul trecut, baronul von Reichenbach de forța Odică. Este vorba de același lucru. Acest prim cîmp energetic este deci vitalizat. Vom vedea cum această forță se poate micșora pînă la dispariție provocînd astfel

tulburări fizice uneori grave. Prima observație descoperă faptul că acest corp eteric este o interfață între energiile înalte și corpul fizic. Printre cele 72.000 de mii de canale, trei joacă un rol fundamental pe care îl vom vedea în detaliu în continuare. Între ele, canalul central numit Sushumna, care începe la baza coloanei vertebrale, face un arc de cerc în cap, încheidu-se între cele două sprîncene. De fiecare parte, doi nervi laterali vor avea și ei o importanță fundamentală. Nadi de dreapta este roșu, yang, el este asociat arhetipului patern. Este numit de asemenea nadi solar sau nadi Pingala. Nadi de stînga este albastru, yin, este nadi lunar asociat arhietipului matern și numit Ida. Acești doi nervi formeaza un caduceu. În cursul vieții unei ființe umane, cele două canale laterale urcă de-a lungul canalului central, se încrucișează în chakre, unde intersectează canalul central. Terminația nadis-urilor se găsește în nări, motiv pentru care respirația alternată a yoghinilor este fundamentală, pentru că ea purifică cele două canale laterale de aspectele karmice (impurități din existențe anterioare) care le blochează. Canalul central, Sushumna, nu se deschide decît de două ori sau în două situații: fie în cursul unui fenomen asupra căruia vom reveni și care se numește trezirea lui Kundalini, fie în momentul morții.

Chakrele și anatomia subtilă a ființei umane

Învățătura textelor vechi din literatura yoghică evocă centrii energetici speciali din corpul subtil. Acești centri de energie cunoscuți sub numele de chakra - care înseamnă în sanscrită "roată" - seamănă cu niște vîrtejuri energetice în mișcare compuse din energie subtilă. Rolul chakrelor este să emită și să transmită energiile înalte. Recent, oamenii de știință occidentali și-au concentrat eforturile asupra înțelegerii acestei structuri. În trecut, sistemul de chakre, de nadis-uri, de meridiane acupuntice a fost ignorat. Era considerat ca ținînd de mentalitatea magică și primitivă. Acesta este un sistem validat astăzi datorită evoluției tehnologiilor complexe ce pot măsura existența și funcțiile sale. Dintr-un punct de vedere fiziologic, chakrele sînt receptori-transformatori-emițători de energie subtilă înaltă. Ei o primesc, o încetinesc, scăzîndu-i frecvența ca un electron care trece dintr-o curbă electronică spre alta, dacă vreți. Abia după aceea, energia este trimisă prin corp.

Există șapte chakre în corpul eteric care sînt asociate corpului fizic. Fiecare chakră din corpul eteric este în legătură cu un plex nervos major și o glandă endocrină majoră. Aceste șapte chakre sînt situate de-a lungul unei linii verticale care pleacă de la baza coloanei vertebrale și merge

pînă la cap. Prima chakră, numită chakra-rădăcină, se află lîngă coccis. Este punctul de joncţiune a celor trei nadis-uri principale, punctul numit Yukta Triveni (flux combinat triplu). Cea de-a doua chakră, splenică sau sacră, se află uşor sub ombilic. Cea de-a treia se află la nivelul plexului solar. Este foarte importantă. Cea de-a patra, cunoscută ca chakra inimii, se află în centrul pieptului, uşor deasupra inimii şi timusului. Cea de-a cincea, chakra gîtului, este situată lîngă mărul lui Adam, exact deasupra glandei tiroide şi a laringelui. Cea de a şasea, faimosul ochi al treilea din tradiţia ocultă, se situează în regiunea frontală, uşor deasupra rădăcinii nasului. Cît despre a şaptea, chakra coroanei, ea este localizată în creştetul capului. În afara acestor şapte chakre principale mai există douăzeci şi una de chakre secundare, asociate cu anumite structuri din corp, ca: genunchii, şoldurile, coatele etc. şi altele mai puţin importante. Dacă le luăm pe toate în consideraţie, am putea ajunge cam la trei sute şaizeci de centri care au influenţă asupra corpului fizic.

Fiecare din chakre corespunde unui tip de percepţie psihică. Acest fapt pune în lumină o altă funcţie a chakrelor, aceea de organe subtile ale percepţiei. Astfel, chakra frunţii sau Ajna este activ solicitată în actul clarvederii.

Anatomia chakrelor a fost descrisă în literatura tantrică, tibetană şi yoghică şi este studiată de anumiţi cercetători ca Hiroshi Motoyama, Pierre de Vernejoul sau Dr Valerie Hunt de la UCLA (Universitatea Californiană din Los Angeles, n.tr.). Fiecare cîmp eteric conţine şapte centri de forţă. Chakrele "pulsează" în mod ritmic astfel încît ansamblul lor este o floare ale cărei petale sînt într-o constantă mişcare armonioasă. Funcţionarea lor influenţează enorm echilibrul fizic. Aşa cum corpul fizic moare şi se recompune în fiecare clipă, aceste cîmpuri se înnoiesc constant, dar într-un ritm mult mai ridicat. Or, chakrele posedă un mecanism care sincronizează energiile ridicate care coboară către corpul fizic. Ele sînt deci transmiţători esenţiali.

Chakrele eterice apar ca nişte vîrtejuri energetice în mişcare rapidă care iau energia din centrul lor şi o dispersează la periferia petalelor lor după imaginea balenelor de la umbrele. Torentul de energie care provine din cîmpul universal pătrunde în chakre şi induce o mişcare de rotaţie. Acest flux nu afectează structurile lor geometrice de bază care rămîn constante. Dar trebuie să înţelegem bine că chakrele sînt separate de cîmpurile în sine. Centrii nu sînt niciodată statici. Viteza lor de rotaţie este rapidă şi variabilă în funcţie de starea de sănătate a persoanei şi de calitatea fluxului ce intră în chakră. Procesul în întregul său este analog procesului de respiraţie: energia este inspirată şi expirată de către subiect, energia pătrunde în nucleul chakrei, atinge coloana vertebrală, apoi circulă de-a lungul canalelor subtile conectate la sistemul nervos central.

Recunoscînd structura energetică a anatomiei umane, putem începe să înţelegem şi să folosim metode subtile de vindecare energetică sau cel puţin de rearmonizare a fiinţei. În plus faţa de sistemul de nadis-uri care formează interfaţa eterică fizică, chakrele joacă un rol important în echilibrul fiziologic şi endocrin al corpului fizic.

În expresia sa totală, corpul eteric este o formă energetică care susţine corpul fizic. O înţelegere completă a modului în care acest cîmp E interacţionează cu cauzele a ceea ce am putea numi boală, va oferi o informaţie de valoare primordială medicilor şi terapeuţilor care vor să depăşească tehnicile tradiţionale. Este exact domeniul de cercetare al terapiilor Erei a III-a care presupune o nouă viziune a bolii.

Corpul astral şi emoţiile

Acest al treilea corp este vehiculul sentimentelor. El ţine loc de pasarelă între corpul fizic şi spirit. Unele tradiţii occidentale arată că termenul "astral" a fost utilizat mai întîi de Paracelsus în secolul al XVI-lea pentru a desemna cîmpul eteric, datorită aspectului său strălucitor şi luminos. Totuşi, de-a lungul timpului, folosirea termenului şi semnificaţia sa s-au schimbat şi în prezent el se referă la registrul emoţiilor.

Acest corp se compune din materie astrală, cîmp energetic care vibrează cu o frecvenţă şi mai ridicată decît cîmpul eteric. Cele mai străvechi dinastii egiptene cunoşteau corpul astral. Am avut ocazia să văd într-un mormînt din Valea Regilor, alături de vechea Tebă - actualmente Luxor - un corp astral gravat într-un mormînt, corp numit Kha (a nu se confunda cu ka, dublul eteric) Corpul astral este o componentă a fiinţei umane multidimensionale [1]. Cele şase cîmpuri sînt distincte dar nu separate. Cîmpul astral e compus din frecvenţe care depăşesc mult percepţia umană normală. El nu poate fi văzut decît de către persoane care au început să-şi activeze anumite potenţiale. Din 1986 am început să-l percep la 50-60 de centimetri în jurul corpului fizic, ca o cochilie luminoasă, strălucitoare. El înconjură corpul fizic şi corpul eteric şi păstrează o formă umanoidă.

Începînd din acel moment, depăşim cadrul simplei încarnări pentru a intra în memoriile karmice. Căci în acest cîmp energetic a cărui influenţă se prelungeşte în general pînă la 80 de centimetri de corp, se găsesc codificate memoriile timpurilor vechi. Este motivul pentru care yoghinii vorbesc de corpul emoţional, de corpul dorinţelor: toate ataşamentele

---

1] Vezi glosarul

nerezolvate ale trecutului se găsesc acolo şi această materie astrală ocupă o bandă de frecvenţă superioară frecvenţelor materiei fizice şi materiei eterice. Cîmpul astral sau emoţional este realmente universal. Lumea de energie fluidă, în mişcarea extrem de rapidă, este presărată cu culori, încărcată de simboluri şi imagini care gravitează în jurul fiecărei fiinţe, ne pot umple de frici şi angoase sau a căror frumuseţe ne face să evoluăm. El este responsabil de ideile false şi negative ca şi de gîndurile nobile şi pozitive, pînă la înaltele idealuri. Istoria vieţilor noastre este scrisă acolo, o adevărată bandă înregistrată de iubire, ură, succes, descurajări, sacrificii, aspiraţii etc., o imagine nu statică ci în mişcare care reflectă potenţialele realizate, cele nerealizate încă şi dinamica lui "aici şi acum". Cei care au fost aproape de moarte au arătat că în acele clipe ultime le-a trecut prin faţa ochilor întreaga lor viaţă într-o secundă. Cîmpul astral este coborît brutal. Trebuie să ţinem seama de explicaţia yoghinilor: la 80 de centimetri de cel de-al treilea ochi, se află un punct de focalizare a astralului, un fel de poartă care permite fiinţei să se deschidă către ceea ce numim lumea astrală, datorită anumitor învăţături mistice.

Pentru cei ce-l percep, el are o structură multicoloră care se învîrteşte la 50-60 de centimetri de corpul fizic, în funcţie de starea de conştienţă. Culorile lui arată calitatea şi intensitatea sentimentelor persoanei şi dacă ele sînt structurale sau conjuncturale. Astfel, conflictele interne pot fi percepute prin umbră, contrast, poziţia culorilor.

"Textura" cîmpului astral este flexibilă, descrisă adeseori ca fluidă. Ea are proprietatea să se întindă în mod considerabil, dar periferia este clar marcată. Caracteristicile acestui cîmp astral oferă indicaţii importante despre fiinţa umană şi permite decelarea oricărei vibraţii anormale. În investigaţiile mele, am folosit în mod regulat o *check-list* pe care mi-am înregistrat observaţiile. Pentru Dora Kunz, una dintre marile clarvăzătorele americane, această listă se compune astfel: calitatea (tip de energie, densitatea substanţei, puritatea tonurilor), textura, forma (simetrică sau asimetrică), culoarea şi localizarea sa în cîmp, mişcarea (ritmică sau turbulentă), relaţia între corpuri (cu etericul şi corpurile mai elevate) şi luminozitatea. Caracteristica principală a cîmpului astral este dinamismul său. Este un *pattern* (motiv) caleidoscopic de culori, a căror umbrire sau strălucire arată calităţile emoţiilor. La majoritatea oamenilor, variază în funcţie de stare sufletească şi culorile pot apărea sau dispărea, se pot deschide sau închide. Energiile sînt în mişcare constantă, de exemplu cineva care se bucură de prezenţa unui prieten va avea un *pattern* armonios, cu nuanţe din gama roz, pe cînd în cursul meditaţiei sau rugăciunii, aceste culori pot deveni albastre şi aurii. Izbucnirile de furie dau reflexii roşii acestui cîmp. Nuanţele cenuşii arată ură sau sentimente de frecvenţă extrem de joasă.

După învăţăturile orientale, cîmpul astrtal ca şi cîmpul eteric are şapte chakre majore. Ele sînt ca o dublură astrală a chakrelor eterice şi, ca ele, transformă energia şi sînt o parte inerentă din sistemul energetic global. Aceşti centri astrali sînt emiţători-receptori de energie astrală care la rîndul ei este filtrată şi dirijată către chakrele eterice prin nadisuri. Aceste energii acţionează asupra funcţiilor glandulare şi nervoase. Cîmpul astral fiind legat de expresia emoţională, chakrele astrale sînt perturbate de fiecare dată cînd starea emoţională este tulburată şi ele induc atunci un dezechilibru în corpul fizic.

Tibetanii recunosc că expresia emoţională a personalităţii are efecte asupra funcţionării hormonale sau glandulare la nivel de activitate celulară. Recunoaşterea influenţelor astrale asupra echilibrului dinamic al unei fiinţe umane există şi în medicina convenţională. Endocrinologii au recunoscut că anumite dezechilibre emoţionale erau legate de tipuri specifice de disfuncţie glandulară. Dar în orice caz, majoritatea endocrinologilor nu consideră încă activitatea hormonală a glandelor endocrine majore ca dependentă de influenţa energetică a chakrelor lor respective.

Chakrele astrale

În cîmpul astral, există şapte centri majori şi cum chakrele eterice îşi primesc energia din cîmpul eteric universal, centrii astrali sînt deschişi către marele ocean de energie astrală în care plutesc toate fiinţele umane. Cum energia astrală circulă către şi din aceşti centri, ei energizează şi organizează cîmpul emoţional, corpul dorinţelor. Forma chakrelor astrale este similară formei chakrelor eterice: o structură cu petale în jurul unui nucleu central. Ca şi în chakrele eterice energia circulă prin nucleu, este distribuită prin petale şi iese către energia universală. În cazul unei fiinţe umane, calitatea cîmpului astral depinde de echilibrul emoţional. Chakrele astrale sînt legate de vieţile anterioare, energia karmică influen- ţează acest echilibru. Se spune că o persoană care interacţionează cu cîmpul universal absoarbe energiile particulare cu care ea este în rezonanţă şi le filtrează pe acelea care îi sînt străine. De asemenea, orice organism viu nu primeşte decît informaţia pe care o poate folosi. Chakrele astrale sînt mai strălucitoare decît corespondentul lor eteric, dar în acelaşi timp mai greu de perceput.

Gîndirea occidentală consideră emoţia ca pe o caracteristică neurală, cînd de fapt este vorba de un sistem energetic subsidiar. Creierul fizic este considerat de newtonieni şi cartezieni ca un ordinator bioneurochimic

complex. Or creierul joacă rolul de interfaţă între expresia sufletului şi viaţa fizică. Conştiinţa unui individ se poate deplasa şi interacţiona cu mediul prin corpul astral, în timp ce corpul fizic este inactiv sau adormit. La nivelul energetic astral, anumite gînduri, conştiente sau nu, există ca nişte cîmpuri distincte numite şi forme de gînd, cu configuraţii, culori, caracteristici proprii. Anumite gînduri, mai ales de tip emoţional (mînie, ură, invidie, violenţă), ajung să aibă o identitate separată de creatorul lor care astfel se autointoxică. Anumite gînduri pot fi încărcate cu substanţă energetice subtile şi pot exista inconştient. Aceste forme pot fi văzute de clarvăzătorii sensibili la fenomenele energetice cele mai înalte. Faptul că conştienţa noastră poate influenţa anatomia noastră energetică subtilă are implicaţii importante pentru medicina şi psihologia de mîine.

Corpul mental şi corpul cauzal. Dimensiunile superioare ale conştiinţei

Cîmpul prin care spiritul îşi găseşte expresia este numit corp mental. El vibrează la o frecvenţă şi mai subtilă decît corpul astral. Dar să ne amintim, că acest cîmp întrepătrunde corpul astral. Dimensiunea mentală interacţionează constant cu anumite aspecte ale personalităţii (idealuri, altruism, coduri morale) în cursul existenţei iar energia sa hrăneşte fiecare experienţă chiar cînd nu sîntem angajaţi în speculaţiile intelectuale sau gîndirea conştientă.

Corpul mental este oval, mai mare şi mai puţin dens decît corpul astral. Culorile şi calităţile sale arată interesele unei fiinţe umane, aptitudinile sale mentale active sau latente. Şi în corpul mental găsim chakre în legătură cu forma fizică a individului. Ele sînt concentrate pe centrii nervoşi şi glandele endocrine majore. Energia nivelelor mentale poate avea efecte asupra condiţiei fizice căci există un fel de efect cascadă de tip mental, astral, eteric, fizic pe care îl vom vedea în detaliu. Prin urmare o perturbare într-unul din centrii mentali va fi transmisă nivelelor astral şi eteric. Totuşi, de obicei, o perturbare apare la nivel astral şi afectează nu numai chakra eterică corespunzătoare, dar şi micşorează fluxurile energetice provenind de la nivelul mental.

Cînd există o relaţie armonioasă între diversele aspecte ale personalităţii, fluxul de energie trece din nivel în nivel într-un mod ritmic. Din nefericire, un asemenea echilibru este mai rar, căci majoritatea fiinţelor umane cunosc o disfuncţie datorată stresului, rigidităţii mentale, cicloanelor emoţionale etc. Corpul fizic este afectat cînd acest tip de perturbaţie persistă.

Corpul cauzal

Sub multe aspecte, corpul cauzal este cîmpul cel mai apropiat de ceea ce numim noi conştiinţa superioară. El este compus dintr-o substanţă subtilă cu frecvenţă vibratorie şi mai înaltă decît cea a cîmpului mental. Corpul cauzal este într-adevăr mai vizat decît toate celelalte corpuri precedente de crearea şi transmiterea gîndului. Ne găsim în domeniul ideilor abstracte.

Conştienţa cauzală este legată de cele cinci simţuri ale subiectului, în timp ce nivelul mental studiază detaliul subiectului. Acest cîmp lucrează cu imagini obţinute prin canalul senzaţiilor şi poate astfel să raţioneze analitic asupra obiectelor concrete. Corpul cauzal este în legătură cu esenţa lucrurilor şi cauzele reale, ascunse după aparenţe (Maya). Corpul cauzal este lumea realităţilor. În acest plan nu mai lucrăm cu emoţii, idei şi concepte, ci numai cu cauzele esenţiale. Contrar vehiculelor eteric, astral şi mental, cîmpul cauzal este mai mult decît un dublu al corpului fizic. Terapiile cauzale vor avea deci efecte mult mai puternice.

Cîmpul cauzal conţine ceea ce noi am dobîndit din viaţa în viaţă şi se dovedeşte a fi un amestec al calităţilor celor mai înalte ale Sinelui: intuiţie, cunoaştere directă, creativitate, credinţă etc. Ar putea fi numit adevăratul vehicul al conştienţei Sinelui. Unii clarvăzători percep corpul cauzal palid şi foarte eterat, cu culori irizate ca ale baloanelor de săpun. El a fost numit augoeides de către greci. La acest nivel, Sinele nu mai este comprimat, nu mai este închis în limitele obişnuite ale spaţiului-timp şi ale cauzalităţii. El este în stare să trăiască universalitatea vieţii şi să perceapă "de ce"-ul lucrurilor ascunse în noi în cursul unei încarnări.

Există în fine două ultime cîmpuri de conştienţă depăşesc cadrul acestei cărţi: corpul budic şi cel de-al şaptelea corp sau corpul atmic (se face referinţă la Atma, Dumnezeu). Fiecare corp corespunde unei lumi. Începînd cu a cincea lume, lumea cauzală, ieşim din ceea ce tradiţia mistică numeşte lumile reîncarnării, pentru a intra în lumile viilor treziţi, adică a planurilor Akashei cosmice.

Exerciţii de grup, percepţia cîmpurilor vibratorii

Dacă sînteţi mai mulţi prieteni împreună faceţi un cerc stînd jos şi ţinîndu-va de mîini. Închideţi ochii. Mai întîi inspiraţi de cîteva ori profund astfel încît să vă centraţi interior. Dacă sînteţi o persoană foarte mentală,

nu încercaţi să faceţi vid în gîndire încă de la început. Asta v-ar adăuga şi mai multă confuzie. Lăsaţi mai degrabă lucrurile să decurgă pur şi simplu şi gîndurile se dizolvă treptat. Ţineţi-vă de mîini şi lăsaţi energia cîmpului vostru vibratoriu să circule spre dreapta, adică spre vecinul din dreapta, şi gîndiţi-vă că această energie circulă către dreapta în sensul invers acelor unui ceasornic. Încercaţi să percepeţi ceea ce primiţi de la vecinul din stînga. Există un "conducător de joc" care la, un moment dat, poate la 5 minute de la începerea jocului, vă cere să opriţi fluxul. Păstraţi linişte un minut sau două, apoi încercaţi să simţiţi ceea se petrece în acea clipă. În spatele ochilor închişi, gîndiţi, imaginaţi, creaţi un arc de lumină de aproape un centimetru şi jumătate în diametru, care pleacă din centrul pieptului vostru, de la chakra inimii, şi se leagă de chakra inimii vecinului din dreapta. Veţi putea, dacă doriţi, să simţiţi conexiunea arcului luminos, culoarea aurie venind din stînga. Încercaţi să simţiţi ce se întîmplă, apoi prin arcul luminos lăsaţi să treacă către vecinul din dreapta ceea ce credeţi că aveţi mai nobil în voi, mai altruist, iubirea necondiţională, compasiunea şi primiţi acelaşi lucru de la vecinul din stînga. Păstraţi liniştea.

După cinci, zece minute, acolo, în spatele ochilor închişi încercaţi să vizualizaţi un bulgăre de lumină aurie. A vizualiza nu înseamnă a vedea. Percepţia se face în mod diferit, dincolo chiar de ceea ce poate reprezenta imaginaţia. Mulţi oameni cad în capcana nevoii de a vedea a mentalului lor, de a vedea în spatele ochilor închişi.

Toţi participanţii vizualizează deci această lumină aurie. Bulgărele este făcut dintr-o energie elevată care presupune trei vibraţii fundamentale ale universului: iubirea necondiţională, înţelepciunea şi cunoaşterea. Vizualizaţi apoi acest bulgăre energetic şi întindeţi gradat razele sale în jurul grupului. Apoi, progresiv, extindeţi această sferă de lumină în toată camera în care vă găsiţi şi apoi în afară. Rămîneţi astfel. Încercaţi să simţiţi ce se petrece. Dacă pecepeţi un sentiment de moliciune, nu forţaţi şi reveniţi uşor în "aici şi acum". Schimbaţi impresii mai ales doi cîte doi şi dacă doriţi apoi cu toţi ceilalţi. Ce s-a întîmplat? Cum aţi simţit? Ce aţi văzut în spatele ochilor închişi, ce aţi simţit în mîini, la nivelul diverselor ceakre? Au fost reacţii psihocorporale? Şi aşa mai departe...

CAPITOLUL III

STAREA SUBTILĂ A MATERIEI ŞI CÎMPURILE DE ENERGIE

Introducere în fiziologia multidimensională a fiinţei umane

Înainte de a dezvolta substanţial înţelegerea universului şi a fiinţei umane (ca fenomen energetic inteligent), omul se confruntă cu o serie de întrebări care se cer rezolvate şi anume: cînd a început universul, care este originea timpurilor, care este natura materiei , cum s-a născut această structură energetică, dacă totuşi există, care este scopul ultim al legilor fizicii, este în fine posibil să găsim o explicaţie a fenomenului energetic legat de fiinţa umană plecînd de la legile fizice existente şi mai exact plecînd de la mecanica cuantică?

Putem răspunde unor astfel de întrebări în mod sigur şi definitiv? Oamenii de ştiinţă consideră că este posibilă o descriere completă şi că într-o zi se va găsi un răspuns la aceste întrebări fundamentale. După aceea, fizica ar deveni o simplă materie de progres tehnologic. Alţii cred că natura este infinit subtilă şi că dialogul între natura umană şi univers nu se va sfîrşi niciodată iar eu mă gîndesc la fizicienii sfîrşitului de secol trecut care exclamau:"Acum, cu toate descoperirile făcute, ce mai rămîne de găsit?"De fapt nu era decît începutul.

De la supercoarde la twistori

Una din principalele întrebări pe care şi le pun oamenii de ştiinţă de la naşterea fizicii moderne este legată de adevărata natură a materiei. Se poate spera în descoperirea constituenţilor fundamentali ai materiei?
În 1910, fizicianul britanic Ernest Rutherford avansează ideea de atom constituit dintr-un nucleu central (proton, neutron) şi electroni care gravitează în jurul acestui nucleu. Acest model comparabil cu sistemul solar

a fost cuantificat în 1913 de danezul Niels Bohr. În

In anii următori, studierea din ce în ce mai aprofundată a lumii microscopice a arătat existenţa unor numeroase alte particule elementare. La începutul anilor '80 erau mai mult de 260. Astăzi, chiar ideea de existenţă a unei "cărămizi fundamentale" este repusă în discuţie. O teorie emisă la începutul anilor '80 face dovada acestui reviriment. Particulele elementare ar fi variaţii nu ale unei particule unice, ci ale unei unde subiacente. Această formulă ondulatorie a fost numită "supercoardă", deoarece se comportă ca o coardă de vioară. Teoria supercoardelor menţionează că miliarde de miliarde de corzi invizibile populează universul şi că frecvenţele lor diferite dau naştere la toate formele de materie şi energie. Astfel, anumite vibraţii se transformă în timp şi în spaţiu. Prefixul "super" arată că obiectele întinse numite corzi se află dincolo de universul nostru cu patru dimensiuni. Tot la începutul anilor '80, matematicianul englez Roger Penrose [1] propune o metodă alternativă bazată pe obiecte matematice pe care le numeşte twistori. După Penrose, universul posedă opt dimensiuni, patru accesibile celor cinci simţuri ale noastre, patru aparţin dimensiunii imaginare şi în acest mare univers octodimensional, interacţionează twistorii [2] care fac inteligibilă o parte a acestui univers.

Modelul holografic

Astăzi, imaginile holografice aproape că fac parte din universul nostru familiar. Holograma este cu adevărat una din invenţiile cele mai remarcabile ale fizicii moderne, imaginea sa spectrală poate fi văzută sub mai multe unghiuri şi pare suspendată în spaţiu. În plus, are o proprietate uluitoare: ansamblul informaţiilor privind obiectul reprezentat este înregistrat în fiecare din punctele sale. Dacă o hologramă este ruptă, fiecare din particule este capabilă să reconstituie imaginea întreagă. Dacă se ia de exemplu imaginea holografică a unui cal şi se măreşte coada, în formatul holografic al ansamblului se va obţine nu o coadă imensă, ci un nou cal întreg.

Ceea ce l-a condus pe neurochirurgul american Karl Pribram la formularea modelului său holografic a fost problema de a şti cum şi unde sînt stocate amintirile noastre în creier - de exemplu amintirea grădinii

---

1) În *The Emperor's Mind*, Oxford Press, 1989.
2) Din lb. engleză, "twist": a răsuci.

bunicului. Asfel de urme memoriale erau numite engrame şi oamenii de ştiinţă nu aveau nici o idee asupra constituirii lor. În 1946, Pribram a lucrat sub conducerea celebrului neuropsiholog Karl Lashley, care timp de 30 de ani a încercat să descopere sediul memoriei, engrama. Ceea ce l-a stupefiat pe Lashley este faptul că, după ce a antrenat nişte şobolani într-o anumită direcţie şi după ce le-a excizat diverse părţi ale creierului, ei îşi aminteau de ceea ce au învăţat. Spre marea sa surpriză, neuropsihologul nu putea să le şteargă memoria.

Pribram a fost încă de la început foarte intrigat de misterul absenţei de localizare a memoriei, de inexistenţa materială a engramei. Pentru el, singurul răspuns părea să stea în faptul că amintirile nu erau localizate, ci distribuite în creier. Pe la mijlocul anilor '60, Karl Pribram a citit în revista "Scientific American" un articol care descria prima construcţie a unei holograme şi a văzut acolo imediat un model remarcabil al modului în care creierul ar putea să înmagazineze memoria. Dacă era posibil pentru o bucată de hologramă să conţină toată informaţia necesară pentru a crea imaginea globală, părea aşadar la fel de posibil pentru fiecare parte a creierului să conţină informaţia necesară chemării unei amintiri întregi. În 1966, Pribram şi-a publicat primul articol despre posibila natură holografică a creierului şi a continuat cercetările în anii următori.

Ca urmare, el şi alţi cercetători au descoperit strategiile de calcul folosite de creier în materie de cunoaştere şi senzaţie. Pentru a vedea, auzi şi simţi, creierul întreprinde calcule complexe asupra frecvenţelor datelor pe care le primeşte. Astfel, o persoană, un copac, o culoare n-ar fi decît game de frecvenţe pe care creierul le-ar percepe şi decodifica.

În timpul experienţei realizate la Monroe Institute (vezi capitolul I), mi-a fost posibil să o revăd pe Teena şi să o "creez" pe Fay din lumină. Deşi n-am întîlnit-o pe Teena decît trei minute şi-am aruncat o privire de cîteva zeci de secunde pe fotografia lui Fay, le fotografiasem cerebral. În 1972, la Harvard, Daniel Pollen şi Michael Tractenberg [1], specialiştii în mecanismele vederii, au sugerat că teoria creierului holografic ar putea explica faptul că unele persoane posedă memorii fotografice (memorii eidetice). Indivizii care posedă memorie fotografică au nevoie de cîteva secunde ca să baleieze (scanning) scena pe care vor să o memoreze. Cînd vor să revadă scena, ei proiectează o imagine mentală a ei în spatele pleoapelor închise. În ciuda distanţei care mă desparte de experienţa de la Monroe în timp şi spaţiu, eu ştiu că pot să o regăsesc într-o regiune memoriei mele holografice. A crea iluzia că lucrurile se

---

1] *The Holographic Universe*, Michael Talbot, Harper Collins New York 1991.

găsesc acolo unde nu sînt este o caracteristică esenţială a hologramei aşa cum creierul are capacitatea de a ne pacăli, de a ne iluziona.

Ceea ce a dat apă la moară lui Pribram a fost aspectul matematic al hologramei, obţinut în 1947 de un matematician genial, Dennis Gabor. Pe vremea aceea, Gabor lucra la perfecţionarea microscopului electronic şi folosea pentru aceasta un mod de calcul creat de un matematician francez din secolul al XIX-lea, Joseph Fourier. Studiul lui Fourier asupra teoriei analitice a căldurii l-a condus la obţinerea unui mod matematic ce permitea conversia de unde complexe în unde simple şi viceversa. Cu alte cuvinte, procesul seamănă cu o cameră de televiziune care transformă o imagine în frecvenţe electromagnetice şi un post de televiziune care retransformă aceste frecvenţe în imaginea originală. Ecuaţiile pe care le-a obţinut pentru a transforma imaginile în forme de undă şi viceversa sînt numite transformările lui Fourier. Aceste serii matematice i-au permis lui Dennis Gabor să transforme imaginea unui obiect într-o gamă de frecvenţe înregistrate pe un film holografic şi să retransforme aceste frecvenţe în imaginea obiectului original.

La sfîrşitul anilor '60 şi începutul anilor '70, diverşi cercetători au pus în evidenţă faptul că ochiul funcţionează ca un analizor de frecvenţa. Acest fapt a fost demonstrat pentru ureche de către un fiziolog german din secolul trecut, von Helmholtz. Astfel, imediat ce o imagine se imprimă pe retină, ea este convertită în gamă de frecvenţe numite transformările lui Fourier, de-a lungul fibrelor nervoase fine. La începutul anilor '70, Pribram a adus el însuşi un ultim contra-argument [1]: dacă creierul ajunge efectiv la cunoaştere adunînd holograme, transformînd matematic frecvenţele venite de oriunde, cine interpretează în creier aceste holograme? Unde este "eul"? Cine este fantoma ascunsă în maşină? Dacă modelul creierului holografic este exact, atunci realitatea obiectivă, aceea a pîinii şi a brînzei, aceea a dimineţilor de primăvară şi a cîmpurilor cu flori nu există sau cel puţin nu există în sensul crezut de noi.

Este posibil, îşi spune Pribram, ca învăţătura milenară a misticilor să fie exactă? Se poate ca lumea să fie iluzie, maya, un spectacol de magie, un teatru de umbre, o simfonie de forme de undă, un aranjament frecvenţial transformat în lumea pe care noi o cunoaştem *după* ce a pătruns în simţurile noastre fizice?

Bănuind că soluţia se poate afla dincolo de domeniul competenţei sale, a cerut sfatul fiului său, om de ştiinţă care l-a sfătuit să citească

1] *Languages of the Brain*, Karl Pribram, Wadsworth Publishing, Monterey California 1977.

lucrările fizicianului englez David Bohm. A fost un şoc. Bohm, fostul asistent al lui Einstein la universitatea Princetown, New Jersey, Statele Unite, descria şi el un univers holografic: "Ceea ce pare o lume tangibilă, stabilă, vizibilă", spunea el, " este o iluzie. Dacă este dinamică, caleidoscopică, nu se află cu adevărat acolo. Ceea ce vedem noi în mod normal este ordinea lucrurilor explicite, desfăşurate, care se derulează ca un film ai cărui spectatori sîntem noi, dar există o ordine subiacentă, implicită, repliată, care este tatăl şi mama acestei realităţi de gradul doi". Ordinea implicită fiind domeniul lucrurilor invizibile, ascunse faţă de universul exterior, vizibil, ordinea explicită. Bohm descria un univers repliat asupra lui însuşi şi un altul deschis, desfăşurat.

Lucrările lui David Bohm [1] au făcut să se nască o nouă idee în mintea lui Pribram: procesele matematice cărora li s-ar supune creierul ar acţiona ca declicul unui aparat fotografic, făcînd să apară obiectul din ceaţă, dîndu-i formă, culoare, sunet, miros şi savoare. Dacă n-am avea această lentilă, poate că am cunoaşte o lume organizată în domeniul frecvenţelor fără spaţiu sau timp, în care există numai evenimente. Realitatea ar fi decodificată şi făcută inteligibilă plecînd de la acest domeniu frecvenţial? Aceste consideraţii l-au condus la presupunerea că experienţele mistice şi stările transcendente ar permite poate accesul direct la aceste domenii, limitînd accesul matematic al creierului. Nu este imposibil ca în cursul stărilor de expansiune a conştienţei şi în cursul lecturilor/ decodificărilor de cîmpuri de energie umană, matematicile cerebrale să basculeze către alt mod de calcul încă necunoscut acum. Teoria holografică postulează deci faptul că creierul construieşte o "realitate concretă", interpretînd frecvenţele provenite dintr-o dimensiune care transcende timpul şi spaţiul. Creierul ar fi deci o holograma care interpretează un univers holografic. Totuşi termenul hologramă se referă în mod obişnuit la o imagine statică, care nu reflectă natura dinamică a universului. Este motivul pentru care David Bohm a preferat termenul "holomişcare".

Astfel, una din temele acestei cărţi - lectura şi decodificarea ansamblului cîmpului energetic (o gamă de frecvenţe) şi a amintirilor care sînt conţinute acolo - nu este probabil decît o extensie a postulatului creier/univers holografic.

1] David Bohm, *Wholeness and the Implicite Order*, Routledge & Paul Kegan, London 1980. - *La Plénitude de l'Univers*, Editions du Rocher, 1987.

Universul holografic

Profesorul William Tiller, fizician şi responsabil al secţiei de inginerie şi ştiinţă de la Universitatea Stanford, California, şi suporter înfocat al ideii holografice, crede [1] că realitatea este asemănătoare *holodeck*-ului [2] din seria *Star Trek: Generaţia următoare*. Holodeckul este un loc în care ocupanţii pot literalmente crea o simulare holografică a oricărei realităţi dorite: o plajă, o pădure, un oraş. Ei pot materializa un obiect şi pot face să dispară altul. Profesorul Tiller crede că universul vizibil este un gen de *holodeck* creat prin integrarea oricărui lucru viu. "Am creat acest univers ca loc de experienţă aşa cum am creat legile ce-l guvernează", spune el. Astfel, dacă universul este asemănător unui *holodeck*, toate lucrurile care par stabile şi eterne, de la legile fizicii la substanţele galactice, trebuie să fie considerate ca nişte cîmpuri de realitate impermanentă, orice realitate trebuind să fie considerată ca iluzie, numai conştiinţa fiind eternă. William Tiller speculează pe ideea că universul a început în calitate de cîmp de energie subtilă (adică non-fizică) şi s-a densificat puţin cîte puţin. Poate că universul fizic provine dintr-un gînd divin care serveşte de model acestei scheme, influenţînd şi creînd nivele subtile din ce în ce mai dense din cîmpul cosmic universal printr-o serie de holograme, pînă cînd acest gînd se combină într-o hologramă a universului fizic. Atunci, corpul fizic ar putea să fie holografic prin natură, adică ar fi un univers în miniatură. În plus, gîndurile noastre pot genera apariţia de imagini holografice fantomă, nu numai în propriile noastre cîmpuri de energie dar şi la nivelele energetice subtile ale realităţii însăşi. Asta ar putea explica faptul că spiritul uman este la fel de capabil să se îmbolnăvească mai întîi în gînd, apoi fizic, ca şi de a se vindeca într-o secundă. Cum gîndurile noastre afectează constant nivelele energetice subtile ale universului holografic mai ales acelea - puternice- care însoţesc crizele de transformare, este din ce în ce mai evident că fiinţa umană poartă în ea rădăcinile ridicării ei la ceruri şi ale coborîrii ei în infern.

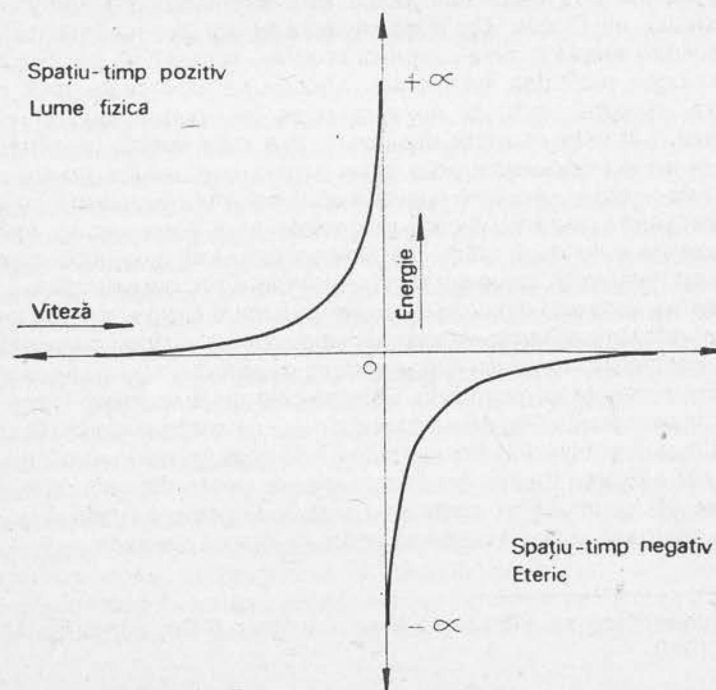
1] Michael Talbot, op. cit.

2] Holodeck: literal, "platformă holografică" (din seria *Star Treck: Generaţia următoare)*.

Modelul spaţiu-timp pozitiv-negativ

Diagrama de mai jos, adaptată după un model al profesorului Tiller, ilustrează relaţia exponenţială dintre materie şi energie la viteze care se apropie de viteza luminii. Această curbă exponenţială se apropie de viteza luminii, dar nu o întretaie şi continuă asfel la infinit. Curba din stînga, inversată reprezintă spaţiul-timp pozitiv, universul nostru fizic clasic şi aceasta implică faptul că materia pozitivă nu există decît la viteze inferioare vitezei luminii. Curba inversă, din dreapta, descrie domeniul spaţiului-timp negativ, în care materia subtilă non-fizică se deplasează la viteze superioare vitezei luminii. O serie de oameni de ştiinţă au presupus existenţa unei particule numite tahion care teoretic n-ar exista decît la viteze depăşind viteza luminii. Materia spaţio-tempo- rala negativă este asociată în principal unei forţe pe care Tiller o descrie ca radiaţie magneto-electrică (ME) prin comparaţie cu radiaţiile electromagnetice din universul clasic.

DUPA O DIAGRAMA A PR. TILLER

Doctorul Richard Gerber explică în cartea sa [1] că proprietățile particulelor negative pun în valoare fenomenul energiilor subtile și, în acest context, corpul eteric trebuie considerat ca un corp de materie constituit din particule negative supraluminice, un cîmp energetic holografic care se organizează singur sub influența gîndirii creatoare. Mai mult, această materie negativă este magnetică prin natură. Or, determinările făcute par să demonstreze că acele cîmpuri magnetice emise de vindecători posedă criteriile profesorului Tiller. Magnetismul ar fi în acest caz o substanță spațio-temporală negativă sau, după terminologia sa, o energie magneto-electrică (ME).

Fiziologia multidimensională a ființei umane

Una din diferențele esențiale între viziunile carteziană și einsteiniană constă în concepția corpului fizic. Era I, sofisticată în viziunea sa biologică moleculară, consideră corpul fizic ca o asamblare de organe separate unele de altele și a căror funcționare este asemănătoare funcționării mecanismului unui ceas. Or, după modelul holografic, materia nu are natură solidă - simplă iluzie a simțurilor noastre - și nu există posibilitatea de a concepe realitatea fragmentar. Materia se dovedește mult mai complexă. Fiecare particulă nu este doar "un punct sau un corp materializat", ci este asociată unei unde, așa cum lumina prezintă nu numai un aspect ondulatoriu, dar și un aspect corpuscular (fotoni sau particule de energie). Această dualitate undă-particulă sugerează calități noi ale structurii fizice tinzînd către un model nou al ființei umane. Astfel, acest corp nu este decît ultima za dintr-un lung lanț energetic care-și găsește justificarea în universul clasic. Sistemul fizic, departe de a fi un sistem închis, este una din componentele unui mare cîmp energetic total, în perfect echilibru dinamic. Aceste sisteme, numite cîmpuri sau corpuri de către tradiție sînt compuse dintr-o materie cu caracteristici de frecvență diferite de frecvența corpului fizic. Este pe cale de a se naște ideea că corpul fizic este punctul de densificare a cîmpului energetic global. Corpul fizic ar fi și el doar un fel de hologramă vizibilă a unui cîmp invizibil, numit corp de către diferite tradiții. Aceasta ar explica extraordinarele puteri de vindecare ale spiritului și controlul acestuia asupra corpului fizic în general, pentru că o boală poate să apară în cîmpul eteric cu

----

1] Richard Gerber, *Vibrational Medicine*, Bear & Co. Santa Fe, New Mexico, 1988.

zile,săptămîni, luni înainte de apariția tulburării fizice. Rezultă astfel că afecțiunile psihosomatice apar mai întîi în corpul eteric care se suprapune corpului material. În cartografia energetică prezentată în această lucrare, se află informații care orientează evoluția celulară a structurii fizice. În corpul eteric, forma energetică holografică, se află codificate de exemplu informații despre procesul de dezvoltare al fetusului în uter ca și informații structurale ale evoluției organismului adult. Corpul fizic este din punct de vedere energetic dependent de cîmpul energetic și, mai mult, el pare că menține coeziunea corpului în această lume. Viața ar fi probabil imposibilă fără corpul subtil. Astfel, cînd corpul eteric este dispersat, dezarmonios, codificările vibratorii își vor coborî cîte puțin frecvența proprie permițînd memoriilor codificate să treacă dintr-o lume spre alta și să provoace perturbații de ordin fizic. Astfel apar multe probleme fizice
(deși nu este întru totul exact) în acest cîmp de energie numit corp eteric pentru a se manifesta mai tîrziu ca patologie organică.

Corpul eteric este deci un cîmp de materie subtilă. Termenul de corp subtil se referă în general la "gabaritele" energetice . Singura deosebire între corpul eteric și cîmpurile elevate este o diferență de frecvență.

Spiritul și cîmpurile de energie

Diversele tradiții mistice ne învață că există șapte corpuri de lumină care vibrează fiecare după o frecvență proprie. Fiecărui cîmp îi corespunde o lume sau un nivel de conștiență. Ne confruntăm practic cu două realități: una în care corpurile noastre par concrete și se găsesc într-un loc precis din spațiu și timp, alta în care ființa noastră pare un nor de energie în mișcare necontenită. Ce putem spune de spiritul nostru, de conștiența noastră? Viziunea carteziană ne arată că spiritul este un bi-produs al creierului. Totuși dacă spiritul și corpul fizic nu sînt decît holograme, ce înseamnă asta în fapt? Sîntem pe cale de a înțelege că spiritul poate genera o realitate virtuală (RV), că creierul are capacitatea de a ne păcăli - caracteristică esențială a hologramei. Ajungînd la această înțelegere, ne este cu putință să depășim convingerea că într-o stare de conștiință obișnuită și chiar în cursul anumitor stări de expansiune a conștienței percepem direct adevărul. Ne este necesar să recunoaștem că sîntem neîncetat în curs de filtrare, de reconstruire, de selecționare a ceea ce percepem și nu fără urmări asupra modului în care ne trăim viețile și asupra modului în care acționăm.

Jocul arcadei sau simulatorul de zbor permit să definim ce înțelegem prin înșelătorie. Vă găsiți într-o replică exactă a carlingii unui avion și

învăţaţi să zburaţi. Vedeţi pista de decolare în faţa voastră; cînd vă puneţi în mişcare motoarele le auziţi, simţiţi avionul vibrînd şi decolaţi. Totul răspunde comenzilor voastre. Piloţii ucenici uită foarte repede că se află într-un simulator de zbor într-o *realitate virtuală* [1] şi sînt total absorbiţi de exerciţiul care devine *realitatea*. Totul provine din atitudine şi există o diferenţă între stările de conştienţă şi stările fiinţei. Puteţi avea o experienţă de stare alterată de conştienţă ca aceea de a fi absorbit de un film, dar pe termen lung, pentru că nu va exista practic un impact asupra felului vostru de a fi. Ieşiţi din experienţă şi sînteţi din nou voi înşivă. Este o stare specială a fiinţei care permite intrarea într-o altă realitate virtuală: lumile holografice non-fizice.

Ce este cu aceste lumi diferite? Ca şi universul nostru ele pot conţine materie subtilă şi eventual fiinţe, conştienţe sau frecvenţe inteligente. Cu alte cuvinte, aceste lumi diferite ar fi similare universului pe care îl percepem, dar ar vibra după frecvenţe superioare.

Cît despre aceste frecvenţe inteligente, am putea de asemenea să le întîlnim în stările speciale de veghe sau graţie mecanismelor explicabile numai prin conceptele fizicii cuantice şi ale modelului holografic. Într-una din călătoriile mele în timp, pe vremea Govenkăi [2], am întîlnit într-o poiană una din aceste frecvenţe inteligente, numită Veda. Această întîlnire faţă în faţă avea să mă marcheze îndelung. Şi astăzi energia ei este prezentă în mine. Poate că unele aspiraţii spirituale ating energii psihice care provoacă apariţia acestor fiinţe care în decursul erelor au fost numite pe rînd zîne, zei, fiinţe de lumină etc.

În urmă cu zece ani am citit un raport al Dr Wescott, profesor şi director al facultăţii de antropologie din Drew University din Statele Unite. Acest studiu ar putea aduce elemente de explicaţie a fenomenelor apariţiilor. În acest expozeu intitulat "Către o antropologie extraterestră", el presupunea că universul real are mai mult de trei dimensiuni sau conţine un flux temporar diferit de cel pe care-l admitem noi în general. Ar putea astfel să existe universuri situate dincolo de cele cinci simţuri ale noastre. Timpul, cel puţin aşa cum omul modern l-a conceput de la Renaştere încoace, posedă o dimensiune unică. El este unidirecţional în scurgerea sa şi ireversibil în direcţia sa. Dacă s-ar dovedi că timpul posedă mai mult de o dimensiune, o discontinuitate în scurgere sau o reversibilitate în direcţie, dacă s-ar dovedi că timpul posedă mai mult de trei dimensiuni general admise, atunci ar fi perfect posibil pentru fiinţele

---

1] Numit şi "Cyberespace": realitate virtuală în trei dimensiuni, creată de tehnologie şi unde este posibil "să pătrunzi". A se vedea glosarul.

2] Cf. *Nous sommes tous immortels*, op.cit.

făcute din materie eterică sau astrala, care aparţin unui univers tot la fel de real ca şi al nostru, să traverseze continuumul nostru spaţio-temporal aşa cum trece un fir prin urechile unui ac. Dacă ar exista o circulatie interdimensională, nu ne-am abţine să considerăm aceste fiinţe nişte apariţii fantastice. Le-am lua drept halucinaţii sau mistificaţii. Este perfect posibil pentru o fiinţă umană să-şi proiecteze conştiinţa în celălalt sens al traficului interdimensional, să traverseze un fel de tunel prin care am călători către ele.

Paradigma holografică şi psihologia

Ideea existenţei altor lumi îmbogăţeşte considerabil domeniul psihologiei, care se ocupă de conştiinţa umană şi de tulburările asociate comportamentelor. În urmă cu 20 de ani, Bohm şi Pribram au arătat că experienţele mistice trăite de înţelepţi şi sfinţi de-a lungul epocilor - în principal un sentiment de uniune cosmică - ar semăna cu intruziunile în urzeala subiacentă a universului, de cealaltă parte a acestei realităţi. Cu teoria relativităţii generale, Albert Einstein a stupefiat comunitatea ştiinţifică a epocii sale, dovedind că spaţiul şi timpul nu sînt entităţi separate şi nu sînt legate doar între ele, ci fac parte dintr-un tot numit *continuum-ul spaţio-temporal*. Bohm reia această idee şi face un pas uriaş înainte. Totul în univers este o parte dintr-un continuum [1] imens. În ciuda aparentei separări a lucrurilor, totul este o extensie a Totului şi, în ultimă instanţă, universul vizibil şi universurile invizibile se combină pentru a da iluzia acestei realităţi. Astfel, ajungem la vechiul aforism: "Eu sînt universul şi universul mă conţine ". Priviţi-vă, uitaţi-vă la pisică, la cîinele vostru, la norul care trece pe cer, soarele care străluceşte, la lună. *Sînteţi acelaşi lucru*. Uniţi. Neseparaţi. Nefragmentaţi. Bohm precizează totuşi că universul nu este o masă nediferenţiată, ci că fiecare lucru face parte din Tot, păstrîndu-şi calităţile unice. După exemplul învăţăturilor tradiţionale şi al descoperirilor psihologiei transpersonale, Bohm crede că tendinţa noastră de a vrea să fragmentăm totul - fie un obiect sau o fiinţă vie, lumea sau un concept - şi să ignorăm conexiunile interdinamice ale tuturor lucrurilor stă la baza tuturor neajunsurilor noastre existenţiale. El va merge chiar mai departe. În scrierile sale, David Bom arată că modul nostru curent de a fragmenta lumea nu numai că nu funcţionează, dar ar putea chiar să conducă la stingerea noastră pur şi simplu.

1] Continuum: termen din fizică, folosit pentru un ansamblu de obiecte omogene. De exemplu, timpul există în continuum-ul spaţio-temporal.

Dimpotrivă, sentimentele de uniune trăite în cursul stărilor de expansiune a conştienţei par să aibă calităţile holografice ale Întregului. Profesorul Ullman, profesor onorific de psihiatrie clinică [1] crede că psihoticii sînt la fel de capabili să trăiască anumite aspecte ale nivelului holografic al realităţii. Este probabil ceea ce se petrece în cursul consumului de droguri, cu diferenţa că, în acest caz, vălul subţire care separă cele două realităţi se rupe brusc. Dar, pentru că alienaţii şi toxicomanii sînt incapabili să integreze experienţele lor, acestea nu vor fi decît o tragică parodie a ceea ce trăiesc misticii sau fiinţele antrenate să călătorească de cele două părţi ale oglinzii. Mai mulţi psihiatri mi-au descris trăirea schizofrenilor. Ei descriu o senzaţie de lipsă de demarcaţie între ei şi ceilalţi, certitudinea că gîndurile lor nu le mai aparţin.În loc să vadă persoanele, obiectele şi conceptele ca pe nişte lucruri individuale, ei le văd adeseori ca pe nişte membri ai unor subcategorii din ce în ce mai largi, o tendinţă ce pare un mod de a exprima calitatea holografică a realităţii în care se găsesc.

Profesorul Ullman crede că anumite aspecte ale gîndirii holografice sînt şi mai pronunţate la maniaco-depresivi. În timp ce schizofrenul nu primeşte decît bufeuri de ordin holografic, maniaco-depresivul este mult mai implicat şi se identifică cu holograma, cu grandilocvenţă. El este neîncetat asaltat de gînduri şi idei care îi parvin în valuri, ceea ce-l face să mintă şi să-şi manipuleze anturajul. Rezultatul, spune profesorul Ullman, produce în principal haosul şi confuzia din care apar erupţii creatoare ocazionale. Apoi individul redevine deprimat cînd coboară de pe culmile ireale ca să înfrunte din nou realitatea cotidiană.

Remedii fizice şi terapii holografice

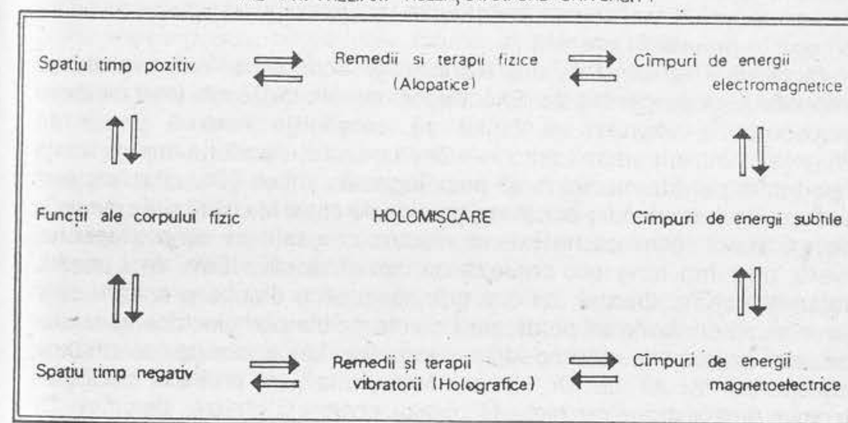
Ecuaţia de mai jos, stabilită de Pr Tiller seamănă ciudat cu modelul holografic. Spaţiul-timp pozitiv corespunde ordinei desfăşurate a lui Bohm (*un*folded order), universului vizibil, iar spaţiul-timp negativ, ordinei repliate (*en*folded order), universului holografic, celeilalte parţi a realităţii. Medicina şi modelele terapeutice convenţionale urmează drumul indicat în partea superioară a ecuaţiei, în timp ce medicina şi terapiile vibratorii holografice se situează în partea ei inferioară. Discriminarea între energiile subtile şi celelalte duce la un fel de circuit serie-paralel în care două viziuni ale

---

1] *The Holografic Universe*, op.cit. Profesorul Montague Ullman este psihiatru, fondator al laboratorului de studiul viselor la Maimonides Medical Center din Brooklyn, New York, şi profesor de psihiatrie clinică la Albert Einstein College of Medicine, New York.

fiinţei umane operează în două cadre spaţio-temporale diferite, corpul fizic fiind o linie de unire între cele două modele.

UNIVERSUL HOLOGRAFIC ADOPTAT DUPA UN MODEL
AL PR. WILLIAM TILLER, STANFORD UNIVERSITY

Conştiinţa nemuritoare creează un vehicul care-i va permite să-şi experimenteze creaţia, universurile, lumile. Fiinţa în totalitatea sa este legată de vehicul printr-un circuit emoţional, conştiinţa obişnuită şi materia folosită la construirea vehiculului, în care *simulatorul* este dublu prin natură. Pe de o parte, această natură este electrică, cu masă şi energie pozitive, şi se deplasează la viteze inferioare vitezei luminii, este partea *fizică* a simulatorului sau corpul fizic. Pe de altă parte, ea este magnetică, cu masă şi energie negative şi se deplasează la viteze supraluminice, este partea *eterică* a simulatorului. Suma totală a celor două energii ale sale este nulă, simulatorul în ansamblul său (fizic şi energetic) este creat plecînd de la un spaţiu vid, spaţiul spiritului. Această descriere a lui William Tiller[1] corespunde în mod straniu universului holografic sau holomişcării lui David Bohm. Este remarcabil în diagrama pozitiv-negativ spaţio-temporal faptul că acest model pare să fi fost prezis prin ecuaţia

---

1] *Vibrational Medicine, op. cit.*

relativistă a lui Einstein: $E = mc^2$. Doctorul Gerber sugerează că dincolo de materia eterică se află materia astrală. Aceasta se găseşte astfel în domeniul spaţiului-timp negativ, dar se deplasează cu viteze considerabil superioare materiei eterice şi, a fortiori, vitezei luminii. Anumite lucrări recente ale profesorului Tiller iau în consideraţie posibilitatea ca energiile numite astrale să poată opera la viteze de 10^{10} şi 10^{20} ori mai mari decît viteza luminii - ceea ce anumite fraternităţi, între care Rozecrucienii, transmit de multă vreme prin învăţăturile lor. Ştiinţa şi tradiţia încep să se conjuge împreună în prezent.

Modelul Tiller-Einstein are semnificaţii importante în interpretarea cîmpurilor de energie subtile. Exact acolo se află rădăcinile unei medicini psihosomatice vibratorii şi faptul că conştienţa noastră poate să influenţeze într-un anumit grad anatomia noastră vibratorie are implicaţii importante pentru medicina şi psihologia de mîine. De cînd au fost descoperite fenomenele electromagnetice de către Maxwell şi Faraday în secolul trecut, ştim că un curent electric creează un cîmp magnetic. Invers, un cîmp magnetic creează un curent electric. Este deci posibil, propune Richard Gerber, ca energiile magnetice eterice şi astrale care traversează chakrele să poată crea efecte de cîmpuri electrice asociate. Aceasta ar explica descoperirile cîmpurilor electrostatice pe chakre, descoperire făcută de Dr Hiroshi Motoyama[1], şi probabil oscilaţiile electrice înregistrate pe piele la nivelul aceloraşi chakre, de către Dr Valerie Hunt de la UCLA[2].

Interfaţa fizic/eteric: chakrele

Coborîrea codurilor memoriale de-a lungul lanţurilor vibratorii pînă la corpul fizic necesită existenţa convectorilor de energie numiţi chakre, despre care am început să vorbim în capitolul precedent [3].

Ce rol au ele? Există relativ puţine studii serioase despre observarea chakrelor eterice, astrale şi mai ales mentale. Se pare că este posibil să se modifice o condiţie anormală observată în aceste porţi dimensionale (chakre) înainte ca dezarmonia numită boală să se manifeste în materie.

1] Vezi capitolul VI despre chakre.

2] UCLA: University of California Los Angeles

3] Vezi şi capitolul IV.

Studiul doctorului Karagulla[1], efectuat pe mai bine de 200 de pacienţi, demonstrează că anormalităţile grave din culorile, ritmurile, mişcările, luminozităţile, formele, elasticitatea şi textura chakrelor indică o situaţie foarte serioasă, rezultînd probabil din apariţia unei boli prin dereglarea endocrină sau în acea parte de corp hrănită cu energie de către acest centru.

Astfel, începînd din 1986, am început să percep treptat aceste vîrtejuri, aceste discuri luminoase care se rotesc cu foarte mare viteză, am putut vedea puncte negre, pete întunecate. Uneori, în cazuri mai grave, am văzut petalele roase ca nişte foi de salată mîncate de insecte. M-am întrebat deci dacă nu era posibil să folosesc arătătorul de lumină sau vîrful unui cristal şi să distilez picături de lumină pentru "a refabrica" chakra atinsă. Bineînţeles, există de asemenea capcana "alopatiei energetice", adică lucrăm asupra unui efect şi nu asupra cauzei, care poate fi situată la un nivel mai înalt. Pe de altă parte, am putut observa în chakrele în formare - se pare ca sistemul chakric nu-şi încheie dezvoltarea înainte de vîrsta de şapte ani, ca formarea primului cîmp energetic la copil - nişte punctişoare negre, minuscule, în anumiţi centri, care ar fi generat tulburări mai tîrziu. În aceşti centri de energie este de asemenea posibil să citim informaţiile care sînt codificate acolo.

Armonia chakrelor din cîmpurile eterice astrale şi mentale este un factor de sănătate important. Este deci capital pentru toţi terapeuţii şi medicii să-şi ajute pacienţii prin tehnicile de vizualizare [2] să depăşească efectele unor boli cum este cancerul, care ar putea să-şi aibă originea la nivel emoţional, în cîmpurile astrale şi/sau mentale. Deşi etiologia cancerului este complexă şi mulţi factori intră în joc, dacă această vizualizare este benefică, ea provine din fluxul de energie care coboară prin diversele cîmpuri energetice şi linişteşte sistemul emoţional. Observaţiile făcute de Dr Karagulla şi Dora Kunz demonstrează că atunci cînd intervin schimbări în aceşti centri, sub forma unei disritmii, potenţialul de creşte semnificativ. Dacă alături de acest potenţial apar şi alte schimbări (vezi tabelul de la pag.226-227), precipitarea la nivelul materiei este evidentă. Mai mult, dacă nucleul chakrei prezintă o mişcare

----

1] A scris împreună cu D.V.Kunz *The Chakras and the Human Energy Field*, Quest Books, Statele Unite.

2] Ca tehnicile de vizualizare creatoare puse la punct de doctorii Karl şi Stephanie Simonton: aceste imagerii mentale permit bolnavului să-şi vadă cancerul sau patologia organică regresînd, chiar dispărînd.

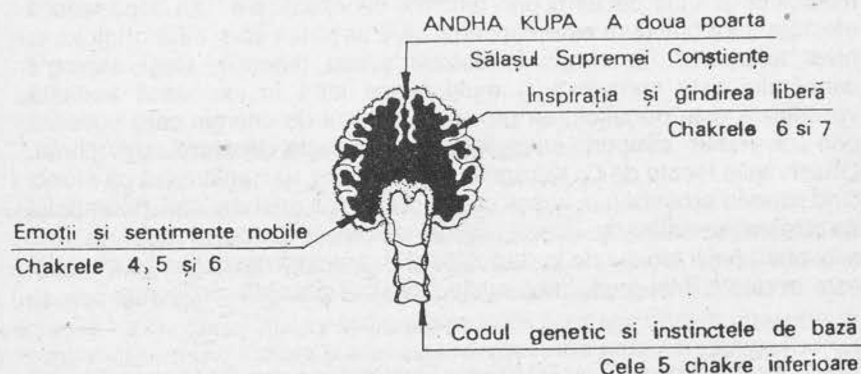
conflictuală, un sens de rotaţie care se inversează, pacientul ar putea prezenta în cîţiva ani o tumoare probabil canceroasă în regiunea corpului corespunzînd chakrei dezarmonioase.

Fiecare cercetător găseşte un model energetic în funcţie de nivelul său de conştienţă. Cred că chakrele se rotesc efectiv în sensul acelor de ceasornic; în anumite cazuri, această viteză poate scădea pînă la a deveni nulă. Am făcut eu însumi această experienţă.

Un membru din familia mea a murit de un cancer intestinal în 1989. Mai bine de un an am lucrat pe a doua chakră care era foarte întunecată, foarte neagră. De fiecare dată, această fiinţă regăsea o energie incredibilă, se ridica şi redevenea cvasinormală. Bineînţeles că şi în acest caz intrau în joc alţi factori: ar fi trebuit ca această persoană să-şi revizuiască întregul mod de gîndire, ceea ce nu a putut face.

În cazurile cele mai grave, cînd anumite glande endocrine au fost înlăturate pe cale chirurgicală, s-a observat că intervenţia chirurgicală nu corectează anomalia chakrei corespunzătoare. Persistenţa condiţiei anormale ar putea explica recurenţa afecţiunii fizice, a bolii, în organele din corp care au fost totuşi parţial excizate, cum ar fi tiroida.

RELATIILE DINTRE CREIER SI CHAKRE

Am constatat în repetate rînduri - şi comparînd cercetările noastre cu ale altor cercetători din lume - că operaţiile laşa găuri care provoacă scurgeri de energie, uneori foarte importante, din ţesutul eteric, ceea ce generează astenie (stare de oboseală). Toate aceste tehnici ne permit să sperăm că în viitor se vor obtine noi metode care să permită detectarea comportamentului acestor centri, astfel încît să se rezolve optim disfuncţiile ce comportă numeroase consecinţe. De altfel, anumite anomalii care persistă în aceşti centri par analoge perioadei de incubaţie din boala infecţioasă. Ştim că o parte din aceste perioade de incubaţie variază de la trei la şapte zile şi de la şapte la douăzeci şi una de zile. Dar ce factori intervin între apariţia simptomului şi apariţia bolii? De ce avem o gamă specifică de simptome pentru fiecare boală? Răspunsurile s-ar putea găsi în modul de interacţiune a sistemului de chakre cu sistemul fizic.

Alcătuirea cîmpului eteric. Anatomia vibratorie

Scopul unei lecturi energetice este să obţinem o descriere clară şi precisă a corpului eteric la o persoană sănătoasă şi să observăm schimbările atunci cînd dezarmonia (boala) devine iminentă sau chiar apare. În acord cu toate observaţiile clarvăzătorilor şi învăţăturile orientale, s-a demonstrat că acest cîmp energetic posedă caracteristici pe care le regăsim la toate fiinţele vii. Astfel, începînd din 1988, am putut alcătui un tabel al percepţiilor mele care corespund principalilor parametri.

Acest corp este perceput ca un ţesut luminos, alcătuit din linii de forţă fine, care la o persoană sănătoasă formează un unghi drept cu pielea. Textura sa poate fi, la palpare, fină sau rugoasă, particularitate pe care o regăsim la nivelul pielii. Fiecare organ din corp îşi are corespondentul său energetic prin care circulă neîncetat energia. În ceea ce mă priveşte, nu percep bine culorile şi acestea pot varia în funcţie de categoriile de percepţie, chiar de şcolile de învăţătură. Totuşi, Dora Kunz precizează că corpul eteric este gri-bleu sau violet-gri cu strălucirile identice celor percepute în atmosfera unei zile foarte călduroase. La o persoană aflată în bună condiţie fizică, acest cîmp vibrează la 15 cm de corpul fizic. Această dată poate varia uneori destul de mult; astfel, la o persoană dotată cu o condiţie fizică excepţională, cîmpul poate vibra pînă la 70-80 de centimetri, în timp ce la o persoană bolnavă sau foarte obosită, el este perceput doar la cîţiva centimetri. Am constatat adeseori divergenţe asupra distanţei medii a corpului eteric faţă de corpul fizic. Noi vorbim aici

în termeni de lungime, lăţime, înălţime, grosime etc. Or, acest cîmp de energie evoluează într-un spaţiu cu n dimensiuni şi totuşi noi vorbim de el ca de un obiect sau de o formă cu trei dimensiuni.

Toate caracteristicile sale oferă indicaţii preţioase asupra stării de sănătate şi ne permit o nouă viziune a afecţiunilor fizice pe cale de apariţie şi a modului în care se vor manifesta. În fapt, cercetările pe care le-am întreprins din 1986 pînă acum par să demonstreze că bolile pot coborî foarte repede de-a lungul lanţurilor vibratorii, prin chakre. Se profilează asfel un sistem preventiv, absolut extraordinar, de care nu mă pot ocupa, neavînd cunoştinţele medicale necesare; totuşi, apare o nouă rasă de medici şi terapeuţi, aceea a Erei a III-a, care iau deja în consideraţie influenţa manifestată de natura vibratorie a omului asupra sănătăţii.

Nadis-urile - Prana

Corpul eteric seamănă cu o ţesătură: o mulţime de canale fine din materie energetică subtilă, pe care yoghini le numesc nadis-uri şi tibetanii tza. Nadis-urile reprezintă o reţea energetică, care îmbracă trupul în întregime. Conform învăţăturilor yoghice şi tantrice, există 72.000 de nadis-uri sau canale eterice în anatomia subtilă a fiinţelor omeneşti. Aceste conducte ale fortei vitale (prana) formează o reţea complexă de fibre subtile purtătoare de energie, care întrepătrund forma fizică. În toate formele de terapie vibratorie, nadis-urile capătă o importanţă deosebită şi între cele 14 nadisuri majore există trei de o importanţă fundamentală: Sushumna, Pingala şi Ida, a căror descriere am început-o în capitolul precedent [1]. În toate practicile tantrice şi mistice, în mecanismele încarnării şi morţii, aceste trei conducte reprezintă o axă esenţială a fiziologiei energetice şi toate nadis-urile sînt subordonate canalului central Sushumna. Prana, forţa vieţii, curge prin canalul Sushumna din plexul pelvian, sub coloana vertebrală, spre Brahma Randhra, "Peştera lui Brahman", spaţiul vid dintre cele două emisfere cerebrale. Anumite tradiţii situează canalul central în interiorul coloanei vertebrale, altele îl plasează puţin anterior coloanei.

Se pare că Sushumna traversează coloana vertebrală acolo unde circulă lichidul cerebrospinal. Or, evoluţia osteopatiei craniene demonstrează că acest lichid este străbătut de ritmuri regulate şi de

----

1] Vezi pag. 47, 48

pulsaţii fizice, de la al patrulea ventricul (sau cavitatea creierului) unde se află glanda pineală pînă în partea de jos a coloanei. Funcţia celui de-al patrulea ventricul nu este bine înţeleasă de fiziologia modernă şi anumite teorii bazate nu numai pe aceste pulsaţii ritmice, fizice, dar şi pe patternuri de unde electromagnetice, par să demonstreze că această cavitate îndeplineşte rolul de coordonator al ritmurilor corporale. Astfel, există o legătură imediată între natura subtilă a energiei pranice care circulă în şi în jurul Sushumnei şi ritmurile şi pulsaţiile observate la nivel corporal.

Reţeaua de nadis-uri formează deci o ţesătură de inteligenţă fiziologică în interiorul corpului eteric şi conturează caracteristicile corpului fizic plecînd de la energiile creaţiei, pe care misticii Kriyei Yoga le numesc Tattwas. În învăţătura orientală, nadis-urile corpului fizic sau nadis-urile grosiere sînt venele, arterele şi nervii, în timp ce nadis-urile subtile (din corpul eteric), invizibile la investigarea modernă, îmbracă două forme: nadis-urile de forţă pranică şi nadisurile de forţă mentală; aceste două aspecte se confundă şi funcţionează împreună. Adeseori, la seminar, la conferinţă, acupunctorii m-au întrebat dacă nadis-urile corespundeau meridianelor; anumite texte leagă sistemul de nadis-uri cu nervii senzoriali ai sistemului nervos autonom, dar nadis-urile nu pot fi suprapuse în totalitate meridianelor de acupunctură; totuşi, unul din principalele meridiane, Vasul Guvernor, poate fi comparat cu nadi Sushumna. În acest meridian, fluxul de energie pleacă din coccis, urcă de-a lungul coloanei vertebrale, atinge un punct în vîrful capului şi coboară din nou de-a lungul liniei meridiane către un punct aflat exact sub ombilic.

Funcţia cea mai importantă a corpului eteric este aceea de a transfera vitalitatea unui cîmp universal într-un cîmp individual, deci în corpul fizic.

În Occident, vitalitatea este recunoscută ca o formă de energie în timp ce în Orient este o forţă numită prana care a fost recunoscută întotdeauna ca o energie universală din natură, energie de altfel pusă în legătură cu sistemul respirator. Această forţă se află în trei regnuri care reunesc tot ce este viu: animal, vegetal şi mineral. Şi ultimul este de asemenea vitalizat de prana.

În străvechea filosofie taoistă, chinezii considerau fiinţă umană ca un microcosmos, aflat el însuşi în interiorul unui macrocosmos. Ei au recunoscut încă de atunci că unele din conceptele primare ale fluxului de energie pe care îl numeau ch'i sau ki (uneori qi) era o substanţă energetică unică, al cărei flux venea din mediul înconjurător ca să intre în corp. Chinezii cred că ch'i este o energie a cărei organizare celulară şi nutritivă dovedeşte că ar putea chiar să înlocuiască energia obţinută prin hrană şi aer. Ch'i este într-adevăr un tip de energie subtilă care se află în

mediul nostru înconjurător. Este ceea ce regăsim în vechile scrieri hinduse sub numele de prana. Originea ei s-ar putea găsi în parte în radiaţia solară. După modelul chinez, energia ch'i este absorbită de corpul fizic prin porţile de intrare de la nivelul pielii. Aceste porţi sînt tot atîtea puncte de acupunctură de-a lungul unui sistem de meridiane. Datorită celor 12 perechi de meridiane, chinezii cred că ch'i se deplasează prin organele corpului furnizînd această energie care întreţine viaţa. Fiecare pereche de meridiane este asociată unui organ, sistem sau funcţie diferită.

Alt concept cheie al filosofiei chineze: energia polară yin şi yang. Într-un anumit mod, acest concept este strămoşul altuia, pe care-l cunoaştem sub numele de complementaritate. Îl regăsim în descrierea celor trei nadis-uri: Sushumna / stîlpul muntelui; nadi Pingala / soarele yang şi nadi Ida / luna yin. De milenii, yoghinii, scrierile sfinte (Shastras), medicina vedică, medicina platourilor înalte din India şi medicina tibetană, toate vorbesc de energia universală pe care medicina budistă din Tibet o mai numeşte şi vînturile. Această energie vitală se deplasează ca o undă complexă în apă, prin cele 72.000 de canale subtile (nadis-uri). La tibetani, există zece vînturi, cinci principale şi cinci secundare. Hinduşii recunosc, la rîndul lor, în prana cinci stări diferite. Literatura ezoterică, învăţătura lui Alice Bailey mai ales, vede prana ca fiind colectată de un punct precis, situat deasupra splinei şi numit chiar punctul splinei. Această prana este apoi distribuită în tot corpul eteric aducînd astfel viaţa biologică şi coeziunea într-un corp compus din elemente diferite. Viaţa există într-un corp tot atîta timp cît prana este prezentă şi activă. Această energie este fluidă şi invizibilă. Prana aduce sufletul în corp, energizează evoluţia embrionului, vitalizează principiul vieţii, procesele metabolice, fiziologia, biochimia şi anatomia ţesuturilor vii; în ultimă instanţă, atunci cînd prana se retrage survine moartea.

Sub aspectul său universal, prana este Vayu, tradus prin aer sau respiraţie. Prana nu este respiraţia fizică ea însăşi, ci mai mult energia vitală prin una din manifestările sale, respiraţia. Inspirarea şi expirarea aerului care ne dăruiesc viaţa datorită absorbţiei de oxigen sînt expresia ei. Neobservabil prin aparatura ştiinţifică curentă, dar perceptibil cu ochii conştienţei în anumite practici yoghice, fluxul pranic se mişcă prin nadisuri.

Principii ale codificării memoriale

La sfîrşitul anilor '70, psihiatrul american de origine cehă Stanislav Grof, unul din părinţii psihologiei transpersonale, a pus în evidenţă

conceptul de sistem COEX sau sistem de expresii condensate. Grof precizează că un sistem COEX este o constelaţie dinamică de amintiri (şi de fantasme) din diferite perioade ale unei vieţi. Numitorul lor comun este o puternică încărcătură afectivă de aceeaşi calitate, o senzaţie fizică intensă, de un tip foarte specific. Omul de ştiinţă arată că sistemul COEX combină principii care guvernează dinamica inconştientului individual şi cunoaşterea sa este esenţială pentru înţelegerea proceselor interne. Sistemul COEX este legat în mod dinamic de trăirea naşterii [1]. Există deci ceva foarte specific: importanţa unui traumatism fizic în istoria individului. Ştim astăzi că corpul fizic ascunde memoria a tot ce i s-a întîmplat fiinţei umane înainte chiar de venirea pe lume, cînd embrionul era încă în formare. O persoană îşi poartă toată istoria în ea.

În anii '80, s-a produs o cotitură în osteopatia craniană. O serie de osteopaţi au descoperit, într-adevăr, şi folosit psihologia în arta lor cotidiană. Ei au pus în evidenţă că este posibil să readuci în conştienţă evenimente stocate în corp, printr-o activitate precisă de manipulare osteopată, respiratorie şi hiperventilaţie sau într-o stare modificată de conştienţă. Aceste amintiri putînd fi profund închistate, este uneori nevoie să folosim o terapie corporală pentru a le elibera.

Un exemplu: Jean are patru ani şi, într-o seară, tatăl şi mama se ceartă mai aprig ca de obicei. Tatăl a băut şi îşi loveşte soţia în faţa copilului îngrozit, care înmagazinează această scenă foarte violentă: o scenă care de acum va face parte din amintirile sale, dar şi din memoriile stocate în corpul fizic. Acest traumatism codificat se va reactiva şi va genera o tulburare fiziologică în anii care vor urma. Pentru medicina clasică, relaţia dintre un traumatism psihic întîmplat lui Jean la vîrsta de patru ani şi starea sa fizică actuala nu se poate stabili de facto. În schimb, în cadrul precis al unei terapii a Erei a III-a, amintirea va apărea puţin cîte puţin în conştientul persoanei şi emoţia care-i este asociată se va degaja lăsînd amintirea să rămînă o simplă amintire, oricît de rea ar fi ea. Această încărcătură emoţională odată evacuată, problema fizică va dispărea puţin cîte puţin şi ea. Această direcţie de cercetare promite foarte mult.

În acelaşi mod, la nivel eteric, "bilele de memorie" sînt codificate în mod vibratoriu. Aceste bile sau codificări memoriale reprezintă memoria a tot ce i s-a întîmplat individului din momentul naşterii sale şi chiar înainte. Este deci posibil să citim influenţele prenatale ca în cazul Teenei

----

1] După Stanislav Grof, există patru matrice fundamentale de la viaţa intrauterină pînă la naştere.

(vezi capitolul I). Imaginea ființei depășește puțin cîte puțin încarnarea prezentă, înglobînd un cîmp de experiență mult mai vast. Să luăm spre exemplu un alt caz, cel al lui Claude.

Copil fiind, Claude este atins de o boală gravă care îi pune viața în pericol. Sîntem în 1947 și o difterie îl face să se sufoce. Părinții cheamă de urgență un medic și copilul este dus la spitalul din vecinătate unde i se practică o traheotomie, salvîndui-se viața in extremis. La vîrsta de 20 de ani, Claude începe să aibă dificultăți respiratorii. Într-un sistem medical clasic, nu se face nici o legătură între astm și traheotomie. Psihoterapia tradițională nu consideră experința traheotomiei - adică o amenințare cu moartea și cu inconfortul fizic extrem - drept un traumatism care să aibă o importanță de durată. Accentul se pune pe faptul că acest copil despărțit de mamă în momentul spitalizării a suferit o privare afectivă. Într-o investigație a astmului, dacă Claude precizează că a fost traheotomizat la vîrsta de opt ani și declară că respiră cu gîtul, voi încerca imediat să percep ceea ce este stocat în corpul fizic la nivelul gîtului; voi citi deci în corpul fizic, apoi la un etaj de conștiență mai înalt, în corpul eteric și voi încerca să înțeleg toate influențele codificate acolo într-o manieră fizică și într-o manieră energetică. Lectura codificării memoriale a corpului eteric pune în lumină tot trecutul unei persoane: bucuriile sale, suferințele, evenimentele marcante care s-au stocat în anumite organe ca: rinichi, plămîni, unele oase, ochi, urechi, gît și așa mai departe. Metode fiabile de deschidere a conștienței permit puțin cîte puțin o autentică relație de ajutorare a celorlalți. Este interesant să ajungem la o comparație între ceea ce este codificat în corpul fizic și ce este codificat în corpul eteric. În această etapă, ne aflăm tot în reîncarnarea prezentă, inclusiv viața intrauterină.

Deschizînd ceva mai mult conștiența, sa intrăm în dimensiunea astrală a ființei, unde se află codificată istoria sa karmică, memoria vieților sale. Cînd intrăm în cîmpul astral, depășim barierele timpului și asta ne conduce la ideea că limitele dintre individ și restul universului nu sînt fixe și că universul și individul sînt profund uniți. Aforismul puternic: "Eu sînt universul și universul mă conține" se verifică încă o dată. În cîmpul astral, timpul ca atare nu există. Învățătura Kriyei Yoga precizează că corpul fizic se dezagregă după moarte și redevine pulbere așa cum spune Ecleziastul. Corpul eteric moare în a patruzecea zi și se dezagregă și el. În schimb, corpul astral supraviețuiește și acești yoghini spun că el este vehiculul sufletului. El călătorește din viață în viață și poate fi comparat cu un magnet care trece deasupra unei mese cu pilitură de fier. Pilitura reprezintă o existență: experiențele, amintirile, întîlnirile, durerile, necazurile care constituie o viață. În momentul morții, adică la capătul mesei, există o inter-lume și magnetul își continuă drumul pînă la masa vecină, care reprezintă o altă viață. Bineînțeles că scopul terapiilor vibratorii nu este clarvederea karmică (vizînd viețile anterioare), ci mai degrabă să ajungă să perceapă dezordinile energetice care se pot situa la nivelul corpului astral și care coboară treptat de-a lungul lanțurilor vibratorii către cîmpul eteric pentru a se închista în fine în corpul fizic.

Dacă mă întorc la exemplul lui Claude, faptul că el a fost traheotomizat la opt ani și că a avut astm la douăzeci de ani ne face să ne gîndim că tulburările au apărut din cursul vieții sale fetale. Într-adevăr, el s-a născut prematur; ca sugar, a suferit de anorexie. Regăsim adeseori la nivel astral (în viețile anterioare) evenimente extrem de precise, asociate cu afecțiunile gîtului: o spînzurare, tăierea gîtului, moarte prin difterie la vîrstă fragedă etc. În cazul lui Claude, era vorba efectiv de o moarte prin sufocare la o vîrstă fragedă.

Ajungem prin aceasta la principiul karmelor active și al karmelor neutre. Puțin cîte puțin ajungem la o imagine din ce în ce mai vastă a ființei, care înglobează nu numai zeci, ci sute, uneori chiar mii de ani.

În cursul tuturor acestor ani am încercat să fiu propriul meu judecător, în sensul că am încercat mai întîi să simt, să ma prind în capcană pe mine însumi și să văd dacă ceea ce percepeam era exact. Începînd din momentul în care eram exact în prezent, nu exista motiv să nu fiu exact cînd era vorba de amintiri codificate, stocate în cîmpul astral. Codificările care există la nivelul corpului fizic și al corpului eteric se regăsesc și în chakre într-un mod mai condensat. Astfel, într-o chakră eterică este posibil să citim influențele parentale, să vedem apărînd nu numai imaginea unui părinte, dar și esența sa. Cînd depășim cîmpul astral, intrăm puțin cîte puțin în domeniile mental și cauzal. Acum doi ani, percepțiile mele încă erau relativ difuze la nivelele astral și cauzal: percepeam licăriri de lumină, sunete de orgă, bătăi de aripi, lucruri care îmi provocau o vagă emoție. Recent, în 1989, viziunile s-au precizat puțin cîte puțin; cînd intru sau citesc la nivel mental și mai ales cauzal, dispare istoria individuală, ca și cum nivelele inferioare astral, eteric, fizic ar fi dimensiuni iluzorii construite iar mecanismele discrete care guvernează ființa umană și universul s-ar găsi stocate în lumea cauzală. La acest nivel, se depășește istoria karmică a unei ființe, nu mai există vieți anterioare ca atare: se depășește încă o fațetă a iluziei, pentru a intra în natura profundă a realității.

CAPITOLUL IV

NOILE TERAPII ALTERNATIVE

Medicina corpului-spirit

În 1985, prestigiosul *New England Journal of Medicine* publică un studiu important despre cancerul de sîn, sub titlul "Corelarea psiho-socială în supravieţuire, în cazuri de tumori maligne evoluate". Acest studiu a fost efectuat la Universitatea din Pennsylvania de către psiholoaga Barrie Cassileth şi colegii săi. Un editorial al editorului revistei, Dr Marcia Anjel, apărut sub titlul "Boala ca reflex al psihicului", face valuri la vremea respectivă: este denunţată însăşi noţiunea de influenţă a stării emoţionale asupra cancerului. Studiul lui Cassileth n-a putut dovedi relaţia de la cauză la efect dintre factorii psiho-sociologici şi timpul de supravieţuire la canceroşi. Dr Marcia Anjel foloseşte acest argument pentru a afirma: "Este o aiureală să crezi că boala e consecinţa directă a stării mentale". Nenumărate scrisori sînt primite atunci la revistă: medici, foşti bolnavi şi terapeuţi mărturisesc că nu ştiu întotdeauna cum influenţează stările mentale sănătatea, dar sînt toţi de acord asupra faptului că această chestiune necesită o investigaţie aprofundată şi nu o respingere. Orice terapeut sau medic în exerciţiu ştie că voinţa de vindecare a bolnavului joacă un rol esenţial în tratamentul său. Profesorul Norman Cousins, care predă la Facultatea de Medicină a UCLA şi a ajuns celebru datorită unui best-seller din Statele Unite [1], precizează în ultima sa lucrare [2] că în ziua cînd a apărut articolul, un reporter de la *Time Magazine* şi un altul de la *New York Times* s-au ocupat de subiect. Articolul din *Time* a interpretat studiul făcut de Dr Cassileth ca repudierea ştiinţifică de către medici a faptului că atitudinile mentale pot afecta dezvoltarea unei boli în general. Norman Cousins îşi arată atunci marea dezamăgire, deoarece aceste articole îi desfiinţează dintr-odată şase ani

---

1] *Anatomy of an Illness*, Editura Penguin Books, Statele Unite.
2] *A Head First*, Editura Penguin Books, Statele Unite.

în care a lucrat pentru a-i face pe bolnavi să înţeleagă că atitudinea lor - indiferent de starea evoluţiei bolii - este fundamentală.

Odată cu trecerea timpului, Dr Cousins îşi dă seama că nu avea de ce să fie dezamăgit. A început să primească scrisori, apeluri ale medicilor şi cercetătorilor care optau în favoarea acestei idei. Toţi sperau că această presupunere ar putea fi confirmată de dovezi ştiinţifice. Apelul cel mai surprinzător provine de la însăşi Dr Cassileth.

"Am fost grozav de tulburată de unele interpretări ale studiului nostru", explică ea. "Acest studiu se referea la cazuri de cancere finale şi confuzia provine din aplicarea studiului nostru la tratamentul tuturor bolilor; or, asta nu este nici ceea ce cred, nici ceea ce voiam să fac. Chiar în cazurile de cancere terminale, modul în care se poartă pacienţii faţă de boala lor le poate afecta calitatea vieţii. Cred că există aici feluri diferite de a reacţiona împotriva relelor interpretări ale acestui articol".

Emoţiile şi sănătatea sînt foarte apropiate. S-a pus în evidenţă de mai mulţi ani faptul că emoţiile negative şi experienţele rele pot avea un efect vătămător asupra sănătăţii şi pot complica tratamentele medicale. Mai puţin cunoscută este legătura dintre atititudinile pozitive şi posibila întărire a sistemului intern de vindecare din corp. Există aici încă o dată o relaţie directă cu modul în care reacţionează chakrele la atitudinile emoţionale; ştim că sistemul lor este un organ vibratoriu extrem de sensibil în ansamblul său iar atitudinile, sistemul de convingeri mai ales, vor fi foarte importante. În consecinţă, modul în care reacţionează chakrele va condiţiona toată chimia fină şi internă a corpului, atît în mecanismele de echilibru numite sănătate, cît şi în cele care permit revenirea la vindecare. Pentru că aceste chakre influenţează glandele endocrine şi pentru că starea mentala influenţează chakrele, este posibil să folosim spiritul pentru a influenţa tot sistemul endocrin şi a întări imunitatea. Relaţia dintre atitudinea pozitivă şi creşterea apărării imunitare face acum obiectul a numeroase centre de cercetare medicală din America de Nord. Bineînţeles, sentimentele de panică sînt comune la persoanele care află că sînt bolnave de cancer - or, panica este ea însăşi distructivă şi poate interfera cu orice formă de tratament.

În urma studiului publicat în "New England Journal of Medicine", alte studii au fost efectuate, mai ales un studiu naţional pus la punct de UCLA. Plecînd de la aceleaşi probleme ca şi Dr Cassileth, acest studiu se referea la canceroşii din faza terminală. Şase sute patruzeci şi nouă de cancerologi au vorbit de importanţa factorilor psihosociali diverşi, cum ar fi voinţa de a trăi şi speranţa. Majoritatea practicienilor au insistat asupra importanţei pe care o acordau relaţiilor cu pacienţii. Aceste concluzii rezultă din tratamentul efectuat pe mai bine de o sută de mii de canceroşi. Studiul a revelat şi faptul că peste 90% din practicieni acordă o importanţă

capitală atitudinilor de optimism şi speranţă. Ei se pun de acord pentru a susţine că o dorinţă puternică de a trăi, încrederea în terapeuţi şi o susţinere afectivă din partea familiei şi prietenilor creează o atmosferă propice a realizării tratamentelor şi înaintării către vindecare.

În prima sa lucrare [1], Dr Deepak Chopra, endocrinolog din regiunea Bostonului (Massachusetts, USA) şi preşedinte al Asociaţiei Medicale Americane, îşi pune întrebări privind medicina corpului-spirit, medicina Erei a II-a. Un psiholog, Lawrence Leshan, a devenit celebru datorită unei lucrări apărute în anii '70 [2], care demonstra relaţia dintre starea emoţională şi cancer, căutînd în copilăria pacienţilor sămînţa "neagră" care le otrăvea starea psihică. El emite astfel teoria conform căreia această sămînţă ar rămîne ascunsă în subconştient de-a lungul anilor, pentru a provoca într-o zi boala.

Este evident că Lauwrence Leshan, în urmă cu 20 de ani, bănuia relaţia dintre codificarea memorială închistată în corp şi amintirile din copilărie, care sînt ascunse în ceea ce numim subconştient, regăsindu-se şi în corpul eteric.

Doctor Chopra citează şi el un exemplu. În cursul carierei sale, a avut un bolnav care se acomodase foarte bine, timp de cinci ani, cu o tumoră pulmonară de mărimea unei monede. Nu bănuia natura canceroasă a acestei tumori şi cum depăşise vîrsta de 60 de ani, leziunea evolua foarte lent. Cînd medicul i-a comunicat bolnavului natura bolii, acesta a devenit extrem de agitat şi peste o lună a început să scuipe sînge. El putea trăi cu tumora, dar nu cu diagnosticul. Conform perspectivei omului multidimensional, se pare că barierele interne s-au rupt deschizînd astfel porţile pentru boală şi pentru altceva care se numeşte moarte, adică procesul de despărţire de planul fizic. Viziunea multidimensională a fiinţei umane şi înţelegerea modului în care spiritul poate acţiona prin intermediul creierului asupra secreţiei hormonale a glandei pineale (epifiza) [3], dar şi asupra întregii chimii elaborate de creierul nostru pot deveni baza multor terapii viitoare. Este cel puţin ceea ce oamenii de ştiinţă şi neurobiologii sînt pe cale să descopere în Statele Unite.

Aceşti "vindecători interni" pot fi folosiţi de asemenea prin

----

1] *La Guérison quantique*, Ed. Stanké, Montréal.

2] *The Mystic, the Physicist and the Healer*, Ed.Viking, Statele Unite.

3] Endocrinologia modernă a arătat că în epifiză se regăseşte cea mai mare parte a hormonilor secretaţi de glandele endocrine. Lucrînd asupra glandei pineale, se acţionează asupra unei mari părţi din sistemul hormonal.

reechilibrarea copiilor foarte mici sau a nou-născuţilor spitalizaţi. Cînd prematurii sînt crescuţi într-o creşă unde infirmierele îi leagănă 15 minute, de 3 ori pe zi, timp de 10 zile, greutatea lor creşte cu 50% faţă de nou-născuţii care nu sînt legănaţi. De ce? Să ne reamintim că mecanismele noastre de supravieţuire sînt înrădăcinate în existenţa noastră primitivă. Cînd o pisică pleacă din culcuşul unde îşi are puii, pisoii se culcă liniştiţi, cu un proces metabolic încetinit, pentru a supravieţui în absenţa hranei şi căldurii. Cînd se întoarce mama lor cu hrana, ea îi linge, îi atinge, iar ei răspund producînd hormoni de creştere şi alte neuropeptide, pentru ca hrana să poată fi folosită într-un mod corespunzător. Bernie Siegel, chirurg la Universitatea din Yale şi fondator al unei reţele de ajutor pentru canceroşi [1], precizează în cartea sa [2] că este important să exprimăm sentimentele, inclusiv cele neplăcute, pentru că odată exprimate, ele îşi pierd puterea asupra noastră, nu ne mai pot bloca. Se lucrează acum la studii asupra modului în care emoţiile influenţează corpul şi fizicieni ca David Bohm şi Steward Wolf spun că ne-am putea schimba noi înşine la nivel atomic atunci cînd trăim o gamă întreagă de emoţii. Wolf vorbeşte de spaime care ne afectează şi care ar putea fi exprimate prin electroni, şi de iubirea care ar fi manifestată prin fotoni.

În urmă cu 15 ani, Jean Charon atribuia electronului o conştienţă, un spirit ale cărui patru proprietăţi esenţiale de acţiune sînt Cunoaşterea, Iubirea, Reflexia şi Actul (aceste patru proprietăţi sînt proprietăţile gazelor de fotoni din spaţiul-timp interior al electronilor). Electronii deveniţi eoni, arhiplinii de memorie, vor constitui în consecinţă nu numai ţesutul universului, dar vor conduce de asemenea viul şi vor purta spiritul omului încărcat de eoni eterni.

Adeseori, bolnavii luptă pentru propria vindecare. Multe persoane foarte bolnave şi aflate "în bătălia pentru vindecare" manifestă o puternică autorespingere. În anumite cazuri, această lipsă de amor propriu se manifestă prin dezgust; în altele, printr-un sentiment de culpabilitate sau ruşine sau chiar printr-o frică profundă. Toţi aceşti factori sînt susceptibili să ne lipsească de posibilităţi interne de la nivel energetic, de la nivelul corpului eteric sau al chakrelor. Se pare că multe persoane sînt pe cale de a cultiva factori de antivindecare în numele vindecării. Boala înghite cu lăcomie spaime şi sentimente dezordonate. Tensiunea şi confuzia, care par să hrănească "spiritul bolii", întunecă "sufletul vindecării". Or, fiecare experienţă directă cu fiinţa profundă şi

----

1] ECAP (Exceptional CAncer Patient).

2] *Peace Love and Healing*, Harper perennial.

sistemul său energetic este o vindecare în sine. Ea ne conduce foarte aproape de scînteia de viaţă care se dezvoltă în centrul fiecărei celule începînd din momentul cînd pătrundem conştient în propria durerea. Şi de fiecare dată cînd atingem suferinţa cu iubire, ne vindecăm. Dr McClelland, profesor de psihologie şi relaţii sociale la Universitatea din Harvard, s-a interesat în mod deosebit de efectele iubirii: "Încercăm acum să înţelegem ce este variabila iubire şi care este impactul său asupra sistemului endocrin. N-avem nici o idee despre modul în care se stabileşte relaţia dintre hormoni şi sentimentul de iubire şi cum ajută acest sentiment limfocitele şi măreşte apărarea imunitară. Iată ce mă preocupă acum."

În cursul unei emisiuni a televiziunii americane, chirurgul Bernie Siegel a apărut împreună cu Niro Asistent, o persoană care nu numai că a supravieţuit Sidei, dar a şi reuşit să-şi modifice rezultatele sanguine de la HIV pozitiv (virusul Sidei) la HIV negativ. Cînd i s-a cerut lui Niro să explice pe scurt ce a făcut, ea a răspuns: "Atunci cînd trăiţi cu sufletul, se produce miracolul".

Mecanismele vindecării corp-spirit

Astăzi nu trebuie să mai vorbim de un sistem nervos central, de un sistem endocrin, nici de un sistem imunitar, ci mai degrabă de o reţea unificată de vindecare constituind faţeta încarnată a conştienţei superioare care trăieşte la nivelul lanţurilor vibratorii ale fiinţei noastre. Cum acest sistem de vindecare poate fi pus în mişcare prin autoafirmări, negarea de sine sau reţinerea emoţională pot provoca exact contrariul. Astfel, multe persoane nu vor, nici nu pot să-şi exprime furia şi angoasele, le interiorizează şi-şi "fabrică" atunci o tumoră.

Interiorizarea este exact ceea ce nu trebuie făcut. Situăm adesea sediul celui de-al şaselea simţ în al treilea ochi, chakra Ajna, unde se află şi mecanismul potenţial de vindecare.

Există metode de a ajunge la o pace a spiritului prin tehnici de trezire a conştienţei: aducerea în conştienţă a evenimentelor din copilărie, a vieţii fetale, a vieţilor trecute şi toate tehnicile legate de terapiile vibratorii; astăzi, eficacitatea lor poate fi măsurată cu noile mijloace ale biologiei moleculare şi începînd din momentul cînd mecanismul de interacţiune al diverselor cîmpuri energetice care ne compun este înţeles, răspunsurile de vindecare din interiorul corpului pot deveni accesibile. Astfel, toate aceste tehnici conlucrează la crearea unei comunicări corp-spirit sau corp-cîmp vibratoriu, conducînd la acea unitate de care vorbeşte înţelepciunea orientală. Ceaa ce credem noi că sîntem şi funcţiile

automate din corp nu sînt decît proiecţii încarnate ale forţelor pranice, controlate de către conştienţa noastră superioară. Este astfel posibil să folosim relaxarea pentru a scădea tensiunea sanguină, pentru a încetini ritmul cardiac şi a reduce tensiunile musculare. Toate tehnicile care permit aducerea în conştienţă a materialului emoţional au o putere de vindecare atît pe plan psihic cît şi fizic; reunificăm tot ce era pînă atunci dispersat şi lăsăm pacea spiritului să sufle din nou în interiorul sinelui. În numeroasele mele schimburi de scrisori, am cerut adeseori persoanelor să-şi noteze într-un jurnal suferinţa, necazurile, supărarea ca într-un caiet de vise; le-am cerut celor apropiaţi să-mi scrie ca şi cum le-aş fi fost tată sau mamă - sau chiar un alt aspect al lor înşile. Recent, o serie de studii elaborate de psihologul James Pennebaker au demonstrat că persoanele care şi-au consemnat experienţele traumatizante într-un jurnal beneficiază de un sistem imunitar mai bun.

Răul-a-spus

Aici-şi-acum constituie întotdeauna cuvîntul cheie. Bolnavii vor să ştie de ce le este rău, ceea ce nu este în mod sigur ceva nou, dar prin felul de a pune întrebarea, încep să apară motivaţiile profunde. Ei nu vor să mai ştie de ce intestinele, sînii, umărul, capul nu sînt sănătoase. Dilema lor este "De ce mi-am generat asta?" Într-o serie de cazuri, s-a constatat că odată îngrijit ulcerul, deblocat intestinul, înlăturat chirurgical sînul canceros, pacientul se întorcea cu o afecţiune de ochi.

Pentru doctor Gérard Charmet, există în cuvîntul "maladie" cele trei silabe "mal-a-dit" (joc de cuvinte între "maladie", boală, şi "mal-a-dit", răul a spus, n.tr.). El îi întreabă pe pacienţi ce le spune răul lor; îi pune astfel pe drumul propriei vindecări.

Doctorul Charmet organizează şi el reuniuni lunare şi a ajuns să adune laolaltă 70 de pacienţi care-i umplu cabinetul, încercînd să descopere ce motivaţii profunde i-au determinat să-şi lase trupul să degenereze în asemenea hal.

În ultimii ani, am întîlnit o serie de persoane care avuseseră experienţe traumatizante, mai exact care fuseseră grav bolnave, care depăşiseră boala şi a căror viaţă se schimbase fundamental. Exemplele sînt numeroase: o infirmieră atinsă de un cancer intestinal şi-a schimbat complet modul de a gîndi, modul de a se hrăni, modul de a acţiona şi modul de viaţă. Dupa un an, cancerul a regresat; după 30 de luni, a dispărut. În 30 de luni, această persoană a făcut un salt enorm în înţelegerea mecanismelor discrete care guvernează nu numai fiinţa

umană, dar şi universul. Este stupefiant să constatăm în ce măsură ne schimbăm adeseori cînd sîntem la ananghie; putem să ne ridicăm la altă stare de conştienţă, să înţelegem alte mecanisme ale existenţei, fără să mai fie nevoie să suferim; or, majoritatea trece prin etape de transformare în suferinţa fizică sau morală. Şi, efectiv, cum să apreciem magia fiecărei clipe de existenţă dacă nu am învăţat să trăim? Astfel, unul din punctele fundamentale - şi cu siguranţă că toţi vom cădea de acord asupra acestui punct - este să nu ne îmbolnăvim; mai exact să ne transformăm înainte de apariţia crizei, să ne dăm seama la timp că viaţa este atît de preţioasă.

Sistemul nostru cultural occidental a ales să creadă că boala se declanşează la nivel material. În fond, dacă inhalăm fibră de azbest, ea poate pătrunde în cele mai mici unghere ale ţesuturilor noastre pulmonare şi după un anumit timp, apare o mică dar reală probabilitate să provoace forme specifice de cancer pulmonar. Dar se ştie de asemenea că numărul de cancere a crescut la bărbaţii care îşi pierduseră prietenele sau soţiile. Necazul sau durerea se poate localiza foarte profund în interiorul unei fiinţe şi din punct de vedere vibratoriu, chakrele se vor roti într-un mod total disonant. Noi ne hrănim corpurile cu impulsuri continue de încredere şi iubire şi le otrăvim cu neîncredere şi ură. "Realitatea" de care vorbim aici şi acum este luată într-un sens extrem de vag şi extrem de larg. Văile, munţii şi toate instituţiile sociale sînt percepute ca reale şi există prin gîndurile şi sentimentele noastre personale; totuşi, împărţirea lumii în interioară şi exterioară, între "eu" şi "ce este în afara mea" nu este atît de evidentă. Fiecare lucru trăit trece prin filtrele mentale, prin condiţionările culturale înainte de a fi înregistrat ca real, ceea ce înseamnă în termeni simplii că *realitatea* nu este exact aceeaşi pentru fiecare; prin urmare, sîntem constant angajaţi în crearea realităţii noastre. Glanda pineală este un fel de antenă parabolică care captează energiile subtile provenite de la alte corpuri şi care va secreta deci un ansamblu de hormoni, plecînd de la realitatea percepută. Pentru a vindeca durerea, trebuie să trecem dincolo de condiţionările, de limitările noastre. Spiritul captează impresiile şi încearcă să nege sau să scape de cele care sînt neplăcute sau care-l încurcă. "În fiecare zi, o persoană are aproximativ 50.000 de gînduri diverse, o cascadă de impulsuri conflictuale, amestecate în mod sălbatic" [1]. Trăim într-o cultură consacrată convingerii că trebuie să muncim din greu pentru a supravieţui şi că, cu cît muncim mai mult, cu atît vom fi mai recompensaţi; în aceeaşi lucrare, Deepak Chopra spune că lectura unei cărţi nu ne face liberi, nici nu ne va vindeca de ceva şi nu ne va reda

---

1] Deepak Chopra, *Unconditional Life*, Bantam Books, New York.

semnificaţia existenţei noastre, dar aceasta ne va putea ajuta să înţelegem ce ne împiedică să atingem o formă de eliberare personală. După apariţia lucrării mele *Des vies antérieures aux vies futures* (De la vieţile noastre anterioare la cele viitoare, n.tr.), 15 persoane mi-au scris ca să-mi spună: "Printre exemplele numeroase pe care le-aţi dat în cartea dumneavoastră, există unul unde m-am recunoscut total. Eram eu" sau: "Am trăit un şoc intens", "Am plîns trei zile", "N-am dormit o noapte întreagă şi afecţiunea de care sufeream, o artroză dorsală relativ dureroasă nu s-a vindecat pe loc; dar am simţit deodată că înţeleg ce se întîmpla în mine". A înţelege şi a trăi sînt cu adevărat cei doi stîlpi ai evoluţiei şi deci ai vindecării; prin urmare, Eul care a fost vătămat de frică descoperă cum a fost reprimată îndelung puterea iubirii.

Kryiananda spune povestea unui etnolog care ajuns în India şi, călătorind prin jungla din nordul ţării, vede un sfînt dansînd singur în pădure. Într-o poiană, yoghinul alerga şi îmbrăţişa copacii, rîdea cînd frunzele îi mîngîiau uşor faţa şi chipul său reflecta în lumina lunii o expresie de intensă bucurie extatică. Etnologul s-a uitat pînă cînd, nemaiputîndu-se abţine, s-a dus la sfînt şi l-a întrebat:

"Scuzaţi-mă, de ce dansaţi aici, singur, în junglă?"

Yoghinul l-a privit surprins şi cu o expresie de neînţelegere zugrăvită pe chip, i-a răspuns:

"Scuzaţi-mă, dar ce vă face să credeţi că sînt singur?"

Aceste două întrebări nu pot avea răspuns căci ele depind de felul în care vede fiecare lumea; yoghinul ştia că este înconjurat de poiană, de spiritele naturii, simte viaţa copacilor, în timp ce etnologul vede numai lemn şi clorofilă. Realităţile celor doi oameni se întrepătrund şi totuşi nu spun nimic; o realitate nu înseamnă nimic pentru cel care nu este privit de această realitate.

Din acelaşi motiv, este fundamentală diferenţa între boală şi indispoziţie; indispoziţia afectează persoanele, pe cînd boala atacă organele corpului; indispoziţia înseamnă boala plus motivul din care a apărut ea. Cînd medicii şi terapeuţii uită cauza, ei au impresia că tratează numai o boală şi vorbesc atunci în manieră informatică: "fractură de patru, atac cardiac de urgenţă" etc. Drama este că mulţi pacienţi consideră întotdeauna corpul drept o maşină şi plecînd de la această viziune, ei caută terapii care sînt mecanice, aşa cum am făcut noi în majoritatea timpului de 300 de ani încoace.

Larry Dossey, medic care a lucrat ca chirurg în Vietnam, citează în cartea sa [1] un exemplu exact de asemenea terapie. DMSO (sulfoxid de

---

1] *Meaning and Medicine*, Bantam Books, New York.

demitil), lubrefiant de pe piaţă, a devenit popular în America de Nord în tratamentul diverselor forme de artrită. Aplicat direct pe piele în zona articulaţiilor, se pare că DMS-ul are o putere remarcabilă de penetrare iar artriticii încep să-l folosească în exclusivitate. Mulţi au descris folosirea DMS-ului în termeni de-a dreptul mecanici: ei se "lubrefiau" ca şasiul maşinii. Unul din pacienţii doctorului Dossey chiar a folosit WD-40, un alt lubrefiant comercial foarte popular. El îşi ungea articulaţiile cu aerosol aşa cum ar fi dat pe uşi sau pe roţile masinii de tuns iarba. Folosirea lubrefiantului pentru maşină nu este nouă în istoria medicinei. În urmă cu un secol, vaselina pentru roţile de căruţă era unul din remediile cele mai răspîndite în America rurala.

Concepţia mecanică a corpului conduce la ideea că maşinile nu sînt conştiente şi nu gîndesc. Astfel, tratamentele aplicate corpului trebuie de asemenea să fie fără spirit, fără gîndire; de exemplu, scalpelele (ciocane), transplanturile (piese detaşate) şi drogurile (lubrifianţi). Asta înseamnă că orice terapie întemeiată pe posibilitatea spiritului de a influenţa corpul trece neobservată pur şi simplu.

Terapiile cancerului ca şi tratamentele bolilor coronariene (una din cauzele majore ale decesului în societatea noastră occidentală) sînt în principal aplicate ca nişte procese mecanice care necesită intervenţii fizice. De mai bine de 10 ani, studiile care sugerează că factorii emoţionali şi mentali sînt importanţi în apariţia cancerului au fost în majoritatea lor ignorate sau respinse. Mesajul dominant predicat continuu în revistele medicale şi de la catedrele facultăţilor de medicină este că "biologia inerentă bolii" este cu mult mai importantă decît sentimentele; emoţiile şi atitudinile sînt pur şi simplu în afara subiectului. Tot în 1986, am realizat treptat că toate formele de boli, fie migrene, cefalee sau dezechilibre mult mai grave cum ar fi cancerul sau atacul de cord, ar putea avea o conştiinţă rudimentară ca atare; era deci posibil să "faci să vorbească" o boală sau o afecţiune fizică, fiziologică sau psihică atunci cînd o persoană era relaxată. Deşi aceste tehnici sînt relativ delicate, mai ales dacă persoana este extrem de mentală, totuşi cu această categorie de persoane se ajunge cîte puţin, cu ajutorul subiectului, să se croiască un drum în psihicul său, bazîndu-ne pe ceea ce iese cîte puţin din această "conştiinţă rudimentară". Este posibil să facem boala să vorbească (faimosul "răul-a-spus" al doctorului Charmet), să atingem cauzele profunde, rădăcinile care nu ne mai aduc în mod necesar la evenimente din adolescenţă şi copilărie, ci cu adevărat, uneori, la fenomene de viată anterioară. Am găsit remarcabil mai ales faptul că o serie de persoane aflate în această situaţie nu cred neapărat în realitatea vieţilor anterioare, ci ajung mai degrabă la folosirea tehnicilor de biofeedback sau relaxare pentru a se ajuta să-şi suporte bolile.

Profesorul David Spiegel, psihiatru şi cercetător la Facultătea de Medicină a Universităţii din Standford, Statele Unite, a încercat să combată cu argumente întemeiate ideea că factorii mentali erau importanţi în evoluţia bolilor. Ca mulţi clinicieni, şi el s-a gîndit că a atribui spiritului un rol în cancer nu era numai eronat, dar potenţial distructiv. Mulţi practicieni cred că această idee crează o culpabilitate bolnavului, sugerîndu-i că poate fi la un anumit nivel răspunzător de boală. Spiegel a urmărit 90 de femei cu cancer de sîn, timp de 10 ani. Cele care au urmat terapii de grup, cursuri de training autogen, şedinţe de vizualizare, imagistici ghidate au avut o medie de viaţă de două ori mai lungă decît cele care au beneficiat numai de un tratament medical tradiţional. Spiegel a rămas stupefiat de această descoperire care îi contrazicea aşteptările.

Experienţa terapeutică

Există o distincţie între a corija şi a vindeca. Există o distincţie între corectarea unei probleme şi vindecarea ei; a corecta o boală se leagă direct de funcţia corporală; încă o dată, vindecarea corespunde unei transformări spirituale. În general, se poate spune că orice proces de vindecare cuprinde trei aspecte corelate:

-persoana, atitudinea sa şi sistemul său de convingeri.
-terapetul, fie el medic psihiatru sau nu, posibilităţile sale, atitudinea sa şi propriul sistem de convingeri.
-calea terapeutică ea însăşi.

Majoritatea medicilor formaţi acum în lumea occidentală îşi privesc bolnavii fiind formaţi să vadă doar boala, doar problema care îi deranjează. Este motivul din care atîţia dintre ei au nevoie să-şi amintescă de existenţa unei fiinţe omeneşti într-un corp bolnav. Jacques, un bărbat spitalizat în urma analizelor care demonstrau existenţa unei tumori cerebrale [1], a preferat să-şi poarte propriile haine în timpul spitalizării şi nu a acceptat pijamaua de la spital. Şi-a decorat camera cu fotografii ale starurilor sportive favorite, şi-a mutat patul lîngă fereastră încît să vadă cerul, şi astfel a refuzat să se poarte ca un pacient tradiţional. Comportamentul său i-a întărit sistemul imunitar şi a creat dezordine în serviciul spitalicesc.

1] Bernie Siegel, *Peace Love and Healing, op.cit.*

În ziua programată pentru operarea tumorii, Jacques s-a întîlnit cu chirurgul pe coridorul care ducea la sala de operaţie. I-a întins mîna, dar chirurgul nu i-a răspuns; Jacques credea că chirurgul încearcă să-si protejeze mîinile pentru că urma să opereze şi a cerut atunci pur şi simplu să-l bată pe umăr. Dar medicul s-a dat înapoi, pretextînd că era pe cale să întîrzie la o operaţie. În momentul acela, Jacques s-a înroşit: "Refuz ca acest om să lucreze pe mine. Nu vrea să-mi strîngă mîna, nici măcar să-mi atingă umărul, nu-i voi permite să intre în creierul meu".

Trebuie să admit că un asemenea comportament trebuie să fi provocat o dezordine neplăcută şi o întîrziere în planificarea zilnică a operaţiilor. Totuşi, este vorba aici de un comportament de supravieţuire. Jacque simţea intuitiv că un om nu este despărţit de boala sa şi este important pentru el să aibă un medic care să ştie acest lucru. Practicienii care continuă să gîndească că pot corecta o boală fără să aibă grijă de bolnav pot fi nişte tehnicieni excelenţi, dar ca medici sînt incompleţi, căci au o înţelegere incompletă a bolii. Vindecarea înseamnă deschidere, evoluţie, transformarea pe care fiecare persoană o caută. Vindecarea este mai ales descoperirea de sine şi aceasta merge dincolo de principiul vieţii şi al morţii. Cînd am început această lucrare, credeam că vindecarea nu priveşte decît corpul, dar după ce am întîlnit atîtea persoane, după ce le-am urmărit în drama lor cotidiană, în nenorocirea lor, în bucuriile lor, în descoperirile lor, după ce le-am însoţit pe unele în moarte, am înţeles că fenomenul de vindecare se situează la nivele diferite. Există subiecţi pe care îi vindecaţi şi nu-i ajutaţi; unii au avut experienţa propriului trup revenind la echilibru, alţii au avut experienţa echilibrului morţii; unii bolnavi merg mai bine, ei şi-au corectat defectele corporale, pe cînd alţii mor vindecaţi. În fiecare caz se trăieşte o transformare profundă. Încă o dată vindecarea spirituală este vindecarea spiritului prin spirit, adică autovindecare. Vindecarea nu înseamnă să forţezi soarele să strălucească, ci să depăşeşti ruptura cu ceilalţi, falsele imagini ale sinelui, rezistenţa la schimbare, frica şi mînia. Şi psihoneurologul belgian Léon Renard a înţeles perfect acest lucru cînd scrie în cartea sa că boala priveşte fiinţa întreagă (fizică şi psihică); în plus, s-au obţinut rezultate remarcabile luînd în consideraţie legătura dintre cancer şi psihism [1]. Există o înţelegere diferită a bolii, o interpretare nouă semnelor clinice şi o colaborare activă a fiinţei la vindecarea sa, prin folosirea forţelor sale psihice latente.

Relaţia terapeut-bolnav se schimbă total: nu mai există medicul şi

----

1] Léon Renard, Le Cancer apprivoisé, Ed. Soleil. L.Renard este psihoterapeut şi profesor de psihoimunologie la Isée de Bruxelles şi Preşedintele asociaţiei doctor Bach.

bietul bolnav, ci doi parteneri terapeutici care vor încerca să se înţeleagă unul pe celălalt. În gîndirea indienilor din America de Nord, şamanul cere bolnavului să-i dăruiască suferinţa sa, încît să fie iniţiat. Din această experienţă ies evoluaţi şi unul şi celălalt.

La sfîrşitul secolului trecut, practica medicală s-a schimbat enorm bineînţeles, medicul avînd posibilitatea să diagnosticheze şi să trateze boala. Apoi, introducerea sulfamidelor în anii '30 şi a antibioticelor în anii '40 a fost considerată ca un miracol medical. Posibilităţile curative ale medicului s-au lărgit considerabil de atunci, şi nu aş vrea să resping aceste miracole medicale, dar este vorba aici de o medicină de război, de o medicină de urgenţă, de o medicină traumatologică; nu mă pot împiedica să observ că posibilitatea de a vindeca oamenii şi viaţa lor pare să fi scăzut dramatic, aşa cum puterea noastră de a corecta boala a crescut. Probabil că necunoaşterea naturii umane ne marchează profund în aceste epoci ştiinţifice. Ştiinţa a devenit Bunul Dumnezeu şi s-a separat ea însăşi de persoană, de bolnav, de pacient. Într-o conferinţă la New York, în 1991, Bernie Siegel a relatat vizita făcută unei femei căreia i se făcuse un transplant de inimă şi plămîni. Degetele ei vinete erau din nou roz, această femeie era în viaţă. I-a spus chirurgului că solicitase un ajutor psihiatric datorită problemelor filosofice pe care le simţea: cum trebia să mulţumeasca familiei donatorului al cărui deces permisese acest transplant. Trebuia să mediteze asupra persoanei care-i donase plămînii şi inima? Ce trebuia ea să facă, ce atitudine trebuia să aibă? Cînd a enunţat aceste consideraţii spirituale, singurul sfat al medicului a fost să nu se mai gîndească la asta şi să se plimbe cu bicicleta!

Dimensiunea umană s-a pierdut. Ceea ce facem noi este reparaţie şi bolnavul este efectiv "reparat", dar asta nu înseamnă că este o persoană mai bună ca înainte. Şamanii Hopis din Arizona spun că este posibil să devii mai bun după ce ai trecut printr-o boală şi ai primit tratamentul adecvat.

Majoritatea vindecărilor se situează la nivel corporal, ele reprezintă o încercare de restabilire a echilibrului *în şi prin* corp, dar mulţi bolnavi sau persoane care se simt rău în fiinţa lor reacţionează cu furie spunînd: "Fac exact ceea ce mi s-a spus să fac". "Constrînşi" să urmeze un regim, ei au "îndurat" chimioterapia şi "au găsit" puţin timp pentru meditaţie, au intrat în ceea ce li s-a spus că este o modalitate de vindecare; s-au supus pur şi simplu şi au acordat puţină importanţă dimensiunii inimii; ei n-au descoperit cine sînt şi eforturile pentru a-şi dirija propria energie de vindecare au devenit din nefericire o forţă care le închide corpul, în loc să-l deschidă. Chakrele se dezechilibrează din ce în ce mai mult, sistemul energetic se blochează, unele nadisuri nu mai permit trecerea energiei pranice, fluxul universal al vieţii, iar persoana se

rupe cîte puţin de lumea care o înconjoară, se îmbolnăveşte.

Cu umorul, experienţa şi înţelepciunea care îl caracterizează,chirurgul Bernard Siegel (care preferă să i se spună Bernie) ne învaţă cum să ne îmbolnăvim.

Precepte de îmbolnăvire

1. Nu acordaţi atenţie propriului corp. Mîncaţi multe alimente proaste. Beţi mult alcool. Consumaţi droguri. Aveţi o activitate sexuală crescută şi mulţi parteneri - şi pe deasupra simţiţi-vă vinovat. Dacă sînteţi stresat şi obosit, ignoraţi acest lucru şi depăşiţi-vă orice limite.

2. Consideraţi că viaţa este lipsită de scop şi valoare.

3. Faceţi lucrurile care nu vă plac şi evitaţi să le faceţi pe cele care v-ar face plăcere. Urmaţi părerile şi sfaturile celorlalţi, văzîndu-vă nefericit şi inutil.

4. Fiţi ranchiunos şi hipercritic mai ales faţă de dumneavoastră.

5. Umpleţi-vă mintea cu imagini înfiorătoare şi apoi fiţi obsedat de ele. Fiţi îngrijorat - dacă nu mereu, cel puţin în majoritatea timpului. Evitaţi relaţiile intime, profunde cu ceilalţi.

6. Blamaţi-i pe ceilalţi pentru toate necazurile voastre.

7. Nu vă exprimaţi sentimentele şi părerile sincer, deschis - celelalte persoane s-ar putea să nu vă aprecieze. Dacă se poate, mai ales nu încercaţi să cunoaşteţi care vă sînt sentimentele profunde.

8. Scoateţi-vă din minte tot ce are legătură cu umorul. Viaţa nu este o glumă!

9. Evitaţi să faceţi schimbări care ar putea să vă aducă satisfacţii mai mari şi bucurii în viaţă.

Cum să vă agravaţi starea (dacă sînteţi deja bolnav)

1. Gîndiţi-vă la toate lucrurile rele care vi s-ar fi putut întîmpla. Gîndiţi-vă la imagini îngrozitoare. Păstraţi-le în spirit cît mai mult.

2. Fiţi deprimat, invidios şi furios. Blamaţi pe toată lumea şi pe fiecare om pentru boala voastră.

3. Citiţi articole, cărţi, ziare, priviţi programele de televiziune şi ascultaţi personajele care vă întăresc convingerea că nu există nici o SPERANŢĂ. Nu puteţi influenţa evoluţia bolii voastre.

4. Separaţi-vă de toată lumea. Priviţi-vă ca un paria. Zăvorîţi-vă în casă şi contemplaţi moartea.

5. Urîţi-vă pentru că v-aţi distrus viaţa. Blamaţi-vă fără milă, neîncetat.

6. Duceţi-vă la medici diferiţi, la specialişti care sînt unii mai importanţi decît ceilalţi. Alergaţi de la unul la altul. Pierdeţi-vă jumătate din timp în sălile de aşteptare. Obţineţi multe opinii contradictorii şi multe medicamente experimentale şi începeţi un program după altul fără să le terminaţi.

7. Părăsiţi-vă ocupaţiile profesionale, încetaţi să lucraţi la vreun proiect, opriţi-vă orice activitate care ar putea să vă dăruiască un sentiment de bucurie şi vreun scop. Imaginaţi-vă viaţa fără vină şi apropiindu-se de capăt.

8. Compătimiţi-vă propria soartă. Dacă vă asociaţi cu cineva, asociaţi-vă mai ales cu persoane nefericite şi morocănoase. Accentuaţi sentimentele disperate din fiecare.

9. Nu vă îngrijiţi. Ce folos aţi avea? Cereţi celorlalţi ce aţi vrea dumneavoastră şi apoi înfuriaţi-vă că n-au lucrat bine.

10. Gîndiţi-vă cît de groaznică este viaţa şi daţi-vă seama că într-o zi veţi muri, poate chiar curînd. Asiguraţi-vă că sînteţi absolut îngrozit de ideea morţii, astfel ca durerea voastră să crească şi mai mult.

Precepte pentru păstrarea sau regăsirea sănătăţii

1. Faceţi lucrurile care vă dau un sentiment de împlinire,de bucurie şi de direcţie în viaţă, care vă recompensează eforturile. Vedeţi-vă viaţa ca pe propria creaţie şi faceţi astfel încît să devină pozitivă.

2. Fiţi foarte atenţi la dumneavoastră, ascultaţi-vă nevoile interne de la toate nivelele, îngrijiţi-vă, încurajaţi-vă neîncetat.

3. Eliberaţi toate emoţiile negative, fricile, poftele, necazurile, furiile. Exprimaţi-vă sentimentele într-un mod potrivit, nu le reţineţi şi învăţaţi să vă iertaţi.

4. Păstraţi-vă în minte imagini pozitive şi scopuri, imaginile a ceea ce vă doriţi cu adevărat în viaţă. Cînd apar imagini îngrozitoare, reconcentraţi-vă pe aceste imagini care evocă sentimentele de pace şi de bucurie.

5. Iubiţi-vă şi iubiţi-i pe ceilalţi. Faceţi din acest sentiment scopul şi expresia primordială a existenţei voastre.

6. Creaţi relaţii oneste, călduroase, nostime cu ceilalţi. Încercaţi să vindecaţi rănile legăturilor trecute cu soţii sau soţi.

7. Împliniţi acte altruise în mijlocul comunităţii, în mijlocul unui grup

sau în general față de ceilalți.

8. Angajați-vă în posibilitatea și în credința existenței unei bunăstări totale. Faceți-vă propriul program de vindecare, atrăgînd sprijinul și sfaturile experților (terapeuți vizibili și invizibili) fără să deveniți sclavul lor.

9. Acceptați-vă ființa și tot ce se prezintă în existența voastră ca o ocazie pentru a evolua și pentru a învăța. Învățați tot ce puteți din fiecare experiență bună sau rea, apoi acționați energic.

10. Păstrați-vă simțul umorului.

Iubirea condiționată

Iubirea este o vibrație fundamentală, cea mai puternică din univers. Ea face sorii să se rotească, primele flori ale primăverii să înflorească și copiii să rîdă. Este o frază pe care am repetat-o de multe ori în conferințe și foarte des la seminarii. Capacitatea de a iubi și dorința de a fi iubit sînt la fel de necesare ca nevoia de a bea și de a mînca. În noiembrie 1989, într-un seminar pe care îl țineam împreună cu Marguerite la Paris și a cărui temă era "Moartea, asistarea muribunzilor și procesul mistic legat de moarte", am dezbătut subiectul cu oameni care își pierduseră persoane apropiate, părinți, copii, soți, soții, cu persoane care erau bolnave, cu terapeuți, cu medici. A luat cuvîntul un medic care locuia în Antile:

"În 1968, eram tînăr medic și am făcut parte dintr-o misiune umanitară în războiul din Biafra. Vă amintiți Biafra, spune el asistenței, era groaznic, oamenii mureau de foame ca muștele, era foametea cea mai totală, semănau cu cei care au scăpat din Dachau. Ne ocupam de copii și era sfîșietor, ajunseseră într-un asemenea punct încît nu se mai puteau hrăni normal; înmuiau degetele în supă și le lingeau în loc să ia o lingură. Eram în această misiune umanitară medici, infirmiere din multe țări: francezi, germani, norvegieni, americani etc. Ceea ce m-a mișcat profund este că înainte de a mînca, înainte de a înghiți ceva, copii ne întindeau imediat brațele și învățaseră în limba persoanei care urma : să se ocupe de ei primele două cuvinte: tată, mamă!"

Cînd readuceam în conștiență amintiri din copilărie, adolescență sau viața fetală, am constat adeseori că aceste amintiri descopereau într-o manieră profundă în inconștient ca și în sistemul chakrelor și în corpul eteric fie un copil nenăscut, fie un copil rău sau care n-a fost iubit; și sugerez uneori un exercițiu extrem de simplu: cer pacientului să închidă ochii și să spună cu voce tare: " Te iubesc, tată" sau "Te iubesc, mamă". După cinci minute, se produc crize de furie sau lacrimi. Ideea că părinții noștri nu ne iubesc sau nu ne-au iubit creează o rezistență enormă la

mulți oameni. Este mai simplu (este o chestiune de supraviețuire psihică pentru copil) să credem că greșeala se află în noi pentru că atunci întreținem iluzia că le putem cîștiga iubirea dacă ne tăiem părul, dacă ne spălăm, dacă ne periem dinții, dacă devenim ceea ce vor ei să devenim. Copiii au nevoie de iubire necondiționată și mai mult de o direcție decît de o pedeapsă; adeseori îi dau fiului meu mesaje ca:" Există probleme în viață, dar indiferent ce se întîmplă trebuie să le depășești, poți să cîștigi; nu trăi în ziua care urmează, gîndește-te la momentul de acum, privește cum este bine. Ieri aparține trecutului iar mîine încă nu a sosit; deci, de ce să ne facem griji pentru ieri sau pentru mîine...". Întîlnind din ce în ce mai multă lume, lucrînd la nivel fizic, psihic, spiritual, observînd memoriile codificate la nivel fizic, observînd modul în care persoanele aduc în conștiență amintiri din prima copilărie, chiar amintiri care nu aparțin vieții lor, mi-am dat seama că, sub multe aspecte, corpul este *gîndire solidificată* și că în această structură densificată, această lipsă de iubire este foarte des prezentă. Știu că există copii și chiar adulți care fiind iubiți de către părinții lor au totuși această lipsă de iubire în ei, care-i face uneori să se îmbolnăvească. Totuși, mi-am dat seama că percepția unui copil putea să fie diferită de cea a realității, părinții pot fi obosiți, epuizați, surmenați de lucru, de deplasări, de griji, sfîrșiturile de lună dificile etc. Copilul va considera aceasta un abandon sau o lipsă de iubire. Acesta este rezultatul.

Mulți folosesc cuvîntul "iubire" pentru a defini relațiile lor cu ceilalți și aceasta este numai o fragilitate emoțională, o conexiune care nu este totuși ceea ce ar trebui să fie; iubirea nu este o simplă emoție, ci un fel de condensare spirituală, legată de deschiderea inimii. Cînd vorbim de iubire, nu vorbim doar de o stare de spirit, ci de o stare a ființei. Iubirea nu este ceea ce putem noi deveni, ci ceea ce sîntem deja în valoare absolută.

Uneori ezit puțin în folosirea acestor cuvinte repetate, auzite de mai multe ori: iubirea necondiționată. Am fost asurziți cu aceste cuvinte, încît vine un moment cînd ele nu mai spun nimic.

Din nefericire, avem un singur termen, iubirea, pentru a descrie atît hoinărelile vieții emoționale a spiritului ca și o formă esențială a naturii noastre profunde, motiv din care a apărut confuzia. Iubirea este o vibrație fundamentală a universului, care nu are nici trecut, nici prezent, viitor, dar care este acea excepțională stare a ființei. Am întîlnit-o în două sisteme medicale, cele mai vechi din istoria omenirii, medicina amerindiană (sioux și hopi între altele) și medicina tibetană.

CAPITOLUL V

DOUĂ TERAPII TRADIŢIONALE

De la medicina ayurvedică la medicina tibetană

Medicina tibetană îşi are rădăcinile în sistemul medical tradiţional din India, Ayurveda, care se traduce literal prin "Ştiinţa vieţii lungi" sau mai exact "Cunoaşterea vieţii lungi". Ayurveda este un sistem holistic vizînd organizarea vieţii astfel încît să o prelungească şi să evite boala. În afara terapiilor alternative, medicina tibetană propune conceptul de "sănătate perfectă". Din această perspectivă, boala, infirmitatea sau orice altă slăbiciune sînt inacceptabile. Or, pentru a conserva o stare de sănătate perfectă, adică o stare de echilibru, este nevoie să dobîndeşti puţin cîte puţin noi cunoştinţe fondate pe o înţelegere mai profundă a existenţei. Ayurveda este o ştiinţă sacră, veche de peste 5.000 de ani. Spre mijlocul celui de-al II-lea mileniu înainte de Isus Christos, ea a devenit o tradiţie medicală. La origine, magia şi religia erau inextricabil amestecate cu medicina. În acelaşi timp, se dezvolta o tradiţie medicală independentă şiodată cu ea se forma o clasă de medici profesionişti, deosebită de vindecători, preoţi şi magicieni. Dar este adevărat că Rishii, adică clarvăzătorii, profeţii au învăţat prin meditaţie şi prin puterile lor elevate de observaţie yoghică să îngrijească şi să menţină sănătatea, nu numai a corpului lor, dar şi al celorlalţi. Ei au lărgit şi dezvoltat această tradiţie medicală străveche.

Către anul 800 înainte de Isus Christos, a început o nouă etapă a dezvoltării Ayurvedei care a durat pînă la cucerirea Indiei de către musulmani, în secolul al XIII-lea. Medicina ayurvedică a devenit un sistem medical ştiinţific extraordinar de avansat pentru epoca sa. Unele din descoperirile sale tehnice, medicale, de exemplu chirurgia plastică, au fost cunoscute în Occident abia cu cîteva secole mai tîrziu. Ayurveda ne învaţă cum să controlăm, să dirijăm, să edificăm şi în final să prelungim viaţa, evitînd boala şi îmbătrînirea. Principiul director din Ayurveda este că spiritul exercită o influenţă profundă asupra corpului. Alegerea dezechilibrului, adică a bolii, depinde de propria noastră înţelepciune care

acţionează ca un factor de echilibru corporal. Această stare de înţelepciune echilibrată, dincolo de orice gen de imunitate fizică, creează o stare superioară de sănătate.

În iarna anului 1988, un cardiolog din San Francisco, Dr Dean Ornish [1], arăta că 40 de bolnavi cardiaci avansaţi puteau să-şi micşoreze şi chiar să dizolve depozitele de plăci grase care blocau progresiv arterele lor coronare. Cum arterele acestor bolnavi începeau să se deschidă, oxigenul proaspăt începea să le ajungă la inimă, suprimînd astfel treptat durerea şi reducînd riscul problemelor coronariene. Mai mult decît medicamentele convenţionale sau chirurgia, grupa doctorului Ornish a folosit pentru deblocarea arterelor simple exerciţii de yoga, tehnici meditative şi un regim strict. Acesta este un episod remarcabil căci, după medicina oficială, o arteră bolnavă are o evoluţie ireversibilă: indiferent de ce credeţi, gîndiţi, mîncaţi sau faceţi, astfel de artere degenerează cîte puţin în fiecare zi, se blochează şi ştrangulează muşchiul cardiac.

Această ipoteză se opune faţă de ceea ce observăm la nivel energetic şi molecular: nici o parte din corp nu are o viaţă "separată" de ansamblu, chiar dacă aparent nu există un cablu care să menţină ansamblul moleculelor, arterelor noastre. Nu există conexiune vizibilă nici între stele şi galaxie şi totuşi stelele şi galaxia sînt ţinute împreună într-un echilibru perfect.

La fel se întîmplă cu medicina tibetană care consideră viziunea raţională a corpului bolnav sau sănătos în funcţie de teoria medicală a umorilor.

Cele trei umori (dosha, adică - literal - greşeală) sînt numite aerul, bila şi flegma. Dr Yeshi, în cursul unui seminar de medicină tibetană ţinut în Touraine în vara lui 1991 [2], insistă asupra faptului că ele nu sînt materii, ci trei principii de energie vitală. Încă din secolul al VIII-lea e.n., Ayurveda a suferit influenţa budismului. Ea este numită medicină hindusă, apoi medicină budică.

Medicul ayurvedic [3] învaţă să examineze un pacient şi boala sa în această ordine:

- Există boală? Şi, dacă răspunsul este afirmativ, în ce constă ea?
- Care este cauza acestei boli?
- Există un remediu pentru această boala?
- Dacă este vindecabilă, care este tratamentul potrivit?

1] *Deepak Chopra: Perfect Health*, Harmony Books.
2] În cadrul Institutului de cercetare Fizică şi Conştienţă (Paris).
3] Terry Clifford, *La Médecine bouddhique tibétaine*, Dervy Livres.

Recunoaştem aici gîndirea lui Budha în expunerea esenţei dharmei: Cele Patru Adevăruri Nobile. În această lume, toate creaturile vii care respiră sînt expuse la diverse forme de suferinţe. În sistemul tibetan, conceptul de boală este diferit de cel din sistemul occidental. Într-adevăr, fie că sîntem sănătoşi sau nu din punct de vedere fizic, sîntem în general toţi bolnavi. Dar dacă boala nu se manifestă, ea este latentă.Budha Shakyamuni ne-a dezvăluit acum 2.500 de ani existenţa a 84.000 de emoţii, ca dorinţa şi mînia. Fiecare dintre ele are efecte asupra fiinţelor producînd astfel 84.000 de tipuri diferite de tulburări, condensate în 1.016 tipuri de boli, apoi recondensate în 404 boli.

Istoria medicinei tibetane îl consideră pe Budha-istoric ca Budha-lecuitor,cusălaşul în centrul unei Mandale, într-un palat de cristal transparent, în mijlocul unei cetăţi celeste, pe un tron de lapis-lazuli (piatra emblemă a medicinei tibetane). Din corpul său albastru emană raze de lumină vindecătoare care uşurează toate durerile, toate suferinţele. El stă în lotus, într-o postură meditativă iar mîna sa stîngă, odihnindu-se pe picioare, ţine un castron cu pomană.

În iunie 1989, am organizat un seminar despre terapiile vibratorii şi am vorbit timp de două ore despre principiile de bază ale medicinei tibetane, inclusiv tehnicile rituale de vizualizare a lui Budha-lecuitor. A doua zi, în timp ce traversam sala, o doamnă m-a oprit să-mi spună:

"Aţi putea face ceva pentru mine?"

- Nu, nu pot să lucrez individual. Este vorba aici de o învăţătură şi de o muncă colectivă, i-am răspuns.

Privirea mi-a fost atunci atrasă de abdomenul ei inferior, unde se contura o formă întunecată.

- Aveţi un fibrom foarte mare, îi spun.

"Da, îmi răspunde ea, îl vedeţi?"

- Da, şi mai este unul mai mic în spate".

"Aşa este, îmi spune ea. Celălalt este mult mai mic; de doi ani merg regulat la medic şi îl întreb dacă mă poate vindeca fără intervenţie chirurgicală". "Cu ce?", îmi răspunde el de fiecare dată,"cu prafuri de şarlatani?".

Fibromul devenea periculos şi medicul se temea să nu evolueze într-un cancer uterin. Operaţia era deci programată pentru sfîrşitul săptămînii, adică cinci zile mai tîrziu.

"Nu puteţi face chiar nimic?"

I-am explicat că înainte şi după operaţia chirurgicală, pentru a accelera procesul de cicatrizare sau pentru a ajuta operaţia, se pot folosi tehnici cu imagini şi idei. M-am aplecat, am luat argilă de lumină şi am întins-o pe abdomenul său inferior. Fibromul se manifesta cu o asemenea pregnanţă, încît în eteric puteam să-l simt aproape fizic. Deodată am avut viziunea luminoasă a lui Budha albastru, pe tronul său de lapis-lazuli, răspîndind o lumină vindecătoare care emana din chakra inimii. Cuprins de un impuls brusc, am vorbit mental acestui Budha spunîndu-i că femeia nu ar avea timp să descopere, să înţeleagă cauzele bolii sale: de ce ajunsese aici? "Am apucat" fibromul în eteric, atît de dens încît părea fizic, l-am luat în mînă şi am vizualizat acest gen de ou întunecat pe cale de a se dilua lent, în lumina lui Budha. Asta a durat trei minute, timp în care nu am spus nici un cuvînt. Persoanele aşezate alături de această doamnă, să-i zicem Janine, nu şi-au dat seama de nimic. Am spus doar ce intenţionam să fac, adică să pun un strat de argilă luminoasă pe abdomenul său, precizîndu-i că asta va accelera cicatrizarea. M-am întors pe podium, apoi am continuat seminarul. După 15 zile, am primit o scrisoare de la Janine care îmi spunea în mare cam aşa: "Am fost la vizita preoperatorie şi cînd m-au examinat medicii, nu mai era nimic Fibromul cel mare dispăruse în întregime şi cel mic la fel. Cînd s-a anulat operaţia şi i-am spus medicului meu asta, m-a întrebat: " Dar ce aţi făcut?" I-am spus că eram incapabilă să-i explic şi i-am povestit ce mi s-a întîmplat."

Ea tot nu ştie că nu eu, ci Budha-lecuitor i-a înlăturat fibromul. Bineînţeles că asta aruncă o lumină nouă asupra fenomenelor legate de terapiile rituale, fie ele tibetane, amerindiene sau din orice cultură tradiţională. Este posibil să reiterăm acest gen de operaţie? Dacă da, cum şi de ce? De ce fenomenul s-a activat şi de ce "nu poate" fi aceasta o vindecare prin credinţă? Doar persoana respectivă nu ştia nimic din ce aveam să fac! O inteligenţă ascunsă intră în acţiune şi, nu numai spiritul şi corpul sînt inteligente, dar probabil că şi structurile energetice care ne înconjoară. Yoghinii spun că prana este o inteligenţă care circulă prin canelele subtile. Bineînţeles că, într-un context clasic, imaginea budhaşilor poate deranja anumite persoane aşa cum energia lui Christ poate deranja pe unii necredincioşi. Acestea fiind spuse, cred că avem de-a face aici cu forţe care există într-un mod subiacent în univers şi în interiorul fiinţei umane. Începînd din clipa cînd aceste forţe sînt folosite, se produce o reechilibrare la nivelul corpului, suport a ceea ce numim sănătate.

Medicina tibetană a suferit şi alte influenţe importante mai ales din China de unde provine sistemul luării pulsurilor, examinarea limbii şi acupunctura. Terry Clifford [1] precizează că ştiinţa medicală înaintată din Persia, care o încorpora pe cea din Grecia veche, a avut şi ea o influenţă asupra medicinei tibetane. Tibetanii au luat tot ce a fost mai bun din

---

1] *Opere citate*

aceste învăţături, îmbogăţind medicina ayurvedică, budică şi tantrică. Ei au adăugat şi analiza urinei. Un bun medic tibetan poate să stabilească diagnosticul şi să prescrie tratamententul doar prin analiza urinii .

În ciuda trecutului său străvechi, medicina tibetană este incontestabil modernă prin metodă, deoarece stabileşte o punte între medicina religioasă a dharmei [1] şi sistemul medical raţional, ştiinţific, occidental. Această concepţie situează universul sacru în interiorul omului. Astfel, principiul de bază este înţelegerea corespondenţelor dintre corpul fizic şi corpul subtil. Legăturile dintre cele două corpuri sînt văzduhul subtil, de forţă vitală, canalele psihice şi esenţele care formează suportul vital al existenţei fizice (vînturile, bila şi flegma). Această metodă medicală tratează energiile ca mijloc de transformare a universului interior şi a universului exterior. În învăţătura kryiei yoga, kryia manga precizează că tot ce întîlnim în existenţă nu este decît o proiecţie a universului interior. Universul interior nu există deci, decît în măsura în care proiectăm ceea ce avem în noi. Aceste energii psihofiziologice subtile creează prin urmare corpul fizic, în acelaşi mod în care ele sînt create în procesul gîndirii. Corpul eteric este numit la tibetani corpul subtil, termen destul de potrivit pentru că el ia forme de viaţă invizibile şi totuşi subiacente. Diverse tehnici vizează purificarea elementelor care constituie corpul subtil.

Tibetanii recunosc circulaţia energiilor numite vînturi (r'lung) prin 72.000 de canale psihice (rtsa). Ei recunosc de asemenea o a treia energie, nişte esenţe psihice, picături subtile pe care le numesc thig-le şi aceste trei elemente principale ale corpului subtil constituie legătura capitală dintre corpul fizic şi corpul subtil. Ascultîndu-l pe Dr Dhonden, recitind textele medicale tibetane şi cărţile scrise pe această temă, mi-am dat seama că există acolo puncte cheie privind apariţia terapiilor vibratorii din Era a III-a, eră care implică vizualizarea corpului subtil şi stăpînirea forţelor şi esenţelor de energie subtilă. Astfel, aceste vînturi (prana) care circulă prin canalele psihice (nadis) şi chakre sînt transformate în energie de vindecare. Tehnicile yoghice (metodele imagisticii ghidate, exerciţii de respiraţie, schimbarea mediului, a modului de gîndire) permit controlarea corpului subtil. Acest cîmp este o formă-energie sau o energie invizibilă care creează corpul fizic şi îi dă formă.

În învăţătura sa, Dr Dhonden precizează că există două categorii de cauze ale bolilor. În primul rînd, cauza pe termen lung: factorii spirituali, bolile karmice; în sensul cel mai larg, toate bolile sînt cauzate de karmă pentru că însuşi corpul este creat de forţa karmică iar bolile karmice specifice sînt cele care nu pot fi influenţate prin remedii obişnuite.

1] *Dharma*: calea spirituală.

Cauza lor este pur spirituală, în sensul că rădăcinile acestor tulburări trebuie căutate în spiritul însuşi. Bolile a căror cauză este pe termen scurt îşi găsesc originea în această viaţă. Factorii de termen scurt comportă patru clase principale: schimbările de anotimp, spiritele răufăcătoare, otrăvurile, obişnuinţele şi comportamentele.

Pomul sănătăţii şi al bolii

Principalul tratat de medicină tibetană acoperă toate aspectele bolii, tratamentului şi diagnosticului. El are faima de a cuprinde toate informatiile necesare pentru a recunoaşte şi a îngriji boala. Acest pom al sănătăţii şi al bolii are trei rădăcini, nouă trunchiuri, patruzeci şi şapte de ramuri, două sute douăzeci şi patru de frunze, două flori şi trei fructe. Cele două flori reprezintă sănătatea şi longevitatea, cele trei fructe evoluţia spirituală, bogăţia şi fericirea.

Iată rădăcinile şi trunchiurile:

1. *Rădăcinile bolii*
A. Trunchiul corpului sănătos, echilibrat.
B. Trunchiul corpului bolnav, dezechilibrat.

2. *Rădăcinile diagnosticului*
A. Prin vedere.
B. Prin atingere (pulsuri).
C. Prin întrebări.

3. *Rădăcinile tratamentului*
A. Trunchiul alimentelor solide şi lichide.
B. Trunchiul comportamentului.
C. Trunchiul medicamentelor.
D. Trunchiul intervenţiilor fizice (98 de feluri specificate).

Metodele de diagnostic includ analiza urinii examinarea limbii şi mai ales luarea pulsurilor.

Examenul pulsurilor este de o înaltă precizie şi tehnica sa necesită ani de învăţare; el corespunde în esenţă sistemului chinezesc. Pentru a lua pulsurile, practicianul trebuie să urmeze nişte reguli de conduită: momentul potrivit, locul potrivit, tipul de apăsare la luarea pulsurilor, metoda pentru a palpa bine pulsurile, localizarea pulsurilor unui om sănătos, cele şapte pulsuri minunate, diferenţa de pulsuri între corpul

sănătos şi corpul bolnav, pulsul morţii, pulsul spiritelor rele, pulsul vieţii. Dr Dhonden descrie toate acestea după cum urmează: medicul examinează cu mîna dreaptă pulsul stîng al pacientului, care este luat la nivelul pulsului radial, la două degete distanţă de baza degetului mare, folosind trei degete: arătătorul (sun), degetul mare (ken), inelarul (thack).

De fapt, există multe pulsuri în corp - ca pulsurile carotidice, femurale, axilare, temporale -, dar tibetanii privilegiază pulsul radial, căci luat foarte aproape de organele vitale, pulsul este ca "o cascadă strălucitoare" din care este greu de discernut informaţiile. Apropierea prea mare de organele vitale influenţează pulsurile. Dacă ar fi luate foarte departe de ele, cum ar fi la picior, în schimb pulsaţiile nu ar fi destul de clare. Astfel, luarea pulsurilor la încheietura pumnului asigură o distanţă adecvată. Este un loc excelent unde să masurăm circulaţia subtilă a vîntului şi sîngelui. Apăsarea diferă după degete:

- arătătorul atinge pielea: apăsare lejeră.
- degetul mare atinge carnea: apăsare mai marcată.
- inelarul atinge osul: apăsare puternică.

La bărbaţi, mîna stîngă este testată prima. La femei, se testează dreapta.

Am fost de mai multe ori stupefiat de exactitudinea luării pulsurilor văzîndu-l la lucru pe Dr Dhonden. Întîlnindu-l pentru prima dată în centrul său medical tibetan din Dharamsala, în nordul Indiei, am petrecut o zi cu el şi am cerut autorizaţia de a lua pulsurile şi de a înregistra pe film practica sa medicală. De la ora dimineaţa pînă pe la ora 5 după-amiaza, a fost o fluctuaţie neîntreruptă de bolnavi care veneau uneori din locuri îndepărtate, din munte. S-a produs un fenomen remarcabil. Luînd pulsurile unei femei, doctorul a făcut diagnosticul soţului absent. Cu doi ani înainte, soţul fusese rănit de glonţ la coloana vertebrală şi a fost paralizat la picioare. Datorită tehnicilor de acupunctură tibetane şi diverselor practici rituale, omul şi-a regăsit o semimobilitate a membrelor şi senzaţiile de cald şi rece la nivelul picioarelor. Totuşi, îi era greu să meargă. Dificil de adus din munte, nu-l vedea pe Dr Dhonden decît de două ori pe an. Soţia lui îl înlocuia atunci pentru controalele de rutină iar diagnosticul se făcea prin pulsurile ei. După această vizită, erau prescrise tratamente pe bază de ierburi (fitoterapie) sau pietre (gemoterapie).

Viziunea psihiatrică tibetană

Unul din punctele fundamentale ale medicinei tibetane este abordarea bolii mentale. În tradiţia psihiatrică tibetană, posedarea de către spirite

răufăcătoare este o cauză majoră a bolii mentale. Tratamentul, conform acestei metode religioase şi magice, cuprinde practici rituale ca folosirea şi aplicarea căii Dharmei (calea care duce către trezire). Practica Dharmei permite remedierea întunecărilor afective şi mentale care fac rău şi împiedică trezirea.

Dintre cele trei umori (vîntul, bila şi flegma), aerul este primul asociat tulburărilor mentale. În tradiţia Ayurvedei, unul din principalii termeni care denumesc nebunia este Vatula, care înseamnă "umflat cu aer". Toate aerele circulă sub formă de curenţi de energie în canalele subtile din corpul eteric, dar partea cea mai subtilă a primului vînt principal, vîntul care susţine viaţa, rămîne nemişcată în interiorul venei de viaţă, legată de inimă. Această forţă de viaţă extrem de subtilă, Soklung, formează suportul principal al conştienţei. Dr Dhonden explică faptul că acesta este un vînt care sălăşluieşte pe cap, apoi coboară în piept. Acest vînt limpezeşte, între alte funcţii, gîndirea, organele de simţ şi menţine spiritul în coeziunea sa. Această venă de viaţă corespunde foarte probabil nervului vag. În descrieri, o parte a acestui canal subtil merge de la plămîni la inimă. Conştienţa este perturbată şi chiar atinsă de nebunie, cînd din diverse motive vînturile circulă în mod nepotrivit sau în locuri nepotrivite, mai ales dacă umflă vena de viaţă şi intră în acea parte a inimii unde sălăşuieşte forţa de viaţă extrem de subtilă. Cînd se produce acest lucru, forţa mentală a individului începe să se dezintegreze şi apar halucinaţii ca şi tot felul de distorsiuni în percepţia realităţii.

În abordarea tibetană a metodelor mentale, este vorba de demon şi bineînţeles că acest termen a fost interpretat simbolic. El reprezintă vastul evantai de forţe şi emoţii care în mod normal depăşesc controlul conştient şi împiedică bunăstarea şi dezvoltarea spirituală. Aceste forţe merg de la tendinţe subtile înnăscute şi inconştiente la acele impulsuri irezistibile care sînt dorinţele şi nevoile refulate ale fiinţei.

În ansamblul său, metoda psihosomatică a terapeuticilor tibetane este foarte instructivă. Astfel, spiritul este înţeles ca izvorul bolii şi al stării de bine. Medicina tibetană integrează tehnicile mentale, spirituale şi mistice de vindecare în practica medicală obişnuită. Tratamentul psihiatric asimilează toată gama de practici, astfel încît nici metoda psihologică, nici metoda fiziologică, nici metoda mediului înconjurător nu sînt excesiv accentuate, ci fiecare este luată în consideraţie ca model de tratament global. Premizele terapiei moderne există deja în sistemul tibetan. Arta alimentaţiei (naturoterapia) este concepută în funcţie de efectele şi de puterea sa curativă. Tratamentele prin culoare (cromoterapie), temperatură, tipul de mediu cel mai favorabil sînt indicate în funcţie de tipurile umorale. Importanţa stării de spirit a medicilor, a terapeuţilor, a personalului care îngrijeşte, a prietenilor şi familiei este în mod special

reliefată.

Acest tip de tratament constituie o deschidere în viziunea terapeutică occidentală, de care au beneficiat grecii şi romanii, mai ales în abordarea nebuniei. Din nefericire, negarea rolului spiritului a făcut ca acest ansamblu de tratamente să fie uitat pînă la redescoperirea din epoca noastră.

Există metode de terapie mentală care ies din cadrul modest al acestei cărţi şi care au fost folosite şi dezvăluite de Budha. Ele nu reprezintă o psihanaliză religioasă, ci o transformare de sine prin etică, meditaţie, înţelepciune. Regăsim aici concepţia originală a bolii din învăţătura lui Budha; fiinţa umană este primejduită de trei otrăvuri: ataşamentul, adică dorinţele de la toate nivelele, mînia şi ignoranţa.

Terry Clifford precizează că dezvoltînd stăpînirea spiritului şi posibilităţile de concentrare, omul poate atinge stări de meditaţie profundă care duc în final la iluminare. O astfel de stare de conştienţă transcende gîndirea discursivă. Ea este mistică în sensul în care transcende dualitatea sinelui şi generează o experienţă de cunoaştere directă a adevărului şi non-dualităţii. La vremea sa, Budha afirma că naşterea este una din cele patru mari suferinţe. În medicina tibetană, se recunoaşte nu numai traumatismul naşterii, dar şi suferinţa traumatizantă resimţită în matrice, ceea ce diferă complet de concepţia occidentală. Psihologia occidentală recunoaşte traumatismul naşterii, dar nu diversele stări de conştienţă pe care le poate traversa fetusul. Or, ele au fost observate de către toţi terapeuţii care au provocat regresarea conştienţei individului pînă la viaţa intrauterină.

Astfel, tradiţia tibetană traduce foarte precis diversele suferinţe şi stări de conştiinţă din viaţa intrauterină.

Medicina tibetană este terapia diamantului. Acest simbol ne aminteşte că, dacă vrem să înţelegem, să vindecăm pe ceilalţi şi să fim vindecaţi, trebuie să asociem tehnologia medicală cu conceptele spiritului şi structurii multidimensionale a fiinţei umane aşa cum au fost ele arătate de tibetani şi de alte tradiţii, ca a indienilor din America.

Viziunea medicinei sioux şi hopi

În 1982, încă mă aflam în Statele Unite şi în cursul unei călătorii în extremul nord-est al Arizonei, Hopiland, am avut ocazia să urmez învăţăturile diverşilor şamani hopi. Am fost stupefiat cînd am auzit de roata vieţii la indienii hopi. Astfel, medicina hopi foloseşte o altă piatră emblemă, turcoaza, şi recunoaşte existenţa a zece roţi ale vieţii. Primele

şapte sînt cele şapte roţi luminoase ale hinduşilor, adică chakrele. A opta roată reprezintă roata corpului fizic, a noua roată, roata corpului de vis (corpul eteric) iar a zecea, roata corpului sufletului (corpul astral).

Încă din 1981, cu Marguerite şi Patrick, care avea un an, am vizitat două din cele trei Mesas sau platouri hopi. Rezerva indiană hopi din extremul nord-est al Arizonei este înconjurată de imensităţile sălbatice şi cei aproape 60.000 de kilometri pătraţi de rezervaţie navajo. Am întîlnit acolo povestitori, bărbaţi şi femei, toţi foarte bătrîni, cu faţa acoperită de riduri şi cu mîini noduroase. Vócile lor, evocarea de către ei a unei Americi necunoscute, a unui timp incomensurabil, a unui inconştient cu arhetipuri atît de misterioase şi incomprehensibile cum sînt simbolurile gravate pe falezele din apropierea ruinelor uitate ne-au impresionat puternic. Cosmogonia uitată a indienilor hopi povesteşte istoria creaţiei lor, evenimentele marcante ale apariţiilor lor succesive în lumile anterioare, antediluviene, peripeţiile lungilor lor marşuri pe continentul american şi dezvăluie sensul profund al ceremoniilor lor. Acest mod de a vedea viaţa este universală, are o natură religioasă şi încărcătura sa ezoterică a fost perpetuată de multe generaţii. Deşi indienii hopi nu par deosebiţi de ceilalţi oameni, ei se deosebesc totuşi prin limbă, obicieiuri, originile uitate şi manifestă aceleaşi certitudini privind viitorul că şi trecutul.

În această cosmogonie fără vîrstă, hopi recunosc deja medicina corpului-spirit sau mai exact influenţa spiritului asupra materiei. Ei pretind că rasa lor a traversat patru lumi diferite şi că primii oameni nu cunoşteau boala. Răul nu pătrunsese încă în lume. Nimeni nu putea avea deci nici capul, nici corpul bolnav. Mai tîrziu, după manifestarea răului, şamanul examina centrii vibratorii pentru a afla de unde provenea răul. El punea mîinile pe vîrful capului, pe gît, pe inimă sau pe abdomen şi percepea astfel vibraţiile fiecărui centru. El îi afla pe cel mai puternic şi pe cel mai slab. Adeseori suferinţa sau răul din abdomen provenea doar din hrană prost gătită. Dar uneori răul provenea "din altă parte", adus de gînduri rele ale bolnavului sau chiar de cele ale unui "două-inimi". Hopi ne învaţă că omul cu inimă curată este o inimă. Cel care a lăsat răul să pătrundă în el se numeşte "două-inimi". Omul-medic folosea atunci un cristal de aproape trei centimetri grosime. El îl punea în lumina soarelui ca să-l facă eficient şi prin el putea să perceapă cauza răului, examinînd fiecare din centrii vibratori. Îi apărea chipul lui "două-inimi" care provocase boala. Acest cristal, afirmă hopi, nu avea nimic magic. Omul-medic îşi genera o viziunea care să facă vizibil fiecare centru de creaţie [1]. Se pun multe întrebări despre hopi. Care este străvechea rasă umană din care au

----

1] Frank Waters, *Le Livre du Hopi*, Ed. du Rocher.

apărut? Care sînt cele trei lumi, şi mai ales a treia, a hopilor dispăruţi astăzi? Cînd a existat această a treia lume? Există vreo legătură cu Antlantida? Care este vremea sosirii populaţiilor hopi în America? Fie că considerăm sau nu mitul hopi al creaţiei drept o relatare de evenimente preistorice, nu rămîne din el decît valoarea învăţăturii spirituale care este esenţială. Omul este la naştere imaginea perfectă a creatorului său, dar "închizînd poarta" stării de graţie, el se lasă în voia expresiei naturale a propriei voinţe pentru a întreprinde apoi o întoarcere foarte lentă la perfecţiune. În el sînt mai mulţi centri psihici şi în fiecare etapă a evoluţiei sale, unul din ei joacă un rol predominant. În fiecare din aceste etape, o lume nouă, adaptată corpului omenesc, îi permite să evolueze. În corpul său cei patru centri vibratori inferiori au o conştiinţă de puritate care se diminuează pe măsură ce poziţia lor este din ce în ce mai joasă, în timp ce, în aceeaşi ordine, creşte rolul fizic. În acest colţ uitat din a doua Mesa hopi din Arizona, cei vechi spuneau că a IV-a lume este aceea unde se exprimă cel mai bine voinţa dominatoare şi imperialistă. Omul este el însuşi marcat de nevoia invadatoare a cărnii. Există aici o paralelă impresionantă cu învăţătura uitată a tuturor raselor şi tuturor curentelor de gîndire astăzi dispărute. Similitudinea dintre Orient şi hopi este impresionantă.

Între 1985 şi 1986 a avut loc o întîlnire între samanii hopi şi lamaşii tibetani. Cele două aspecte ale unei cunoaşteri pierdute au fost atunci schimbate prin intermediul traducătorilor. După trei sferturi de oră, cele două părţi prezente şi-au dat seama că o serie de cuvinte din cele două limbi se asemănau. După o oră, şamanii hopi şi lamaşii tibetani conversau fără intermediar. Să fi existat o origine comună a limbii tibetane şi a limbii hopi? La o asemenea presupunere ne-ar conduce această întîlnire. Ipoteza este fascinantă.

În viziunea hopi despre lume, există forţe misterioase numite Kachinas. Hopi spun că Kachinas trăiesc pe vîrful muntelui San Francisco, la nord de Flagstaff[1] şi vin în fiecare iarnă în sate, de unde pleacă în mijlocul verii. De fapt, ne asigură vechii povestitori, Kachinas vin de foarte, foarte departe, din cele mai apropiate stele, din constelaţiile prea îndepărtate pentru a fi vizibile şi chiar din misterioasele lumi spirituale. Trebuie să-i considerăm pe Kachinas forme inferioare, elemente spirituale, forme fizice ale vieţii. Ei nu sînt zei, ci forţe invizibile ale vieţii, intermediari şi mesageri.

Şamanii hopi se serveau de forţele Kachinas pentru a vindeca bolnavii atunci cînd ştiinţa occidentală se dovedea neputincioasă. În 1985 sau 1986, nu ştiu data precisă, a fost creat un grup de cercetare intercultural cu oameni de ştiinţă americani şi oameni-medici hopi, pentru a încerca să se înţeleagă cum reuşea ştiinţa hopi să vindece cancere acolo unde

tehnologia americană eşuase. Nu am nici o altă informaţie despre acest subiect şi nu ştiu ce s-a întîmplat cu grupul de cercetători. Totuşi legătura între medicina corpului-spirit şi medicina vibratorie este aici evidentă încă o dată. În acest sens, dacă Kachinas nu sînt divinităţi în sensul clasic al termenului, ele rămîn nişte spirite respectate. Sînt spiritele morţilor, mineralelor, plantelor, păsărilor, norilor, spiritele altor planete şi chiar spiritele stelelor cunoscute şi necunoscute - în fapt, sînt spiritele tuturor forţelor invizibile ale creaţiei.

Roata de leac

Mai departe spre nord, în marile cîmpii din centrul Statelor Unite şi către frontiera canadiană, am observat că se fac roţi de leac. Roata de leac conţine principiile unui remarcabil sistem de evoluţie personală, dezvăluit de indieni sau mai exact de amerindieni. Pentru amerindian, cuvîntul leac spune mai mult decît restaurarea sănătăţii şi vitalităţii unui bolnav. Pentru şaman, omul-medic, remediul înseamnă putere, forţă de energie vitală care poate fi atrasă şi îndreptată către sine. Remediul înseamnă şi cunoaştere. Roata de leac poate fi astfel definită ca un cerc de cunoştinţe care restaurează globalitatea şi asigură autocontrolul, controlul propriei vieţi. Roata de leac a fost făcută de un anumit număr de triburi pe tot teritoriul Statelor Unite, dar ceea ce am găsit remarcabil este că acest cerc de putere ar corespunde şi unei cartografii a spiritului.

Unii şamanii, oameni-medici şi unii bătrîni - ca Wallace Black Elk, un sioux, Swiftdeer John Freesoul, un cheyenne-arapahos - au ridicat vălul de pe o cunoaştere ascunsă, acum redescoperită şi învăţată pe tot teritoriul Statelor Unite. Totuşi, precizează Ken Meadows[2], roata de leac n-a fost niciodată o invenţie a spiritului indian american. Este o sursă de putere universală care a fost dată din timpuri străvechi rasei roşii. Această rasă a fost păzitoarea roţii pînă cînd au apărut din nou vremurile învăţăturii, înţelepciunii roşii. Aceasta a rămas ascunsă în multe legende indiene. Poate că corespondentul lor din Europa de Nord se află în Bretania străveche, unde barzii celţi şi maeştrii runelor nordice şi-au strecurat cunoştinţele ezoterice în legende, în poveştile care au ajuns, în parte, pînă la noi.

În extremul nord-est al Oklahomei, am văzut lucrînd şamani cherokees

---

1] Oraş cu 30.000 de locuitori, la 180 km de Phoenix. (Vezi p 104).
2] *The Medicine Way*, Ed. Element Books.

cu vergele de cristal. Ei trăiesc în acest colţ trist al Oklahomei din anii 1840, dată la care au fost deposedaţi de pămîntul lor de origine, cele două Caroline (Carolina de nord şi de sud). În septembrie 1839, întreaga naţiune cherokee încadrată de cavaleria americană a mers pe jos mai bine de 1.500 de kilometri, din cele două Caroline în acest colţ pierdut al Oklahomei, care în limba indiană înseamnă "acolo unde nu creşte nimic". Am fost foarte impresionat de limba cherokee care poate fi vorbită practic fără a mişca buzele; frumuseţea sa profundă m-a emoţionat. Indienii cherokee spun că limba lor exprimă sunete de putere mai mult decît cuvinte; ei atrag astfel energia spiritului căci pentru indienii cherokee, a vorbi înseamnă a fi. Există mai multe dialecte şi atali este dialectul cel mai folosit în Oklahoma şi în Texasul de astăzi. Dar elati, un dialect din est, este întîlnit rar şi ar corespunde cu ceea ce bătrînii şamani numesc limba celor vechi sau limba stelelor. Limba stelelor, spun unii şamani cherokee, a fost o limbă cosmică.

Tradiţiile orale ale indienilor cherokee spun că primii strămoşi ai omului au venit pe Pămînt în urmă cu 250.000 de ani, din Sirus, din constelaţia Pleiadelor. Un cuvînt din limba cherokee înseamnă "strămoş" şi sugerează că genul uman coboară nu numai din maimuţă, dar şi dintr-un popor din stele "care s-a topit astăzi în fiinţa umană". În unele legende indiene (şi cherokee) pămîntul este uneori desemnat ca planeta copiilor adică planeta copiilor stelelor (*Starkids*).

Fără a abandona tema centrală a acestei lucrări, am observat cum şamanii cherokee realizează roţile de leac cu cristale şi cum lucrează cu vergelele de cristal. Ceea ce îi deosebeşte pe indienii cherokee de alte triburi este şi modul sacru în care se folosesc de cristale. Majoritatea triburilor amerindiene au un mare respect faţă de cristalele de cuarţ iar indienii cherokee sînt renumiţi pentru marea lor capacitate de vindecare cu ajutorul acestora.

Cristalele de cuarţ folosie de cherokee sînt vergele de cristal de aproape 20 de cm lungime. Datorită formei lor, mărimii şi grosimii, misionarii creştini din secolele XVIII şi XIX au crezut că era vorba de simboluri falice primitive, folosite pentru rituri de fertilitate. Vergeaua de cristal era şi este încă astăzi un instrument extrem de puternic iar iniţiatul îi cunoaştea bine proprietăţile; el ştia perfect că cristalul conţine o energie vitală care în limba lakota este numită wakan, ceea ce înseamnă "sacru". Cînd un om-medic construieşte cercul roţii de leac, el construieşte o reprezentare simbolică a universului şi a spiritului universal prin care orice lucru este legat şi ţinut în armonie. Este un mijloc fizic, mental şi spiritual care oferă posibilitatea de a intra în armonie cu forţele naturale şi cosmice. Este şi o cartografie a spiritului, o hartă a vieţii care permite utilizatorului să vadă calea autodescoperirii. Astfel, această reprezentare

nu este numai "micul univers" al propriei noastre vieţi individuale, dar şi manifestarea unui mare spirit universal.

Să nu uităm nici faptul că toate aceste rituri sînt menite să permită echilibrul fiinţei şi armonizarea sa cu mediul înconjurător. Roata de leac şi vergelele de cristal nu sînt altceva decît nişte sisteme multidimensionale de reechilibrare energetică.

Astăzi, majoritatea indivizilor cred că adevăraţii medici sînt în oraşe, spitale, instituţii academice, centre de cercetare. Vindecarea, cred ei, provine din chirurgie, medicamente, arsenal terapeutic. Vindecarea care vine de la un terapeut vidat de el însuşi dar plin de univers este pur şi simplu de neconceput şi pare o contradicţie în sine. Dar, deşi natura are oroare de vid, vindecarea, miracolele se nasc din acest vid. Ca să înţelegem miracolul, este nevoie să ne deschidem către nişte regiuni din spirit necunoscute lumii moderne; locurile vidului, un spaţiu al lui "a fi" şi nu al lui "a face". În concluzie, trebuie să rămînem sensibili la mişcările universului şi să nu încercăm întotdeauna să-l deplasăm şi să-l transformăm.

Epoca terapiilor alternative

În noiembrie 1991, magazinul *Times* consacra un articol de fond şi coperta terapiilor alternative:"The New Age of alternative medicines". El punea următoarea întrebare: de ce medicina Noii Ere atrage atîtea persoane? Suprasaturaţi de chirurgie şi medicamente de către medicii lor, americanii se întorc către o întreagă gamă de terapii alternative din ce în ce mai stranii.

Unele din aceste terapii alternative, ca acupunctura şi şhiatsu, sînt înrădăcinate în tradiţiile medicale ale Asiei. Altele, ca vindecarea cu cristalul sau bioenergia, s-au născut odată cu Noua Eră (mai ales în California).

Încă o dată nu este vorba de respingerea medicinei alopate clasice care face minuni, ci este vorba de a o ajuta să se dezvolte, să se transforme şi să nu mai funcţioneze exclusiv autarhic. Eu cred cu tărie că persoanele trebuie să fie tratate <u>înainte</u> de apariţia crizei şi nu trebuie să aşteptăm să fie prea tîrziu. Or, medicina convenţională privigeliază întotdeauna intervenţia în momentul crizei şi abia aici medicii noştri occidentali cunosc cel mai mare succes. Dacă vă doare umărul, dacă vă doare tendonul lui Achile cînd jucaţi tenis sau dacă aveţi o tumoare la plămîn, medicul clasic va duce lupta folosind artileria grea a chirurgiei şi a drogurilor pentru a distruge micii monştri care vă rod: bacterii, virusuri,

celule canceroase, autoanticorpi şi alţi diavoli biologici. Dacă copilul dumneavoastră are 40 de grade febră, nu este nevoie să utilizaţi artileria grea medicală, dar nici nu este suficient să folosiţi meditaţia sau orezul complet. Trebuie să găsiţi întotdeauna linia de mijloc. Toate tehnicile de vindecare alternative insistă asupra faptului că trebuie să tratăm bolnavul şi apoi boala şi nu invers.

În urma articolului din *Times*, s-a produs inevitabilul protest general; medici pro şi contra, unii strigînd că se întoarce epoca descîntecelor şi doftoroaielor care foloseau ulei de şarpe, alţii afirmînd că încep să folosească o serie de terapii alternative şi că acest lucru le deschide noi orizonturi în practica medicală. În fine, bolnavi care iau atitudine şi scriu ... Anumite persoane pretind că tehnica de vindecare cu cristale este în principal preventivă, dar că atunci cînd este vorba de un cancer înaintat, cristalul nu mai poate face mare lucru. Poate! Cu toate acestea, dacă persoana îşi schimbă modul de gîndire, fenomenul numit boală nu mai are putere. Este păcat că o serie de bolnavi se întorc spre terapiile alternative numai după ce au încercat totul prin medicină tradiţională şi nu le mai rămîne nimic de făcut. De ce să nu încerce încă de la început? Un bărbat răspunde astfel la acest articol: "atît am mai rîs citind primele două coloane ale articolului dumneavoastră, încît mi-am agravat durerile de spate. Dacă superbul articol al Claudiei Wallis nu mi-ar fi plăcut atît de mult, aş fi atacat-o în justiţie pentru că mi-a provocat dureri suplimentare". De ce nu caută acest om să ştie de unde îi vine durerea? Acest tip de atitudine este esenţial mecanicistă şi constă în a considera corpul o masină.

Am remarcat că într-o serie de cercuri de vindecare holistică, se pune accentul pe ideea următoare: "Creaţi-vă propria dumneavoastră realitate". Este nobil să susciţi cuiva un asemenea sentiment de responsabilitate privind sănătatea sa. Întrebarea pusă aproape întotdeauna este: "Ce înţelegeţi prin 'dumneavoastră'? *Cuvîntul* creează?" Invariabil, ne referim la eul inconştient. Aceasta ascunde o capcană, căci pretinzînd a fi creatorii propriei noastre realităţi şi asumînd răspunderea a tot ce ni se întîmplă rişcăm să ajungem la un sentiment de culpabilitate şi ruşine în caz de eşec. Chiar am cunoscut două categorii de persoane: prima categorie care încerca cu furie să-şi controleze cotidianul şi a doua care nu înţelegea nimic din asta. Este grav să încerci să controlezi neîncetat fiecare aspect al destinului; un indian ar spune că ratăm atunci mesajele subtile provenind din univers, inclusiv mesajele de alertă care ne vin de la propriul subconştient. Există o manieră de a ne deschide şi de a percepe această conexiune care constă în "a da drumul la strînsoare", adică să ne abandonăm, ajungînd la acceptarea a ceea ce există.

Universul sunetelor

În arsenalul terapiilor alternative, se dezvoltă puţin cîte puţin folosirea sunetelor pentru armonia şi echilibrul corporal şi spiritual, ceea ce se numeşte meloterapie sau terapie sonoră. Pot fi folosite sunete deosebite, mantre, cînt armonic etc. La oameni, corpul fizic reflectă sunetul la un nivel biochimic. Sîntem atît de sensibili la sunete încît poluarea sonoră a fost adeseori denunţată ca unul din flagelurile vieţii moderne. Anumite sunete ne afectează oare sănătatea spirituală aşa cum altele ne afectează corpul fizic? Unele sunete ar putea într-adevăr să exercite o influenţă asupra bunăstării noastre spirituale şi fizice? Există oare un drog sonor, fermecat, care lucrează asupra tuturor dimensiunilor experienţei umane? Anumite practici meditative dovedesc că repetarea unor sunete speciale sau mantre conduce la senzaţia de bine şi echilibru. În 1984-1985, în cursul primelor experienţe făcute în stări de expansiune a conştienţei, am perceput aceste sunete pe care tradiţia le numeşte "muzica sferelor". A trebuit să mai aştept mulţi ani evoluţia informaticii muzicale ca să întîlnesc un muzician, Cristophe Martin, care a fost în stare să obţină cu sintetizatoare de cercetare sunetele pe care le auzisem eu de "partea cealaltă". Am înregistrat cîteva casete muzicale care provoacă o senzaţie de bine şi echilibru extraordinar cînd sînt ascultate în anumite condiţii.

Dr Dossey vorbeşte în lucrarea sa [1] despre cercetările făcute de Dr Susumu Ohno, genetician la Institutul de cercetare Beckman din California. Dr Ohno a presimţit că între acidul dezoxiribonucleic (ADN) şi muzică există anumite similitudini. Genele din organism sînt compuse din fragmente sau toroni de ADN, care sînt constituite la rîndul lor din patru nucleotide conţinînd bazele adenină, guanină, citozină şi timină, organizate în secvenţe unice pentru fiecare specie. Cu multă imaginaţie, Dr Susumu Ohno a atribuit note muzicale fiecăreia din aceste substanţe: do - citozinei, re şi mi - adeninei, fa şi sol - guaninei, la şi si - timinei. Apoi, după ce a atribuit note muzicale fiecărei baze, a ales o cheie, o perioadă şi o durată pentru fiecare notă. A rezultat o compoziţie melodioasă căreia i s-a dat în final formă de către soţia sa muziciană. Cînd totul a fost gata, compoziţia a fost interpretată de muzicieni profesionişti la instrumente clasice: pian, orgă, vioară şi contrabas.

În ultimii doi ani, Dr Ohno a transcris mai bine de 15 melodii "ADN", despre o varietate de organisme vii. El a descoperit că organismul cel mai evoluat era şi cel mai complicat din punct de vedere muzical. ADN-ul unui

---

1] Larry Dossey, *Meaning and Medicine*, Ed. Bantam Books.

protozoar, de exemplu, se traduce printr-o simplă repetare a patru note, dar muzica transcrisă după ADN-ul uman - de exemplu al unui receptor de insulină - este mult mai complexă. Melomanii au ascultat aceste compoziţii bazate pe ADN şi au crezut că este muzică de Bach, Brahms, Chopin sau alţi mari compozitori. Aceste melodii maiestoase facilitează inspiraţia. Doctor Dossey precizează că multe persoane care le ascultă prima dată sînt emoţionate pînă la lacrimi şi nu pot crede că trupul lor, acest conglomerat chimic, poate să conţină asemenea vibraţii armonioase, o asemenea muzică.

CAPITOLUL VI

CENTRI SUBTILI MAJORI, ELEMENTE DE ACTIVARE: CHAKRE SI TATTWE

Pentru misticii din toate timpurile, omul este un suflet, o picătură dintr-un ocean divin, o părticică infinitezimală din conştiinţa universală şi acest suflet s-a îmbrăcat cîte puţin cu fire energetice luminoase, care au devenit cîmpuri de energie. Pe măsura coborîrii sale prin planuri din ce în ce mai manifeste, sufletul a întîlnit energii specifice pînă a ajuns la energia materiei. Aceste energii de creaţie sînt numite tattwe şi sînt o emanaţie a conştiinţei divine. Trebuie să le înţelegem nu ca pe un concept sau o abstracţiune intelectuală, ci ca pe nişte veritabile cîmpuri vibratorii - a nu se confunda cu cîmpurile sau cu corpul eteric astral, mental, cauzal, care înconjură fiinţa umană şi pe care tattwele le menţin în omogenitatea lor.

Tattwele sînt în număr de 5 şi reprezintă cele 5 elemente: eter, aer, foc, apă şi pămînt. Ele apar din regiunea cauzală a cîmpului universal şi se cristalizează apoi în materie. Artizanul acestei structuri este sufletul, conştiinţa noastră divină care pătrunde în diversele corpuri subtile, asigurîndu-le coeziunea funcţională prin anumite puncte focale. În tradiţia hindusă, aceste puncte focale sau plexuri psihice sînt numite chakre, termen care înseamnă roată. Ele apar ca nişte vîrtejuri de energii mentale, astrale şi eterice. Cînd o fiinţă umană a atins un grad înaintat de trezire spirituală, se pare că aceste chakre se rotesc la o viteză mare: se spune atunci că sînt deschise. La subiecţi mai puţin evoluaţi, apar ca nişte depresiuni circulare la suprafaţa corpului eteric. Sînt numite adesea lotus şi fiecare petală reprezintă o energie constituentă. Aşa cum am văzut, corpul fizic este componentul densificat al cîmpurilor de energie non-fizică, fiecare din aceste cîmpuri fiind conectat la structura celulară fizică prin reţeaua complexă a nadis-urilor. Această reţea multidimensională permite energiei de caracteristică vibratorie variată să se îndrepte către corpul fizic şi să-i influenţeze comportamentul la nivel celular şi organic. Pentru a permite acestor energii subtile să fie integrate corect în matricea celulară, ele trebuie să treacă mai întîi printr-o reţea de transformatori- reductori specializaţi. Aceşti centri unici sau chakre prelucrează frecvenţe specifice,

afinează energiile vibratorii cu frecvenţă specifică. Chakrele traduc efectele cîmpurilor vibratorii eterice, mentale, astrale, cauzale prin manifestări biologice ale sistemului nostru endocrin.

Glandele endocrine fac parte dintr-un puternic sistem de control care influenţează fiziologia corpului de la nivelul celular pînă la sistemul nervos central. Chakrele sînt deci capabile să influenţeze umorile noastre, comportamentele, prin influenţele hormonale ale activităţii cerebrale. Cercetările ştiinţifice recente din domeniul psihoneuroimunologiei au început să pună în evidenţă conexiunile profunde dintre creier, glandele endocrine şi sistemul imunitar.

Legăturile dintre stres, depresia psihică şi scăderea imunităţii încep să fie recunoscute. Chakrele sînt plexuri psihice prin care energiile din diverse cîmpuri sînt sincronizate şi distribuite în corpul fizic. Anatomia chakrelor a făcut obiectul multor lucrări în ultimii 30 de ani şi este descrisă în literatura tantrică, hindusă şi tibetană. Cercetători moderni ca Mirama, Hiroshi Motoyama sau chiar Valerie Hunt, deja citată, au început să pună în valoare rolul plexurilor psihice. Ele se aseamănă cu o roată (de unde numele lor sanscrit) cu un nucleu central în jurul căruia se rotesc structuri semănînd cu petale de flori. Prin acest nucleu, energiile din diverse cîmpuri circulă centrifug şi "pulsează" ritmic, astfel că chakra în ansamblul său seamănă cu o floare ale cărei petale sînt în armonie constantă.

Ca şi corpul fizic, care se dezintegrează şi se reconstruieşte în permanenţă, cîmpurile eterice, mentale, astrale şi cauzale se schimbă şi ele constant, dar într-un ritm cu mult mai rapid. Este important să observăm că chakrele sînt atît transmiţători cît şi transformatori de energie din cîmp în cîmp, deoarece mecanismul lor sincronizează energiile eterice, astrale ... Ele coboară energia sau o ridică, încetinind-o sau accelerînd-o, astfel ca energia rapidă din cîmpul astral să se poată sincroniza cu energia mai lentă din cîmpul eteric. Este posibil, datorită stărilor non-ordinare de conştiinţă să percepem şi să experimentăm nu numai cîmpurile şi fluxurile energetice, dar şi aceste vortex-uri, aceste vîrtejuri sau chakre descrise de către învăţăturile mistice şi culturile tradiţionale. Aceste descrieri bineînţeles că nu au sens în cadrul unui model medical sau ştiinţific occidental, deoarece chakrele nu corespund nici unei structuri anatomice, nici unui proces fiziologic cunoscut.

Mai este posibil să percepem modul în care aceste chakre ajută la regularizarea valului de energie vitală prin diverse organe din corp. Printr-o funcţionare corectă, ele contribuie la restabilirea echilibrului şi armonia unui sistem fiziologic anumit. Invers, dacă o chakră funcţionează prost, se ajunge la o vulnerabilitate în zona corespunzătoare a corpului.

Există multe sisteme homeostatice [1] interconectate în corpurile subtile şi fizice, care cooperează pentru a menţine persoana într-o stare de echilibru numit sănătate. Fiecare sistem lucrează în armonie cu celelalte după o ierarhie de energii sincrone. Este din ce în ce mai evident că chakrele contribuie la menţinerea unei energii nutritive subtile în diversele părţi ale corpului.

Această energie despre care a fost deja vorba, prana, este însăşi forţa vitală. Şi cum corpul eteric este supraimprimat în jurul corpului fizic, schimbările energetice care apar la acest nivel se manifestă într-un timp secund la nivel celular; deci putem vedea imediat importanţa menţinerii unui echilibru în primul corp subtil.

Fiecare chakră este asociată unei frecvenţe vibratorii specifice: este vorba de faimoasele culori ale chakrelor. Energiile subtile luate sau primite de către chakre sînt transformate în semnale endocrine. Aceste semnale hormonale sînt asimilabile de către glandele endocrine majore pentru că fiecare din ele este în rezonanţă cu o chakră. Prin eliberarea unor mici cantităţi de hormoni puternici în fluxul sanguin este influenţat corpul fizic în ansamblu. Fiecare organ are o frecvenţă energetică proprie iar organele cu frecvenţă similară tind să se regrupeze în aceeaşi regiune a corpului, fiind astfel legate printr-o relaţie fiziologică specifică.

CARACTERISTICI ESENŢIALE ALE CHAKRELOR

Prima chakră (Muladhara) şi tattwa Prithivi

Semnificaţia numelui chakrei: temelie.

Localizarea: în regiunea pelviană, între anus şi organele genitale, la baza coloanei vertebrale.

Tattwa: Prithivi, avînd ca element pămîntul şi ca simbol, un pătrat.

Prana sau vînt corespunzător: Apana Vayu, aerul care împinge copilul în timpul naşterii.

Muladhara are patru petale.

Tattwa Prithivi care guvernează această primă chakră are vibraţia cea mai joasă, ea creează coerenţa celor şase cîmpuri de energie. Aspectele solide ale corpului sînt menţinute prin matricea subtilă a energiilor

---

1] *Homeostazie*: echilibrul diverselor costante fiziologice.

pămînt distribuite prin acest prim centru. Procesul de eliminare şi excreţie în ansamblul său ca şi oasele, carnea, pielea, părul şi celelalte aspecte solide ale ţesuturilor din corp îşi iau energia de bază din această tattwa şi din vibraţiile sale pranice. Acest centru este de asemenea sursa a ceea ce numim focul lui Kundalini: el este şi locul unde iau naştere cele două nadis-uri Inda şi Pingala. Pătratul galben Prithivi capătă o semnificaţie importantă pentru că el reprezintă Pămîntul însuşi: cele patru dimensiuni (lungime, lăţime, înălţime şi timp) şi cele patru direcţii. Forma acestei tattwe este liniară iar cele patru puncte formează cei patru stîlpi a ceea ce se consideră drept conştiinţa Pămîntului, cel mai dens dintre toate elementele, amestec al celorlalte patru (Apă, Foc, Aer şi Akasha [1]). Prima chakră reprezintă deci manifestarea conştiinţei individuale în formă umană, adică naşterea fizică. În mod normal, un copil de la 1 la 7 ani trebuie să înveţe să se înrădăcineze el însuşi şi să stabilească legile lumii sale, învăţînd să-şi regleze dorinţele de a mînca, de a bea, pentru a crea un comportament adaptat indentităţii sale terestre. Copilul mic va fi autocentrat şi interesat într-o mare măsură de propria sa supravieţuire fizică. Principala dificultate cu un copil sau adult care acţionează plecînd de la motivaţiile primei chakre este ilustrată într-un comportament violent bazat pe lipsa de siguranţă. O persoană fricoasă poate acţiona orbeşte ca un cal speriat, datorită pierderii simbolice a sentimentului de siguranţă. Persoana dominată de chakra Muladhara doarme între 10 şi 12 ore, pe burtă. Această chakră este în legătură cu tinereţea, iluzia, mînia, avariţia şi senzualitatea. Aceste aspecte sînt fundamentale. Muladhara este deci, încă o dată, sediul lui Kundalini adormită, shakti vitală sau energia-forţă; acolo, şarpele lui Kundalini este încolăcit în jurul lingamului[2].

O persoană care începe să acţioneze în armonie cu legile naturale nu va mai cheltui energie inutilă şi-şi va explora corpul şi spiritul ca pe nişte vehicule de eliberare din planuri inferioare.

Fiecare parte a corpului fizic conţine un amestec din toate tattwele. În medicina vedică, tattwele active din fiecare parte a corpului sînt studiate şi monitorizate cu grijă, căci folosirea ierburilor sau a altor metode naturale, inclusiv yoga, poate permite ţesuturilor dezechilibrate să se reorganizeze singure - ceea ce este valabil pentru orice formă de vindecare.

1] Eterul care corespunde sunetului.

2] *Lingam*: simbol falic al zeului Siva, al cărui cult este legat de ideea creaţiei.

Definiţia endocrină

Fără a începe un curs de endocrinologie, este totuşi necesar să înţelegem importanţa sistemului endocrin în studierea cîmpurilor vibratorii.

O glandă endocrină secretă substanţe chimice (hormoni) care sînt injectate în fluxul sanguin. Aceşti hormoni, transportaţi către părţile corpului - uneori mai depărtate, pot avea un efect puternic asupra funcţionării celulare. Fiecare centru endocrin joacă un rol în fiziologia corpului; el se află sub influenţa tattwei care circulă prin chakra respectivă (sau centrul pranic). Pe de altă parte, o glandă endocrină secretă local un fluid - ca glandele salivare din gură, glandele stomacale sau glandele intestinale ale căror sucuri digestive conţin enzime şi chiar acid clorhidric. Există şase centri endocrini în corp, aflaţi în legătură cu primele şase chakre.

Glandele suprarenale

Sînt asociate cu chakra Muladhara; hormonii lor sînt o parte esenţială din mecanismul de menţinere al vieţii în corp. Hormonii, enzimele şi alţi compuşi biochimici produşi de corpul uman ştiu foarte exact cărui receptor trebuie să se adapteze. Moleculele ele însele par capabile să opereze o alegere printre diversele repere. Corpul poate produce instantaneu sute de agenţi chimici diferiţi şi totodată poate dirija mişcările fiecăruia în funcţie de ansamblu. Cînd sînteţi surprinşi de explozia unei petarde, se produce un fenomen intern complex. Declanşarea procesului se face printr-o descărcare subită de adrenalină, produsă de glandele noastre suprarenale. Transportată de sînge, această adrenalină provoacă reacţiile inimii care începe să pompeze mai rapid sîngele, vasele sanguine se contractă şi accentuează presiunea sanguină a ficatului, care generează el însuşi un surplus de carburant sub formă de glucoză; tot sub efectul adrenalinei, pancreasul secretă insulină mărind metabolismul zahărului şi în fine, stomacul şi intestinele stopează imediat digestia alimentelor pentru ca toată energia să poată fi disponibilă în altă parte. Această activitate crescută este coordonată la nivel cerebral de hipofiză, pe care adrenalina o foloseşte pentru a distribui majoritatea semnalelor hormonale şi a altor semnale chimice ieşind din neuroni pentru a pune la punct acuitatea simţurilor noastre. Fiecare suprarenală este formată din două glande, una îmbrăcînd-o pe cealaltă, care se situează în vîrful rinichilor. Glanda internă medulosuprarenală secretă catecolamine, între care mai ales adrenalina şi noradrenalina. Glanda externă sau corticosuprarenala secretă şi ea

hormonii steroizi şi sintetizează mai bine de 40 de substanţe steroide diferite, jucînd astfel un rol major în funcţiile metabolice ale corpului. Aceşti hormoni stereoizi sînt clasificaţi în trei categorii: glucocortcoizi, al căror tip este cortizolul, mineralocorticoizi ca aldosteronul şi steroizi anabolici de tipul androgenilor. Să reţinem că în cursul vieţii fetale suprarenalele sînt voluminoase în partea lor corticală, cele trei zone ale cortexului definitiv constituind abia un sfert din glandă. Restul cortexului suprarenal fetal, cu o structură deosebită, va suferi o involuţie rapidă la naştere. Aceasta este o explicaţie a medicinei Erei I. Medicina Erei a III-a ar da drept explicaţie faptul că suprarenalele sînt voluminoase la copilul care trebuie să se nască pentru că el are nevoie să se ancoreze în materie.

Noradrenalina şi adrenalina sînt ambele secretate de către glanda suprarenală internă sau medulosuprarenală. Noradrenalina provine şi din terminaţiile nervoase ale sistemului simpatic; adrenalina se găseşte în cantitate semnificativă doar în medulosuprarenală. Studiind mecanismul lor biochimic, se vede acolo toată importanţa stării sistemului endocrin în amplitudinea reacţiilor imediate la stres, pentru că echilibrul calciului ionizat şi intensitatea migraţiilor sale sînt administrate direct de către glandele cu secreţie internă ca medulosuprarenala. Adrenalina este hormonul care, ca în exemplul de mai sus, vă face "să vă sară inima" atunci cînd suportaţi un şoc sau o emoţie intensă. Adrenalina este yang prin natură şi pregăteşte toate părţile din corp în actul fugii sau apărării. Vedem deci cît este de important să lucrăm la nivelul primei chakre şi să facem un tratament vibratoriu preventiv al persoanelor supuse la stresuri endogene sau exogene. Regăsim aici, în studiul unui parametru din organismul nostru luat dintre atîţia alţii, distincţia ce trebuie făcută între o reacţie fiziologică generală şi o reacţie mai localizată, pe un organ.

Al doilea grup de hormoni corticosuprarenali este constituit de către steroizii anabolici care cuprind hormonii sexuali, testosteronul (hormon masculin), estrogenii şi progesterolul (hormon feminin). Există trei categorii de hormoni corticosuprarenali:

- hormonii glucocorticoizi reprezentaţi de cortizol.
- androgenii al căror derivat suprarenal este DHA (dehidroepiandrosteron)
- hormonii minerali reprezentaţi de aldosterol.

Cortizolul are numeroase acţiuni. De exemplu, un deficit de cortizol încetineşte ritmul alpha la electroencefalografie, ceea ce induce riscul de dezordine emoţională de tip interiorizare. Invers, tulburările emoţionale legate de accelerarea ritmului alpha sînt de tipul exteriorizării, ceea ce are o mare influenţă asupra personalităţii. O reglare perfectă a procentului de cortizol este deci indispensabilă pentru păstrarea unei personalităţi

echilibrate şi senine.

Androgenii suprarenali

Ei joacă un rol în dezvoltarea pilozităţii sexuale (axile, antebraţe, picioare, triunghi pubian) şi în întreţinerea libidoului femeii.

Mineralocorticoizii

Acţiunea lor biologică este capitală. Dispariţia acestor hormoni este incompatibilă cu o supravieţuire prelungită. În stare fiziologică, aldosteronul acţionează în principal asupra tubului distalrenal favorizînd retenţia de sodiu şi pierderea de potasiu. În lipsa acestor hormoni, are loc o pierdere de sodiu cu evoluţie mortală, spontană.

Hormonul şi rezonanţa vibratorie

Este important să remarcăm puterea acestor molecule hormonale sau vibraţia lor energetică. Este de asemenea necesar să vedem molecula ca pe un complex energetic vibratoriu oscilant.

Este deci foarte posibi, afirmă John Davidson[1], ca forma energetică a unor asemenea molecule hormonale universal active să reprezinte într-un anumit fel o armonie vibratorie sau energetică a cîmpurilor subtile. Polarizarea acestor hormoni sînt funcţiile yin sau yang.

Aspectul psihic al primei chakre

Trăsătura psihică asociată primei chakre şi tattwei corespunzătoare este un ataşament de obiectele terestre, provenind din frica de-a le pierde. Această tendinţă este legată de o slăbire a activităţii celorlalte

---

1] *The Web of Life*, Ed. C.W.Daniel, Londra

tattwe care sînt energiile de activare a chakrelor. Ceea ce percepem noi, ceea ce am perceput şi de care ne amintim apoi creează o dorinţă personală faţă de aceste obiecte sau, dimpotrivă, dorinţa de a ne debarasa de ele. Aceste vibraţii sau unde ale spiritului sînt denumite vrittis sau chita-vrittis, perturbări mintale care trebuie aduse la tăcere în oricare tip de yoga şi în oricare meditaţie, scopul fiind de a dizolva aceste distorsiuni mintale înainte de realizarea unui progres spiritual.

"Psihologic, tattwa pămînt se manifestă ca o percepţie materială foarte puternică ilustrată de semnele astrologice Capricorn, Taur şi Fecioară [1]". Naturile-pămînt ştiu cum să lucreze cu energiile fizice. Persoanele din această categorie sînt adeseori guvernate de pragmatism, ele vor da o importanţă considerabilă bunurilor materiale şi posesiunilor fizice. Hiperactivitatea primei chakre animate de suflul primei tattwe poate conduce la un mod de viaţă copleşitor, excluzînd mult imaginarul şi mergînd pînă la îngustarea punctului de vedere şi a perceperii celorlalţi. Poate să rezulte de aici o atitudine cinică şi distantă.

Cazul lui Gérard, terapeut, un om stresat continuu, este tipic pentru dereglarea primei tattwe. Acest bărbat era înzestrat cu un bun simţ robust, dar tot ce făcea el oferea imaginea unei veveriţe care adună alune în octombrie. Privind diversele sale cîmpuri de energie şi prima sa chakră, şi mai ales tattwa acesteia, am perceput o energie destul de greoaie, o chakră bîzîind în frecvenţe vibratorii joase, cu o pulsaţie lentă şi neregulată. Gérard avea cu probleme serioase de tahicardie, tresărea din orice. Prima chakră era efectiv nu dezarmonioasă, ci încetinită în funcţionarea ei generală. O activitate de rearmonizare vibratorie, asociată cu cîteva şedinţe de regresie, restabileşte puţin cîte puţin libera circulaţie energetică a primei chakre şi a tattwei asociate.

A doua chakră (Svadisthana) şi tattwa Apas

Semnificaţia Svadisthanei: sălaşul Eului.

Localizarea: plexul hipogastric, loc vibratoriu situat la două degete sub ombilic.

Elementul pămînt al chakrei Muladhara se dizolvă în elementul apă al chakrei Svadisthana. Forma tattwei este o semilună de un alb lăptos.

Elementul pămînt al chakrei Muladhara se dizolvă în elementul apă al chakrei Svadisthana. Forma tattwei este o semilună de un alb lăptos.

1] *The Web of Life, op. cit.*

Legătura vitală dintre apă şi lună este simbolizată prin semilună. Această a doua tattwă se numeşte Apas. Inspiraţia necesară creaţiei începe în a doua chakră-tattwă.

Prana sau vînt: Apana Vayu ca la prima chakră.

A doua chakră este dominată de elementul apă, însăşi esenţa vieţii, care acoperă trei sferturi din pămînt. Mareele sînt guvernate de lună, cele trei sferturi din masa unui individ sînt formate din apă şi luna afectează persoanele sub forma mareelor emoţionale. Femeile au un ciclu menstrual sincronizat cu ciclul lunar. De asemenea, această a doua chakră este centrul procreării şi se află în legătură directă cu luna. Această chakră posedă şase petale. Tradiţiile tantrice le văd roşii, cu un amestec de roşu aprins şi carmin, culoarea oxidului de mercur. Cele şase petale reprezintă şase nervi importanţi care se termină în a doua chakră. Aşa cum cele patru petale ale primei chakre reprezintă fluxul de energie prin cele patru surse provenind din patru direcţii, cele şase petale ale chakrei Svadisthana evocă energia provenită din şase dimensiuni. În această chakră, conştiinţa liniară devine circulară, cu flux mai mare. Culoarea albă simbolizează apa, elementul său. Energia pranică care circulă în această chakră guvernează (Apana Vayu) circulaţia sîngelui pe care îl menţine în bun echilibru cu toate fluidele corpului.

Caracteristici comportamentale legate de a doua chakră

De la 8 la 14 ani, copilul acţionează simbolic, cu motivaţii legate de a doua chakră. El va dormi între opt şi zece ore pe noapte, în poziţie fetală. Referitor la elemente, pămîntul este dizolvat în apă. Copilul nu mai rămîne singur într-o poziţie de apărare, atitudine care corespunde primei chakre; el începe să iasă din coconul familial şi să-şi facă prieteni, imediat ce nevoile de hrană şi de protecţie sînt satisfăcute. Persoana este liberă să-şi vizualizeze mediul sau circumstanţele pe care doreşte să le întîlnească. Dorinţa, fanteziile sau nevoile de evaziune a spiritului pot fi o problemă pentru că este vorba adeseori în acest stadiu de o dorinţă de fugă, de evadare. Literatura yoghică precizează că a doua cehakră poate avea un efect de aspirare a psyche-ului în jos, provocînd astfel agitaţia şi confuzia persoanei. Hrana, somnul şi sexualitatea trebuie reglate şi echilibrate în scopul de a atinge o stare armonioasă şi liniştită a corpului şi spiritului.

Literatura tantrică explică faptul că un individ foarte marcat de a doua chakră se pretinde adeseori a fi un prinţ, un senior sau un erou. El schimbă rolul, se ţine la mare stimă şi arborează un aer de cavaler.

Fiecare cultură ne dă o mulţime de astfel de poeme epice în care eroii duc lupta contra răului. Svadisthana este legată de nivelul de conştienţă din planul astral; ea corespunde divertismentului, fanteziilor, nulităţii, geloziei, milei, dorinţei şi bucuriei. Planul astral este spaţiul dintre cer (paradis) şi pămînt. Aici, pămîntul devine un giuvaer iar cerul este la îndemînă. Cînd lumea este văzută cu un spirit negativ, nimic nu mai provoacă bucurie, totul se pierde. Invidia şi gelozia apar dintr-o dorinţă de a poseda timpul, adică ceea ce nu poţi avea. Rezultatul este anxietatea, o stare de distrugere. Dar planul bucuriei poate de asemenea să aducă un sentiment de satisfacţie profundă şi această bucurie pătrunde întreaga conştiinţă a persoanei care a evoluat dincolo de nivelul de conştienţă al celei de a doua chakre.

Glandele endocrine corespunzătoare sînt gonadele, glandele sexuale masculine şi feminine care încarnează forţa vitală şi orice forţă inerentă planului fizic. Gonada masculină este testicolul în care se formează spermatozoizii. Testicolul bărbatului reprezintă o funcţie endocrină şi o funcţie exocrină, adică secretarea internă de substanţă corticală care îl face pe bărbat viril. Funcţia endocrină produce testosteronul care acţionează asupra dezvoltării musculare şi a scheletului, funcţie care se află sub controlul hipofizei. Funcţia exocrină produce la rîndul său spermatozoizii.

Svadisthana este în rezonanţă cu centrul gîtului, cea de a V-a chakră. Este motivul pentru care castrarea înainte de pubertate întîrzie osificarea şi aduce o atrofie a laringelui. Vocea rămîne subţire, pe faţă nu mai creşte păr şi bărbatul rămîne efeminat. Mentalul este slab şi leneş. Hormonii steroizi masculini sau androgeni sînt sintetizaţi în celulele interstiţiale ale lui Leydig[1]. Între androgeni, principalul hormon este testosteronul. 95% din ei sînt fabricaţi de celulele lui Leydig, restul fiind produs în celulele suprarenale.

Ca şi în cazul tuturor steroizilor, numitorul comun este colesterolul care poate fi el însuşi sintetizat plecînd de la acetat. Testosteronul poate fi totuşi transformat într-un hormon cu efecte androgenice şi mai importante, datorită unei enzime aflate în anumite celule ţintă, inclusiv tubulii seminiferi, prostata, părul şi, poate, creierul. Mai mult, o cantitate mică de testosteron este transformată în unul din cei mai importanţi estrogeni (hormoni feminini) în celulele lui Leydig şi în anumite ţesuturi periferice.

1] *Hormoni steroizi*: grupe de hormoni (genitali sau cortico-suprarenali) cu formulă chimică derivată din scheletul tetraciclic caracteristic sterolilor care sînt formaţi plecînd de la colesterol (sintetizaţi de ficat).

Rolul testosteronului în fiziologia reproducerii încă nu este foarte bine înţeles.

Producerea androgenilor în celulele lui Leydig este controlată de glanda pituitară şi hipotalamus într-un sistem de buclă, de feedback, ce pare a reflecta cele trei nadisuri majore, Ida, Pingala şi Sushumna, care leagă energetic arborele chakrelor.

Hormonii ovarieni

Ovarele secretă trei tipuri de hormoni steroizi: estrogenii, progesteronul şi androgenii. Nu vom intra aici în detaliul ciclului menstrual, deşi se pare că este controlat de anumite aspecte energetice ale celei de a doua chakre.

Principalele acţiuni ale estrogenilor se imprimă asupra caracterelor sexuale secundare: col uterin, vagin şi sîn. Estrogenii sînt responsabili de acumulările de ţesut gras în piept şi fese. Este general admis că androgenii şi estrogenii intervin în funcţionarea sistemului nervos central şi libidoului.

În ceea ce priveşte mecanismul reproducerii, rolul esenţial al progesteronului este să pregătească uterul pentru nidaţie, dar mai are şi alte proprietăţi fiziologice: el este de exemplu hipertermic - creşterea bruscă a secreţiei sale explică decalajul termic din timpul ovulaţiei (înaintea ovulaţiei, curba termică este sub 37°, menţinîndu-se după ovulaţie peste 37° - de la 37° la 37,4°). Aceste variaţii minime prezintă un interes clinic major: ele permit să se localizeze data unei ovulaţii la femeia care îşi controlează în mod regulat temperatura.

Această înţelegere a mecanismelor hormonale face posibilă reglarea creşterii, reglarea unei sexualităţi şi a unor cicluri menstruale perturbate datorită celei de a doua chakre.

Apa este tattwa sensibilităţii şi emoţiei. Răspunsul primar este că apa este emoţională şi receptivă. Persoanele a căror stare de conştiinţă este legată de elementul apă sînt intuitive, sensibile la vibraţii şi la influenţe. Ele pot fi puternic impresionabile şi pot avea o tendinţă la introversiune, dar se bucură de o imaginaţie activă şi fertilă şi au, indiferent de împrejurări, aptitudinea de verbalizare a percepţiilor şi se apleacă asupra celorlalţi, ceea ce le fac excelente în profesiile de îndrumare şi vindecare.

A treia chakră (Manipura) şi tattwa Tejas

Semnificaţia Manipurei: cetatea gemelor.

Localizarea: plexul solar. Tattwa sa are ca element focul şi se numeşte tattwa Tejas.

Forma tattwei: triunghi cu vîrful în jos, de culoare roşie, localizat într-un cerc înconjurat de 10 petale. Forma sa reprezintă elementul foc. Triunghiul este forma geometrică cea mai simplă care are nevoie doar de trei laturi.

Prana sau Vînt corespunzător: Saman Vayu, cel care parcurge partea superioară a abdomenului în regiunea ombilicului, care ajută sistemul digestiv. El permite sîngelui şi substanţelor chimice produse în regiunea plexului solar să se deplaseze; esenţa hranei este asimilată şi distribuită în corpul întreg.

Vizualizările din şedinţele de meditaţie joacă un rol important în viaţa unei persoane dominate de chakra a treia. Focul domină conştiinţa sa şi această căldură poate fi resimţită la distanţă. Triunghiul inversat generează o mişcare energetică descendentă.

Chakra cu 10 petale găzduieşte terminaţia celor 10 nadisuri importante, 10 surse de unde provine energia. Culoarea petalelor este albastră ca flacăra din partea cea mai luminoasă a focului. Cele 10 petale reprezintă de asemenea cele 10 prana sau vînturi sau sufluri vitale (*cele 10 vînturi tibetane*).

Plexul solar este sediul focului din interiorul corpului. El capătă aici o importanţă deosebită căci este şi sediul fricii şi angoaselor. Astfel, misticii din Kryia Yoga spun că fiinţa umană care se naşte în această epocă a omenirii, vine într-o stare de frică, furie şi ură. Trebuie apoi să ne ridicăm către a cincea chakră. În literatura tradiţională tantrică, entitatea divină aşezată în cea de a treia chakră este Bradha Rudra, seniorul de la Miazăzi, care ilustrează puterea de distrugere. El stă pe pielea unui tigru de aur şi acest tigru reprezintă Manas, spiritul. Se spune că persoanele legate de chakra a treia sînt conducători care îi pot stăpînii pe ceilalţi prin furie.

Cea de a treia chakră este legată de trei planuri: fizic, astral şi celest, ultimul fiind planul Dharmei.

Caracteristici comportamentale legate de chakra Manipura

Între 14 şi 21 de ani, fiinţa umană este, în plan simbolic, acţionată de Manipura. Energia motivantă a acestei chakre permite într-adevăr dezvoltarea egoului, a identităţii proprii în această lume. Cel dominat de a treia ceakră se va bate pentru puterea personală şi recunoaştere, chiar în detrimentul aproapelui său. Va dormi de la 6 la 8 ore pe noapte, pe spate.

Chakra Manipura înglobează karma, caritatea, compania plăcută şi neplăcută, serviciul făcut celorlalţi şi necazul.

Se mai spune că karma este legea intemporală a naturii care leagă tot ce există. Fiind just faţă de natura sa profundă, relaţia cu ceilalţi va fi mai stabilă şi clară. Echilibrul acestei a treia chakre este darul, adică să ajuţi fără dorinţă de recompensă. Practicarea carităţii va potoli dinamismul karmei. Fiecare persoană trebuie să fie conştientă de acţiunile sale în scopul dobîndirii echilibrului în viaţă, pentru a intra în planul celest al iluminării.

Cea de a treia chakră este activată de al treilea element, focul, expansiune energetică care dă naştere mişcării. Traducerea fenomenală a acestei expansiuni este căldura. Sub influenţa acestei tattwe şi a energiei sale pranice, constituenţii nutriţionali de bază - hidraţi de carbon, trigliceride (grăsimi) - şi proteinele sînt transformaţi prin sistemul digestiv în zaharuri, acizi graşi si aminoacizi, apoi adunaţi şi stocaţi în ficat şi ţesuturi musculare.

Glanda endocrină asociată este bineînţeles pancreasul, glandă digestivă situată în partea posterioară a abdomenului, ea este sprijinită de coloana vertebrală la nivelul primei vertebre lombare. Este o glandă mixtă, în acelaşi timp exocrină datorită globulelor pancreatice (suc digestiv care se revarsă prin două canale excretoare în al doilea duoden) şi endocrină datorită insulelor lui Langerhans care secretă insulina. Insulina reglează metabolismul glucidelor, ea menţine glicemia la un gram/litru de sînge provocînd stocarea glicogenului în ficat şi creşterea consumului de glucoză în organism. Insuficienţa insulinică duce la diabet cu hiperglicemie şi glicozurie. Bineînţeles că injectarea insulinei corectează aceste tulburări, dar nu este vorba decît de un tratament paleativ, căci în starea actuală a medicinei Erei I, nu poate fi vorba de vindecare în acest caz.

Insulina este un hormon cu rol capital. Ea se supune unei duble influenţe nervoase şi humorale. Ea provoacă între altele ridicarea glicemiei în cursul mesei, de exemplu. Glucoza, substanţă foarte răspîndită în natură, reprezintă o sursă energetică esenţială pentru

organism. Reglarea glicemiei, adică a prezenței glucozei în organism se face prin intervenția unui simplu hormon hipoglicemiant, insulina. Dar pancreasul secretă și glucagon, hormon antagonist insulinei pentru că el este hiperglicemiant și glucigenolitic. Adrenalina și glucagonul sînt hormoni de urgență. Doi alți hormoni, au o acțiune mai puțin rapidă: este vorba mai întîi de cortizol, de hormonul de creștere STH sau GH (somatohormon sau somatotropină) produs de lobul anterior al hipofizei. Acesta ar acționa și asupra metabolismului protidelor și glucidelor și indirect asupra metabolismului lipidic. Contrar cortizonului, el ar favoriza reacțiile inflamatorii și alergice. Trei tipuri de celule au fost observate în țesuturile endocrine pancreatice: celulele alpha, beta și gamma. În timp ce primele sînt responsabile de producția hormonilor glucagon și insulină, celulele gamma se asociază cu prezența somatostazinei și gastrinei. Un polipeptid pancreatic a fost recent descoperit, fără să i se cunoască funcția.

Dacă funcțiile somatostazinei, gastrinei și PP-ului (adică polipeptid pancreatic) sînt relativ puțin cunoscute, în schimb se știe că insulina și glucagonul au un rol major în reglarea hidraților de carbon și a grăsimilor din metabolismul protidic. Opus glandei tiroide al cărei rol în metabolismul corpului este cel de control, insulina și glucagonul formează un duo care reglează stocarea și disponibilizarea carburanților din corp.

Insulina rămîne singurul hormon cunoscut pentru scăderea nivelului de glucoză din sînge, în timp ce glucagonul, adrenalina, cortizolul și alții au un efect invers.

Glucagonul

Glucagonul și insulina reprezintă exemple magnifice de polaritate energetică în acțiune pentru a menține armonia sistemului fizic. În aproape fiecare caz, glucagonul și factorii săi de control sînt diametral opuși insulinei. Eliberarea de glucagon este stimulată de către mesageri ai sistemului nervos simpatic și inhibată de parasimpatic. Natura echilibrului energetic se exprimă aici clar.

Somatostazina

Acest hormon este produs de pancreas și hipotalamus; plecînd de la hipotalamus, el devine un inhibitor al producției pituitare de hormoni de

creștere. Este găsit în stomac, în intestinul subțire și gros, în glandele salivare și tiroidă.

Rolul somatostazinei în cele două funcții pituitară și pancreatică ne conduce la speculații interesante. Ea poate fi considerată ca avînd o frecvență energetică în rezonanță cu factorii de creștere pe care îi poate deci influența. Pe plan energetic, acest lucru ar putea fi o cheie homeostatică sau vibratorie.

Tattwa Tejas

În ceea ce privește cel de-al treilea element, focul, una din manifestările triunghiului roșu inversat este percepția tuturor radiațiilor. Energiile Tejasului activează, de exemplu, retina și ne permit să vedem o mică secțiune din vibrația electromagnetică pe care o numim lumină. Domeniul focului Tejas este implicat în procesele metabolice de stocare și eliberare de energie în cursul oricărei mișcări fizice și activități musculare.

Energia de activare Tejas va fi deci fundamentală pentru echilibrul elementului foc în toate funcțiile corporale, nu numai la nivel fiziologic, dar și psihic, pentru că otrăvurile mentale ca ura, mînia, frica, angoasa (legată tot de prima chakră, cea a siguranței) vor fi anihilate datorită focului central Tejas.

Cea de a patra chakră (Anahata) și tattwa Vayu

Anahata înseamnă: punct de viață.

Localizarea: plexul cardiac, inima, în mijlocul pieptului.

Importanța: atingerea echilibrului între cele trei chakre situate deasupra inimii și cele trei de sub inimă.

Element tattwa: aerul.

Culoarea tattwei: sferă incoloră. Anumite învățături o văd gri-pal.

Prana sau Vînt dominant: prana Vayu care circulă în regiunea pieptului este aerul pe care-l respirăm și care este bogat în ioni negativi benefici.

Cea de a patra chakră are 12 petale într-o nuanță roșu aprins. Steaua cu șase colțuri simbolizează elementul aer, aerul fiind prana, suflul vieții care aduce oxigen proaspăt. Aerul este răspunzător de mișcare și cea de

a patra chakră induce o mişcare în toate direcţiile. Cele 12 petale ale sale reprezintă primul triunghi, principiul masculin Shiva. Celălalt triunghi, cu vîrful în jos, o reprezintă pe Shakti, principiul feminin. Un echilibru este atins atunci cînd cele două forţe lucrează în armonie. Lotusul cu 12 petale reprezintă expansiunea energiei în cele 12 direcţii şi fluxul de energie prin cele 12 surse.

Pe plan simbolic, percepţia unei persoane a cărei conştienţă este legată de cea de a patra chakră nu mai este liniară ca în prima chakră, nici circulară ca în a doua, nici triunghiulară ca în a treia. Cea de a patra chakră se întinde în toate direcţiile ca o stea cu şase colţuri. Chakra inimii este sălaşul echilibrului corporal.

Tradiţia tantrică precizează că în interiorul celei de a patra chakre se găseşte un lotus cu opt petale; în centrul său, stă inima spirituală sau eterică. Această inimă numită ananda-kanda se află în partea dreaptă. În inima spirituală, meditām asupra obiectului meditaţiei sau lumina. Aceste 8 petale sînt conectate la diferite energii şi cînd curge energia prin ele, este trăită tendinţa specifică fiecăreia dintre ele (lene, cruzime, dorinţa de a face rău, acţiuni rele, bucurie, mişcare, dorinţa de comuniune sexuală, caritate şi dorinţa de a face lucruri sfinte).

Se mai spune că în cea de a patra chakră se află antilopa care este simbolul inimii însăşi, foarte deschis, foarte sensibil şi mereu inspirat. Antilopa reflectă natura persoanei a cărei conştienţă este legată de a patra chakră. Ochii antilopei simbolizează puritatea şi inocenţa. Natura unei asemenea persoane este liniştită. Un copil care intră în energia celei de a patra chakre intră într-o energie de compasiune, de detasare, de înţelepciune şi iubire necondiţională. Ataşamentele de plăcerile terestre, de onoruri, de umiliri nu-l interesează. Dorinţele încetează să-i mai creeze probleme căci energia celei de a patra chakre este echilibrată în cele şase direcţii. Un subiect legat de a patra chakră trăieşte deci în armonie cu lumile interioară şi exterioară.

Sufii şi unii mistici îi învaţă pe discipoli să vizualizeze o lumină clară în inimă, atunci cînd încep să practice urcarea lui Kundalini şi în stările superioare de conştienţă. Se naşte astfel Shabda Brahma, melodia cosmică.

În chakra inimii apare pentru prima oară zeiţa Kundalini ca zeiţă măreaţă. Ea stă în lotus, într-un triunghi al cărui vîrf îndreptat în sus arată elanul de energie spre lumile superioare, pentru a-l purta pe cel care meditează către planurile superioare ale existenţei.

Îmbrăcată într-un sari alb, zeiţa Kundalini este senină şi centrată pe ea însăşi. Este luna, mama virgină Isis, sinonimul lui Shakti, devoţiunea spirituală. Ea nu mai este personificată ca forţă şarpe, femeia şarpe distrugătoare din prima chakră. Kundalini Shakti a devenit acum o zeiţă

cu care se poate comunica. Ea nu mai este înfăşurată la bază, ci stă aşezată în lotus. Ea înţelege de asemenea sunetul cosmic prezent pretutindeni, cunoscut ca "sunetul alb". Acest sunet începe în inimă ca OM, esenţa însăşi a tuturor sunetelor. Inima şi respiraţia joacă un rol vital în această chakră căci pentru cel care este capabil să-şi controleze respiraţia, ritmul cardiac este reglat simultan. Persoana care posedă acest nivel de conştienţă cunoaşte un echilibru foarte fin între corpul şi psihismul său. Trezirea legată de această chakră duce la percepţia graţiei divine, a întregii existenţe.

Glanda endocrină asociată celei de a patra chakre este timusul, un organ care pînă în anii '60 era considerat ca un vestigiu neimportant, lipsit de funcţie. În prezent se ştie că el este centrul protecţiei corpului, deci centrul sistemului imunitar. Se spune că după naştere timusul continuă să crească, dar foarte lent şi proporţional, pentru a scădea ulterior. În realitate, această glandă continuă să funcţioneze toată viaţa. Se poate ca timusul adultului să elibereze un hormon - deşi nu a fost încă izolat - ca răspuns la condiţiile de stres cum sînt frica, şocul, rănirea sau infecţia. Acest hormon insesizabil ar putea fi el însuşi agentul semnalat în anumite celule limfoide din corp, cînd organismul reacţionează la stres sau la invazia unor corpuri străine; el permite de asemenea corpului să-şi menţină o stare de armonie.

Timusul este un factor de prim ordin în reacţiile imunologice, în special în stadiul fetal şi în perioada copilăriei. El programează un mare număr de limfocite, celule specializate în apararea corpului, care reacţionează la invazia bacteriană, infecţie, răni, stres şi la corpurile străine. Tipul de celule programate de către timus, este numit limfocite T. Astfel, încă din viaţa fetală, limfocitele T circulă în corp şi furnizează primele mecanisme de apărare fizică. Glanda timus este realmente dirijorul întregului sistem imunitar. Cercetarea endocrină asupra funcţionării timusului se află încă la începuturile sale. Timusul uman se află în cuşca toracică aproape de inimă, este realmente inaccesibil oricărei biopsii şi este observabil numai în timpul operaţiilor cardiace sau postmortem. Prin urmare a fost studiat pe specii animale şi, deşi această cercetare ne dă o idee a funcţionării la fiinţa umană, nu ne permite în nici un caz să facem presupuneri specifice.

Cunoaştem astăzi un anumit număr de funcţiuni ale timusului. Dincolo de producerea limfocitelor T, el are un rol major ca factor de creştere, aşa cum o demonstrează faptul că injectînd extract de timus, mărim procentul de creştere. El este implicat în forţa de contracţie musculară şi circulaţia limfei în corp. El controlează şi reglează circulaţia energiei, întreprinde corecturi instantanee pentru a depăşi dezechilibrele; în fine, acest organ este legătura între corp şi spirit. El este primul afectat de atitudinile

mentale şi de stres. Există deci o legătură extrem de precisă între prima şi cea de a patra chakră sau prima şi a patra glandă endocrină.

Cea de a patra chakră, dincolo de aspectul său sublim, iubirea necondiţională, înţelepciunea şi compasiunea, este şi sălaşul tuturor problemelor afective. În cursul unui deces, al unui divorţ, al unei despărţiri, cea de a patra chakră va fi perturbată la fel de probabil ca şi glanda endocrină care îi corespunde: timusul.

În acest stadiu al înţelegerii tehnicilor de terapie vibratorie şi a legăturilor endocrine cu diverse chakre şi tattwe asociate, nu este inutil să precizăm că limfocitele se află sub influenţa hormonilor timici cunoscuţi colectiv ca timozină.

Trei hormoni timici (polipeptide) au fost pînă acum identificaţi. Se ştie că unul dintre ei, un mic peptid timic numit factor humoral timic (THP), permite restaurarea sistemului imunitar uman, distrugînd celulele canceroase, înlesnind libera funcţiune a limfocitelor şi supraveghind într-o manieră generală căile imunologice complexe la nivel biochimic.

Controlul timic şi legăturile cu inteligenţa centrală a corpului sînt încă foarte puţin înţelese astăzi. Timusul trebuie să fie legat de inervarea sistemului nervos autonom, dar nu s-a demonstrat încă nici o legătură biochimică directă cu pituitara şi hipotalamusul. Este totuşi evidentă existenţa unui feedback biochimic în activitatea timică din măduva oaselor, unde se produce majoritatea limfocitelor C. Totuşi nici o substanţă din măduva osoasă n-a fost încă izolată pentru a o demonstra.

Timusul şi sida

Activitatea timică şi funcţionarea sistemului nostru de apărare imunitară fac obiectul unei atenţii considerabile mai ales în drama sidei care distruge leucocitele şi de celulele cerebrale umane, cauzînd o deficienţă imunitară, demenţă şi alte tulburări neurologice. Pentru că o serie de persoane seropozitive nu fac sida şi nu manifestă decît simptome lejere, se poate deduce de aici că organismul dispune probabil de nişte mecanisme de protecţie naturală. Încă o dată, acţionînd fie cu tehnici mentale, terapii vibratorii, degete de lumină, arcuri de lumină, focalizîndu-le pe unele petale ale celei de a patra chakre şi acţionînd asupra tattwei corespunzătoare de la nivelul eteric şi astral, se poate influenţa probabil timozina, acest hormon complex sintetizat de către glanda timus. Bineînţeles că este vorba de o ipoteză care rămîne să fie demonstrată pe plan ştiinţific.

Limfocitele T produc molecule de tip hormonal numite limfokine care

atacă orice invadator. Una din aceste molecule este numită interferon, compus folosit cu un anumit succes contra proliferării celulelor canceroase.

Elevîndu-ne datorită vibraţiei cele de a patra chakre, ne este cu putinţă să stăpînim arta limbajului, poeziei şi verbului. Fiinţa începe să-şi stăpînească eul, căpătînd înţelepciune şi forţă interioară. Energia yin yang se echilibrează. O fiinţă centrată după chakra Anahata începe să evolueze dincolo de limitele mediului său, pentru a deveni autonomă; viaţa sa devine atunci o sursă de inspiraţie pentru ceilalţi şi, pentru că aerul este fără formă, o persoană a cărei stare de conştiinţă este legată de această chakră poate deveni invizibilă, poate să călătorească prin spaţiu şi să intre în corpul altor persoane.

Aspecte psihice ale celei de a patra chakre şi ale tattwei Vayu

Pe plan simbolic, fiinţa vibrează în chakra Anahata de la 21 la 28 de ani. Persoana devine atunci conştientă de karma sa, de acţiunile sale trecute. Credinţa este forţa motivantă pentru a ajunge la echilibru. Această persoană doarme de la 4 la 6 ore pe noapte, pe partea stîngă.

Antilopa legată de această stare de conştienţă îşi schimbă adeseori direcţia. O persoană îndrăgostită poate avea calităţile şi tendinţele unei antilope, ca ochi visători, minte rătăcitoare, dar cînd emoţiile sînt controlate, toate perturbările afective încetează. Această chakră înglobează tendinţele bune, planurile echilibrului. Purgatoriul la creştini poate fi exprimat în cadrul Anahatei şi karmele negative pot fi purificate aici.

A cincea chakră (Vishudha) şi tattwa Akasha

Semnificaţia Vishudei: pur.

Localizarea: în gît.

Tattwa: Akasha, al cărei element este eterul care dă şi vehiculează sunetul.

Forma şi culoarea tattwei: cercul de culoarea albastrul nopţii.

Prana sau Vînt corespunzător: Udana Vayu care se deplasează de la gît la cap. Tendinţa acestui vînt este să aducă aer în sus prin cap, ajutînd la producerea sunetului.

Chakra Vishuda are 16 petale şi este sălaşul sunetului din corp, localizat în gît. Este simbolul purităţii iar purificarea este un aspect vital al acestui centru.

Persoana legată de a cincea chakră înţelege mesajele non-verbale. Pe de altă parte, energia lunară, prezentă în această chakră, arată că un mecanism de răcire din gît permite tuturor lichidelor şi hranei să fie îngurgitate la o temperatură care convine corpului.

Cele 16 petale sînt gri-lavandă sau purpură fumurie. Cea de-a 16-a petală completează ciclul în cadrul căruia o octavă coboară şi o octavă urcă. Creşterea numărului de petale la fiecare chakră se încheie aici. În a cincea cehakră, energia curge din 16 dimensiuni. Expansiunea conştienţei îl aduce pe cel ce meditează la o viziune a Acashei şi a naturii antimateriei. În Vishuda, energiile de activare a chakrelor precedente (pămînt, apă, foc si aer) sînt rafinate pînă devin esenţă şi se dizolvă în Akasha. În tradiţia kryiei yoga, yoga tibetană a focului, a cincea chakră este poarta spre eliberare. Elementul eter (Akasha) capătă o semnificaţie cu totul deosebită în mecanismele sau tehnicile de călătorie în timp, pentru că Akasha este de asemenea o memorie a omenirii nu numai la nivel personal, dar şi la nivel planetar. Cuvintele exprimate sînt filtrate prin a cincea chakră care dă orice relief emoţiilor, ca un vin care ar fi analizat prin creierul stîng şi simţit prin creierul drept. Vocea unei persoane de tipul chakrei a cincea pătrunde în inima celui care o ascultă, schimbîndu-i starea de spirit şi starea fiinţei.

Energia legată de Vishuda reprezintă ansamblul celor cinci simţuri fizice: gustul, mirosul, vederea, pipăitul şi auzul ca şi corespondentele lor subtile, cele cinci elemente (apă, aer, foc, pămînt, eter) în forma lor cea mai pură. Vishuda este un uriaş învăţător: toate elementele se unesc şi aici poate fi înţeles planul terestru. În contact cu fiecare element, fiinţa umană îşi realizează limitele. Această parte din cunoaşterea eternă este sesizată şi percepută cînd toate dorinţele se concentrază într-o mişcare ascendentă spre a şasea chakră. Meditînd pe această a cincea chakră, fiinţa este elevată şi purificată de tote karmele sale, spune învăţătura înaltelor platouri din India. Murim pentru trecut şi renaştem în realizarea unităţii.

Vishuda este de asemenea centrul viselor la nivel fizic. Multe învăţături sînt revelate fiinţei umane în visele care alunecă prin această poartă dimensională.

Se spune că Akasha a generat celelalte elemente. Astfel, la început, sunetul unic a ieşit din gura lui Brahma. Acest sunet era tattwa Akasha care conţinea în modulaţiile sale cele patru elemente.

Glandele endocrine legate de chakra a cincea sînt tiroida şi paratiroidele. Tiroida este situată în partea antero-inferioară a gîtului, în faţa traheei. Ea secretă doi hormoni: tiroxina (T4) şi triiodotironina (T3).

Hormonul paratiroidic sau paratiroid (PTH) controlează valorile calciului din corp. Principalul factor care indică secreţia de PTH este calcemia. Cele două ţinte principale ale acestui hormon sînt rinichiul şi oasele. El acţionează de asemenea la nivelul tubului digestiv asupra intestinelor, asupra procentului de fosfor şi influenţează cristalinul, pancreasul şi timusul.

Această glandă endocrină este în legătură cu o patologie importantă insuficient definită la ora actuala: spasmofilia. Această problemă atinge în general femeile tinere care prezintă atunci crize de insomnii, anxietate, accese depresive frecvente. Factorii emoţionali contribuie mult la aceasta: griji, şocuri afective, frică. Or, în clinica paratiroidei, spasmofilia este legată de expresia orală, de limbaj. O acţiune vibratorie vizînd vindecarea spasmofiliei se va orienta imediat spre a cincea chakră. Se poate lucra fie cu ajutorul tehnicilor de extindere a conştienţei, arătate în celelalte lucrări ale mele, sau prin lectură directă la nivelul Vishudei. Este posibil să citim memoriile codificate într-un organ oricare ar fi el şi probabil, de asemenea, să le citim într-o glandă endocrină, astfel încît să înţelegem ce generează disfuncţia sa: fie chakra corespunzătoare, fie tattwa, adică vîrtejul energetic sau energia sa de activare. Se admite în endocrinologie că nu există corelare funcţională directă între paratiroidă şi glanda tiroidă. Totuşi aceste glande endocrine efectuează un control metabolic de ansamblu. Ele nu pot fi considerate ca nişte entităţi separate. În fapt, hormonul tiroidei, calcitonina, are asupra echilibrului calciului un efect direct opus faţă de efectul PTH-ului. Calcitonina inhibă absorbţia calciului şi provoacă excreţia renală a acestei substanţe, reducînd concentraţia din fluidele intracelulare. Găsim o dată în plus o polaritate într-un complex endocrin. A fost pusă în evidenţă legătura dintre valoarea calciului, fracturi şi hiperactivitatea tiroidei şi paratiroidelor.

În învăţătura yoghică, fiecare petală a chakrei este trăită ca un sunet şi o culoare. Percepţia senzorială a energiei vibratorii din lumea fizică şi din lumea subtilă ne permite să devenim conştienţi de schimbările din cîmpurile de energie învecinate. Dacă plecăm de la principiul că aceste petale sînt legate de nadis-urile cu care se unesc, există probabilitatea ca fiecare petală să reprezinte un punct de control energetic specific pentru o funcţie fiziologică anumită. Am încercat să stabilesc o legătură între numărul de hormoni şi numărul de petale. Deşi endocrinologia este o ştiinţă în plină dezvoltare, putem încă de pe acum să facem o legătură între terminaţiile nadis-urilor, numărul de petale ale chakrelor şi numărul de hormoni secretaţi de fiecare glandă endocrină corespunzătoare.

Paratiroidele, în număr de patru, produc PTH-ul, un hormon peptid care este din punct de vedere funcţional legat de vitamina D, o substanţă steroidă esenţială pentru reglarea nivelului calciului în corp. Vitamina D se găseşte în anumite alimente sau poate fi fabricată de către piele ca răspuns la energia electromagnetică solară. Pielea este una din zonele corpului guvernată în principal de tattwa Prithivi, răspunzătoare de protecţia altor steroizi din corticosuprarenale.

Hormonii tiroidei au un rol de jucat în evoluţia şi dezvoltarea unui copil nu numai în termeni de dezvoltare fizică, dar şi mentală. Tiroida este un vector al tuturor evenimentelor endocrine şi este clar că împreună cu paratiroidele ea realizează faţeta manifestată a tattwei Akasha. Akasha este o stare de vid, o stare energetică potenţială. Din acest punct, toate particulele subatomice care cuprind celelalte patru tattwe ajung în materie. Controlînd Akasha, se controlează prin urmare restul.

Toate posibilităţile miraculoase, darurile, harurile, puterile numite Sidhi în Orient şi dobîndite de yoghini şi unii practicanţi orientali sînt legate de activarea chakrei gîtului, mai exact de domeniul celui de-al cincilea element, Akasha.

Efectele mediaţei asupra acestui spaţiu vid din gît sînt: calmul, seninătatea, puritatea, o voce melodioasă şi posibilitatea de a compune poezie, de a interpreta scrierile, scripturile, de a înţelege mesajele ascunse din vise. Tot ea ne conferă capacitatea de a transmite o învăţătură spirituală.

Caracteristicile comportamentale legate de chakra Vishudha

Cel care intră în acest centru îşi stăpîneşte eul în întregime. Aici, cele cinci elemente sînt transmutate în esenţa lor, în cea mai pură manifestare a lor şi numai frecvenţele lor subtile subzistă. Cele 5 organe (mîinile, picioarele, limba, organele sexuale şi anusul) sînt folosite în crearea tuturor karmelor în viziunea simbolică orientală. Cinci este numărul balanţei: unu cu doi de fiecare parte. Cinci este legat de numărul solar. În cinci este învăţătorul, zeul Thot (Hermes la greci).

În mod simbolic, pămîntul se dizolvă în apă şi rămîne în a doua chakră ca esenţă a mirosului. Apa se evaporă prin focul celei de a treia chakre şi devine esenţa gustului. Forma focului intră în cea de a patra chakră şi rămîne ca esenţă a formei şi viziunii. Aerul din a patra chakră intră în Akasha şi devine sunet pur. Aşa cum am spus mai înainte, Akasha înglobează simţurile celor cinci elemente: auz, culoare, gust, miros, pipăit.

Simbolic vorbind, această chakră guvernează fiinţa umană între 28 şi 35 de ani. Persoana motivată de a cincea chakră doarme aproximativ şase ore pe noapte, întorcîndu-se de pe o parte pe alta.

Distracţiile lumeşti provocate de simţuri şi spirit încetează să mai fie o problemă. Raţionamentul suprem domină emoţiile inimii. Fiinţa va căuta cunoaşterea reală dincolo de limitele timpului, de condiţionările culturale şi de ereditate. Principala dificultate întîlnită în a cincea chakră este intelectul negativ care se poate manifesta printr-o folosire iraţională a cunoaşterii. A intra în acest cîmp de energie înseamnă a o lua pe calea care duce către naşterea reală a fiinţei în starea divină. Persoana devine Chitta, liberă de vîrtejurile lumii şi îşi stăpîneşte în totalitate eul. Această chakră înglobează Chit sau conştiinţa cosmică şi conştiinţa cosmică este efectiv legată de acest centru sau plex psihic.

Cea de a şasea chakră (Ajna) şi tattwa Maha

Semnificaţia Ajnei: autoritate, comandă.

Localizarea: punctul situat între cele două sprîncene.

Tattwa Maha: element în cadrul căruia toate celelalte tattwe sînt prezente în esenţa lor.Tradiţia mistică ne învaţă că tattwa Maha, cel de-al şaselea element, încă nu este manifestat, coborît în acest plan de conştienţă. Este motivul pentru care cel de al treilea ochi nu este activat la rasa omenească încarnată acum.

Culoarea tattwei: albastru luminos, transparent sau alb camfor.

Efectul meditaţiei: Învăţătura kryia yoga precizează că acela care meditează duce prana spre Brahma Randra, depresiunea dintre cele două emisfere cerebrale; el transcende timpul şi devine Trikaladarshi, cunoscătorul trecutului, prezentului şi viitorului. În Ajna, el este dincolo de timp şi moartea nu-l poate atinge. Funcţiile corpului fizic se încetinesc ca şi procesul de îmbătrînire. Cel care meditează pe această chakră îşi poate eradica toate păcatele sau impurităţile şi poate trece pragul celei de a şaptea porţi, dincolo de chakra Ajna. Aura acestei persoane se manifestă astfel încît toate persoanele devin în prezenţa sa calme şi sensibile la frecvenţa sunetului OM. Persoana respectivă este acum Tattwa-Tita, aflată dincolo de tattwe. Dorinţele sînt în principal un joc al tattwelor. Ida şi Pingala sînt legate de timp pînă la a cincea chakră; yoghinul sau cel care meditează sînt de asemenea legaţi de timp, dar cum Ida şi Pingala se termină aici, yoghinul trece în Sushumna, adică dincolo de timp, devine intemporal. Nemaifiind legată de timp, fiinţa este într-o stare constantă de

conştienţă non-duală, adică o stare de uniune. Se mai spune că poate intra cînd vrea în oricare alt corp şi poate înţelege semnificaţia internă a cunoaşterii cosmice. Un individ care evoluează prin Ajna revelă divinul în el şi îl proiectează spre ceilalţi. În cea de a patra chakră, el evoluează prin fericire (Ananda), în cea de a cincea chakră prin Chit (conştienţa cosmică), în chakra Ajna el devine Sat (adevărat). Nu există observator, nici observat. El atinge realizarea; este ceea ce este şi înglobează deci Sat-Chit-Ananda sau fericirea de a fi conştiinţa.

Chakra Ajna are 96 de petale, dar este descrisă ca avînd două petale: una albă şi una neagră. Ea reprezintă cele două aripi ale caduceului, bastonul lui Hermes, atributul terapeutului.

Glanda endocrină legată de a şasea chakră este hipofiza, numită şi glanda pituitară. Se pare că o cristalizare fizică a acestui centru ar putea fi reprezentată de glanda pituitară plus hipotalamusul.

Hipofiza este o glandă endocrină de mărimea unui bob de mazăre cîntărind aproape 0,5 grame. Ea are un rol vital căci ocupă o poziţie centrală: glanda pituitară şi hipotalamusul sînt considerate ca sistemul de comandă al tuturor celorlalte glande endocrine. Hipotalamusul reprezintă punctul de contact funcţional, fiziologic şi anatomic între sistemele endocrine şi nervoase. Ordinele sale principale pleacă din creierul mijlociu. Printr-un sistem de codificări încă neidentificate, hormonii sînt distribuiţi spre lobul inferior al hipofizei prin două vene porte, continuate printr-o reţea de capilare.

Lobul posterior al hipofizei este aproape o extensie a hipotalamusului căci este hrănit printr-un tractus de fibre nervoase. Existenţa posibilă a unei paralele între cele două petale ale Ajnei şi cei doi lobi ai hipofizei (sau între pituitara anterioară şi hipotalamus) nu este de respins şi se poate să existe o polarizare energetică între sistemul nervos pe de o parte şi sistemul endocrin pe de altă parte. Ele reprezintă două aspecte majore ale mecanismelor de control al corpului.

Să semnalăm aici că transmiterea unui semnal nervos este infinit mai complexă şi ordonată decît fluxul de electroni dintr-un cablu conductor. Informaţia condusă este de natura unui semnal radio cu o multitudine de *pattern*-uri în continuă schimbare, care transportă informaţia unor evenimente ce se derulează în corp ca şi acţiunile necesare pentru a contrabalansa efectele indezirabile. Astfel, activitatea electrică din influxurile nervoase, potenţialele bioelectrice ale corpului, cîmpurile biomagnetice care rezultă dintr-o activitate atomică şi celulară ca şi cîmpurile electrice ale creierului însuşi sînt văzute ca un aspect al activităţii energetice ce se desfăşoară atît de această parte a oglinzii cît şi de cealaltă, adică atît la nivelul planului fizic cît şi la nivelul planului subtil. Se pare că există o polarizare de funcţii la nivel biochimic între

hipotalamus şi pituitara anterioară prin intermediul celor două nadis-uri principale Ida şi Pingala care vehiculează energiile pranice yin/yang în chakre şi în jurul lor.

Înainte de anii '60, hipotalamusul era considerat în principal ca un regulator de temperatură al corpului şi un sistem autonom de reflexe nervoase. Acum se ştie că el stabileşte o punte între activitatea neuronală şi endocrină. În interiorul ţesuturilor hipotalamice se găsesc grupe foarte importante de celule nervoase ale căror funcţii specifice încă nu sînt foarte bine înţelese. Majoritatea secreţiilor cunoscute sînt peptide, dar activitatea lor endocrină încă nu este cunoscută. Trei dintre ele au fost izolate şi structura lor moleculară descrisă; existenţa altor peptide a fost demonstrată, dar ele n-au fost încă identificate.

Există cel puţin şapte hormoni majori care fie că stimulează (yang) fie că inhibă (yin) producţia lobului pituitar anterior. Nu intrăm în detaliu în privinţa celor şapte hormoni, dar prolactina, de exemplu, favorizează comportamentul matern la animale şi stimulează producţia de lapte matern. TSH activează tiroida şi deci sinteza hormonilor tiroidieni.

Hormonii de creştere GH (growth hormons), numiţi şi somatotropină şi prolactină, permit proliferarea celulelor şi deci a ţesuturilor moi, oaselor, cartilajelor. Hipoproducţia, subproducţia în copilărie, duce la cazul clasic de nanism, în timp ce hiperproducţia induce gigantismul. Lobul hipofizar posterior sau neurohipofiza este o extensie de neuroni asociaţi cu doi hormoni: vasoprexina şi oxitonina. Aceşti doi hormoni sînt implicaţi în controlul fluidelor, al sîngelui, apei şi în general al lichidelor din corp.

A şasea chakră, Ajna, joacă nu numai un rol fundamental în trezirea spirituală, dar şi un rol major în toată chimia corpului. Va fi foarte important ca terapeutul să lucreze fie cu degete de lumină sau în gînd sau cu ajutorul oricărei metode vibratorii pe a şasea chakră şi nu numai pe deschiderea posibilă a ochiului al treilea, dar şi asupra întregii reglări endocrine la nivelul hipofizei şi hipotalamusului.

Dacă putem aduce respiraţia şi spiritul sub controlul Ajnei, putem menţine o stare continuă de Samadhi (o stare de realizare non-duală) în cursul oricărei acţiuni. Tot ce dorim devine realizabil ca şi faptul de a induce viziuni din trecut, prezent şi viitor. Ida (curent lunar), Pingala (curent solar) şi Sushumna (curent central neutru) se unesc în Ajna. Aceste trei rîuri se întîlnesc în Ajna, sălaşul principal al conştienţei. Cel de al treilea ochi este conştienţa. Cei doi ochi fizici văd trecutul şi prezentul, în timp ce al treilea revelă orizonturile viitorului, experienţele şi ideile servind doar la clarificarea percepţiilor din Ajna. Este trăită senzaţia de unitate şi uniune cu legile cosmice. Fiinţa realizează că este un spirit *nemuritor* într-un corp temporar, de carne.

A şaptea chakră (Sahasrara) şi chakra Soma

Semnificaţia Sahasrarei: lotusul cu o mie de petale.

Localizarea: creştetul capului, plexul cerebral. A nu se confunda cu fontanela.

Anumite tradiţii tantrice menţionează o chakră minoră în interiorul celei de a şaptea chakre. Soma este localizată deasupra celui de al treilea ochi, Ajna, în centrul frunţii. Ea are forma unei corn lunar de argint, într-un lotus albastru-alb luminos. Este un lotus cu 12 petale (anumite scrieri indică 16) şi este centrul în care se odihneşte cornul lunii, izvor al nectarului.

Această energie (acest nectar) se filtrează neîncetat din şanţul dintre cele două emisfere numite în sanscrită Bramaragupha. În parcursul său natural, această energie - acest nectar - pluteşte în jos şi cînd ajunge la chakra a treia, este ars de energia plexului solar. Practicînd un anumit tip de mudra (gest sacru) yoghinii pot bloca fluxul descendent al acestei energii meditînd pe o altă chakră minoră, situată în interiorul celor şapte chakre. Se spune că acela care meditează pe această chakră şi stopează fluxul descendent al nectarului de energie realizînd khechari-mudra (kahe: eterul; chari: în mişcare) devine nemuritor în corpul fizic. Poate opri procesul îmbătrînirii şi deci rămîne tînăr pentru totdeauna. El obţine victorii asupra bolii, morţii şi se bucură de fericirea eternă. Cel care meditează, yoghinul, este capabil să rămînă într-un spaţiu vid, mai exact în spaţiul ca un şanţ situat între cele două emisfere, cel de al treilea ventricul numit şi a doua poartă a corpului, situată în Sahasrara. A şaptea chakră, Soma-chakra, se găseşte deasupra chakrei Ajna, pe linia mediană a craniului şi aici îşi au sălaşul Soma, luna, Amrita, nectarul (energia) şi Kamadhenu. Culoarea lui Kamadhenu (o zeiţă) este albă; ea are cap de vacă, fruntea este lată, ochii umani, coarne de vacă, ceafă de cal, coadă de răţoi şi aripile de lebădă.

O misterioasă glandă endocrină este asociată celei de a şaptea chakre: epifiza, numită şi glanda pineală. Epifiza se găseşte exact în centrul capului. Ea are forma unui con larg, de mărimea unui bob mic de mazăre, şi cîntăreşte abia 0,16 grame, fiind situată la poarta de intrare, între al treilea şi al patrulea ventricul cerebral, scăldată în fluidul cerebrospinal.

Glanda pineală a fost subiectul unor considerabile speculaţii, începînd de la greci pînă în anii cei mai recenţi. În mijlocul secolului al XVII-lea, Descartes credea că ea este sălaşul sufletului raţional. Cercetarea modernă a pus în lumină faptul că funcţionarea sa este implicată în ritmul

circadian al corpului, prin secreţiile ciclice şi intermitente al hormonului său, melatonina. La anumite reptile sau amfibii, epifiza este un al treilea receptor al luminii, localizat sub pielea lor, în timp ce la om şi mamifere ea informează asupra condiţiilor luminoase exterioare printr-o legătură neurală din ganglionul cervical superior (în ceafă). Bineînţeles că nu este singura informaţie transmisă.

Rezultatele recente din osteopatia cranio-sacră au determinat că există unde fizice distincte care străbat fluidul cerebrospinal, create de către mişcările ritmice ale boltei craniene, inclusiv musculatura şi mişcările oaselor craniene. Osteopaţii cranieni sînt antrenaţi să simtă aceste expansiuni şi contracţii ritmice, exercitînd o presiune lejeră asupra capului, reglînd ritmurile dacă este nevoie. Este evident că între palparea fizică şi palparea energetică pasul poate fi repede făcut de către osteopaţii suficient de sensibili. Astfel, Doctorul John Upledger, fondatorul unui institut la Palm Beach, în Florida, acţionează în acest sens de mai bine de zece ani. În Franţa, Jean-Philippe Mathieu, la Villurbane, Jean-Andre Gaunand la Nancy, Jean-Yves Noel la Saint-Malo - şi alţii pe care mi-e este greu să-i mai amintesc aici - pot retrasa traumatismele din copilărie imprimate în ţesuturi, plecînd de la palparea craniană şi energetică. Gerard Sueur din Perigord, unul din osteopaţii cei mai talentaţi ai generaţiei sale, deschide calea unei viziuni globale a omului, situîndu-se mult dincolo de concepţia clasică a corpului. Toţi aceştia sînt urmaţi, pe calea croită de ei, de sute de osteopaţi.

Epifiza sau glanda pineală este situată într-un şănţuleţ, excelent punct de rezonanţă pentru crearea oricărei vibraţii sau oscilaţii. Relaţia pe care o întreţine atît cu ritmurile corporale cît şi cu fluidul cerebrospinal ne sugerează că ea ar putea fi foarte bine un emiţător şi un monitor vibrator din interiorul corpului, furnizînd o parte din *pattern*-ul general de control al ritmurilor fiziologice, în special la nivel endocrin.

Fie că aceste forme de undă acţionează ca unde sonore, fie că sînt electromagnetice, plasmice, scalare sau alte variaţii de energii ritmice, totul rămîne deschis pentru speculaţii. Rezonanţele energetice inerente formei moleculare a hormonului melatonină ar putea totuşi furniza nişte indicaţii.

Molecula de melatonină are formă şi structură unice, fiind foarte deosebită de oricare alt hormon din corp. Ea este legată de serotonină, dopamină şi alţi neurotransmiţători. Prin extensie, ne putem deci gîndi că adrenalina şi anoradrenalina avînd structuri similare şi îndeplinind roluri analoge în sistemele nervoase, autonome şi endocrine, melatonina (hormonul) şi serotonina (neurotransmiţătorul) ar exprima o similaritate neurală. Este la fel de probabil ca rezonanţe interne şi structura însăşi a melatoninei să poată declanşa un anumit număr de funcţii pineale ale

unor *pattern*-uri de unde atomice sau oscilaţii energetice încă nedetectate pînă în prezent. În excelenta sa carte, John Davidson [1] înaintează ipoteza conform căreia epifiza ar putea fi un emiţător şi receptor de *pattern*-uri energetice moleculare care guvernează ritmurile fiziologice şi este legată de sistemul neural endocrin prin mecanisme energetice încă nedescoperite. Şi pentru că ritmurile, *pattern*-urile şi polarităţile sînt esenţiale în oricare sistem energetic, epifiza ar avea o funcţie unică foarte puternică.

Prezenţa unei multitudini de alţi hormoni în interiorul glandei pineale, reprezentativă pentru toate glandele endocrine majore, şi rolul său în administrarea ritmurilor corporale ne conduc la eventualitatea unei rezonanţe moleculare în interiorul epifizei. Dacă fiecare moleculă este o armonică joasă vibratorie dintr-o energie mai înaltă şi dacă hormonul este definit ca reflexul unei funcţii energetice anumite, glanda pineală ar fi în rezonanţă cu energiile mai înalte provenite din chakre, pe care le distribuie prin funcţia celulară în tot sistemul endocrin. Astfel, epifiza ar putea fi canalul de *pattern*-uri energetice care, în materie, devin ritmuri prin oscilaţiile craniene, în toate ritmurile corporale. Bineînţeles că aceste ritmuri sînt sesizabile la palparea osteopatului antrenat (palparea craniană nu trebuie să exercite o presiune mai mare de 5 grame). Pot intra în disacuţie şi alte ritmuri - fie că sînt electromagnetice, electrice, gravitaţionale - şi orice formă de energie cu care încă nu sîntem familiarizaţi. Căile de încrucişare ale sistemului nervos central găsindu-se sub *meet brain* (creierul mijlociu), epifiza sau glanda pineală are o poziţie perfectă pentru a împlini rolul de "radar" al energiilor subtile care se concretizează în materie şi apoi sînt distribuite prin tot sistemul endocrin.

Dintr-un punct de vedere energetic, este probabil ca fiecare glandă endocrină să-şi ia vibraţia dominantă plecînd de la chakra şi tattwa asociate, vibraţie modulată de diversele petale şi influenţată într-un grad mic de către celelalte energii tattwice.

Pot fi incluse ventriculele cerebrale deja menţionate. Ele constituie un aranjament foarte imbricat de ţesuturi interconectate, umplute de fluidul cerebrospinal. Acest fluid care scaldă epifiza şi glanda pineală înconjură şi creierul între peretele interior al craniului şi cortexul cerebral. Se consideră în general că are rol de protecţie, nutriţie, suport; este de asemenea un mijloc de a înlătura deşeurile metabolice. În plus, lichidul cerebrospinal este similar plasmei sanguine, deşi este mai puţin concentrat avînd mai puţin potasiu, mai puţini ioni de calciu şi mai puţine proteine. În schimb, o concentraţie foarte înaltă de sodiu, de clorit şi ioni

---

1] *The Web of Life*, John Davidson, *op.cit.*

de magneziu ne conduce la presupunerea că acest fluid are funcţia unor pulsaţii vibratorii de unde purtătoare, care ar putea fi foarte bine *pattern*-uri energetice sub formă de neurohormoni.

Cea de a şaptea chakră, chakra misticilor, poate fi la fel de bine chakra schizofrenilor. Ea este legată de iluminare. După Ronald Laing, părintele antipsihiatriei, misticii şi schizofrenii se regăsesc în acelaşi ocean (lichidul cefalo-rahidian?). Dar acolo unde misticul înoată, schizofrenul este dus de curent. Misticul este deci capabil să pătrundă şi să gereze viziunile de după viaţă, să intre în stări de fericire, de Samadhi şi uniune, în timp ce schizofrenul nu ştie ce i se întîmplă. El este aici şi-n acelaşi timp acolo. Se apreciază ca delir mistic dereglarea celei de a şaptea chakre care trebuie reglată la fel ca şi glanda endocrină corespunzătoare, epifiza, şi chiar glanda pineală. Poate că Descartes nu era foarte departe de adevăr cînd afirma, în secolul al XVII-lea, că glanda pineală este sediul sufletului raţional. Calificativul pe care îl acordă sufletului ni se pare totuşi exagerat.

CARACTERISTICILE CHAKRELOR ŞI ALE TATTWELOR CORESPUNZĂTOARE

1=localizarea; 2=numărul de petale; 3=glandele endocrine; 4=tattwa; 5=simbolul; 6=vîntul(aerul)

I. MULADHARA
1. Plexul pelvian, regiunea dintre anus şi organele genitale.
2. 4 petale, roşu aprins.
3. Suprarenalele.
4. Prithivi (Pămînt)
5. Pătratul galben.
6. Apana Vayu, vîntul care produce expulzia fătului din uter.

II. SVADISTHANA
1. Plexul hipogastric, două degete sub ombilic.
2. 6 petale, roşu carmin (culoarea oxidului de mercur).
3. Gonadele.
4. Apas (Apă).
5. Semilună, alb-lăptos.
6. Apana Vayu (la fel ca pentru Muladhara).

III. MANIPURA
1. Plexul solar, plexul epigastric.
2. 10 petale, albastru (ca partea cea mai luminoasă a focului).

3. Pancreasul.
4. Tejas (Foc).
5. Triunghiul roşu.
6. Saman Vayu, care permite distribuirea esenţei hranei în tot corpul.

IV. ANAHATA
1. Plexul cardiac, mijlocul pieptului.
2. 12 petale, galben ca aurul lichid.
3. Timusul.
4. Vayu.
5. Sfera incoloră (uneori gri pal).
6. Prana Vayu, care circulă în regiunea pieptului, aerul pe care îl respirăm.

V. VISHUDHA
1. Plexul carotid, în gît.
2. 16 petale, albastru levănţică.
3. Tiroida şi paratiroidele.
4. Akasha (Eter).
5. Cercul de lumină, albastrul nopţii (unele tradiţii indică o semilună).
6. Udana Vayu, circulă în gît şi cap, ajută la producerea sunetului.

VI. AJNA
1. Plexul pineal, punctul situat între sprîncene.
2. 96 de petale reprezentate de două petale, albă şi neagră (bagheta lui Hermes).
3. Hipofiza (glanda pituitară).
4. Maha (elementul timpurilor viitoare).
5. Albastrul luminos, transparent sau alb camfor.

Soma Chakra (Luna)
1. *Deasupra celui de-al treilea ochi, în mijlocul frunţii.*
2. *12 petale, albastru luminos, alb.*

VII. SAHASRARA
1. Plexul cerebral, creştetul capului. Chakra Soma este inclusă în această chakră.
3. Epifiza (glanda pineală).

CAPITOLUL VII

CITIREA CÎMPURILOR DE ENERGIE ALE FIINŢEI UMANE

Calarea, detecţia şi citirea multidimensională a fiinţei umane seamănă în mod straniu cu şedinţele de expansiune a conştienţei, în care etica operatorului capătă o importanţă cu totul deosebită. Înainte de a asista un subiect, trebuie să te pregăteşti tu însuţi. În ciuda încrederii cu care te onorează, pacientul riscă într-adevăr să se confrunte cu evenimente stranii, dureroase, dificile, uneori agreabile sau emoţionante şi, în acest sens, se stabileşte între subiect şi operator o comunicare care nu mai se situează de la persoană la persoană nici chiar de la mental la mental, ci literalmente de la suflet la suflet. Această plonjare în cîmpul multidimensional al unei alte fiinţe depinde în mare parte de doi factori:

- intensitatea contactului dintre cele două fiinţe.
- aptitudinea celui care ajută, care-şi conduce conştiinţa superioară în meandrele energetice ale fiinţei sale, să se disocieze de propriile sentimente şi să se identifice cu pacientul, într-un act de pură dezinteresare.

Acest lucru nu este cu adevărat posibil cînd legătura dintre cele două fiinţe rămîne pur mentală sau este fundamentată pe relaţii cotidiene. Trebuie ca acest contact să fie mai puternic şi mai profund. Trebuie să fie personal pe toate planurile şi, cînd există cu adevărat o legătură de iubire, dificultăţile se reduc mult. Cel care veghează, cel care va lucra asupra acestei structuri neîncarnate trebuie să reducă la minim procesele sale mentale. El trebuie să-l aducă pe călător (cel căruia i se induce călătoria în timp, n.tr.) într-un curent de iubire din ce în ce mai profund. Prin puterea imaginaţiei creatoare şi nu prin concepte intelectuale, oricît de elevate ar fi, trebuie să-l ajute pe celălalt să înţeleagă că este învăluit în haine de lumină. Natura acestor haine, a aceste robe - cum le numesc Anne şi Daniel Meurois-Givaudan - are o importanţă fundamentală [1].

Aceasta implică o uitare de sine, de care trebuie să ne dăm seama la limită. Este indispensabil ca operatorul, fie el medic, osteopat, infirmier, psiholog sau altceva, să aibă o etică, un cod deontologic pentru această activitate delicată. Egoul său nu trebuie să interfereze în proces. Cînd

---

1] *Les Robes de lumière*, ed. Arista

pacientul stă culcat, el trece adeseori involuntar într-o stare de conştienţă lărgită şi devine receptiv la tot; ceea ce-l încarcă pe operator cu o mare răspundere. Rolul său seamănă cu acela al unui ghid care nu se poate în nici un caz ascunde după minciuna neutralităţii sale. Dimpotrivă, el este dator să aibă o atitudine sănătoasă şi pozitivă pentru a ghida subiectul spre înţelegere.

Cînd citesc într-o altă fiinţă, o fac gradat, respectînd o serie de etape.

Dialogul

Este indispensabil ca, la începutul şedinţei, operatorul să stabilească un climat de încredere. Avem la îndemînă diverse mijloace; totuşi, atrag întotdeauna atenţia să nu se facă nimic care poate şoca persoana. Nu mai este necesar să se creeze o atmosferă misterioasă printr-o serie de artificii mai mult sau mai puţin grosiere. Încerc să stau în ascultarea subiectului, gata să-l înţeleg şi să-l ajut. Încerc de asemenea, în funcţie de experienţa persoanei şi gradul de deschidere, să-i prezint scenariul şedinţei, adaptînd prezentarea la propriile sale cunoştinţe. Nu serveşte la nimic să discutăm cu subiectul, într-o manieră intelectuală, conceptele de Karmă, reîncarnare, structură energetică, chiar dacă o explicare rapidă reîncarnare, structură energetică, chiar dacă o explicare rapidă îl poate îl poate ajuta să înţeleagă ce se va produce. O încredere temeinic realizată permite înlăturarea întrebărilor de tipul "ce o să mi se întîmple"? Prin urmare, în acest context, are o asemenea terapie sau citire multidimensională cele mai multe şanse de reuşită.

Poziţia subiectului

În general, subiectul stă culcat. Operatorul se aşază fie alături, fie la capul subiectului, în funcţie de ceea ce vrea să facă deşi, în valoare absolută, poziţia are puţină importanţă.

Trecerea operatorului spre expansiunea conştienţei

Primul lucru care trebuie făcut este contactul fizic cu subiectul întins:

îi atingem umărul cu mîna sau braţul, pentru a-i simţi energiile fizice.

Expansiunea conştienţei

Fie rămîn cu ochii deschişi, ştiind că voi ajunge să privesc în gol, fie voi închide ochii. Respir adînc, o dată sau de două ori, aşa cum am descris deja în relatarea experienţei de la Monroe Institute, şi număr. Pe măsură ce trece timpul şi se desfăşoară experienţa, nu mai este atît de important să stabilim o listă mentală de control: se ajunge la un automatism. În mai puţin de două minute, între cifrele 18 şi 25, basculez conştient în altă stare de conştiinţă. Trebuie să evităm orice încordare a corpului şi să ne destindem. Păstrez tăcerea un minut sau două, intru şi eu "în universul dinăuntru". Puţin cîte puţin, lumea înconjurătoare se estompează pînă la dispariţie. Nu-mi mai dau seama atunci de locul unde mă aflu, păstrez doar o percepţie slabă a corpului meu, dar înaintez treptat spre o lume din ce în ce mai vastă, spre universul real. Sînt cuprins de fiecare dată de o senzaţie de bucurie, de un vag frison, de deschidere. Este ca şi cum mi-aş regăsi dimensiunea autentică.

Începerea lecturii

Odată cu timpul, procesul devine mai rapid. În 1985, 1986 era nevoie să-mi folosesc mîna pentru a atinge corpul eteric. Apoi, era ca şi cum intram direct în volutele energetice şi persoana ar fi fost împreună cu mine, îmbrăcată în hainele de lumină, ca şi cum corpul fizic devenea o lumină rece care conţinea amintiri codificate. Atunci poate începe lectura efectivă.

Efectele palpării energetice

Supraveghez toate reacţiile fizice, psihice, energetice ale subiectului. Există trei categorii de parametri care se declanşează.

Parametri fizici

Fenomenele olfactive (mirosuri de parfum, foc, mirosuri neplăcute), tresăriri ale mîinii, înţepături, pulsaţii în centrul palmei, flatulenţe, senzaţii cenestezice (cald şi rece), transpiraţie, senzaţii corporale de durere a celuilalt (la acest subiect este interesant să arăt că o persoană are dureri de burtă dacă pe mine mă doare în acel loc), descărcări electrice, schimbări de ritm cardiac.

În aceeaşi categorie fizică, dar la nivelul sistemului neurovegetativ, se pot observa: moţăială, eructaţie, greutate pe plexul solar, presiune, senzaţie de gîtuire.

Parametri psihici

Senzaţie de angoasă (ştim atunci că persoana are o încărcătură de angoasă stocată în corpul fizic şi în corpul eteric şi astral), greţuri, tristeţe, bucurie, iubire.

Senzaţia energetică

Fenomene vibratorii, schimbări de ritm la chakrele operatorului, începutul fenomenului de clarauz (fluierături, bîzîieli, urechi înfundate, acufene, mesaje audibile), începutul fenomenului de clarvedere: imagini color, difuze sau precise (persoane, peisaje, locuri), percepţii legate de viaţa actuală sau vieţile trecute, caligrafie, scriere, simboluri, fenomene radioscopice (perceperea scheletului).

Există patru subcategorii de percepţii energetice:

1. *Percepţii vizuale*: perceperea unor imagini (vezi mai sus).
2. *Percepţii auditive*: plîns, lacrimi, nume de locuri, prenume, uneori injurii.
3. *Percepţii olfactive*: se simt anumite gusturi în gură (plumb, zahăr, sare, condimente, senzaţia de gură plină, mucegai).
4. Un alt parametru se poate asocia percepeţiei vizuale: este vorba de un fel de cunoaştere intuitivă. Ştim de exemplu că furia poate proveni, la unii oamenii, dintr-o educaţie marcată de o mamă sau un tată autoritar.

Căutarea copilului

Una din tehnicile folosite de noi constă în permanenta căutare a copilului din adult. Energia copilului este extrem de revelatoare şi ascunde adeseori pe aceea a părinţilor. În acest mod, putem începe să urcăm lungile lanţuri cauzale si să depăşim limitele prezentului. La începutul lecturii, sîntem adeseori atraşi fie de o chakră, fie de o zonă din corp. Tehnica necesită un efort comun din partea operatorului şi subiectului; cel din urmă trebuie ajutat să intre într-o stare specială de trezire pentru a-şi face cîmpurile energetice mai accesibile.

Observaţiile privind calarea corpului eteric

Calarea se face relativ simplu: găsim cîmpul energetic, apucăm uşor capul fizic cu mîinile fizice, apoi îl ţinem de cap ca pe o masă energetică şi-l reancorăm. Imediat ce cîmpul este reancorat, el este calat pe chakre. Am descoperit că acest cîmp energetic îşi are axele de calare de-a lungul celor şapte chakre. De asemenea, este necesar să găsim chakrele perturbate; rearmonizîndu-le, nu numai că se va recala corpul eteric, dar acesta va rămîne în jurul persoanei.

Netezirea şi reechilibrarea fluxului energetic în corpul eteric se efectuează într-un mod destul de simplu, cu o mînă sau alta, în funcţie de subiect. Este ca o mişcare de netezire, ca şi cum aţi mîngîia pieptul unui copil sau o pisică. Mîna efectuează alunecări de la aproximativ 20 centimetri de deasupra capului în jos şi la o distanţă de 20 de centimetri de corp. Această netezire energetică este o tehnică foarte veche care dă rezultate remarcabile.

Citirea unei amintiri din cîmpul eteric

Începînd din momentul în care a fost desemnată o zonă a corpului, de exemplu un rinichi, şi cînd s-a reperat furia în a treia chakră sau lipsa afecţiunii în a patra, putem începe să avem o viziune mai largă a fiinţei şi să distingem influenţele generale la nivelul cîmpului energetic. Încă o dată, corpul eteric este poarta spre memoriile anterioare. Percepţia corpului eteric se poate declanşa în diverse maniere, fie prin perceperea

energetică simultană directă (în care se vede corpul luminos cu găuri, fisuri, zone de vibraţii încetinite), fie prin percepţia unei prezenţe, întotdeauna sub formă de certitudine intuitivă. Este atunci posibil să vedem evenimentele care au generat anumite stări din prezent sau fenomene de dezarmonie numite boli. Ce ne spune boala? Adeseori, în corpul eteric, găsim cauzele răului, dar cauzele profunde nu se află totdeauna în prezent şi în acest moment încep să apară viziunile anterioare.

Citirea simultană a celor patru corpuri

Este posibil să stabilim legături de la cauză la efect cu o zonă bolnavă. Anumite evenimente codificate în corpul eteric permit regăsirea părinţilor sau a unuia dintre ei, regăsirea de evenimente precise ca bucurii, necazuri şi corespondenţe astrale, adică vieţi anterioare. Totuşi memoria anterioară încă nu este decît unul din aspectele cauzei reale. Viziunea multidimensională se va intensifica începînd din momentul cînd apare percepţia celor patru cîmpuri, inclusiv corpul fizic. În acel moment este posibil să se regăsească în doar o jumătate de oră istoricul relativ precis al unui subiect; el se întinde uneori pe o zonă temporală mai mare de 20.000 de ani! Încă o dată, nu este fundamental să devenim clarvăzători de un nou tip, scopul nu este să afirmăm peremptoriu lucruri inverificabile, ci să ajungem la o colaborare deplină şi pertinentă cu celălalt, să pătrundem puţin cîte puţin în starea sa energetică, cu acordul său, pentru a percepe evenimentele precise din prezent şi, numai atunci, să deschidem cîmpul conştienţei.

Am remarcat că persoanele trec fără ajutor într-o stare lărgită de conştienţă şi atunci diversele cîmpuri energetice au tendinţa să se reechilibreze. Este remarcabil să constatăm că nu operatorul este responsabil de vindecare, ci mai degrabă persoana care se autovindecă. Vindecarea numită spirituală este vindecarea spiritului. Contrar tuturor tehnicilor clasice, nu se îngrijeşte boala, ci se determină persoana să se îngrijească singură, ceea ce este o metodă radical diferită.

Tehnici de chirurgie energetică

În anumite cazuri, cum sînt transplanturile de organe sau operaţiile

chirurgicale, cîmpul energetic este găurit. Este posibil să-l coasem aşa cum coasem o bucată de cîrpă. Iată o metodă: folosim un deget, zis de lumină, cu arătătorul drept sau stîng după cum sîntem dreptaci sau stîngaci. Eu folosesc arătătorul stîng, apoi emit un fir de lumină şi încep să cos plaga cu cele două fire de lumină pînă cînd este complet închisă. Nimeni nu ştie dacă este vorba de vindecare prin credinţă. Totuşi s-a constatat în imensa majoritate a cazurilor că se întîmpla un fel de reechilibrare energetică. Persoanele care comportă acest tip de probleme au în general simptome de astenie, oboseală; se pare că ele se atenuează şi chiar dispar după asemenea intervenţii.

Folosirea degetului de lumină, a celui de-al treilea ochi şi a unui arc luminos

Se poate în anumite cazuri să ne branşăm pe o amintire, emiţînd cu arătătorul un fir de lumină legat de o memorie codificată - în fizic sau eteric. "Lansăm" în acelaşi timp un alt fir de lumină care emană din al treilea ochi şi care va căuta în corpul astral o memorie corespunzătoare, aparţinînd unei vieţi anterioare. Am realizat după mai mulţi ani că aceste fascicule au un fel de conştiinţă proprie şi sînt formate din energii inteligente. Ele sînt capabile să se pună în sintonie cu memoria unui eveniment care nu aparţine acestei vieţi. Simultan, este posibil să emitem un arc de lumină care pleacă din vîrful capului şi se acordă cu frecvenţele mentale şi/sau cauzale. Astfel este posibil să citim în acelaşi timp în cele patru sau chiar cinci corpuri - fizic, eteric, mental, astral şi cauzal.

Moartea şi cîmpurile energetice

Bardo Tödöl a devenit celebru datorită subtitlului său *Cartea tibetană a morţilor*, mai ales prin analogie cu cartea egipteană a morţilor. Totuşi acest titlu nu corespunde cu adevărat conţinutului. În toată lucrarea nu apare cuvîntul "moarte" şi acest cuvînt trădează sensul operei, adică eliberarea de iluziile conştiinţei noastre. Conştiinţa este perpetuu prizonieră între renaştere şi moarte, între a fi şi a nu fi, între speranţă şi îndoială, fără să ajungă la trezire, acea stare stabilă, departe de iluziile terestre şi stările intermediare. Bardo Tödöl este un ghid, o cartografie a morţii, căci în clipa plecării, sufletul are acces la aceleaşi mistere ca şi marii iniţiaţi. Lucrarea împărtăşeşte cu toate miturile sacre ale omenirii

această convingere că ora morţii este, în fiecare viaţă, o clipă incomparabilă.

Ni se repetă mereu că actele fiinţei umane determină destinul său în starea intermediară de după moarte şi posibilitatea unei noi naşteri. Toate sistemele filozofice hinduse afirmă unanim că actele nu au numai o importanţă imediată, dar că potenţialul lor latent se manifestă ulterior, în împrejurări adecvate, în care fiecare situaţie este rezultatul propriei sale cauze. Această înlănţuire cauzală se numeşte Karma şi ca atare doctrina este comun recunoscută în India de către toate sistemele budice. Or, învăţătura din Bardo Tödöl arată clar că fiecare karmă poate fi neutralizată în efectele sale prin puterea vederii penetrante adică atunci cînd mortul, după ce şi-a părăsit învelişul corporal, intră în ceea ce tibetanii numesc Lumina Limpede a Fericirii (care luminează valea morţii) şi mai ales dacă rămîne în această lumină.

Cînd fiinţei îi este frică şi este angoasată de înfăţişarea acestor apariţii - adică, de fapt, de aspectul propriilor proiecţii mentale -, ea determină potenţialitatea unei noi karme, care o va împinge să se nască din nou. Dar dacă recunoaşte că toate aceste apariţii nu sînt decît emanaţii ale propriei sale naturi spirituale, atunci vederea sa penetrantă va fi liberă de orice intenţie şi neavînd nici o energie falsă pe care să o descarce într-o acţiune, va putea să aştepte eliberarea esenţială, eliberarea din suferinţa Samsarei adică din ciclul de naşteri, vieţi şi morţi. Astfel va fi devenit un Budha.

Semnele care anunţă apropierea morţii

Moartea nu este un eveniment limitat la o clipă dată, ci un proces care se prelungeşte înainte, în timpul şi după evenimentul propriu-zis. Anumite semne anunţă uneori apropierea morţii şi acestea corespund eliberării elementelor corporale: fiinţa cîntăreşte mai mult ca de obicei, membrele corpului se micşoreaza, corpul slăbeşte, îşi pierde forţa; buzele, gura se deshidratează; căldurile vitale părăsesc corpul; membrele devin flasce; individul are impresia că se înfundă în pămînt; mintea se întunecă pînă la dispariţie; omul nu mai poate nici deschide, nici închide ochii; carnaţia îşi pierde strălucirea; conştienţa corporală nu mai percepe senzaţii plăcute, neplăcute sau neutre; spiritul nu mai cunoaşte nici pace, nici tulburare; lichidele din corp încep să se usuce; sunetele exterioare devin inauzibile; foşnetul interior al urechii nu mai este perceput; fiinţa are impresia că este înghiţită de apă.

Muribundul nu-şi mai recunoaşte rudele apropiate şi prietenii, nu-şi

mai aminteşte numele lor. Căldura părăseşte corpul, digestia se opreşte. Inspiraţia devine slabă şi reţinută, expiraţia este lungă şi mai pronunţată, suflul se face mai aspru, devine un ral. Agonizantul nu mai poate detecta mirosurile generale şi mai ales mirosul său. În această viaţa care se sfîrşeşte, prana nu mai intră prin nări. Respiraţia a încetat practic şi puţin cîte putin se declanşează un proces mistic. Energiile care circulau în cele 72.000 de canale ale corpului eteric, energiile pe care tibetanii le numesc vînturi, se adună puţin cîte puţin în zona dorsală, mai ales în partea de jos a spatelui. Cele două canale laterale care înainte urmau canalul central Sushumna încep să se desfacă eliberînd canalul central. Primul dintre cele 10 vînturi, "vîntul care insuflă viaţa", se strecoară în partea de jos a canalului central şi începe să urce de-a lungul acestuia. Să ne amintim că nu există decît două momente în care vînturile se pot strecura în canalul central: în timpul somnului, printr-una din cele 10 porţi speciale, sau în cursul acestui eveniment fundamental pe care îl numim moarte.

Începînd din acel moment, corpul nu mai resimte nici o senzaţie de plăcere sau durere, de soliditate sau moliciune, datorită dispariţiei facultăţii senzoriale şi senzaţiilor tactile. Semnul asociat cu această dispariţie este lumina emisă de o lampă cu unt. Spiritul intră într-o lumină alburie, un cerc crepuscular asemănător răsăritului, înainte ca soarele să atingă marginea orizontului. Această lumină alburie devine roşiatică, ca un cer la răsărit. Întunericul învăluie atunci spiritul care dispare. Vederea eterică este complet deschisă şi muribundul începe să perceapă clar ceea ce îl aşteaptă de partea cealaltă. În acel moment, în general, funcţiile se opresc şi după concepţia occidentală clasică, această stare se numeşte moarte. Undele cerebrale sînt plate, inima se opreşte, nu mai este respiraţie. Totuşi, procesul nu s-a terminat complet. În momentul în care lumina alburie trece spre roşiatic, ca un cer la apus sau poate la răsăritul soarelui, întunericul învăluie spiritul care dispare şi tibetanii numesc această stare de conştiinţă specifică "clipa cînd respiraţia exterioară se opreşte şi suflul interior încă nu este întrerupt". Tradiţiile ne arată că fiinţa iese din această stare de conştiinţă specială numită Bardo a încarnării, adică viaţa, prin chakra care corespunde stării sale de conştienţă.

Procesul energetic poate dura o jumătate de oră după moartea fizică, motiv pentru care este fundamental, pe cît posibil, să rămînem în preajma muribundului după moarte, să-i vorbim, să-l atingem. Cei care se ocupă de corpul fizic trebuie să-l manipuleze cu precauţie, să nu existe descărcări afective prea zgomotoase, căci fiinţa este încă acolo, în fază de plecare. Dimpotrivă, trebuie să-i vorbim fiinţei care pleacă, ca unui copil speriat, eventul să o atingem, să-i atingem corpul fizic dacă putem şi s-o îndemnăm să urce spre lumină. Într-adevăr, cînd spiritul iese din acest leşin, percepe lumina originală, strălucitoare, ca transparenţa unui

cer luminos. Dacă recunoaşte această lumină fundamentală, se spune că are loc eliberarea, dar dacă nu o recunoaşte, rămîne în starea intermediară.

Procesul energetic este acum complet şi tradiţiile ne învaţă că trupul fizic moare bineînţeles în momentul morţii; aşa cum spune Ecleziastul: "Eşti ţărînă şi te vei întoarce în ţărînă". Corpul eteric, dimpotrivă, se dezagregă în a 40-a zi; poate că există ceva ce primii creştini au ştiut, dar care s-a pierdut ulterior. În schimb, ceea ce supravieţuieşte acestui proces fundamental este vehiculul astral, corpul dorinţelor, al emoţiilor.

În februarie 1990, eram împreună cu Marguerite şi fiul meu Patrick în Egipt, pentru a doua oară, la Assuan, nu departe de Sudan. Este acolo un muzeu foarte frumos, pe malul răsăritean al Nilului. Bineînţeles că muzeul din Assuan nu se compară cu cel din Luxor, vechea Tebă sau a fortiori cu cel din Cairo. Cu toate acestea, este foarte interesant din multe puncte de vedere. Grădina muzeului este de o splendoare nemaipomenită, mai ales la începutul primăverii. Am convenit cu Marguerite să ne ducem acolo foarte devreme dimineaţa, pentru a evita valul de turişti. La ora opt fără zece nu era nimeni. Cînd muzeul şi-a deschis porţile, eram doar noi trei. Am intrat în muzeu, apoi după un sfert de oră, fiind încă singuri, am coborît la subsol unde se află sala sarcofagelor. Am stat cinci minute să privim diversele sarcofage, apoi, cuprins de un impuls subit, i-am cerut Margueritei să mă lase singur cîteva clipe. La ora opt şi jumătate, eram singur în sală. M-am aşezat în spatele unui scrib din secolul al IV-lea î.C., sarcofagul vecin fiind cel al soţiei lui. Mi-a venit ideea să mă branşez pe cîmpul energetic rezidual al acestui scrib regal. Abia am intrat în starea de conştienţă lărgită, deci după un minut sau două, cînd am simţit o durere violentă în abdomen, în partea dreaptă şi "am ştiut" cu certitudine absolută că bărbatul acela murise de peritonită. M-am aşezat la capul sarcofagului vecin, cel al soţiei şi am avut viziunea magnifică a unei femei, o nubiană cu pielea neagră care frămînta pîine şi îşi privea probabil stăpîna. Şi astăzi aş putea să descriu în detaliu chipul acelei nubiene: pometii, ochii, nasul, forma buzelor, inelele din urechi şi acel gen de eşarfă din păr. Este posibil ca memorii reziduale să rămînă încă în învelişurile fizice? Poate, nu am nici un răspuns precis pe moment pentru acest fenomen, dar sînt sigur că se poate citi în cîmpurile energetice ale fiinţelor dispărute de mult timp. Corpul astral, spune tradiţia budică, este vehiculul sufletului, este ansamblul care permite conştienţei nemuritoare să treacă dintr-o încarnare în alta.

Mecanismele încarnării

Anumite tradiţii yoghice ne învaţă că fiinţa umană trece mereu prin alchimia celor patru elemente: pămînt, apă, aer şi foc. Pămîntul reprezintă planul fizic şi eteric; apa reprezintă lumea astrală şi, cînd visaţi apă, acestea sînt vise astrale; aerul reprezintă lumea mentală; focul reprezintă lumea cauzală, patria sufletului, întoarcerea acasă.

În momentul încarnării, sufletul se îmbracă din nou cu aceste diverse învelişuri energetice. În coborîrea sa, sufletul regăseşte corpul astral care este vehiculul emoţiilor şi dorinţelor, vehicolul dorinţelor neîmplinite, apoi substanţele necesare se asamblează pentru a forma viitorul corp de manifestare, corpul fizic, amprenta caracteristicilor dobîndite în existenţele anterioare. Substanţa corpului vital este dispusă pe plan eteric astfel încît să se formeze cele şapte chakre şi apoi să devină receptorii forţelor interioare. În fine, spiritul îşi alege familia omenească şi aşteaptă momentul încarnării.

Am fost întotdeauna frapat de modul în care se arată naşterea în filme: imaginea unui copil care ţipă cu chipul strîmbat de grimase. Or, clipa naşterii trebuie să-i fie uşurată viitoarei mame prin altceva decît o ambianţă de laborator; cel mai important pentru ea este să simtă o atmosferă de bucurie şi armonie. Există acum o trezire în favoarea asistării muribunzilor, dar nu există nimeni care să se ocupe de persoanele ce dau viaţă. Totuşi, ar fi aici mult de lucru. Contrar morţii, este preferabil ca în timpul naşterii să fie o iluminare electrică slabă, lumina să fie uşoară şi discretă pentru a nu şoca copilul, desigur, dar mai ales pentru că anumite celule din ochi, anumite cristale sînt distruse de către o lumină electrică prea puternică. Aceste celule permit efectiv ochiului fizic să perceapă lumea eterică. Astfel, în timpurile străvechi, naşterea avea loc în întuneric total pentru a păstra această facultate de clarvedere eterică; ceea ce era posibil pentru că persoanele care asistau naşterea, întotdeauna femei, erau şi ele clarvăzătoare. Mai recent, la indienii sioux, copiii meniţi să devină oameni-medici se năşteau într-o semiobscuritate, într-un cort special numit "Inipi" (sweat-lodge sau cort de asudat).

În momentul naşterii, conştiinţa nemuritoare începe să se ancoreze definitiv pe planul fizic şi o face lansînd şapte raze de lumină pură; douăzeci şi unu de fire le prelungesc, apoi se aprind partruzeci şi nouă de lumini. Cele şapte raze de lumină pură reprezintă cele şapte chakre pricipale în formare, cele douăzeci şi unu de fire minore reprezintă chakrele secundare iar cele patruzeci şi nouă de lumini reprezintă simbolic

cele patruzeci şi nouă de zile Bardo sau mai exact cele şapte straturi energetice pe care le găsim în fiecare corp: 7 x 7 = 49. În clipa aceea ca şi în clipa morţii, apare o mare lumină. Este momentul culminant din experienţa încarnării, cîmpul sufletului se pregăteşte să retrăiască experienţa corporală şi această clipă majoră este momentul astrologic precis al naşterii pentru lamaşii tibetani.

Aventura începe încă o dată. Viaţa este o învăţare constanţă iar marele şaman Black Elk (Elanul Negru) spunea că trebuie "să mergem în viaţă într-un fel sacru". A merge într-un fel sacru este o artă de a trăi fiecare clipă ca şi cum ar fi ultima, să urcăm fiecare treaptă ca şi cum ar fi prima, să ne trezim în fiecare dimineaţă a şi cum aceasta ar fi prima dimineaţă. A merge într-un fel sacru înseamnă să evoluezi lent, nu cu forţa, nu amplificînd egoul. A merge într-un mod sacru înseamnă să-ţi abandonezi fricile, temerile şi să te deschizi către imensitatea fiecărei clipe. Cu sufletul, mintea şi corpul deschise, posibilităţile noastre sînt realmente nelimitate. Fiecare pas înainte este o nouă moarte, o renaştere. Fiecare pas înainte este o nouă descoperire, o nouă vindecare.

CAPITOLUL VIII

EXPERIENŢA KUNDALINI: MANIFESTAREA SPIRITUALĂ

Storurile sînt pe jumătate lăsate, încăperea se află în penumbră. Suzanne este întinsă pe canapea şi îşi deapănă povestea.

Într-o seară din primăvara anului 1981, era gata să adorm în pat cînd am simţit înţepături în degete şi un fel de bufeu călduros în cap şi piept. Un fel de bîzîit urca de-a lungul coloanei vertebrale. Inima a început să bată foarte tare şi începeam să simt spasme musculare; stăteam aşezată pe pat, scuturată în întregime şi panicată. Apoi, durerile venind din piciorul drept mi-au cuprins inima, urcau spre mijloc, apoi în spate şi în fine la ceafă. Capul era atît de înfierbîntat încît credeam că o să-mi explodeze. Îmi amintesc bine de acel rîs isteric care m-a apucat atunci pînă cînd am trecut într-un fel de lumină de aur unde aveam să regăsesc în fine o pace imensă. Am rămas aşa, fără să mişc un timp, şi puţin cîte puţin cred că am revenit la o stare normală. M-am întrebat ce mi s-a întîmplat şi m-am gîndit la ce era viaţa mea atunci.

De mulţi ani practicam meditaţia, o jumătate de oră dimineaţa şi seara, mai întîi călăuzită de un maestru, apoi singură. Fiind singură, aveam mult timp liber şi mă orientasem spre spiritualitate. Mă gîndeam că aceasta ar fi o excelentă echilibrare a activităţii dinamice şi susţinute pe care o desfăşuram. Era o nevoie de a mă reîncărca. Această manifestare nu s-a repetat şi atunci m-am gîndit că trebuie să fi fost un efect necunoscut al meditaţiei: poate o iluminare.

Cîteva săptămîni mai tîrziu, într-o dimineaţă, înainte de a pleca la serviciu, mă pregăteam ca de obicei pentru meditaţie. Acest timp al meditaţiei care variază în funcţie de tehnica folosită (de la un sfert de oră la o jumătate de oră) îmi devenise la fel de indispensabil ca spălatul pe dinţi. M-am aşezat deci pe pernă şi deodată am simţit o senzaţie de căldură în partea de jos a coloanei vertebrale. Încă o dată, fără să mă aştept, s-a produs acelaşi fenomen; dar, curios, la paroxismul crizei am simţit un soi de pace. Era pe de o parte criza de panică care îmi cuprindea corpul şi pe de altă parte un fel de conştientizare care mă făcea să cred că ceea ce mi se întîmpla era normal. Mîinile au început să se răsucească şi picioarele mi se agitau febril. Apoi, criza a încetat la fel de repede pe cum a apărut. Am aşteptat cîteva clipe, timp în care bătăile

inimii s-au mai liniştit şi am rămas tăcută. Ce trebuia să fac? Mi-am dat vag seama că acest proces misterios îmi scăpa, dar în acelaşi timp mă gîndeam: "Mergi la un medic, fă-ţi toate analizele" şi acest gînd m-a obsedat toată ziua. Dar mă temeam că medicul mă va trimite direct la un psihiatru; iar psihiatrul ce diagnostic îmi va pune? De ce psihoză mă va acuza? În fond, era mai bine să las timpul să treacă şi am luat hotărîrea să nu mă mai gîndesc la asta. În lunile următoare, fenomenul a revenit treptat cu intensitate mai mică sau mai mare. Îmi amintesc că într-o zi am simţit cum îmi curge saliva din gură şi că nu-mi pot stăpîni mişcările spasmotice ale corpului. Am devenit conştientă de fluxuri de energie foarte puternice care păreau să-mi înconjure trupul şi am realizat atunci că era vorba de energia lui Kundalini care se trezea. Citisem cartea lui Arthur Avallon (Sir John Woodroo), *Le Pouvoir du serpent*[1] (=Puterea şarpelui). Dar mărturisesc că la vremea aceea nu am înţeles-o prea bine. Devenind conştientă de această trezire, m-am simţit singură cu atît mai mult cu cît maestrul cu care lucrasem se întorsese în India. Bineînţeles, se spune că atunci cînd discipolul este gata apare maestrul: dar eu eram gata şi nu venea nimeni! Asta însemna că trebuie să devin propriul meu ghid? Am hotărît încă o dată să las timpul să treacă pentru a observa fenomenul şi să-mi observ reacţiile.

Într-o zi, fenomenul a revenit, am resimţit dureri abdominale şi am avut o experienţă extracorporală. Am putut atunci să mă mişc în jurul camerei unde am început să plutesc brusc, văzîndu-mi corpul fizic aşezat mai jos. Mi-a fost frică şi am încercat să mişc braţul pentru a încerca să mă reintegrez corpului; am resimţit un şoc în cap în momentul reintegrării. Aceste fenomene au durat practic 18 luni, din primăvara lui 1981 pînă în toamna lui 1982. Apoi, a fost o perioadă de acalmie de aproape patru ani. Am rărit meditaţiile şi procesul părea că încetase. Fenomenele au reapărut în 1986, datorită unei activităţi orientate în acest scop. Aveam pe atunci dureri de spate şi mă dusesem la un osteopat căruia bineînţeles nu i-am povestit toate acestea. Eram fiecare în lumea noastră, totuşi manipulările osteopatice au contribuit la recircularea liberă a acestei energii care m-a ajutat să regăsesc un sentiment de pace.

O ascultam tăcut şi ea îmi amintea de alte persoane pe care le văzusem; deodată, un gînd m-a făcut să mă înfior. Mi-am spus: "Este posibil ca în această clipă chiar unele persoane să fie internate la psihiatrie doar pentru o trezire neintegrată a lui Kundalini?" Căci este

---

1] Ed. Dervy Livres.

vorba efectiv de o naştere spirituală, fără vreo legătură cu boala mintală. Acest concept de naştere spirituală a fost creat de Stanislv Grof, psihiatru american de origine cehă care, împreună cu soţia sa, Christina, se numără între părinţii psihologiei transpersonale. După apariţia lucrării mele[1] *Des vies antérieures aux vies futures*, am primit timp de un an o corespondenţa extrem de voluminoasă şi mai ales prin octombrie, noiembrie 1989, o scrisoare care m-a emoţionat profund. Iat-o:

"Dragă Domnule Drouot,

Împlinesc astăzi 18 ani şi aş vrea să vă spun povestea mea. Am citit cartea dumneavoastră şi ea m-a ajutat mult. Pînă la 15 ani, am fost întotdeauna bună la şcoală, printre primele şi sînt singură la părinţi. Îmi iubesc mult tatăl şi mama. După ce am împlinit 15 ani, ne-am mutat şi nimic nu ne lăsa să presimţim că voi avea un declin; am început să mă simt bizară, să am pierderi de memorie, tremurături ale mîinilor; părinţii m-au dus atunci la un medic, apoi la un specialist care ne-a indicat un altul şi tot aşa... Eu care eram o elevă bună simţeam puţin cîte puţin cum coboram nivelul şi am început să am mişcări spasmodice ale mîinilor, capul începea să se mişte în toate sensurile. Din cînd în cînd aveam senzaţii de căldură în coloana vertebrală, înţepături în mîini şi-n degetele de la picioare iar alteori, aveam senzaţia că-mi pierd mîinile; din timp în timp vedeam lumini şi auzeam un fel de bîzîit în cap. Mi-au fost diagnosticate ceva mai tîrziu semne de mongolism acut. Tatăl şi mama au încercat tot ce le stătea în putere, dar din nefericire nu ştiau ce să facă iar eu, care îi iubeam atît de mult, eram disperată că le fac asemenea probleme. După doi ani pîna anul trecut devenisem un fel de umbră şi, copleşită de necaz, într-o zi n-am mai putut şi m-am aruncat în Garona, eu care ştiam să ..înot; şi pe deasupra m-au scos de acolo.

Domnule Drouot, aţi putea crede că plutesc din cînd în cînd pe deasupra propriului corp, că aud voci în cap, că am lumini strălucitoare şi întotdeauna, la răstimpuri, această senzaţie de căldură? S-a petrecut un fenomen curios, faptul de a mă fi aruncat în apă a provocat un fel de şoc psihic în mine şi treptat am început să merg ceva mai bine. Mă simt încă şi astăzi foarte fragilă ... şi am uitat să vă spun că, atunci cînd se producea fenomenul, aveam din timp în timp imagini din evul mediu. Se poate ca acestea să fie viziuni din vieţi anterioare?

Domnule Drouot, m-aţi crede dacă v-aş spune că toate acestea s-au

---

1] Ed. du Rocher.

întîmplat într-un timp relativ scurt? Sînt profund convinsă că sînt normală şi că am ceva ce nu înţeleg ceilalţi."

Imediat după lectura scrisorii, am luat legătura cu această fată. I-am explicat că traversa un proces normal care din nefericire nu era conştient, nu era integrat într-un demers spiritual. În cazul Suzannei, de exemplu, cea mai mare parte a acţiunii lui Kundalini se întinsese pe mai multe luni şi în cursul meditaţiei. Cînd ea a înţeles că traversează o trezire a lui Kundalini a lăsat pur şi simplu procesul să se dezvolte în ea. Bineînţeles, i-a fost greu să integreze această experienţă în activitatea sa cotidiană, cu atît mai mult cu cît energia dezvoltată cu această ocazie o împiedica să aibă un somn normal şi se simţea slăbită în timpul zilei. În 1982, Suzanne se aflase în sfîrşit în postura observatorului exterior. Atunci a reuşit să capete din nou controlul situaţiei. S-a simţit în contact cu centrul profund al fiinţei sale şi, astăzi, Suzanne îmi spune că regăseşte adeseori în viaţa sa această senzaţie de plenitudine, de uniune cu viaţa devenită o cale a păcii şi armoniei.

Trezirea lui Kundalini: ce semnificaţie are?

Nu exista pînă în anii '60 nici o scriere despre fenomenul de trezire al lui Kundalini. Gopi Krishna, originar din Kashmir, a propagat pentru prima dată această concepţie în Occident, în principal în Statele Unite, cu un mare succes. Cartea lui Arthur Avallon evoca deja subiectul, însă abia medicul californian Lee Sannella, psihiatru oftalmolog, l-a prezentat în cercul medical, demonstrîndu-i semnificaţia clinică. Diplomat al universităţii din Yale şi specialist în medicina holistică, Lee Sannella s-a dedicat cercetării ştiinţifice încă din primii săi ani de practică. A ocupat numeroase catedre profesorale şi a condus o activitate de cercetare care reunea oameni de ştiinţă şi mistici pentru a înţelege acest mecanism vital, încolăcit la baza coloanei vertebrale.

Acest proces de transformare, căci este vorba de un astfel de proces, a rămas ascuns timp de mii de ani. Îl regăsim totuşi în cele mai vechi scrieri din India, Vedele. Această cunoaştere arhaică constituie baza învăţăturilor ezoterice consemnate în Upanishade şi în special a textelor care aparţin tradiţiei hata yogăi. Cunoaşterea acestui fenomen nu era în nici un caz mărginit la India; este evident de acum înainte că el face parte integrantă din învăţăturile ezoterice ale budismului tibetan, taoismului chinez şi spiritualităţii anumitor triburi indiene din America: hopis, cherokees şi, într-o măsură mai mică, lakotas, unul din cele şapte triburi

ale naţiunii sioux. În cercetarea modernă a fenomenului Kundalini, Dr. Sannella citează lucrările unui antropolog american, Richard Katz. Acesta din urmă evocă un popor uitat, !kung, care trăieşte în nord vestul Botswanei, în deşertul Kalahari. În cursul unor ceremonii şi dansuri rituale, apar la dansatori şi şamani o energie pe care !kung o numesc !Kia şi care seamănă în mod straniu cu o experienţă kundalini. !Kia este condiţia transcendenţei şi această stare depăşeşte ceea ce se numeşte în general o experienţă de vîrf (*a peak experience*, după terminologia lui Abraham Maslow).

Se pare chiar că acest proces de transmutare a fost cunoscut în străvechea civilizaţie sumeriană, ceea ce-mi aminteşte de o serie de călătorii în timp pe care le-a întreprins o persoană întîlnită în 1987. Ea a relatat, din aceste călătorii, practici sumeriene care se află la originea tuturor ritualurilor de magie albă şi care descriu ritualuri de urcare a energiei de-a lungul coloanei vertebrale. Se pare de asemenea că străvechea civilizaţie sumeriană cunoscuse ritualurile de trezire a lui Kundalini. Totuşi acest proces a fost cel mai mult studiat şi elaborat în India. Cuvîntul Kundalini înseamnă în sanscrită "aceea care este încolăcită". Este deci o metaforă a şarpelui.

Nu putem rezista tentaţiei de a schiţa o paralelă între Kundalini şi şarpele din Vechiul Testament, şarpele lui Adam şi al Evei, cu atît mai mult cu cît se spune că acest şarpe stă încolăcit la baza coloanei vertebrale, ceea ce poate însemna prin extensie că există în fiecare dintre noi, la baza coloanei vertebrale, o energie potenţială gata să se destindă.

Este fundamental să înţelegem că trezirea Focului Şarpelui nu este o stare alterată de conştiinţă, căci se poate întinde pe mai multe luni, chiar mai mulţi ani. Într-un asemenea proces energetic, subiectul trece prin diverse stări de fiinţă şi conştienţă, stări de "supraluciditate" şi, de asemenea, de închidere a conştienţei. Un subiect care traversează o asemenea transformare psihoenergetică trăieşte experienţe care sînt departe de a fi normale si care se înrudesc cu cele constatate în cursul stărilor de psihoză. Se degajă două concluzii importante:

- are loc dezvoltarea unui proces de transmutare psihofiziologică numită trezirea lui Kundalini şi care este o realitate concretă.
- acest proces este un mecanism de evoluţie care nu poate în nici un caz să fie considerat o manifestare patologică.

Doctor Sannella merge mai departe cu investigaţia sa [1]. El presupune că procesul lui Kundalini este un aspect al dezvoltării psihospirituale a fiinţei umane. Şi, în prima carte scrisă în Occident despre acest subiect,

---

1] *The Kundalini Experience*, Ed. Integral Publishing.

Gopi Krishna precizează:

"Trebuie activat un nou centru, actualmente adormit în om, în persoanele obişnuite, şi un puternic flux de energie psihică trebuie să se ridice în cap, venind de la baza coloanei vertebrale, ceea ce va permite conştienţei umane să-şi depăşească limitele obişnuite".

Kundalini şi Kriya

Cu peste 12 ani în urmă, am întîlnit un maestru de Kriya yoga; această yogă a focului (Kriya înseamnă acţiune) este corespondentul tibetan al Kundalini-yogăi de la hinduşi. Este o yoga a energiilor. Acest maestru, Kriyananda, avea să-mi schimbe definitiv viziunea asupra lucrurilor iar mai tîrziu m-a pus în faţa mecanismelor *discrete* care guvernează universul. Ceea
ce el numeşte Kriya Kundalini este un tip de energie care se află într-o stare potenţială în corpul uman, localizată la baza coloanei vertebrale. Cînd această energie este galvanizată, trezită, ea ţîşneşte în sus, de-a lungul axului central din corp, coloana vertebrală, mai exact în canalul subtil Sushumna, ajungînd pînă la lotusul cu o mie de petale, a şaptea chakră. Cînd acest foc atinge cel de-al şaptelea soare, sînt traversate stări mistice indescriptibile şi conştienţa dualităţii (Eu-ceilalţi) se topeşte într-o stare de fericire profundă. Kundalini este un aspect al unei puteri transcendentale care precede şi hrăneşte cosmosul întreg, este Puterea de Viaţă. În 1990 şi 1991, în Franţa, în cursul unei perioade de retragere spirituală, Kriyananda a dezvoltat nivel cu nivel, grad cu grad, trezirea zeiţei Kundalini.

"Ea începe întotdeauna la baza coloanei vertebrale, la prima chakră (Saturn). Senzaţia este comparabilă cu un curent electric care parcurge coloana vertebrală. Coloana este percepută ca o rampă luminoasă, un neon care se aprinde şi se stinge alternativ. În urmă cu 40 de ani, cînd procesul s-a trezit într-un mod foarte gradat în mine, meditam aşezat pe jos şi am simţit o căldură în partea de jos a coloanei vertebrale. M-am întrebat ce se întîmpla cu pardoseala şi am schimbat locul. Mă aflam într-o comunitate (ashram) din Michigam şi m-am întrebat dacă nu cumva trecea o conductă de încălzire pe dedesubt. M-am mutat de patru-cinci ori, dar căldura plăcută persista; am înţeles că traversam un proces mistic şi energetic.

Dacă psihicul este bine echilibrat, energia intră în nucleul fiecărei chakre şi se ridică din chakră în chakră, pînă în vîrful craniului. La un mistic, la un practicant de yoga, sub conducerea unui maestru sau guru,

energia trebuie să urce direct în nucleul chakrei şi nu uşor la dreapta sau la stînga chakrei. Dacă alinierea este perfectă, se obţine doar bucurie, fericire şi starea de uniune.

Dacă Kundalini sau focul Kriyei se ridică prin prima chakră, karma cea mai grea este evacuată. Îţi dai seama imediat, deoarece personalitatea îşi pierde din greutate şi din partea gravă. Viaţa devine din ce în ce mai uşoară, chiar din punct de vedere material.

Dacă Kundalini urcă drept pînă la a doua chakră, centrul lui Jupiter, corpul devine mai dens, spiritul mai jovial, începe să-ţi placă să glumeşti, să rîzi, fiinţa propagă bucurie în jurul ei. Ea dobîndeşte de asemenea o cunoaştere ezoterică profundă.

Dacă energia lui Kundalini îşi urmează drumul pînă la a treia chakră (Marte), devii mai energic, mai rezistent. Nu mai simţi nici foamea, nici oboseala.

Dacă energia urcă în a patra chakră (Venus), trăieşti iubirea necondiţională, divinitatea din sine, înţelepciunea, compasiunea.

Chakra a cincea (Mercur), cea activată de Akasha, acolo unde sînt păstrate memoriile Akashice, acolo unde se află toate depozitele băncilor memoriale, este posibil să-ţi aminteşti memoria karmică, adică toate vieţile trecute.

Bineînţeles că acesta, continuă Kriyananda, este cazul ideal, cînd energia lui Kundalini, focul Kriya, trece exact prin centrul fiecărui soare. Dar dacă ea începe să urce şi persona nu este pregătită, ce se întîmplă? Kriyananda răspunde la această întrebare, care în Occident încă nu are răspuns.

Karma este gravitaţia; energia, în loc să urce în linie dreaptă, va vira la dreapta sau la stînga şi datorită acestei gravitaţii karmice, traiectoria finală va fi în funcţie de rezultanta forţelor. Una urcă spre centru iar alta trage în toate părţile. Energia nu se va mai afla exact în axul central şi efectele vor fi diferite, după cum focul deviază la dreapta sau la stînga. Aceste forţe care deviază sînt numite Shakti. Bineînţeles că nu este vorba de Shaktipat, harul gurului; este o energie emoţională, nu este Kundalini. Kundalini este întotdeauna dreaptă, centrală. Shakti este o energie unghiulară, deviată. Cînd energia şarpelui urcă în linie dreaptă, personalitatea este calmă, senină, netulburată. Dimpotrivă, cînd se manifestă energia Shakti unghiulară, persoana va prezenta semne psihofiziologice uneori greu de stăpînit. Subiectul va fi agitat, nu va mai putea sta locului, nici nu se va mai putea odihni. Va putea medita, dar trezirea se va face mai ales în cursul meditaţiilor sale."

Dar, l-am întrebat încă o dată pe Kriyananda, ce se întîmplă dacă energia lui Kundalini, în loc să urce în linie dreaptă, urcă prin aceste cîmpuri şi fie că arde marginile chakrelor, ale fiecărui soare, fie că se

opreşte într-un centru sau altul? Iată ce mi-a răspuns:

"Dacă Kundalini se pune în mişcare şi se opreşte în prima chakră (Saturn) din cauza gravitaţiei karmice, ea devine energie Shakti. Dacă deviază la deapta, îi provoacă subiectului sentimente de angoasă, deprimare, hipersensibilitate. Dacă deviază la stînga, îi stimulează dorinţa.

Dacă focul ajunge la chakra a doua (Jupiter) şi deviază la dreapta, va cauza senzaţii de vertij şi subiectul va fi dispersat, împrăştiat în el însuşi. La stînga, energia îl face pe subiect dependent, bulimic. El riscă să mănînce şi să bea neîncetat, fără nici o măsură.

Dacă Kundalini ajunge la a treia chakră (Marte) şi se loveşte de marginile acestui cîmp de energie, la dreapta generează dorinţe de dominare asupra unei alte persoane, la stînga, dominarea vizează pe toţi ceilalţi, grupuri întregi.

În chakra a patra (Venus), efectele diferă de asemenea după cum Kundalini arde sau loveşte marginile acestui cîmp energetic. Dacă deviaţia se face la dreapta, persoana va deveni avidă de bani, la stînga ea va privelgia iubirea carnală, sexuală, în defavoarea iubirii sublime.

Este dificil de ajuns la chakra a cincea (Mercur). La acest nivel Kundalini virează greu în Shakti. Totuşi dacă se produce deviaţia, la dreapta persoana va avea o senzaţie de lipsă de siguranţă iar la stînga va fi nehotărîtă, în stare de labilitate psihologică.

Este fundamental, insistă Kriyananda, ca Kundalini trezită să fie ghidată prin centrul fiecărei chakre şi mai precis prin canalul central. În momentul cînd Kundalini atinge ultimul centru, vîrful craniului, restul corpului este cvasilipsit de energie şi extremităţile mîinilor şi picioarelor tind să devină reci ca acelea ale unui cadavru. Acest fenomen, deşi pare în contradicţie cu o experienţă intensă de fericire, lumină şi supraluciditate, nu este o experienţă cataleptică, ci o formă de extaz pe care noi o numim Nirvikalpa-Samadhi."

Este evident că traseul lui Kundalini se pierde adeseori, fie în cadrul unei învăţături măsurate, în care Kundalini se trezeşte armonios, fie într-un alt cadru mai occidental, în care Kundalini întîmpină rezistenţe, noduri datorate blocării. Or, literatura tantrică precizează că atunci cînd se trezeşte energia lui Kundalini, se activează toate Manobahi-Nadis[1], adică canalele forţei mentale care sînt în număr de 14, iar atunci cînd are loc combustia *Pranei*, Kundalini este atrasă cu o forţă foarte mare şi străpunge toate chakrele. Ea urcă mai sus de a şasea chakră, adică Soma chakra, şi atinge a şaptea ceakră pentru uniunea finală.

Scrierile sfinte (Shastras) o descriu pe Kundalini deplasîndu-se în diverse moduri, în funcţie de elementul predominant (tattwa) din persoană.

1] A nu se confunda cu Vaha-nadis, canalele forţei pranice.

Mai întîi, o mişcare de furnică; o senzaţie de înţepături apare în coloana vertebrală atunci cînd elementul pămînt Prithivi este dominant. Senzaţia este concentrată în partea de jos a coloanei vertebrale.

A doua mişcare este seamănă unei broaşte care sare, se opreşte şi sare iar în interiorul coloanei vertebrale. În acest caz, elementul Apas este dominant. Uneori, apar vagi senzaţii de greaţă.

A treia mişcare seamănă unui şarpe. O senzaţie de căldură excesivă sau de foc se propagă în zona ombilicului şi stomacului. Elementul foc, Tejas, este dominant. Senzaţia este aceea de foc viu care se ridică în coloana vertebrală. În elementul foc este Kundalini trăită uneori ca o energie arzătoare teribilă.

A patra mişcare este aceea a păsării. O senzaţie de levitaţie, de uşurime, de lipsă de greutate sau de plutire în coloana vertebrală caracterizează elementul aer *Vayu* dominant. Mişcarea este regulată, se face deseori simţită în regiunea inimii. Pot fi trăite viziuni luminoase în această regiune ca şi o senzaţie de rece în coloana vertebrală.

A cincea mişcare este aceea a maimuţei care sare. Akasha (ultimul element) este atunci dominant. În această stare, Kundalini se deplasează cu o asemenea forţă încît mai multe chakre sînt traversate dintr-o singură mişcare. În Akasha, mişcarea nu este atît de constantă ca în elementul pămînt, nici atît de fluidă ca în elementul apă, nici atît de arzătoare ca în elementul foc. Este ca un uragan care atinge instantaneu ultimul centru, pe cel de-al şaptelea, din vîrful craniului.

Nodurile energetice

Scrierile şi literatura tradiţională sanscrită, vorbesc de trei noduri care blochează urcarea lui Kundalini. Primul nod se află în prima chakră, în partea de jos a coloanei vertebrale, este nodul Samsarei, lumea formelor. El reprezintă primul obstacol din ascensiunea lui Kundalini.

Al doilea nod se află în zona celei de a patra chakre, a inimii, şi reprezintă al doilea obstacol din călătoria focului şarpelui. Acest nod produce Karuna, compasiunea, ataşamentul de zeii cosmici şi o dorinţă de a ajuta omenirea aflată în suferinţă. Dar, se mai spune şi că acest ataşament de compasiune se însoţeşte de o înclinaţie pentru organizaţiile spirituale şi ordinele religioase si monastice oricare ar fi ele.

Al treilea nod, situat în zona ochiului al treilea, este ultimul. După ce a distrus ataşamentele care-i împiedică drumul spre Somachakra, Kundalini poate urca spre a şaptea chakră. Atunci se spune că fiinţa se ridică dincolo de cele cinci elemente - pămîntul, apa, aerul, focul şi Akasha. După ce a depăşit a cincea chakră, Kundalini ajunge la a şasea, unde tattwele se topesc în sursa lor, tattwa Maha. Aici, nadisurile Ida şi Pingala se întretaie şi se dezintegrează în nările stîngă şi dreaptă. Canal lunar, respectiv canal solar, Ida şi Pingala sînt legate de timp. După aceea, plexul psihic din Ajna, conştiinţa legată de timp se dizolvă şi cel care meditează sau yoghinul se transportă el însuşi în infinit. Acest nod se dezleagă de la sine şi cel care meditează sau yoghinul poate să se topească în energia ascendentă din chakra Soma. Scrierile tantrice precizează că atunci cînd un yoghin atinge chakra Ajna, el poate să vadă clar trecutul, prezentul şi viitorul. Devine un vizionar. Poate vedea clar ceea ce s-a întîmplat, ceea ce se va întîmpla oriunde, oricînd şi are puterea de a fi prezent în orice moment şi în orice loc (bilocaţie). Barierele timpului şi spaţiului nu mai există pentru el.

Cu alte cuvinte, primul nod este legat de corpul fizic, lumea formelor. Al doilea nod este legat de corpul astral, lumea emoţiilor. Al treilea nod este legat de corpul cauzal, lumea gîndurilor, ideilor, viziunilor şi intuiţiilor.

Kundalini şi osteopatia cranio-sacră

Dintr-un punct de vedere mai occidental şi-n optica structurii vibratorii a fiinţei umane, aceste noduri reprezintă memoriile codificate din diferite chakre. Energia urcă în canalul central subtil, atinge nodurile vibratorii şi memoriile care trebuie să fie curăţate. Aceste memorii sînt la fel de bine codificate în spirit sau astral ca şi în cauzal, cu cîmpurile intermediare eteric şi mental. În urcarea sa, Kundalini provoacă degajări de stres la nivelul sistemului nervos central. Aceste puncte de stres provoacă în general dureri mai mult sau mai puţin intense în cursul meditaţiilor. Cînd Kundalini întîlneşte aceste puncte de stres, aceste noduri energetice sau blocaje, ea acţionează cu un fel de inteligenţă autonomă care se angajează într-un proces de autodirecţie şi se răspîndeşte în tot sistemul psihofiziologic pentru a înlătura, arde sau armoniza aceste noduri. Odată înlăturat nodul, Kundalini trece uşor de acest punct şi îşi continuă drumul ascendent pînă la următorul nod de blocaj. Cu toate acestea, într-un asemenea proces, toate memoriile închistate din corp, adică sistemele de expresie condensată (sistemele COEX ale lui Stanislav Grof) trebuie să fie şi ele eliminate. Toate traumatismele majore trăite de către fiinţă şi

închistate, codificate, nu numai în corpul fizic, dar şi la nivelele eteric şi astral şi bineînţeles la nivele mult mai înalte, trebuie puţin cîte puţin să sufere o transmutare alchimică vibratorie. Ar fi extrem de interesant pentru terapeuţi, pentru medicii angajaţi într-o asemenea cercetare, să vadă ce se petrece la nivelul glandei pineale, al epifizei, al circulaţiei lichidului cefalorahidian atunci cînd se produc asemenea fenomene [1].

Observaţiile doctorilor Sannella şi Grof şi într-o mai mică măsură ale mele arată că mişcările spontane din corp şi alte fenomene pot fi interpretate ca manifestări ale lui Kundalini. La sfîrşitul anilor '70, un specialist în inginerie biomedicală, din nefericire decedat ulterior. Itzac Bentov a propus un model fiziologic al lui Kundalini [2]. Există diferenţe între observaţiile occidentale şi conceptul clasic al lui *Kundalini.* Conform textelor orientale, aceasta pare să se nască la nivelul chakrei Muladhara, prima chakră de la baza coloanei vertebrale, şi se deplasează lent sau rapid, în funcţie de caz, de-a lungul coloanei vertebrale spre vîrful craniului. Or, diverse observaţii şi rapoarte ale oamenilor de ştiinţă occidentali demonstrează că energia sau senzaţia energetică se poate manifesta şi în picioare la nivelul labei sau gambei. Straniu şi uneori în ciuda intensităţii acestor simptome, nu se decelează patologie. Majoritatea cazurilor "uşoare" sînt considerate ca psihosomatice în timp ce în cazurile grave se fac teste radiologice severe şi uneori se încearcă tehnici chirurgicale de investigare. În excelenta sa carte, Bentov precizează că suita simptomelor corporale demarează de obicei în piciorul stîng sau în degetele piciorului stîng, fie ca o înţepătură uşoară, fie ca nişte cîrcei. Stimulii continuă să urce de-a lungul piciorului stîng pînă în talie. În cazuri extreme, există paralizia labei piciorului sau a întregii gambe. Asistăm uneori la pierderea senzitivităţii în zone mari ale pielii de la laba piciorului. De la talie sau sau de la şolduri, stimulii se deplasează spre coloana vertebrală apoi spre cap. Aici, pot apărea dureri puternice. În cazul unor tensiuni craniene grave şi prelungite, nervul optic poate fi vătămat şi apar tulburări vizuale, pot apărea pierderi de memorie şi o dezorientare generală.

Simptomele psihologice se aseamănă cu stările schizofrenice. În

---

1] Persoanele care traversează asemenea procese şi care vor să depună mărturie pot scrie la Institut de recherche Physique et Conscience Bp 6150-75820 Paris Cedex 17. (Pentru necunoscătorii de limbă franceză care vor să se adreseze acestui institut, traducătoarea cărţii se oferă ca intermediar. Corespondenţa poate fi trimisă pe adresa editurii Sagittarius: Neculau 18, 573/A, ap.5, 6600 Iaşi)

2] *Stalking the Wild Pendulum*, Destiny Books Ed.

majoritatea cazurilor, persoanele care prezintă asemenea patologii sînt diagnosticate cu schizofrenie şi sînt duse în instituţii sau servicii psihiatrice unde li se administrează tratamente alopatice clasice. Ironia sorţii este că aceste persoane traversează un proces de evoluţie naturală care le face nişte precursori, nişte indivizi mai evoluaţi decît restul rasei umane (Bentov). Or ei sînt internaţi şi consideraţi anormali.

Modelul lui Bentov are meritul de a exista şi situează fenomenul lui Kundalini într-un cadru de cercetare ştiinţifică. Un model este totuşi un model şi nu descrie decît aspectul mecanico-fiziologic al "sindromului lui Kundalini". Acest proces de transformare este un concept cu mult mai larg în care intervin forţe planetare şi spirituale. Modelul limitat al lui Bentov oferă deja o unealtă foarte utilă căci pune la dispoziţia medicilor şi terapuţilor o bază de lucru pentru un sindrom care n-a fost niciodată înţeles şi descris drept ceea ce este.

Majoritatea simptomelor descrise încep din partea stîngă a corpului - înseamnă deci că este un fenomen care apare în emisfera dreaptă a creierului, ceea ce pare normal pentru că noi folosim tot timpul emisfera stîngă, gîndirea noastră liniară, logică, raţională iar meditaţia tinde să stimuleze emisfera dreaptă, atentă, non-verbală. Bentov a încercat să demonstreze în urmă cu 15 ani că acele cazuri spontane ale lui Kundalini pot fi atribuite între altele expunerii periodice la anumite vibraţii acustice sau mecanice din mediul înconjurător. Acest lucru a fost demonstrat printr-o tehnică de biofeedback care folosea un cîmp magnetic ce pulsa în jurul capului. Cînd persoanele sînt expuse unor frecvenţe cuprinse între 4 şi 7 Hz, în cursul unor perioade lungi de timp - cum se poate întîmpla cînd conduci o maşină la care suspensia şi scaunele produc o gamă combinată de vibraţii - ele cunosc minisindroame de trezire. Efectul cumulativ al tuturor acestor vibraţii ar putea foarte bine să declanşeze o secvenţă de fiziokundalini, cum o numeşte Bentov, la persoane dotate cu un sistem nervos foarte sensibil.

Cînd o persoană este sănătoasă, relaxată şi în general fără vreun stres psihic, aceste simptome trec neobservate. Dar atunci cînd se dezvoltă această Kundalini, acest cîmp energetic şi atinge anumite zone de stres din corp, atunci simptomele devin îngrijorătoare şi persistă pînă cînd se eliberează stresul din acea zonă a corpului s-a eliberat. Interferăm aici cu cunoaşterea din literatura tantrică care vorbeşte de cele trei noduri energetice din corp.

Semnele ascensiunii lui Kundalini

Un alt autor hindus contemporan al cărţii lui Gopi Krishna, Swami Narayananda, face în 1960 distincţia între o trezire parţială şi una completă a energiei Kundalini. O trezire parţială poate duce la toate genurile de complicaţii psihologice şi fiziologice şi numai ascensiunea completă a lui Kundalini în centrul craniului, cea de-a şaptea chakră, va trezi impulsul autentic al realizării divine sau al eliberării. Numai în acel moment conştiinţa corp-spirit poate fi depăşită într-o stare de iluminare şi fericire neegalată.

Trezirea puterii lui Kundalini este însoţită de diverse senzaţii şi experienţe. Diverşi observatori au compilat o listă de simptome semnificative:

- există o senzaţie de arsură foarte puternică mai întîi în lungul spatelui şi apoi în jurul întregului corp.
- intrarea lui Kundalini în canalul central numit Sushumna este însoţită de dureri. Este totuşi esenţial să nu considerăm acste dureri şi alte fenomene neplăcute drept semne de boală.
- cînd energia Kundalini atinge inima, apar palpitaţii cardiace, senzaţia de pielea găinii începînd de la picioare şi uneori corpul întreg este scuturat de tremurături. Senzaţia de ascensiune poate semăna cu o furnică urcînd de-a lungul corpului pînă la cap (reluăm aici descrierile tantrice, adică furnică, şarpe, pasăre, peşte, maimuţă).

O autobiografie foarte bogată în detalii este aceea a lui Swami Muktananda, un maestru din tradiţia sidha-yogăi care a atras foarte mulţi discipoli occidentali. El descrie mişcări corporale involuntare, senzaţia de a înţepeni în posturi stranii (asane, fluxuri de energie extrem de puternice prin corp, *pattern*-uri respiratorii neobişnuite, lumini intense, viziuni teribile şi audiţii extraordinare de voci şi sunete) şi alte fenomene mistice extraordinare. De exemplu, el simţea parfumuri în cursul meditaţiei, gusta din nectar şi trăia experienţa fericirii.

Dintr-un punct de vedere pur clinic, este important să notăm că în primele etape ale trezirii lui Kundalini, Swami Muktananda a fost adeseori confuz şi temător, neavînd nici un control asupra mişcărilor sălbatice ale corpului său, asupra poziţiilor bizare şi asupra flashurilor luminoase care-i apăreau dinainte. A crezut că înnebuneşte. Este uşor de imaginat diagnosticul care i s-ar fi pus dacă ar fi consultat un psihiatru în locul gurului său. Şi totuşi, odată depăşite dificultăţile iniţiale, a putut funcţiona perfect şi chiar a ajutat multe alte persoane în căutarea lor spirituală.

Gopi Krishna explică faptul că toate experienţele mistice se bazează

pe activarea lui Kundalini. Am spune că Kundalini susţine orice experienţă pentru că energia lui Kundalini este carburantul, motorul care dirijează bioenergia sistemului uman. Sannella crede totuşi că fizio-kundalini cere un cadru deosebit de experienţă; trebuie s-o tratăm ca pe un caz special în vastul spectru de experienţe legate de stările non-ordinare. Or, trezirea lui Kundalini nu poate fi considerată ca o stare extraordinară de conştienţă. Se poate trăi o astfel de stare cu sau fără trezirea lui Kundalini.

Există deci două modele de *Kundalini*: modelul clasic, descris de diverşi maeştri şi diverse scrieri, şi modelul fiziologic al lui Bentov, fără a mai pune la socoteală diversele observaţii clinice. Aceste aspecte ale procesului care ar putea fi pur şi simplu psihologice, au fost desemnate cu termenul de fizio-kundalini. Majoritatea observaţiilor clinice cad în categoria lui fizio-kundalini (Grof, 1989) şi am examinat pînă unde ar putea intra ele în modelul lui Itzac Bentov.

În acest fenomen energetic fundamental există totuşi două categorii mari de subiecţi:

- subiecţii care s-au angajat pe calea tehnicilor meditative şi care ştiu aproximativ ce li se întîmplă.
- subiecţii cărora toate acestea li se întîmplă spontan şi care ignoră cauzele fenomenului.

Subiecţii din a doua categorie sînt examinaţi de către medici sau psihiatri care au o concepţie îngustă a naturii şi conştienţei umane. Astfel, pentru majoritatea există marele risc de a fi internaţi într-o instituţie psihiatrică şi/sau de a fi puşi sub medicaţie.

Al treilea caz, Robert [1], avea 37 de ani atunci cînd l-am întîlnit, în 1989. El locuieşte în centrul Franţei, este învăţător, practică yoga şi diverse forme de meditaţie. Într-o dimineaţă pe cînd medita, a simţit această senzaţie de căldură nu numai la baza coloanei vertebrale, dar şi de jur-împrejurul corpului iar în interior a auzit ca un cînt de pasăre, apoi a simţit o furnicătură în ambele picioare. Robert, ca şi Suzanne la început, nu s-a gîndit la o trezire a lui Kundalini, s-a gîndit că era ceva normal, provocat de tehnicile meditative. Apoi, după cîteva zile, în cursul unei şedinţe de meditaţie, s-a simţit depăşind cu aproape un metru înălţimea sa normală ca şi cum ochii săi priveau de deasupra capului. După aceasta, au urmat dureri în picioare şi dureri de cap. Prin şedinţe de masaj şi-a calmat durerea din picioare. Robert a consultat un magnetizor local care nu avea nici o idee despre procesul în curs. Magnetizorul l-a ajutat totuşi să-şi regleze năvala energetică din diversele nadis-uri şi mai

---

1] Este un nume de împrumut.

ales din canalul central. Este vorba de un caz interesant în care magnetismul a putut să tempereze această energie a lui Kundalini. Manifestările energetice au continuat timp de trei ani şi aveau tendinţa să se intensifice atunci cînd el consacra mai mult timp meditaţiei. Totuşi procesul era bine canalizat,
bine stăpînit şi în cursul perioadelor de meditaţie, de linişte interioară, era capabil să vadă sunetele şi să audă cu culorile, aşa cum ne-a explicat el însuşi. El folosea limbajul cu o mare precizie şi am simţit cînd vorbeam cu Robert o inteligenţă extrem de fină. Aveam realmente impresia unei persoane care se trezise şi care făcuse un pas înainte faţă de oamenii obişnuiţi. În etapele ulterioare, aşa cum a evoluat începînd din 1987, Robert a avut senzaţii de deschidere, de libertate, de bucurie, de iubire pentru lumea întreagă şi de pace interioară. Procesul canalizat conduce efectiv la evoluţie.

Îmi amintesc totuşi de altă persoană care mi-a scris ca să-mi descrie senzaţiile de căldură, înţepăturile, vîrtejurile, gesturile necontrolate ale corpului şi care se vedea plutind în sala de baie, întorcîndu-se şi atingîndu-şi corpul rece. Aceasta i s-a întîmplat în 1985. Consultîndu-şi medicul curant acesta a trimis-o la un psihiatru care i-a administrat Tranxene. Ceea ce era un proces normal a fost complet înnăbuşit şi această persoană a intrat într-o stare depresivă extrem de gravă care a durat 18 luni. Cînd am văzut-o 5 ani mai tîrziu, în momentul redactării acestei lucrări, era încă foarte fragilă deşi treptat înţelesese ce i s-a întîmplat. Bineînţeles că nici medicul, nici psihiatrul nu trebuie condamnaţi. Este vorba pur şi simplu de ceva care depăşeşte cunoaşterea clasică occidentală şi care trebuie asimilat. Există aici un proces de iniţiere autentic.

Simptomele şi semnele lui Kundalini

Din sutele de mărturii, observaţii şi din lucrarea doctorului Sannella, este important să distingem semnele (indicaţiile obiective) şi simptomele (descrierile subiective) şi să le organizăm în patru categorii principale: motorii:, senzoriale, interpretative şi non-fiziologice.

- Motorii: orice manifestare care poate fi observată şi măsurată obiectiv.
- Senzoriale: toate senzaţiile interne ca luminile, sunetele şi experienţele clasificate în mod normal drept senzaţii.
- Interpretative: orice proces mental care interpretează experienţa.
- Nonfiziologice: fenomenele care sînt luate drept experienţe autentice

trebuie să includă factori plecînd de la care nu mai ajung explicaţiile fiziologice.

Fenomene motorii

Mişcări automate ale corpului şi poziţii

Mişcările sînt spontane, uneori dezordonate, deşi persoana poate fi capabilă să le controleze într-un grad mai mic sau mai mare. Ele pot afecta orice parte a corpului inclusiv ochii. Mişcările pot fi uşoare şi sinuoase, spasmodice sau vibratorii. Ele pot merge de la o temurătură musculară în poziţii extrem de dificile, pînă la menţinerea într-o situaţie normală; unele persoane intră automat într-o stare secundă şi în poziţii relativ evoluate de yoga (asane), ceea ce i s-a întîmplat Suzannei; cînd a început fenomenul, îi tremurau picioarele şi s-au încrucişat singure, ajungînd astfel în poziţia lotus pe care era incapabilă să o realizeze în stare normală.

Ritmuri respiratorii neobişnuite

În acord cu scrierile orientale, forţa de viaţă (prana) scaldă corpul întreg şi universul. Prana este asociată cu respiraţia care este mecanismul prin care forma de viaţă intră, circulă, apoi părăseşte corpul. În a treia etapă a yogăi, prana yama, aspirantul, cel care meditează învaţă să controleze nu numai respiraţia ci şi prana, de unde termenul de prana yama. Acest fenomen include cicluri de respiraţie rapidă, de respiraţie profundă şi eventual retenţie relativ prelungită a suflului (retenţia de Kriyas).

Poate că nu este inutil să precizez că Kriyananda şi alţi învăţători ne avertizează împotriva folosirii prana yamei ca mijloc de accelerare a acensiunii lui Kundalini.

Paralizie

În cursul unor stări de meditaţie profundă, corpul rămîne uneori temporar în poziţii bizare. Se poate produce o paralizie parţială care nu durează niciodată prea mult timp. Este un fenomen pe care l-am constatat

de mai multe ori, nu numai în manifestările legate de trezirea acestei energii, dar şi la persoane care canalizează un *channel*, o energie sau o formă de inteligenţă neîncarnată fizic, care se exprimă prin ele. Aceasta mi s-a întîmplat de mai multe ori. Partea inferioară a corpului poate lua o poziţie stranie pe care nu o puteţi menţine mai mult de 30 de secunde sau 1 minut; or, în aceste stări profunde se poate menţine aceeaşi poziţie a picioarelor un sfert de oră sau chiar o jumătate de oră. Fenomenele de paralizie trebuie deci considerate mai mult un simptom secundar decît primar din ciclul fiziologic al lui Kundalini.

Fenomene senzoriale

Senzaţii de înţepături: pielea sau interiorul corpului ne pot mînca, înţepa sau pot vibra. Descrierile arată gîdilături extatice profunde şi senzaţii orgasmice. Aceste senzaţii încep adeseori în labele picioarelor şi gambe sau în zona pelviana şi se deplasează din partea de jos a coloanei vertebrale către ceafă, apoi vîrful craniului, apoi frunte, faţă, gît, abdomen, unde se opresc. Bineînţeles că progresia se ordonează rar în acest mod, dar cînd apare, considerăm (doctor Sannella) că este vorba aici de un ciclu tipic de fizio-kundalini.

Senzaţii de cald şi rece

Senzaţiile de temperatură extremă afectează fie corpul întreg, fie părţi ale corpului. Ele pot ca şi senzaţiile de gîdilare, de înţepături să se deplaseze prin corp. Aceste senzaţii de cald şi rece pot avea manifestări obiective incluzînd fenomene paranormale.

Lumină interioară şi viziune

Aceasta nu este în mod specific legată de ciclul lui Kundalini, ci caracterizează întregul tip de stare extatică şi meditativă profundă. Fiinţa poate intra într-o stare meditativă profundă - creierul poate atunci să genereze ritmuri de stare de la 4 la 7 cicluri pe secundă - fără a avea viziuni de lumină. Totuşi un "meditant" antrenat va avea practic în mai mult de 90% din cazuri viziuni luminoase. În cazul lui Kundalini există mai multe experienţe fotice (luminoase). Anumite tradiţii descriu suite întregi

de asemenea fenomene luminoase. Stanislav Grof îl citează pe Muktananda care distinge viziunile de lumină roşie de mărimea corpului întreg, petele negre şi albe şi perlele albastre de mărimea unui bob de mazăre în care vede matricea universului. Aceste lumini iluminează uneori zone specifice ale corpului cum este coloana vertebrală sau interiorul craniului.

Există de asemenea un fenomen curios şi care poate fi considerat foarte obiectiv: este vorba de cazurile martorilor care percep o aură sau un halou luminos în jurul "misticului".

Sunete interne

Sunetele percepute în interior cuprind o varietate de zgomote sau sunete cosmice. Există tot felul de sunete: şuierături, tors de pisică, bubuituri, vuiete, muzică, sunete de harpă.

Dureri

Senzaţii dureroase au fost simţite în cap, ochi, coloană vertebrală, picioare, spate. Aceste dureri pot apărea brusc fără o cauză aparentă apoi dispar la fel de rapid şi misterios după cîteva secunde, după cîteva ore, chiar cîteva zile.

Fenomene interpretative

Emoţii neobişnuite sau emoţii extreme

În cursul acestui ciclu, senzaţiile de extaz, fericire, pace, iubire, devoţiune, bucurie şi armonie cosmică pot apărea aproape în acelaşi mod ca şi senzaţiile de frică, anxietate, confuzie, depresie şi chiar ură. În general şi mai ales în primele etape ale procesului, orice emoţii pot fi trăite cu o intensitate neobişnuită. Prin urmare stările de pace, de iubire şi de fericire tind să predomine.

Distorsiunea procesului gîndirii

Gîndirea se poate accelera, încetini, sau poate fi inhibată. Gîndurile par dezechilibrate, stranii, iraţionale. Persoana poate părea aproape de nebunie, poate trăi stări de transcendenţă sau poate deveni foarte impulsivă, se poate simţi confuză. Majoritatea cazurilor studiate de doctor Sannella cuprind schimbări de acest tip, într-o etapă sau alta a procesului.

Detaşarea

Individul care traversează procesul de fizio-kundalini poate simţi cum îşi observă la distanţă propriile sale gînduri. Este vorba aici de un fenomen care se înrudeşte cu disocierea. Această "conştiinţă-martor" se deosebeşte totuşi de fenomenele de disociaţie.

Disocierea

Starea de detaşare sau "conştiinţă martor" este atinsă prin retragerea eului din viaţa activă. Aceasta postură detaşată poate indica un dezechilibru atunci cînd sînt prezente rezistenţe psihologice profunde ca frica, confuzia şi presiunile familiei şi mediului înconjurător. În acest caz, această dispoziţie la detaşare poate fi însoţită de fenomene isterice sau de o stare de tip schizofrenic. Dezechilibrele de acest gen pot fi în general depăşite graţie unui mediu afectiv sau familial favorabil.

Experienţa "corpului mare"

Procesul este uneori însoţit de senzaţia de a fi "mai mare" decît corpul sau fizic. Cred că este pur şi simplu pre-cunoaşterea sau percepţia energetică a corpului astral care se află la aproape 80 de centimetri de corpul fizic. Acest cîmp de energie, al treilea corp, ar putea avea o dimensiune medie de aproape trei metri pînă la trei metri şi jumătate şi poate că asta vrea să spună acea "depăşire". Numeroase mărturii din stările meditative profunde, din stările lărgite, din stările de expansiune a conştienţei evocă aceeaşi percepţie. Nu este vorba neapărat în acest caz

de o trezire a lui *Kundalini.*

Fenomene non-fiziologice
Experienţa extracorporală

Experienţa "extracorporală" este o experienţă despre care au auzit mulţi. În urmă cu zece ani, acest fenomen era asociat tradiţiei mistice şi stărilor disociate de conştienţă. Totuşi, odată cu lucrările lui Robert Monroe[1] în Statele Unite şi scrierile lui Anne şi Daniel Meurois-Givaudan [2] în Franţa, fenomenul a început să fie cunoscut de un public din ce în ce mai larg. El se prezintă astfel: senzaţia subiectivă de a părăsi corpul fizic şi de a se regăsi într-un corp de energie, corpul astral. Şi aici trebuie să distingem între *dedublare* şi *proiecţie astrală.* Pe scurt, dedublarea ar putea corespunde proiecţiei eterice, adică fiinţa îşi vede corpul în timp ce pluteşte prin încăpere; este exemplul acelei persoane care s-a dus în sala de baie, s-a privit în oglindă şi n-a văzut nimic, apoi s-a întors la corpul rece ca un cadavru. În schimb, proiecţia astrală implică alţi parametri pentru că există în acest caz trecerea dintr-un univers în altul, dintr-un spectru frecvenţial către o altă gamă de frecvenţă. Fenomenele de proiecţie astrală sînt mai rare decît fenomenele de dedublare.

Să notăm că acest fenomen, fie dedublare sau ieşire din corp, poate fi depăşit în stările mistice profunde pentru a atinge o stare de unire totală care depăşeşte conştienţa iluzorie astrală.

Percepţia paranormală (activarea Sidhis-urilor)

Posibilităţi mediumnice şi paranormale, mai ales fenomene telepatice, activarea celui de-al treilea ochi şi percepţia aurei, percepţia energetică simultană (PES), haruri de vindecare, haruri de magnetism, energia care circulă prin mîini, sînt raportate frecvent de către persoane al căror proces Kundalini este activ. În anumite cazuri, percepţiile sînt în mod clar

---

1] Robert Monroe, *Le voyage hors du corps,* Ed. du Rocher.

2] Cele opt cărţi publicate la editura Arista: *Récit d'un voyageur astral, Les neuf marches* etc.

rezultatul unei Kundalini trezite. În altele, ele par să preceadă trezirea lui Kundalini.

În toţi aceşti ani de explorare, am observat două puncte fundamentale: în primul rînd un procentaj relativ important de persoane care traversează depresii nervoase sau crize de acest ordin grav sînt adeseori medii care se ignoră. A existat o trezire a lui Kundalini sau activarea uneia sau a mai multor chakre şi mai ales a chakrei a şasea (Ajna) care a fost înăbuşită complet. În al doilea rînd, persoanele extrem de sensibile vor fi înclinate să traverseze sau să treacă printr-o trezire a lui Kundalini mai mult decît alte persoane.

Diagnostic şi mijloace terapeutice

Plecînd de la toate aceste descrieri date asupra procesului intens de transformare, este bineînţeles necesar să înţelegem diferenţa dintre trezirea lui Kundalini ca proces energetic natural şi stările aşa numite psihotice. Psihiatrii şi practicienii antrenaţi ştiu să diagnosticheze un dezechilibru profund sau dimpotrivă îşi dau seama că este vorba de apariţia unor puternice forţe psihice pozitive. Aceşti terapeuţi vor şti în general dacă persoana respectivă este periculoasă pentru ea însăşi şi/sau pentru alţii. Anumite fiinţe pot resimţi ostilitate sau furie în primele etape de trezire a lui Kundalini, dar ele îşi dramatizează rareori emoţiile violente. Din diversele rapoarte, observaţii, cazuri întîlnite, se vede că persoanele la care predomină elementele lui Kundalini sînt mai obiective cu ele însele; ele au tendinţa să împărtăşească cu ceilalţi experienţele şi fenomenul pe care-l traversează. În schimb, o personalitate cu tendinţă psihotică se comportă nesincer, secret, rumegă gînduri sumbre despre fenomenele subiective vagi (din experienţa lor) pe care nu le pot comunica cu adevărat niciodată. Altă diferenţă: senzaţiile de căldură sînt comune stărilor de Kundalini, dar rare în stările psihotice; de asemenea, stările de vibraţie, înţepături, gîdilături care se deplasează în jurul corpului sînt *pattern*-uri Kundalini clare. În plus, luminile sînt percepute în interiorul fiinţei.

A doua confuzie de evitat: aceste lumini interioare se pot datora unui dezechilibru energetic din corp: corpul eteric fiind decalat, se ajunge la viziuni de lumină diferite de cele evocate în cursul stărilor de trezire a lui Kundalini. Deci se va face această deosebire între trezirea lui Kundalini ca proces natural şi stările psihotice. În această etapă a cercetărilor nu ştim dacă decalajele energetice se datorează unor treziri ratate ale lui Kundalini sau unor stări pre-psihotice. Totuşi percepţiile şi viziunile de

lumină în stările de Kundalini sînt mult mai frumoase decît în cazul de decalare a primului cîmp subtil.

Pot apărea dureri, migrene, cefalee care apar brusc şi încetează la fel de brusc în cursul fazelor critice ale procesului. Apar frecvent *pattern*-uri respiratorii neobişnuite şi mişcări spontane ale corpului. Se aud zgomote, sunete, melodii interioare, dar rareori aceste voci sînt resimţite ca negative sau înfricoşătoare, ceea ce nu este cazul în stările psihotice. Vocile sînt percepute ca venind din interiorul sinelui şi nu sînt considerate din greşeală ca provenind din realităţile exterioare.

Există o paralelă de stabilit între stările de comă depăşită, acele *near death experience*, şi trezirile lui Kundalini. În ambele cazuri, cînd procesele au fost perfect integrate, oamenii au devenit mult mai calmi, senini, deschişi, iubesc viaţa aşa cum este ea; ei au lăsat în urmă toate conflictele, fricile, refuzurile, angoasele, tot ceea ce poate face cotidianul neplăcut. Sîntem cu toţii înclinaţi să credem că trezirea sau energia lui Kundalini este o energie din universul extrem de pozitiv şi creativ. Toate persoanele care au traversat şi integrat fenomenul ca atare au cunoscut cu adevărat o etapă de moarte-renaştere, întinsă de-a lungul unor luni întregi, chiar ani întregi. O pace interioară profundă se instalează în aceste persoane. În stările iniţiale stresul indus de experienţa însăşi şi o atitudine negativă faţă de sine sau ceilalţi poate cauza dezechilibre importante. Totuşi aceste persoane traverseaza definitiv o experienţă care se poate înrudi cu un rit de trecere, în sensul vechi al termenului.

Astfel de experienţe se derulează mai bine cu o susţinere terapeutică si este capital să înţelegem bine că este vorba de un proces normal. Adeseori, durerile corporale sau craniene provin din rezistenţele psihice sau din fricile persoanei. Începînd din clipa în care este trasată calea şi cînd persoana ştie ce o aşteaptă, fenomenul este integrat mult mai rapid. Este deci fundamental ca în stabilirea unui diagnostic medicii, psihanaliştii, psihiatrii şi neurologii să poată fi capabili să recunoască *pattern*-urile simptomatice ale unei Kundalini active. Ei trebuie să-şi aducă aminte că dincolo de ce consideră ei a fi o stare nevrotică sau psihotică, se poate derula un proces fundamental, situat cu mult dincolo de înţelegerea obişnuită a psihopatologiei şi de stările extatice descrise în mod obişnuit.

Trezirea lui Kundalini deja integrată se poate asimila cu ceea ce psihiatrul Maurice Bucke[1] a numit stări de conştienţă cosmică. Acest termen de "conştienţă cosmică" a fost folosit încă de la începutul anilor '60 de psihologia transpersonală, dar cuvîntul a fost folosit pentru prima

---

1] Maurice Bucke, *Cosmic Consciousness*, Ed. Citadel Press, Secaucus, Statele Unite.

dată la începutul secolului de către Bucke. El descrie diverşi parametri ai conştienţei cosmice iar cartea pe care a scris-o în urmă cu aproape 80 de ani este şi acum considerată una din cărţile clasice mari ale experienţei mistice, o lucrare puternică, emoţionantă, anticipînd epoca noastră. Bucke a traversat o experienţă care i-a iluminat viaţa şi l-a făcut să scrie ceea ce a trăit. El a învăţat în cîteva secunde tot atît cît a învăţat în anii săi de studiu. Cu mult mai tîrziu, după o reflexie matură, a înţeles sensul acestui element extraordinar care nu era nici un caz izolat, nici o aberaţie mentală. Apărea o nouă capacitate, nici supranaturală, nici supranormală: simpla ridicare naturală a nivelului nostru de conştienţă. Şi doctor Bucke a numit această capacitate "conştienţă cosmică". Conform lui, oameni ca Budha, Isus, Dante, Espinosa, Blake, Balzac, ca să nu-i cităm decît pe aceştia, posedau această facultate. El n-a ezitat să afirme că conştienţa cosmică este pasul următor al evoluţiei omenirii, afirmaţie care trebuie apropiată de ceea ce au trăit diverse persoane în cursul unor stări de trezire a lui Kundalini.

Paralel cu suportul terapeutic, doctor Sannella le recomandă celor interesaţi să consulte pe cineva care are deja o experienţă în acest domeniu. Bineînţeles că alegerea unei persoane poate fi destul de dificilă, exceptînd cazul cînd medicul sau terapeutul a trăit el însuşi stări similare sau le cunoaşte.

Aş vrea să dau aici un sfat: cred cu tărie că există un anumit număr de tehnici care permit trezirea lui Kundalini aşa cum este controlul prana yamei, dar dacă aceste exerciţii nu sînt practicate sub conducerea unui învăţător care cunoaşte el însuşi procesul într-un mod aprofundat, poate fi periculoasă folosirea tehnicilor yoghice sau a respiraţiei kriya care ar putea să elibereze prematur uriaşe forţe interne pe care o persoană nepregătită nu are mijloacele necesare să le controleze sau să le canalizeze.

Kundalini şi manifestarea spirituală

Dezvoltarea spirituală este o capacitate de evoluţie internă, inerentă tuturor fiinţelor umane. Este o mişcare spre globalitate, descoperirea şi folosirea propriilor potenţiale. Pentru anumite persoane, procesul de transformare, Calea Eroului, dezvoltarea spirituală devine o "urgenţă spirituală", o criză în cursul căreia schimbările interne sînt atît de rapide încît temporar este dificil pentru aceste fiinţe să-şi continue

funcţionarea normală în cotidian. În ultima lor lucrare[1], Christina şi Stanislav Grof fac un joc de cuvinte între urgenţă (*emergency*) care susţine ideea de criză ce însoţeşte transformarea şi ideea de manifestare (*emergence*) care sugerează ocaziile fantastice pe care asemenea experienţe ar putea să le ofere evoluţiei personale ca şi apariţia şi dezvoltarea unor nivele noi de înţelegere.

În psihicul uman nu există zone precise; toate conţinuturile sale formează un continuum cu numeroase nivele şi dimensiuni. Prin urmare, nu trebuie să ne aşteptăm ca asemenea urgenţe spirituale să se prezinte sub forme uşor de recunoscut. Christina şi Stanislav Grof au definit anumite tipuri de urgenţă spirituală care au suficienţi parametri şi caracteristici ca să fie recunoscute. Din ansamblul procesului de transformare, ei citează între altele următorii parametri:

- episoade de conştienţă unificatoare (experienţe de vîrf). Este vorba de o categorie de experienţe mistice, caracterizată de dizolvarea limitelor individuale şi senzaţia de a deveni Una cu tot ce ne înconjoară, cu ceilalţi, cu natura, cu universul întreg, cu Dumnezeu. Este conştiinţa lui Unu.
- trezirea lui Kundalini. A se vedea paragrafele precedente.
- experienţele de comă depăşită (*Near death experience*). Moartea este un arhetip foarte vechi la fiinţa umană şi abordarea ei reprezintă un catalizator extrem de puternic de trezire spirituală şi evoluţie a conştienţei.
- apariţia amintirilor din vieţile anterioare. Fie că aceste experienţe reprezintă sau nu o evidenţă în favoarea reîncarnării, ele reprezintă un fenomen psihic important care comportă mari puteri de vindecare asociată potenţialelor de autotransformare.
- criza şamanică. Această formă de transformare psihospirituală capătă o importanţă profundă în crizele iniţiatice ale şamanilor-vindecători şi ale liderilor spirituali ai multor populaţii aborigene. Aceasta nu se limitează la culturile aşa-zise primitive şi acest tip de experienţă de contact cu natura - oceane, rîuri, munţi, corpuri celeste - şi toate formele de viaţă a fost observată în mod continuu în zilele noastre, la americani, europeni şi asiatici.
- trezirea percepţiilor extrasenzoriale. Apariţia unor posibilităţi paranormale este firească, dar potenţial periculoasă în cazul în care aceste noi date sînt neînţelese şi neintegrate.

Fie că este vorba de trezirile spontane ale lui Kundalini, fie că este vorba de oricare alt tip de urgenţă spirituală, Christina şi Stanislav Grof propun o serie de strategii zilnice privind atitudinea de adoptat într-o

---

1] Christina şi Stanislav Grof. *The Stormy Search for the Self*, Ed. Tarcher.

asemenea situaţie şi insistă asupra faptului că dacă se permite dezvoltarea procesului de manifestare, dacă domeniul intern care cauzează inconfortul este exprimat în întregime, persoana se va reconecta cu cotidianul, ba chiar cu mai multă înţelegere a motivului din care aceste probleme aparente erau necesare dezvoltării spirituale.

Aceste strategii sînt următoarele:

- *A se face faţă urgenţei spirituale*: a se asculta muzică evocativă şi a se lăsa emoţiile şi experienţele să se exprime liber prin sunet şi prin mişcare. A se lucra activ cu visele. A se folosi expresia artistică, a se picta, a se desena, a se lucra, a se modela lutul, argila. A se practica meditaţia, a se concentra asupra respiraţiei, asupra flăcării unei lumînări sau asupra unei mantre în scopul de a calma spiritul. A se dezvolta ritualuri personale simple, a se folosi vizualizări consacrînd propriile probleme unor vaste regiuni ca oceanele, deşerturile, pămîntul sau spaţiile infinite ale universului; a imagina duşuri de lumină curgînd de jurul-împrejurul său.
- *A se limita temporal urgenţa spirituală*: a se înceta temporar explorarea activă interioară, a se încetini sau stopa momentan toate formele de terapie experienţială sau lucrul cu visele. A se înceta momentan orice formă de practică spirituală, a se încetini sau stopa momentan orice tehnică destinată trezirii energiilor spirituale, cîntul, meditaţia, rugăciunile, yoga, tai chi. Persoane care simt nevoia unor mîncăruri mai grele şi vor să-şi schimbe obişnuinţele alimentare să întrerupă momentan alimentaţia cu elemente uşoare, să nu intre într-o perioadă de post. A se participa la exerciţii regulate, a se alerga, a se merge pe jos, a se dansa, a se înota. A se descoperi mediul sau persoanele care stimulează procesul şi a le evita o vreme.

Christina Grof a creat Reţeaua de Manifestare Spirituală (*Spiritual Emergence Network*) care de-a lungul anilor a devenit o organizaţie internaţională ce oferă informaţia necesară persoanelor care trec prin aceste procese de transformare [1].

Susţinerea energetică a unei persoane aflate în faza de trezire a lui Kundalini

Strategiile de mai sus se pot aplica în cazul unei treziri spontane a lui Kundalini şi în plus o susţinere energetică se poate dovedi extrem de

---

1] SEN - 250, Oak Grove Ave, Menlo Park, CA 94025 USA.

pozitivă în acest proces.

- A se face o lectură energetică directă pe corpul eteric - cum răspunde cîmpul? A se vedea diverşii parametri. Cum se răspîndeşte forţa în coloana vertebrală? În ce zone din corp se manifestă energia lui Kundalini?

- A se face un bilanţ al chakrelor. A se palpa şi citi fiecare centru - cum reacţionează ei? A se face armonizarea fiecărui centru.

- A se face o netezire a întregului cîmp eteric. A se vedea dacă acest corp este aliniat sau nu pe axa corpului fizic.

CAPITOLUL IX

STRUCTURILE CONŞTIENŢEI UMANE

Philosophia perennis

În confuzia actuală a ştiinţelor, nici o încercare de unificare nu pare posibilă. Găsim doar discipline divizate, fragmentate: fizică, mecanică cuantică, biologie moleculară sau biolologie evoluţionistă. Ele sînt jucăriile rivalităţilor şi facţiunilor. Teoriile lor nu par să se acorde între ele şi cînd au aerul de a ajunge la acord sînt deja depăşite. Ce putem deci aştepta de la ştiinţa clasică în privinţa unei cartografii a conştienţei umane?

În universul misticilor, există hărţi minunate şi profunde care n-au suferit în nici un fel, se pare, ravagiile timpului. Găsim acolo toate învăţăturile disciplinelor vechi şi moderne, oricît de deosebite ar fi ele: taoiste, gnostice, sufi, zen, tibetane, amerindiene ...

Acest spectru diversificat al experienţei umane a fost transmis oral de-a lungul epocilor, scrieri şi învăţături vii, cu o perfecţiune admirabilă. Bineînţeles că aceste învăţături diferă la detalii, dar peisajul major şi domeniul sînt uluitor de asemănătoare. Aldous Huxley, care a fost fascinat de învăţăturile fundamentale din diverse tradiţii mistice, a reluat viziunea originală a lui Leibnitz şi a numit experienţa conducătoare "Philosophia Perennis", filosofie eternă [1]. El a definit acest concept ca *etica prin care scopul final al Omului constă în cunoaşterea fundamentului imanent şi transcendental al oricărui lucru.* Această viziune pare să supravieţuiască în toate anotimpurile, ciclurile şi epocile. O persoană sau un om de ştiinţă sceptic în privinţa folosirii unor astfel de teorii mistice şi non-ştiinţifice cum sînt cartografiile conştienţei trebuie să înţeleagă că aceia care au compilat şi creat asemenea hărţi nu le-au "teoretizat", ele sînt rezultatul unor experienţe trăite. Înţelepţii şi sfinţii din toate timpurile, din toate tradiţiile, care au elaborat aceste concepţii ale fiinţei umane le-au trăit mai întîi. Spiritualitatea începe acolo unde se opresc religiile. Problema lumii

---

1] Aldous Huxley, *La Philosophie éternelle*, Ed. du Seuil.

occidentale stă în alegerea sa de a explora aparenţele exoterice, adică fenomenele exterioare vieţii, în timp ce Orientul şi viziunile tradiţionale au ales explorarea teritoriului interior, ezoteric. Ei au folosit proceduri detaliate şi riguroase pentru a determina topologia spaţiului interior în acelaşi mod în care un fizician din mecanica cuantică ar putea-o face cartografiind structura unui atom.

Dar în timp ce omul de ştiinţă elaborează teorii care trebuie readaptate pe măsura apariţiei noilor descoperiri, colegul său, misticul, nu foloseşte nimic asemănător. Un orb are o "teorie" despre modul în care răsare soarele dimineaţa, un văzător nu are nevoie de aceasta pentru că el vede soarele răsărind. Problema reală a misticului sau a celor care trec de bariera celor 5 simţuri este traducerea în cuvinte simple a experienţei trăite. Intrăm aici în domeniul interior al limbajului şi al semanticii. Primul principiu al filosofiei perene este conceptul de ierarhie. Această cartografie este la prima privire o structură în gradene, o serie de planuri de dimensiuni şi nivele. Totuşi, nivelele nu sînt concepute ca dimensiuni separate, ci mai degrabă ca un ansamblu de păpuşi ruseşti. Fiecare nivel superior cuprinde toate nivelele inferioare şi se regăseşte aici ideea întregului în parte şi a părţii în întreg. Ajungem astfel la ipoteza Bootstrap[1].

Am degajat tema esenţială din toate scrierile; pe de o parte se manifestă căderea sau involuţia, pe de altă parte, ascensiunea sau evoluţia. Această evoluţie se străduieşte să atingă nivele de conştiinţă din ce în ce mai ridicate. Scopul final al acestei evoluţii şi al oricărei existenţe nu este întoarcerea la o conştienţă primordială, ci să apreciem în fiecare clipă noutatea creeaţiei şi frumuseţea ultimă a ceea ce trece de cele două părţi ale oglinzii. Poate din această perspectivă evoluţia este o întoarcere la origini?

De la ritmurile Alpha la porţile Gamma

După experienţele realizate la Monroe Institute, Skip Atwater mi-a trimis un raport datat 8 august 1989. Acest raport era foarte interesant pentru ei, dar mai ales pentru mine căci demonstra aptitudinea fiinţei umane de a se deschide nu numai către alte stări ale fiinţei, dar şi de a

----

1] Fizicianul american Geoffrey Chew a propus în 1968 o viziune holistică adaptată la fizica particulelor, lansînd ipoteza că particulele se conţin toate şi se autogenerează.

le explora. Începea să se profileze o cartografie. Pe scurt, raportul spunea:

"Alăturăm cartografiile undelor cerebrale din cursul lucrului efectuat asupra Teenei şi a lui Fay. Reprezentările creierului au fost alese cu grijă în funcţie de experienţă. Activitatea Theta şi Alpha a fost continuu eclipsată de o activitate Delta de mare amplitudine. În experienţă apare o activitate Gamma şi Delta intensă. Cunoaştem puţin această activitate cerebrală, ştim doar că frecvenţele Gamma de mare amplitudine sînt puţin comune. *Pattern*-urile cerebrale oferite de acest raport au fost folosite datorită calităţilor lor excepţionale. Ele reprezintă o activitate cerebrală fascinantă [...] Periodic, *pattern*-ul dumneavoastră de stare meditativă a înglobat spectrul total al frecvenţelor cuprinse între Delta şi Gamma, demonstrînd o puternică activitate a lobului frontal. Or, ceea ce numim noi "stare meditativă" se limitează în general la benzile Theta şi Delta. Aceste *pattern*-uri unice reprezintă perioada experienţei. De fiecare dată cînd aţi descoperit sau înţeles ceva citind un corp eteric, "expresiile de descoperire" (după jargonul nostru) sînt semnalate în mod caracteristic prin "pete". Ele reprezintă activităţi cerebrale de frecvenţe specifice, de amplitudine ridicată şi localizate topografic, închise asupra lor înşile. Le-am numit erupţii Gamma combinate cu erupţii Delta (*Gamma bursts combined with Delta bursts*).

"[...] În schimb, expresiile senzoriale sau intuitive ale experienţei sînt ilustrate pe ecranul ordinatorului ca o activitate cerebrală de joasă amplitudine, localizată şi închisă asupra ei însăşi în mai multe locuri; ceea ce noi am numit pete reci (*cold spots*)."

Ce s-a întîmplat în realitate? Experienţa a demonstrat în mod repetat două trenuri de activitate cerebrală: pe de o parte undele Delta şi pe de altă parte trenurile de undă înalte, relativ puţin cunoscute şi cu totul rare, pe care americanii le-au numit undele Gamma. Trenurile de undă generate în cursul stărilor meditative "clasice" sînt mai ales Alpha şi Theta. Or aceste două trenuri de undă au fost eclipsate de un anumit număr de ori în cursul experienţelor. Ce este extraordinar în toate acestea? Mai întîi trenurile de unde Delta sînt generate în cursul somnului şi mai exact în cursul somnului paradoxal, adică visul. Cînd o persoană este în unde Delta, nu poate vorbi, ea doarme. Or, eu nu numai că vorbeam în cursul experienţei, dar eram într-un fel de hiperconştienţă; apoi au apărut aceste trenuri de unde Gamma, cu amplitudini şi frecvenţe cu totul fascinante şi ele. Se poate ca cheia stărilor vizionare să se afle în trenurile de unde Gamma? Poate! Momentul cel mai intens (în care această activitate a fost la cel mai înalt nivel) apare cînd, văzînd vasul de lumină, am strigat: "ea este conectată la altceva" (*she's connected to something else*). Această erupţie Gamma este

reprezentată pe cartografia activităţii cerebrale de o pată galbenă spre lobul frontal, adică spre fontanelă. Activitatea a urcat pînă la 58 de hertzi, fenomen cu totul anormal sau extraordinar. Psihiatrul John Richmond mi-a mărturisit că unii neuropsihiatri sau neurologi care studiază asemenea *pattern*-uri cerebrale ar găsi în asta tendinţe psihotice!

Nu cunoşteam bineînţeles decît cele patru trenuri de unde clasice, puse în evidenţă prin primele măsurători electroencelografice: Beta, Alpha, Theta şi Delta. Am pus desigur numeroase întrebări personalului laboratorului, ca şi lui Skip Atwater, pentru că nu am auzit niciodată de unde Gamma. Mi-au răşpuns că nu puteau decît să constate fenomenul, neştiind ce reprezentau petele. Am sugerat deci celor de la Monroe Institute următoarele: pentru că există în mine ceva care se joacă de-a timpul şi spaţiul, capabil să se deplaseze prin dimensiuni, de ce să nu-l folosim? Într-adevăr, de ce să nu ne folosim de puterea spiritului ca să intrăm prin poarta Gamma? Responsabilul m-a privit cu un aer îndoielnic şi m-a întrebat cum socoteam să procedez. "*O, am răspuns eu, foarte simplu, mă pot întoarce în Booth, intru iarăşi într-o stare pe care o cunosc bine. Mă conectez din nou la aparatele voastre. În lumină, îmi vizualizez propriul creier şi creez artificial un tren de unde Gamma, fotografiind o pată galbenă pe creier, şi apoi pătrund în ea*". A priori, ideea a părut bizară. Puteam plonja în propriul meu creier? Da! De ce nu! Era posibil să-mi fac creierul să genereze trenuri de undă Gamma într-un mod natural? Este ceea ce urma să vedem.

Cîteva zile mai tîrziu, pe 20 iulie 1989, eram din nou în Booth, într-o cameră pe care începeam să o cunosc. M-am întins pe patul cu apă lăsîndu-mă în voie, în timp ce Skip şi asistenta îmi puneau casca cu electrozii, diversele aparate de măsură, aceleaşi ca data trecută.

Plutesc uşor pe patul cu apă, vocea lui Skip ajunge la mine prin cască, uşa cea grea se închide, sînt încă o dată singur, stăpîn pe mine, gata să pătrund într-un univers închis, infinit, universul dinăuntru, faţă de universul de afară, cel limitat la cele cinci simţuri. Înaintez repede, încep să respir uşor şi mental, relaxez diversele părţi ale corpului astfel încît persoanele din laborator să poată urmări experienţa. În acelaşi timp, exprim cu voce tare exact ceea ce voi face: îmi relaxez picioarele, mîinile, spatele, pieptul, capul, toţi muşchii corpului. Număr invers, mai întîi de la 20 la 1, şi îmi imaginez că mă scufund în apă (evident, nu trebuie să-mi fie frică de apă), îmi imaginez că mă scufund în mine însumi; îmi imaginez că ating fundul unei piscine, număr în sens invers, de la 1 la 20. De această dată, intru în ceea ce numim expansiunea conştienţei.

Încă o dată, uit mediul înconjurător, corpul meu care pluteşte, firele, cablurile, casca de pe cap, casca audiofonică şi casca cu captatori sensibili, Booth-ul. Este ca şi cum aş intra puţin cîte puţin într-un univers

infinit, un univers în care îmi face atîta plăcere să intru, ca şi cum mi-aş deschide braţele şi aş deveni imens. Vizualizez lumina aurie care mă înfăşoară, cel puţin îmi înconjură structurile fiinţei, corpul fizic. Spiritul meu antrenat răspunde impulsurilor mentalului şi încă de la începutul experienţei îmi dau seama de un anumit fenomen: cînd cineva începe să mediteze, să intre într-o stare de expansiune a conştiinţei, este prins de propriul mental, eul său cotidian care constituie o frînă. Mentalul este legat de creierul stîng, el desface, analizează; eu văd, eu nu văd; inventez, imaginez etc.

Tibetanii ne învaţă că în etapele ulterioare de deschidere a conştientei, adeptul, aspirantul, discipolul se va servi de această putere a mentalului care atunci nu mai constituie o frînă ,ci un mijloc pentru a merge mai departe.În acest univers care începea să se deschidă în faţa mea, realizam că se află tot ce urma să înţeleg. Mentalul îmi dădea mici impulsuri pentru a mă ajuta să mă deschid mai mult.

Apoi am vizualizat o scară de lumină pe care am urcat-o într-o clipă. Ajuns sus, am vizualizat de data aceasta creierul meu, creier de lumină cu o reţea de fire în care am memorat o pată galbenă centrală, pe care am asociat-o cu o erupţie Gamma. Deodată, m-am simţit trecînd "în turbo". Conştienţa mea superioară şi alte nivele din mine însumi părea că vin să mă caute. Dar care "eu" şi cine venea să mă caute? Eu şi tot eu, ca şi cum diversele părţi dispersate din mine însumi se reunificau. În această etapă, încă o data, totul devenea simplu, evident, nu mai aveam corp, *existam*. Eram ca un satelit artificial pe orbita din jurul Pămîntului. Am coborît ca o navă spaţială spre o planetă nouă. Am descris lent coborîrea spre această lume nouă, spre creierul meu. Acolo, chiar deasupra, la cîteva mii de kilometri literalmente, se afla o erupţie numită poartă Gamma, baza mea într-un fel. Comunicarea cu ea se făcea printr-un mod foarte simplu: limbajul. Am simţit cum pătrund în mine premizele unui limbaj universal, limba universală a luminii. Experienţa ar fi putut să dureze trei secunde sau un milion de ani, timpul devenise o construcţie iluzorie. Am coborît atunci lent. "Simţeam" că eu controlez în totalitate experienţa, viteza de cădere şi toţi parametrii legaţi de coborîrea spre poarta Gamma. Aveam impresia existenţei unei energii inteligente. Puţin cîte puţin, creierul a devenit gigantic, ca aspirat de această pată Gamma, poartă cheie spre alte lumi. Mai întîi am simţit ca un vulcan deschis, cu erupţii energetice, flăcărui care se proiectau relativ departe. Pe măsură ce mă apropiam, această specie de vîrtej energetic părea să-şi încetinească activitatea. Aveam să pătrund, în fine, acolo. Cu toate acestea, devenisem sau redevenisem o conştiinţă care nu se temea deloc, nici nu era încercată de vreun simţămînt terestru. Numai acea senzaţie de imensitate, de echilibru perfect, beatitudinea.

Eram foarte aproape de această frontieră care separa un univers de altul, o dimensiune de alta. Nu ştiam cu adevărat ceea ce aveam să aflu şi persista acel sentiment de detaşare. Ajungeam la o zonă-frontieră, pe un prag. Am avut impresia că puteam începe să percep "ceva" de cealaltă parte, ceva insesizabil. Totuşi, acolo, nu aveam nici o senzaţie de nelinişte - numai o armonie şi o bunăstare totală.

Deodată am intrat efectiv prin poarta Gamma. Am simţit că trec printr-o căldură răcoroasă, ca şi cum intram într-o ecuaţie matematică cvintidimensională. Am realizat că o erupţie Gamma era ca o micro gaură neagră. Creierul meu începea să lucreze în registre necunoscute, la o viteză neegalată pînă atunci. Da, erupţiile Gamma sînt ca nişte găuri negre. Sub constrîngerea maximă a deformării materiei, relativitatea generală prezice existenţa unui nou fenomen în univers: gaura neagră, regiunea cea mai deformată a spaţiului-timp. Găurile negre aflate în rotaţie conţin punţi capabile să conecteze universul nostru. Cu ce ? Poate cu alte universuri, cu lumi paralele, cu lumi vibratorii diferite sau stări de conştienţă pe care tradiţia le numeşte Samadhi?

De această dată, am trecut prin erupţia Gamma, gaura neagră. De cealaltă parte, o stare de conştienţă imensă, infinită. M-am simţit căpătînd o dimensiune originală, dimensiunea MEA, aceea pe care am avut-o, pe care o am şi pe care o voi avea în eternitate. Este ca şi cum m-aş fi regăsit la mine acasă, ca şi cum aş fi realizat că ceea ce sînt în formă nu este decît o proiecţie a acestei conştienţe şi că fiinţele umane nu sînt decît proiecţii încarnate a ceva ce le depăşeşte. M-am gîndit la mitul îngerilor decăzuţi. Deodată timbrul vocii mele s-a schimbat, a devenint grav, lent, extrem de profund, nu numai în plan vibratoriu, dar şi în plan energetic. Am continuat să vorbesc.

Tocmai am traversat o putere capabilă de orice. De orice. Exista acolo o impresie de putere imanentă, de generozitate, căldură, aur. Aceste valuri energetice nu sînt nici fluide, nici solide, ci seamănă cu nişte pulberi energetice. Este foarte multă lumină, dar nu pot să spun strălucire, pur şi simplu lumină. Este ca şi cum s-ar compune dintr-o multitudine de mici pete de aur, nimic altceva decît asta, cu o putere fantastică închisă în ele şi căldură. Nu numai căldura ca temperatură, ci sentimentul de căldură, de primire. Am impresia că am fost primit în şi prin ceva şi-n acelaşi timp am trăit acum o senzaţie de plenitudine, pacea hrănită de o senzaţie de putere nelimitată în sensul în care mă simt indestructibil. Pot să mă transform, dar nu să dispar. Este o mişcare extrem de rapidă, mult mai rapidă decît vă puteţi imagina şi totuşi există acolo o pace absolută, o linişte perfectă. Este straniu, există un fel de efect de coeziune. Nu mai am impresia de a merge spre planuri inaccesibile, eu sînt ca şi cum aş fi ajuns la ceva şi continuu. Această poartă este făcută din toate culorile,

inimaginabile, care se combină fără să se amestece. Totul pare să fie format dintr-o multitudine de pete luminoase. Acesta pare să fie modul real al fiinţei. Ceea ce văd reprezintă cu adevărat o etapă de evoluţie a omului ca specie.

Porţile Gamma sînt efectiv micro găuri negre care pot fi generate în mod conştient de către creier. Într-o zi, fiinţele umane vor învăţa să genereze porţi dimensionale în interiorul lor înşile, să cunoască diverse stări de conştienţă care le sînt accesibile, dar pentru moment încă n-au ajuns acolo; încă rămîne un drum lung de parcurs.

În acest stadiu nu mai eram Patrick Drouot, fiinţă încarnată, care se exprima, ci realmente universul care vorbea prin univers, o conştiinţă nelimitată care vorbea printr-o conştiinţă fără limite. Totuşi nu eram separat de bază, nu eram separat de corpul meu, eu "cunoşteam" dimensiunea mea încarnată acolo jos, foarte jos, într-o vibraţie complet inferioară. Nici o judecată, nici o nelinişte, nimic nu se făcea simţit, numai o beatitudine, o uimitoare senzaţie de echilibru. Aceasta a prevalat de-a lungul întregii experienţe, acest echilibru extraordinar pe care îl resimt în fiecare clipă dacă totuşi termenul clipă este potrivit.

Aveam impresia că mă amplific continuu dacă asta mai era posibil şi deveneam profund şi direct conştient de ceea ce eram. Continuam. Eram pur şi simplu şi ştiam că eram. Eram cine eram şi eram imaginea a lui eu însumi, realitatea, eul, natura şi suportul tuturor lucrurilor. Eram unul. Nu era nici un fel de gînd înăuntru. Eram conştienţa. Nu era nici o reacţie, oricare ar fi fost ea, de bucurie sau surpriză, eram unul recunoscut.

M-am gîndit fugitiv la o rasă pe care o contactasem în timpuri imemoriale şi care se topise într-un singur punct, într-o singură conştienţă. Aceşti galactici trăiesc încă undeva în imensitatea interstelară care ne înconjură. Viaţa poate să ia o mulţime de forme ...

Am auzit zgomotul unei mulţimi în mers şi am realizat că era rasa umană în ansamblul ei, îndreptîndu-se spre destinul său solar.

Fiinţa umană seamănă cu un cîntec de iubire care nu are sfîrşit. Într-o zi, rasa umană va atinge un alt stadiu al evoluţiei, dar mai trebuie să treacă multe primăveri, veri, toamne, ierni şi, întocmai ca prima floare a primăverii ce moare toamna, ea va renaşte de fiecare dată, mai frumoasă ca înainte.

Am ajuns în etapa unde am uitat cu totul de baza mea de acolo de jos, din încarnare, din lumi diferite. Am uitat ce venisem să caut aici. Totuşi, era un rest de conştienţă care mă lega de această conştiinţă încarnată. Am înţeles că nu mai era nimic de înţeles. Am înţeles că toate experienţele, bucuriile, necazurile, suferinţele, durerile vieţii mele, întîlnirile, experienţele n-au făcut decît să mă conducă spre Asta. Toate momentele de fericire, revelaţiile pe care le-am putut avea, experienţele

din stările de conştienţă, experienţele de încarnărilor trecute m-au condus spre acest moment ultim, spre această realitate. Am înţeles în fine că viaţa mea întreagă era în căutarea acestei realităţi, în aşteptarea de a mă trezi. Era trezirea mea.

În această etapă, comunicarea a devenit dificilă şi am fost invadat încă o dată de această calitate energetică pe care am întîlnit-o deseori de partea cealaltă sau mai degrabă de această parte a oglinzii. Iubirea. Apoi m-am simţit treptat coborînd, am reluat contactul cu baza şi am spus: "Cobor din nou şi acolo, foarte jos, există poarta Gamma, erupţia Gamma". Îmi provoc "coborîrea", apoi trec din nou prin acea căldură răcoroasă sau acea răcoare călduţă, cum vreţi să spuneţi, pentru a mă regăsi într-un univers intermediar, aflat între lumea încarnată şi lumile multidimensionale, dincolo de erupţiile Gamma, dincolo de această poartă, de această cheie matematică, de această tattwa şi spiritul meu încarnat preia puţin cîte puţin comanda. Deodată o tristeţe infinită mă strînge şi ochii mi se umplu de lacrimi. Mi-a venit greu să exprim ceea ce simţeam, atinsesem o stare de conştiinţă originală pe care o simţeam puţin cîte puţin închizîndu-se. Totuşi nimic nu va fi pierdut. Ceea ce am trăit era exact ceea ce trebuia să trăiesc, aveam un sentiment de justeţe, rectitudine şi mai ales vroiam să redau acest sentiment şi să-l păstrez în străfundul inimii mele ca pe o comoară de preţ ca o mamă care-şi apără copilul. Era a mea şi în acelaşi timp nu-mi aparţinea deloc. Totuşi în coborîrea mea, m-am gîndit la ceea ce atîţia bărbaţi şi femei în decursul timpului doriseră să transmită celorlalţi: o viziune transformată a societăţii. Unii au înţeles, alţii nu. Totuşi visele lor sînt bogăţia noastră, moşteniri care au persistat dincolo de războaiele şi nebuniile noastre. Cîteva clipe mai tîrziu am început să număr în minte şi mi-am reluat conştienţa corpului. Mi-am dat seama că sufeream cumplit, capul mi se înclinase uşor într-o parte, casca se mişcase uşor şi electrozii îmi provocau dureri în ceafă. Totuşi nu simţisem nimic. Am început să respir adînc, am deschis ochii în întuneric, mi-am şters lacrimile şi am aşteptat. Durerea dispăruse, viaţa continua. Mă întorsesem de această parte a oglinzii. Am rămas tăcut cîteva clipe, aşteptînd să se deschidă uşa, să vină cineva să mă dezlege, să-mi ia aparatele. M-am gîndit din nou la tot ce trăisem, la acea primăvară eternă a fiinţei. Este posibil ca evoluţiile Gamma să fie un alt stadiu de evoluţie a omului?

În momentul cînd scriu aceste rînduri, au trecut mai bine de doi ani. În mod curios, nici o altă experienţă de vîrf n-am mai avut de atunci, nici o altă experienţă nu a atins acel nivel. Totuşi, eu ştiu că este în mine şi că pot să mă întorc acolo. Cred de asemenea că scopul diverselor nivele de conştienţă trebuie să înceapă de la înţelegerea acestei lumi şi a mecanismelor care o guvernează.

În 1990, într-o seară, tîrziu, eram cu un grup în munţii Vosgi şi am vorbit despre conceptul porţilor Gamma. Cunoşteam bine fiecare persoană şi le-am dat să asculte 10 minute din înregistrarea acelei experienţe. Acolo am realizat că tot ceea ce trăisem - vibraţiile experienţei - se afla consemnat şi pe această casetă. Mulţi dintre ei au început să plîngă şi au fost profund emoţionaţi. Am înţeles de asemenea că mitul grădinii Eden se găseşte în fiecare fiinţă umană. Astfel, din iad poţi urca din nou către paradis şi acest paradis nu se află în stările absolute de conştienţă, ci de această parte, aici unde există cerul albastru, ploaia, norii, iubirea şi poate, uneori, necazurile şi suferinţa.

Uşa s-a deschis şi o asistentă pe care n-o cunoşteam m-a privit. Am rămas tăcut şi ea la fel, copleşită de cele auzite. M-am aşezat, m-am debarasat de toată aparatura, dar viaţa continua. Este bine, e frumos. Înainte!

Cartografiile moderne ale conştiinţei

Aşadar, atunci cînd eşti eliberat de orice stimul extern obişnuit, poţi să exprimi mai bine stările de conştiinţă, dovadă că creierul nu este limitat la cele cinci simţuri şi că poate atinge creativitatea, transcendenţa şi revelaţia. Fiinţa înţelege că diminuînd stimulii externi fie prin meditaţie sau pe orice altă cale, ca de exemplu muzica, ea poate proiecta creierul sau conştienţa în stări de luciditate extraordinară, de meditaţie profundă, de concentrare şi contemplare. Studierea culturilor din toate epocile demonstrează un interes profund al oamenilor pentru stările non-ordinare de conştienţă. Toate aceste curente de gîndire au creat metode pentru a teoretiza şi a descrie diversele etape ale călătoriei spirituale. Această cunoaştere s-a transmis oral, de la maestru la discipol, din generaţie în generaţie, fiind perfecţionată din zi în zi, din ce în ce mai mult. La începutul erei moderne, cînd ştiinţa occidentală făcea primii paşi (secolele XVII şi XVIII) înţelepciunea străveche a fost respinsă şi înlocuită de modelele psihicului, bazate pe o filosofie strict materialistă. Totuşi în anii '60, o serie de factori sociali au permis plantarea unor repere în mlaştina înţelegerii psihologice a fiinţei umane.

Unul din factorii cheie a fost interesul tinerilor pentru practicile meditative din Orient şi căutarea rădăcinilor pierdute: experimentarea căilor şamanice, contactul cu indienii, întoarcerea spre naştere, spre mamă, tată, dezvoltarea în laborator a tehnicilor de alterare a conştiinţei ca biofeedbackul (tehnici puse la punct la Menninger Foundation de la Topeka, Kansas) şi izolarea senzorială. Studiile unei noi generaţii de

antropologi, privind experienţele lor personale din culturile şamanice şi studiile ştiinţifice despre coma depăşită au oferit noi provocări psihiatriei şi psihologiei tradiţionale. Mulţi cercetători care au explorat sistematic aceste noi domenii au ajuns la concluzia că înţelepciunea perenă trebuia să fie reexaminată iar conceptele ştiinţifice occidentale şi ideologiile care decurg din ele aveau nevoie să fie revizuite şi extinse.

Este evident că pentru orice călător al psihicului aceste experienţe par să răspundă la trei categorii majore. Prima este de ordin biografic, adică legată de evenimentele traumatice postnatale. A doua este legată de două evenimente fundamentale ale vieţii: naşterea şi moartea. A treia, cea mai largă, este constituită din experienţe de tip transpersonal, adică acelea care depăşesc mult limitele experienţei umane obişnuite [1].

Există un termen modern care înglobează toate stările aşa-zise spirituale, mistice, religioase, magice, parapsihologice sau paranormale: "experienţa transpersonală". Natura remarcabilă a experienţei transpersonale devine evidentă atunci cînd o comparăm cu felul în care percepem în mod cotidian lumea şi cu limitele noastre considerate normale şi inevitabile. În starea de veghe, ne percepem ca nişte corpuri materiale solide. Este sigur că sîntem limitaţi în percepţia lumii de gama simţurilor noastre şi configuraţia mediului înconjurător. În stările transpersonale, putem transcende toate aceste limitări. Ne trăim pe noi înşine ca un joc energetic sau un cîmp de conştienţă.

Lumea fenomenului transpersonal aşa cum este ea descrisă de Stanislav Grof[2] oferă o altă provocare filosofică si intelectuală. Frecvent, precizează Grof, acest fenomen include nivele si entităţi care în lumea occidentală sînt considerate ca aparţinînd unei realităţi "obiective", ca zeităţi, demoni şi alte personaje mitologice. Aceste experienţe se arată la fel de convingătoare şi reale ca experienţele din viaţa obişnuită pentru cei care le-au trăit. Totuşi, după propriile mele experienţe, lumea arhetipurilor, a zeilor, a demonilor apare la unul din nivelele de conştienţă accesibil acestui cîmp de energie numit conştienţa umană. Astfel, în cursul unei experienţe ulterioare, am avut acces la un nivel de conştiinţă foarte înalt. Mi-am dat seama că ceea ce numim zei, ghizi, fiinţe spirituale nu sînt decît construcţii ale spiritului nostru sau mai exact lumi vii, frecvenţe inteligente. Bineînţeles că aceşti termeni nu mai au mare importanţă de cealaltă parte, în sensul că totul este viu acolo. O serie de cititori sceptici

---

1] S. Grof, *The Stormy Search for the Self*, care va apărea la Ed. du Rocher.

2] *La Psychologie transpersonnelle. Nouvelles dimensions de la conscience*, Editions du Rocher.

pot să-şi pună o întrebare: de ce să acordăm o asemenea importanţă fenomenelor transpersonale? Faptul că psihicul omenesc se deschide către asemenea experienţe, trăite de unele persoane ca subiectiv reale, nu înseamnă că este vorba de conexiuni autentice cu universul! În afirmaţiile sale Grof precizează că alt argument al scepticilor în privinţa fenomenelor numite transpersonale este că acestea sînt produse arbitrare şi neimportante ale creierelor afectate de o boală necunoscută. Efectiv bogatul conţinut al trăirii provine din memoriile noastre. Trăim într-o cultură în care sîntem hiperexpuşi unui aflux enorm de informaţii de toate genurile prin ziare, reviste, televiziune, cărţi. Tot ce trăim este stocat în creierele noastre în cele mai mici detalii. Ceea ce poate fi o explicaţie raţională pentru cei care nu au decît o cunoaştere superficială a fenomenului. Totuşi, un studiu sistematic al experienţelor de la nivele non-ordinare ale conştienţei demonstrează că acestea sînt fenomene extraordinare care sfidează în mod serios concepţiile ştiinţifice occidentale.

Toţi experimentatorii sînt de acord asupra acestui punct. Cei care au trăit stări non-ordinare de conştienţă se eliberează de tulburările psihosomatice şi emoţionale. Aceste stări non-ordinare de conştienţă reprezintă o criză de transformare în psihoterapia "experienţială".

Sindromul Evrika

Teoria structurilor disipative formulată de Ilya Prigogine este un model recent de coevoluţie. El implică o dependenţă reciprocă a "macrosistemului" planetei şi a "microsistemului" atomilor, celulelor sau bacteriilor care îl constituie. Evoluţia ar fi atunci o încercare, o tentativă de cooperare între sisteme deschise şi planeta care este asemănătoare unei fiinţe vii autoorganizate.

Validitatea intrinsecă a sistemelor deschise este generarea stărilor de non-echilibru, calitate care favorizează apariţia de noi microsisteme (starea de echilibru înseamnă moartea sistemului, este starea către care tinde orice sistem închis sau izolat care nu comportă schimburi materiale sau energetice cu exteriorul). Starea de non-echilibru este creatoare de organizare, aceasta este ideea novatoare a lui Prigogine. Astfel, orice organizare vie, în loc să se dezintegreze, se perpetuează, luîndu-şi materie şi energie din mediul înconjurător. Orice organism viu acţionează deci asupra mediului şi acţionînd astfel, îl modifică sau îl transformă. Este deci o interdependenţă globală a tuturor sistemelor sau organismelor vii care se generează unele pe altele. Metabolismul celular la scară biologică

este un astfel de exemplu. Un sistem astfel definit ar fi comparabil cu o reţea de autostrăzi care se încrucişează şi se bifurcă neîncetat, adăpostind în structura sa o inteligenţă, capacitatea remarcabilă de a se menţine, de a evolua şi de a se transforma.

Teoria lui Prigogine exprimă unele procese ireversibile din natură. Structura corpului unei fiinţe umane se compune din oase, muşchi şi ligamente; structura creierului este constituită din gînduri, amintiri, care dictează acţiunile; programarea mentală, toate gîndurile din trecut, acţiunile, experienţele şi învăţarea construiesc structura creierului. După teoria lui Prigogin, structurile complexe reprezentate de creierul uman au nevoie de un flux de energie foarte important pentru a-şi menţine echilibrul. În creier, această energie ia forma undelor cerebrale măsurabile pe un electroencefalograf. *Pattern*-urile, schimbările stărilor de activitate cerebrală reflectă o fluctuaţie a acestei energii în creier. Dacă-l credem pe Prigogine, fluctuaţii mari de energie pot genera o alterare a structurii vechi care se reorganizează atunci într-un mod mai complex şi într-o formă superioară. Astfel, fie că luăm o structură minoră sau o structură majoră ca Pămîntul, această tapiserie gigantică, mereu deschisă, continuu creată şi recreată se deschide spre praguri unde structura sistemului ar putea să urmeze orice direcţie. În aceste puncte critice sau puncte de joncţiune, sistemul "sare" brusc la o nouă configuraţie, la un ordin mai înalt, la un nivel superior de organizare. Creierul este deci un sistem deschis sau o structură disipativă întocmai ca şi spiritul omenesc. Într-o stare de expansiune a conştienţei, vechile structuri ale spiritului se reorganizează şi poartă fiinţa către un ordin mai înalt, către un nivel de înţelegere mai important. Este ceea ce numim sindromul Evrika sau pur şi simplu sindromul AAH! - sau ceea ce Monroe Institute numeşte "expresii de descoperire". Astfel de transformări nu sînt limitate la mistici. Ca şi ei am trecut toţi prin experienţa modificării structurii noastre cerebrale. Or, adeseori rezistăm acestor schimbări şi această rezistenţă este cauza suferinţei. Ea împiedică fiinţa să atingă un nivel superior de înţelegere. În schimb, cînd ne lăsăm în voia ei, "deschidem" porţile percepţiei noastre şi favorizăm reorganizarea tuturor conexiunilor neurale.

Un copil de exemplu va trece în primii 20 de ani ai existenţei sale printr-o serie întreagă de organizări; apoi, progresiv, acest proces se va rarefia cîte puţin, dispărînd spre vîrsta de 60 de ani. Este posibil totuşi să evolueze neîncetat către un nivel superior de organizări şi înţelegere.

Fiinţa umană, pentru că este o fiinţă conştientă, îşi descoperă un proces cheie în această structură globală numită evoluţie. Apariţia conştienţei odată cu homo sapiens, acum 30.000 de ani, pune efectiv în joc o reacţie în lanţ care îl conduce pe viitorul homo sapiens la un nivel de realitate cu totul nou, caracterizat prin posibilitatea unei forme de viaţă

de a observa şi de a găsi o semnificaţie fenomenului timp. În fapt, prin stările lărgite de conştienţă, putem să afirmăm cu toată tăria că *spiritul este el însuşi timpul.*

Poate că proprietatea cea mai semnificativă a oricărei structuri disipative ca spiritul este motivul fundamental pentru care ea există, posibilitatea sa de a se reorganiza, de a rupe simetria timpului. În acest sens, spiritul şi evoluţia nu apar în timp: ele sînt timpul.

Spiritul el însuşi este neîndoielnic cea mai mare şi cea mai complexă structură disipativă din univers şi cel mai mare creator de fluctuaţii (adică dezordine creatoare de noi apariţii). Ca specie, noi ţinem astfel în mîini germenii unei noi geneze. Orice schimbare drastică din conştienţa noastră, orice alterare profundă din percepţia lumii şi a modului în care ne menţinem în acest univers, orice acţiune din mediul înconjurător provoacă fluctuaţii care pot să-şi afle urmările într-un prezent apropiat sau într-un viitor îndepărtat, lăsînd să se manifeste un nou prag de evoluţie.

Poate că sîntem astăzi pe cale de a cunoaşte această geneză? Din ce în ce mai multe fiinţe îşi descoperă conştienţa în alte domenii ale realităţii. Această structură disipativă în formare dispersează o energie ce permite altor praguri de evoluţie să se deschidă treptat. Este aceasta noua eră? Nu tocmai, nu este noua eră, căci nu există eră veche. Noua eră a existat dintotdeauna. Întotdeauna au trăit persoane trezite, ploturi luminoase răspîndite pe un pămînt unde mulţimea dormea.

Cîmpurile budice

Este posibil ca o singură persoană să poată modifica evoluţia speciei omeneşti? Şi dacă ar trăi astăzi printre noi, pe pămînt, 100 de înţelepţi, ar fi ei suficienţi ca să descopere un nou prag şi să creeze o trecere revoluţionară spre o formă nouă?

Învăţătura lui Budha vorbeşte de un fenomen misterios numit cîmpuri budice (*The Buddha fields*). În urmă cu 2.500 de ani, peste 1.000 de călugări l-au urmat pe Budha în micul stat al Biharului, în India. Ei au povestit că intensul cîmp de energie răspîndit în jurul maestrului lor putea să dea naştere unei reacţii în lanţ. O parte dintre ei au intrat într-o stare naturală de iluminare. Dar fenomenul iluminării nu este legat numai de Orient. Fiinţe trezite au apărut de-a lungul epocilor în multe locuri din lume. Rămîne misterioasă apariţia acestor iluminaţii în aceaşi epocă. S-ar putea ca geniile conştienţei să apară aproape simultan în locuri diferite. Ar exista un fel de cîmp invizibil care influenţează evoluţia fiinţei omeneşti? Care ar fi natura sa? Este posibil să intrăm în contact cu acest

fel de energie şi ce s-ar întîmpla? Atîtea întrebări care rămîn fără răspuns pentru multe persoane, dar care capătă o oarecare consistenţă pentru cei care acceptă întîlnirea cu acest cîmp al lui Dumnezeu.

Krishnamurti a spus într-o zi că toată rasa omenească ar putea cunoaşte iluminarea - adică să atingă un alt stadiu al trezirii - dacă 10 fiinţe trezite de talia lui Budha ar lucra concertat. Gurdjieff consideră şi el că ar trebui 100 de asemenea fiinţe pentru a schimba lumea. Bhagwan Shree Rajneesh a încercat să aducă 10.000 de discipoli în propriul său cîmp budic, încercînd să modifice cursul lucrurilor. Dar poate că este suficient pentru a determina ansamblul rasei să treacă la alt stadiu al evoluţiei.

Atingerea unui alt nivel de conştienţă dă o putere colosală, capabilă să insufle viaţa în noi lumi, însă aceste posibilităţi imense sînt în mod necesar unite cu calităţi de fiinţă ieşite din comun. Dacă nu, ar putea să se producă un punct de non-întoarcere foarte periculos pentru un astfel de demiurg. Această etapă de evoluţie a unei singure fiinţe sau a unei rase întregi se aseamănă cu ceea ce Christos a numit ispitirea sa. Este etapa de pe drumul trezirii numită de mistici *noaptea neagră a sufletului.* Poate că prin asta trecem acum, poate că de aceea lumea noastră de astăzi se află pe muchie de cuţit.

Sufi îşi reprezintă minunat evoluţia omului sub forma crucii, întîlnirea dimensiunii orizontale cu cea verticală. Dimensiunea orizontală trasată de braţele crucii sugerează existenţa pe care o duce omul de la viaţă pînă la moarte. O săgeată temporală se deplasează de la trecut spre viitor. Astfel sînt imaginate gîndurile noastre urmîndu-se unele pe altele şi succesiunea lor evocă timpul. Spiritul este un alt cuvînt pentru timp. Dimensiunea verticală a crucii simbolizează eternitatea, un timp în afara timpului care simbolizează intrarea în lumea reală. Omul este un animal vertical, astfel conştienţa sa este verticală. Fiinţa sa se află totuşi exact la intersecţia celor două lumi. Ea îşi cunoaşte pragul în care se întîlnesc lumile orizontală şi verticală. Noi sîntem puntea dintre două dimensiuni ale fiinţei. O punte şi nu un scop, o trecere si nu un declin.

De la explorare la revoluţia creierului

Există tot atîtea teorii despre modul de funcţionare a creierului cîţi neurofizicieni. Teoria convenţională se dovedeşte reducţionistă şi materialistă. Ea dezvoltă ideea conform căreia creierul este compus din unităţi interconectate şi cu o organizare înaltă, cărora li se atribuie funcţii specifice şi zone exacte. În ultimul deceniu am învăţat mai mult despre creier decît în toate epocile anterioare. Se pare că astăzi are loc o revoluţie. Pînă în prezent, două sisteme de cunoaştere prezidau investigarea ştiinţifică: ştiinţele "tari" - chimia, fizica, matematica, biofizica - şi ceea ce unii numesc în derîdere ştiinţele "slabe" care cuprind etologia, psihologia, psihiatria, adică ştiinţele nemăsurabile. Cu toate acestea, între cele două se profilează acum o joncţiune şi aceste părţi a priori antagoniste se unesc sub numele de neuroştiinţă. Doctorul Perth, neurochimist american, nu ezită să afirme că "epoca prezentă a neuroştiinţei este comparabilă cu epoca în care Louis Pasteur a descoperit germenii care provoacă boala". Oamenii de ştiinţă consideră neuroştiinţa mai mult decît o revoluţie: o religie. "Studierea creierului este una din ultimele frontiere a cunoaşterii umane, exclamă ei, şi de o importanţă cu mult mai imediată decît înţelegerea nemărginirii spaţiului şi a misterelor atomului!" În centrele de studii din universităţile nord americane se întreprind cercetări din ce în ce mai importante privind natura veritabilă a interfeţei numită creier. Fără nici o îndoială, următorii zece ani ne vor aduce o serie de informaţii esenţiale despre modul în care lucrează cu adevărat creierul nostru. Va fi descoperit un nou pămînt, ne rămîne încă un continent formidabil de explorat.

În mod curios, entuziasmul neurofizicienilor este împărtăşit de marele public. Multe descoperiri despre subiecte specializate ca funcţiile emisferelor cerebrale şi proprietăţile diverselor molecule fabricate de creier sînt evocate în multe cotidiene sau emisiuni de televiziune.

Michael Hutchison tratează în lucrarea sa[1] evoluţia ultimilor zece ani. Mult timp, oamenii de ştiinţă au presupus că dimensiunea fizică a creierului, greutatea, numărul de celule cerebrale, grosimea cortexului erau determinate de ereditate. O serie de studii recente atestă contrariul: anumite stimulări externe ale creierului sau "medii îmbogăţite" provoacă o creştere a mărimii creierului, a numărului neuronilor săi şi a anumitor celule.

S-a stabilit deja că după ajungerea la maturitate, creierul nu numai că îşi încetează creşterea, dar pierde inexorabil celule cerebrale. Totuşi, cu stimulări adecvate şi indiferent de vîrsta persoanei, unele din părţile sale pot continua să se dezvolte, îmbunătăţindu-şi astfel fucţionarea! O altă teorie ştiinţifică necontestată zeci de ani explica faptul că dintre toate celulele corpului numai celulele cerebrale sînt incapabile de regenerare. Consecinţa directă: oamenii erau condamnaţi la o lentă dar inexorabilă diminuare neuronală. Totuşi în cursul ultimilor ani, anumite studii au arătat că în condiţii adecvate, neuronii dispun de această capacitate. Un anumit

---

1] *Megabrain*, Ed. Ballantine.

tip adecvat de stimulări cerebrale pot într-adevăr să regenereze şi să înlocuiască celulele pierdute în acelaşi mod în care pielea se poate regenera ea însăşi atunci cînd este tăiată.

Studii despre lateralizarea creierului au arătat că emisferele stîngă şi dreaptă operează după diverse moduri şi ritmuri diferite. Această ipoteză i-a condus pe oamenii de ştiinţă la concluzia că oamenii folosesc jumătatea creierului lor trecînd predominant de la stînga spre dreapta între cele două emisfere. S-a dovedit astăzi că unele stări de expansiune ale conştienţei ca meditaţia profundă sau o creativitate intensă, emisferele trec spre un ritm unic şi coerent. Această stare globală este numită sincronism. Unele aparate de stimulare cerebrală pot genera practic această stare benefică. Fiecare stare mentală imaginabilă este rezultatul unei scheme specifice a activităţii chimice şi electrice a creierului. Această activitate cerebrală poate fi modificată de stimuli externi, sunete, lumini, cîmpuri electromagnetice şi mişcări fizice (faimoasele psihotehnici ale lui Marylin Ferguson). O aparatură electronică care dirijează aceşti stimuli spre regiunile apropriate din creier poate declanşa stări cerebrale specifice. Folosind sunete, lumini, muzică, este deci posibil să orientăm o persoană spre stări ca euforia, reveria, aducerea în conştienţă a experienţelor uitate de mult timp, stimulări memoriale, concentrarea profundă şi o creativitate sporită. Cu mult timp în urmă, s-a presupus că activitatea cerebrală (inclusiv ritmurile activităţii electrice a creierului şi secreţia moleculelor chimice) era, ca majoritatea sistemului nervos omenesc, rebelă la controlul conştient. Încă din anii '60, totuşi, unele descoperiri au demonstrat că oamenii pot dispune de controlul oricărui sistem fizic de care sînt conştienţi, folosind tehnicile de biofeedback. Omul poate astfel să-şi modifice sistemele cunoscute ca "autonome" cum ar fi presiunea sîngelui, ritmul cardiac şi secreţiile hormonale.

Implicaţiile acestor descoperiri recente sînt foarte clare: creierul este cu mult mai puternic, capabil şi complex decît ni l-am imaginat noi. Inteligenţa "normală" ne dă probabil o imagine palidă a puterii reale a creierului şi a capacităţilor sale. Aceste descoperiri şi fenomenele descrise în această carte sugerează că aşa cum un alergător de fond îşi găseşte al doilea suflu, este posibil ca omul să-şi găsească al doilea suflu cerebral.

Se pare că creierul poate uneori să basculeze spre o funcţionare mai înaltă cu ajutorul unor stimuli externi sau cu ajutorul unor maşini, dar cel mai bun instrument inductor rămîne tot fiinţa umană. Există în om o facultate de basculare spre al doilea suflu cerebral. Pînă nu demult, folosirea medicinei nucleare, a scanerelor cu pozitroni şi alte CAT[1] şi

----

1] Cf. glosar

PET[1]. Scanerele au fost folosite pentru analizarea undelor cerebrale la persoane bolnave, fie pentru a descoperi epilepsii potenţiale sau tumori, fie pentru a obţine o imagine precisă a ceea ce se întîmplă în interiorul creierului. Astăzi, din ce în ce mai multe centre de cercetare din America de Nord se interesează de utilizarea acestor maşini nu numai pentru a ajuta oamenii bolnavi să se simtă mai bine, dar şi pentru a înţelege ceea ce se petrece la oamenii normali astfel încît să le mărească capacitatea de învăţare, de gîndire, de imaginare, de amintire, de creare.

Sincronizarea emisferică a lobilor temporali

În mod normal emisferele dreaptă şi stîngă genereză semnale care sînt adeseori independente unele de altele.

Sincronizarea emisferică a creierului este o condiţie neobişnuită în care activitatea sa electrică este echilibrată.

Ea este făcută posibilă prin tendinţa sa de a răspunde la frecvenţe diferite. Ştim de mai multe decenii că cele două emisfere cerebrale au facultatea de scădere. Astfel cînd un semnal sonor (o undă sinusoidală) de o anumită frecvenţă este aplicată unei urechi şi un semnal de frecvenţă uşor diferită se aplică celeilalte, cele două jumătăţi ale creierului trebuie să acţioneze la unison pentru "a auzi" un al treilea semnal care este diferenţa T2. Dacă se emite de exemplu un semnal de 440 de hertzi în urechea dreaptă care corespunde creierului stîng şi un semnal de 445 de Hertzi în urechea stîngă care corespunde creierului drept, diferenţa va fi de 5 Hertzi, adică Theta [2]. Dacă diferenţa dintre cele două frecvenţe cade în gama de răspunsuri electrice ale creierului, creierul intră în rezonanţă cu acest semnal şi îşi măreşte intensitatea electrică pînă la atingerea acestei frecvenţe. Un astfel de comportament este numit frecvenţă de răspuns de urmărire (frequency following response, FFR). Se pare că există o integrare a emisferelor cerebrale datorată acestei sincronizări. Una din cele mai mari somităţi ale sincronizării cerebrale este Dr Lester Fehni[3]. Observaţiile sale asupra relaţiilor dintre activitatea undelor cerebrale şi comportamentul uman l-au convins că sincronizarea emisferică este în mod experimental legatăde un sentiment de uniune.

1] Idem.

2] Ritmurile cerebrale se descompun în patru etape: Beta peste 12 Hz, Alpha de la 7 la 12 Hz, Theta de la 4 la 7 Hz şi Delta, de la 0,5 la 4 Hz.

3] *Megabrain*, op. cit., director al Institutului de cercetări în biofeedback din Princeton.

Dr Fehni a studiat ceea ce atîtea alte persoane au trăit subiectiv. Există un fel de senzaţie de integrare globală a creierului. Ca şi cum, mai puţin conştient din punct de vedere mental, aţi deveni mai conştient într-un alt plan şi aţi funcţiona mai intuitiv. Cei care pot învăţa să-şi sincronizeze undele cerebrale îşi vor mări foarte mult potenţialul creierului lor nu numai în privinţa învăţării şi dezvoltării, dar şi pentru deschiderea către alte nivele de conştiinţă. Astfel ei învaţă să treacă dintr-o parte a oglinzii în cealaltă. Rămîn convins că învăţarea controlului undelor Theta permite intrarea în generarea de unde Delta cuplate cu undele extrem de rapide Gamma, poartă spre stările vizionare.

De cînd a început să fie folosit electroencefalograful ca mijloc de cercetare şi diagnostic, au fost descoperite *pattern*-uri (scheme) specifice ca indicatori ai stărilor non-ordinare de conştienţă. Undele cerebrale, chiar dacă ele nu se limitează la aceste definiţii, reprezintă mediul electrochimic prin care se manifestă realitatea percepută, or percepţia realităţii se schimbă în funcţie de starea de conştienţă a celui care percepe. În 1934, unele studii arată că undele cerebrale şi stările de conştiinţă asociate lor ar putea fi modificate de stimulări vizuale repetitive cu frecvenţă cunoscută. Acest fenomen a fost numit antrenament. Interesul ştiinţific pentru antrenament a persistat în anii '60. Cu zece ani mai tîrziu, cercetările ştiinţifice confirmau că flashurile luminoase ritmice provocau schimbări în ritmurile cerebrale. Astfel se năştea treptat observarea fenomenului de sincronizare emisferică a creierului. Totuşi, a trebuit să aşteptăm apariţia informaticii moderne cuplată cu cartografiile topografice ale undelor cerebrale de înaltă rezoluţie, pentru a constata demonstrarea obiectivă a efectelor anatomice ale procedeului Hemi-Sync. Cartografiile topografice de mare rezoluţie ne dau indicaţii despre modul în care funcţionează anumite regiuni din creier şi demonstrează topografic efectele sincronizării emisferice. La Monroe Institute se foloseşte un aparat numit NRS 24 (Neuro Map System 24) capabil să arate o astfel de cartografie topografică de mare rezoluţie. Ansamblul se conectează la un ordinator IBM AT sau compatibil şi permite o medie de analize de 24 de canale. NRS 24 a fost studiat pentru a facilita optimizarea rapidă a protocoalelor de răspunsuri cerebrale, de stimuli exteriori, indiferent care ar fi ei.

Neurofizicianul Jerre Levy de la universitatea din Chicago, o autoritate în domeniul lateralizării emisferei, este convins de valoarea simetriei bilaterale a creierului [1]. Creierele normale, spune ea, sînt formate pentru a fi sfidate. Ele operează la nivele optime numai cînd procesele cognitive sînt de o complexitate suficientă pentru a activa ambele emisfere ale

---

1] *Megabrain*, op. cit.

creierului. Fără îndoială, adaugă ea, celebrităţile istoriei nu aveau capacităţi intelectuale superioare în fiecare emisferă, în schimb erau capabile să atingă nivele excepţionale de motivaţie emoţională, de capacitate de atenţie, acolo unde părţile creierului sînt înalt integrate, adică în sincronism emisferic.

CAPITOLUL X

CARTOGRAFIILE MODERNE ALE CONŞTIINŢEI

De la NC7 la NC49

În prima mea lucrare [1] am făcut o serie de clasificări ale stărilor speciale de veghe, inspirîndu-mă din clasificările făcute de Pierre Weil, Maurice Bucke şi Allan Watts. Puţin cîte puţin, mi-am rafinat percepţia şi înţelegerea universurilor aflate dicolo de cele cinci simţuri şi a dimensiunilor din afara timpului şi spaţiului. Observîdu-mi propriile reacţii şi experienţe traversate, am elaborat o cartografie a conştiinţei, deosebind diversele nivele şi parametrii cei mai importanţi care le caracterizau. Am plecat de la principiul că fiinţa umană comportă un sistem septenar (şapte corpuri, şapte cîmpuri de energie, şapte chakre, şapte lumi). Am aplicat acest principiu la explorarea sistemică a nivelelor de conştienţă diferite.

Nivelul 7 este nivelul stării normale de veghe, cel al conştienţei normale, cotidiene. Este un nivel de tipul creier stîng, raţional, analitic, legat de viziunea occidentală a lumii.

Nivelul de conştienţă 14 - corp adormit, spirit treaz - corespunde stărilor de relaxare. Creierul generează trenuri de unde Alpha; acest nivel poate fi atins foarte rapid, chiar în cîteva secunde pentru o persoană antrenată. Corp adormit, spirit treaz înseamnă pur şi simplu că trupul este total relaxat, dar că spiritul rămîne conştient de vecinătatea imediată. Dacă închideţi ochii de exemplu, vă relaxaţi toate tensiunile musculare. Puteţi să staţi aşezat sau întins, dar aveţi conştienţa perfectă a zgomotelor exterioare, a locului în care vă aflaţi. Nivelul paisprezece înseamnă începutul explorării unor nivele diferite de conştienţă. Lumea fizică este încă prezentă, dar deja în spatele ochilor închişi, în spatele pleoapelor, încep să se producă alte fenomene. În această noapte înstelată, se deschid porţi interioare sau mai exact, lumea exterioară începe să se replieze asupra ei însăşi, permite descoperirea universului

---

1] *Nous sommes tous immortels*, Ed. du Rocher.

interior (care după terminologia lui Jean Charon înglobează universul de afară).

Nivelul de conştienţă 21, expansiunea conştienţei. Între 14 şi 21, se produce o senzaţie de deschidere interioară. Ea poate fi provocată prin tehnici de imagerii ghidate sau prin vizualizări mentale. De mai mulţi ani folosesc viziunea unei sfere de lumină
de aur care se măreşte. Cînd mă identific cu acst bulgăre de lumină aurie, trăiesc senzaţia unei expansiuni nu numai a conştienţei dar şi a dimensiunii globale a fiinţei mele. Puteţi să folosiţi aceeaşi tehnică, cu muzică adecvată sau cu alte sunete, mantre ...

NC21 este caracterizat de generarea de unde Theta. Măsurătorile efectuate la Monroe Institute demonstrează că imediat ce se atinge NC21 se produce un amestec de unde Alpha şi Theta. Probabil că fiinţa oscilează între cele două trenuri de unde. În general, în NC21 se păstrează conştienţa corpului. Totuşi, chiar dacă trupul poate reacţiona încă, el începe să se estompeze. Lumea exterioară trece în planul al doilea, locul unde ne găsim capătă proporţii fantasmagorice, impresiile senzoriale şi kinestezice se modifică. Aşa cum o demonstrează cercetările, nivelele inferioare Alpha şi nivelele superioare Theta devin cîmpuri de activitate cerebrală extrem de interesante. Se pare că atunci cînd citim o chakră, cînd decodificăm un corp eteric şi/sau astral, ne aflăm în NC21. Putem genera în mod voluntar aceste nivele de conştienţă fiind prezenţi din punct de vedere fizic şi fără să stăm întinşi pe pat.

Nivelul de conştiinţă 28. Între 21 şi 28, apare un alt fenomen. Puţin cîte puţin apare senzaţia de a ieşi din timpul obişnuit, linear. Timpul capătă o dimensiune de spaţiu, este posibil în acel moment să începi să mergi prin timp. Deşi această senzaţie se manifestă în NC21, ea se precizează şi mai mult între 21 şi 28. NC28 deschide poarta spre dimensiuni aflate în afara timpului. În cursul diverselor experienţe de la Monroe Institute, uneori am oscilat probabil între NC18 şi NC30. Am început să fac o incursiune de cealaltă parte, chiar dacă îmi păstram coştienţa timpului trăit al personelor în care citeam. Nu mai aveam, în schimb, cu exactitate conştienţa timpului meu propriu. Între 21 şi 28, percepţia corpului fizic trece în totalitate pe planul al doilea. Uneori corpul fizic este simţit ca vehicul, ceva aproape adventiv. În acest cîmp de explorare, conştienta îşi află întreaga dimensiune reală. Apar sentimentul de uniune, sentimentul noetic, sentimentul inefabil [1]. Pe măsură ce urcăm nivelele de conştienţă, resimţim tot mai mult o senzaţie de globalitate în sine şi în afara sinelui. Acest sentiment de uniune va fi cu mult mai exact

---

1] Vezi *Nous sommes tous immortels*, p. 135.

începînd de la nivelele de conştienţă mai înalte. Între 18 şi 25, încep să se producă stări vizionare, flashuri de mediumnitate, percepţia de cîmpuri energetice sau aure. La nivelul activităţii electrice, creierul poate genera trenuri de undă Alpha şi Theta, dar nu aceasta ne interesează.

Într-adevăr, măsurarea activităţii electroencefalografice nu poate lua în consideraţie ceea ce se petrece în profunzime şi în jurul creierului. Rămîn profund convins că atingînd treptat zonele de frontieră din NC28, este posibil să încetinim timpul care trece. Dacă acest fenomen de încetinire a timpului s-ar dovedi realizabil, atunci ar fi de asemenea posibil să încetinim procesul de îmbătrînire a celulelor, adică a corpului.

NC28 reprezintă o zonă de frontieră între această lume, acest univers şi universurile non-fizice. La acest nivel al universului nostru fizic, putem penetra în universuri non-fizice. Nivelele superioare se deschid spre un fel de firmament, o zonă de frontieră, un no man's land. Dincolo, se află lumea de după viaţă, morţii, ghizii, arhetipurile.

Nivelul de conştienţă 35. Dincolo de NC28, conştienţa se depliază, se desface; senzaţia de uniune devine extrem de intensă, ca o fuziune cu spiritul universal, impresia că te simţi în toate lucrurile. Această senzaţie se va amplifica mai ales dincolo de 35. Primele nivele care depăşesc 28 sînt cele ale defuncţilor. La acest nivel este posibil să contactăm fiinţele dispărute. În ceea ce mă priveşte, n-am recomandat niciodată această practică. Să-i lăsăm pe morţi acolo unde sînt. Trimiteţi-le iubire, lumină, rugăciuni care le vor înlesni ascensiunea într-un nivel de conştienţă proprie. NC 30/32 sînt nivelele ghizilor, ale maeştrilor spirituali, apariţii magnifice, uneori sfere de lumină, inteligenţe care se fac şi se desfac. Nivelele 28 şi 35 reprezintă o interfaţă între lumile superioare ale cauzelor şi lumile manifestării, lumea intermediară, spaţiul în cadrul căruia se poate întîmpla creaţia, lumea care exprimă posibilitatea de a fi şi de a exprima gîndirea. Imediat ce gîndul este capabil să creeze, el poate da naştere oricărui vector prin care omul va atinge dimensiuni neexplorate de fiinţa sa. Începînd de la nivelul 32/34 intrăm în ceea ce John Lily, neuropsihiatru, părintele cutiilor de izolare senzorială, numeşte un "metaprogram". Nivelul 35 conturează o nouă zonă-frontieră care se deschide nu spre lumea avatarurilor umanităţii, ci spre lumea avatarurilor universului. Acolo, trecutul, prezentul, viitorul nu există, totul se produce şi survine simultan. În 1990, am trăit o experienţă care m-a tulburat profund. În cursul unei explorări sistemice a acestor nivele de conştiinţă superioare, m-am văzut la "mii de ani depărtare, într-un viitor posibil". Întins pe o canapea de formă bizară, mă simţeam în stare de degravitaţie. Brusc mi-am dat seama că puteam canaliza informaţii de la conştiinţa mea superioară sau "de la o" conştienţă superioară. Dacă experimentasem deja aducerea amintirilor foarte îndepărtate în timpul prezent, pentru prima dată trăiam acum posibilitatea de a primi informaţii din viitor. Bob Monroe povesteşte într-una din cărţile sale [1] că în cursul unei experienţe extracorporale, a întîlnit fiinţe din anul 3.000 care i-au spus: "la te uită! Ce faci aici? Cum ai venit şi ce este acest mijloc de locomoţie primitiv pe care l-ai folosit? A,ieşirea astrală", s-au mirat ei, "este un mijloc de a te deplasa care s-a demodat de foarte mult timp!"

Nivelul de conştienţă 42. De la NC35 la NC42, clasificarea devine dificilă. Cuvintele nu mai ajung pentru a descrie fenomenele trăite, viziuni ale unor oraşe titanice pe un fond de spaţiu negru, cetăţi incomensurabile pierdute în noaptea timpurilor... Sînt oare oraşele unui trecut îndepărtat al unui univers precedent, ale unui viitor imprevizibil, oraşe ridicate pe această planetă sau într-un alt univers? La fiecare experienţă trăită în aceste universuri, am intrat în stări de fiinţă inimaginabile. Dintre toate, o experienţă m-a tulburat în mod special. Depăşind nivelul 35, intrînd în ceea ce am putea numi planurile cosmice, mi-am dat seama că lumea astrală, construcţiile ei, ghizii, maeştrii nu erau decît construcţii ale spiritului. Simţeam un suspin urcînd de-a lungul conştienţei mele ca şi cum un castel de cărţi de joc construit cu atenţie se prăbuşea brusc. Dincolo de NC35, nu mai sînt ghizi, fiinţe, îngeri, zei. Este numai lumina care străluceşte, nivele de frecvenţă inteligentă şi luminile creaţiei. La acest nivel am contactat o rasă compusă din miliarde de fiinţe care se contopiseră într-un singur punct din univers. (Poate este acel punct pe care misticii Kriyei-yoga îl numesc Kriya-Bindu, punctul final?) Această experienţă mă face să presupun că porţile Gamma se găsesc la un nivel de conştiinţă aflat între 32 şi 37/38, la o altă etapă de evoluţie a omului, că astfel conştienţa se dovedeşte un cîmp de energie relativistă capabilă să influenţeze ţesutul subiacent al universului. Singura experienţă pe care am trăit-o m-a îmbolnăvit nu fizic, nici moral, ci spiritual. Mărturisesc că nu am înţeles ce se petrecuse. Există acolo ceva interzis pe care nu l-aş putea depăşi. Ştiu că aparţin unei familii de conştienţă a cărei origine se găseşte undeva între 35 şi 42. Niciodată nu voi putea urca mai sus.

Nivelele de conştienţă 42-49. Poate că acolo se află sursa, unul, vidul. Acolo, conştienţa se topeşte în sursă ca apa care se amestecă cu apă.

Explorarea sistemică a acestor diverse nivele de conştienţă ne conduc la concluzia că nu există lume exterioară şi ceea ce credem noi că vedem nu există cu adevărat. Simplă iluzie creată de spiritul nostru. Pentru că sîntem despărţiţi de sursă, sîntem captivi ai pînzei pe care o ţese Maya. Toate fiinţele pe care le-am întîlnit şi care au trecut prin stări superioare

----

1] *Voyage hors du corps*, Ed. du Rocher.

de conştienţă, fära a-i mai pune la socoteală pe înţelepţi şi sfinţi, s-au eliberat de iluziile lumii, cauza suferinţei omului. Ei emană o detaşare de lucrurile vieţii şi o omenie iradiantă. Ei nu fug de realitate sau de realităţile cotidiene, aşa cum cred unii. Prin experienţa lor au descoperit starea prin care sînt conţinuţi de univers, aşa cum ei conţin universul. Prin aceste stări deosebite de conştienţă, fiinţa resimte viaţa ca pe o binefacere infinit de preţioasă. O serie de persoane trezite pe care le-am întîlnit sînt departe de a fi lipsite de umor. Intraţi adînc în fluviul infinit al vieţii, ei simt şi trăiesc jubilaţia sursei. La începutul anilor '80, un raport făcut de Group for the Advancement of psychiatry, GAP, afirma că misticismul dezvăluie un fenomen intermediar între normalitate şi psihoză. După Ronald Laing, părintele antipsihiatriei, psihiatru el însuşi, "misticii şi schizofrenii se regăsesc în acelaşi ocean, dar acolo unde misticii înoată schizofrenii sînt luaţi de curent". La începutul acestui secol, o serie de psihiatri au clasificat anumite dezordini mentale cu termenul general de schizofrenie - din limba greacă, *skhizoin* (separat) şi *phren* (spirit) sau din *schiz* (împrăştiat) şi *phrenos* (suflet sau inimă). Un schizofren ar fi deci o fiinţă al cărui suflet ar fi explodat. Se asociază adeseori schizofrenia cu bolile mentale. Dar ce este în realitate o boală mentală? Mai ales Ronald Laing consideră schizofrenia o "strategie specială pe care o persoană o inventează în scopul de a trăi o situaţie de viaţă invivabilă". În aceste tentative de compunere cu forţele contradictorii dintr-o lume care i se pare ameninţătoare, lumea interioară a bolnavului se proiectează pe lumea exterioară şi reciproc. În anumite culturi, schizofrenii ar putea fi veneraţi ca sfinţi şi vizionari. "Adevărul este dincoace de Pirinei, eroarea se află dincolo" scria Pascal. Dar mai tulburător în societăţile noastre contemporane este numărul de sinucideri care au loc. Epoca noastră este cea a anxietăţii. În ultimii 30 de ani, numărul de sinucideri s-a triplat la tineri şi este a treia cauză de mortalitate în Statele Unite. Dincolo de această imagine sumbră, se profilează epoca de conştientizare a faptului că viaţa există în orice lucru şi că noi nu sîntem nişte spectatori într-o lume goală de sens, ci tocmai participanţii activi ai unei planete care doreşte să redevină o grădină.

Jocurile conştiinţei umane

Începem să trăim într-o epocă în care ne fuge pămîntul de sub picioare, în care temeliile se cutremură. Poate că aşa s-a întîmplat şi în alte epoci. Totuşi, se pune astăzi imperativ problema supravieţuirii noastre fizice sau spirituale. Noţiunea însăşi de spiritualitate sau simplul cuvînt

"spiritual" au devenit tabuuri în mediile academice. Fără îndoială că originea acestei deprecieri trebuie găsită în ceea ce se numea acum 30 de ani "noul orientalism". Aspiraţia bruscă, adeseori golită de sens profund, către un "Orient" de bîlci.

Epoca noastră este diferită, există cu adevărat o manifestare a conştienţei, perceptibilă în toate punctele planetei noastre. S-ar părea că această schimbare pune capăt viziunii înstăpînite de cîteva secole în culturile noastre occidentale: hipertrofia unui eu sau a unui sine separat de lume, exacerbarea neîntemeiată a aspectului raţional al conştienţei în detrimentul versantului său intuitiv, globalizant.

Poate că vom înţelege acum semnificaţia cuvîntului spiritual, provenienţa sa spirituală. Venit din latinul *spiritus* (suflu) el îşi află ecoul în cuvîntul grec *psyche* (suflu de viaţă). Vom putea noi să reînţelegem aceste cuvinte pentru a ne regăsi sursa? Iată cugetarea filosofului elveţian Jean Gebser: "o fiinţă care se disociază de originea sa şi de scopul său spiritual acţionează împotriva originii sale. Cel ce acţionează astfel nu are nici astăzi, nici mîine".

"Spiritualul" nu acoperă o realitate eterată sau fantomatică care ar avea o existenţă separată de corp. Prin el şi în el, existenţa corporală va fi făcută transparentă: transparenţa corpului şi spiritului sau corpul-spirit iradiat de lumina invizibilă.

Una din capcanele demersului spiritual ar fi încercarea de a-l găsi pe Dumnezeu baricadîndu-ne în interiorul sinelui. A refuza realitatea exterioară este o eroare gravă care conduce la mari suferinţe. Trebuie să acceptăm existenţa noastră corporală, este vital să acceptăm moartea noastră fizică. Viaţa şi moartea sînt poli de experienţă mai mult decît opuşi. Moartea nu înseamnă nimic fără viaţă iar viaţa nu are nici o semnificaţie fără moarte. Moartea, entropia energiei cosmice există deja în germene din ziua naşterii. Nu trebuie să ne temem de ea. Primind-o în orbita conştienţei noastre, ne ajută la integrarea timpului.

Conştiinţa este un eveniment multidimensional prin care egoul mental raţional reprezintă vîrful icebergului. Se produce o basculare constantă de la structura noastră raţională mentală spre o structură mitică. În cursul nopţii, în anumite momente de somn bizar de lucide, structura mitică este activă, structura magică se luminează puţin cîte puţin. Această stare puternic emoţională hrăneşte jocul imaginaţiei în intervalele visului. În cursul acestor perioade de somn paradoxal, structura mitică prinde viaţă şi conştienţa este invadată de imagerii simbolice. Poartă către aiurea, poartă către universurile reprezentînd nivelele de conştiinţă aflate dincolo de 28.

Periplul eroului

Joseph Campbell, decedat în 1987, a fost specialistul mondial cel mai creativ şi cel mai profund al dimensiunii mitologice. El a scris diverse lucrări despre formelele pe care le pot lua călătoria şi separarea de cotidian în mitul universal al Periplului Eroului[1]. Periplul eroului constă în părăsirea lumii de toate zilele pentru a merge într-o regiune de minuni supranaturale; călătoria fiinţei către zone necunoscute, spre regiuni de comori sau pericole, ţinut îndepărtat, de pădure, regat subteran, submarin, în ceruri, insulă secretă, vîrful unui munte sau stare de vis profund. Întotdeauna un loc unde se află fiinţe polimorfe, griji imprevizibile, fiinţe supraomeneşti sau delicii inimaginabile. Astfel, sosind la Atena, Tezeu aude groaznica poveste a Minotaurului.

De cum îşi începe căutarea, întoarcerea călătorului devine improbabilă, chiar imposibilă. După Campbell, călătoria întreprinsă de erou este motivată în mod secret de dorinţa de a consolida sistemul de valori în care trăieşte. A-l sfida, a-l provoca astfel prin aventură este un mod de a-l obliga să răspundă. Dar, odată făcut primul pas spre explorare, întoarcerea nu va mai fi posibilă.

Marile religii ale lumii şi tradiţiile filosofice vorbesc de lupta sau de întîlnirea cu propriul său înger. Întîlnirea cu alteregoul, dublul, îngerul este sursa iluminării. Există un moment în viaţă cînd nu mai poţi refuza Chemarea. A o accepta este mult mai puţin dureros decît a rămîne în colectiv, în cotidian şi a-ţi acoperi faţa. După Campbell, omul posedă două corpuri, unul compus din elemente fizice, altul din pulberi de stele. A accepta chemarea aventurii, fie în confruntarea cu o realitate neobişnuită printr-o stare de comă depăşită, fie o trezire a lui Kundalini, înseamnă a accepta să locuieşti din nou în "corpul tău de stea".

Campbell îi numeşte pe cei care se deplasează alternativ de cele două părţi ale realităţii "maeştrii celor două lumi". Ei sînt liberi să treacă prin dimensiuni multiple, să se ridice către imensităţile galactice pentru a se întoarce în lumea fizică. Aceste fiinţe cunosc cele două realităţi şi nu se fixează în nici una din ele. Le putem numi fiinţe cosmice. Orice experienţă de transformare se dezvăluie adeseori sub o formă incomprehensibilă spiritului uman. Capcana rezidă în inflaţia egoului care ne face să considerăm că persoanele ce trăiesc asemenea experienţe sînt ieşite din comun. Astfel apar uneori profeţi care vorbesc de un nou orizont galactic. Toţi cei care au acces la aceste experienţe extraordinare trebuie să se ferească de această tendinţă.

1] Joseph Campbell, *The Hero's Journey*, Ed. Harper and Collins.

Am avut şansa să întîlnesc în viaţa mea de acum fiinţe care au intrat în incintele sacre ale altor dimensiuni ale fiinţei şi care îşi urmează evoluţia. Unii au devenit maeştri ai celor două lumi, mai ales pentru că au putut transcende iluzia că experienţele trăite, indiferent de amploarea lor, le aparţineau.

Viaţa este asemănătoare unei păduri întunecate prin care merge fiinţa umană. În urmă cu ani de zile, într-o noapte, dincolo de ochii mei închişi, atenţia mi-a fost captată de o lumină vie. M-am simţit proiectat în ea şi a început lunga mea călătorie.

EPILOG

Exploratorii conştiinţei

În decursul epocilor, au existat cîţiva călători ai conştiinţei. Toţi s-au întors cu un mesaj identic: realitatea pe care o considerăm sigură, aceea pe care o cunoaştem, nu este lumea reală. Pentru aceşti aventurieri ai sufletului, omul a adormit într-o lume a umbrelor proiectate pe un ecran crepuscular care nu există în realitate.

Realul este unul. El este unitatea non-duală, globală, întreagă. După aceşti vizionari, omul a fost păcălit mai ales prin cultura sa care împarte viaţa în subiecte şi obiecte, observatori şi observaţi. Noi nu mai spunem eu sînt, ci eu am. Nu ne mai considerăm decît în raport cu corpul nostru finit. Cînd corpul moare, murim şi noi. Sîntem fiinţe separate, incapabile să înţeleagă unitatea care ne constituie. Această senzaţie de separare îl face pe om continuu nefericit. Hipertrofiindu-şi eul, se sacrifică el însuşi. Aceasta este dilema: crează în el o separare care nu există iar concepţia sa despre timp devine limitativă, lineară. Îl percepe ca pe o succesiune de momente, trecutul, prezentul, viitorul şi nu ca pe o unitate de fiinţă.

Din momentul cînd conştienţa noastră indivizată se identifică cu amintirile noastre, cele două lumi apar acolo unde înainte era una singură [1]. Memoria este oglinda care creează două lumi plecînd de la una singură. Or, memoria întreţine o relaţie foarte intimă cu limbajul şi sistemul socio-cultural din care apare. Limbajul împarte orice experienţă în felii, creează dualisme (tare şi moale, deal şi vale, bun şi rău). Imperiul său este atît de important încît ordinea sa se subtituie realităţii indivizate.

Putem considera creierul ca o maşină memorială, o interfaţă între lumea fizică şi dimensiunile de fiinţă diferite care captează cîmpurile memoriate numite corpuri sau cîmpuri energetice. Din momentul cînd conştiinţa se identifică cu o amintire care trece prin creier, se produce o bruscă "conştientizare a trecutului". Doar clipa dinainte era un *aici şi acum* absolut, "o naştere fără trecut" şi "o moarte fără viitor", apoi brusc aceste două aspecte ale unităţii s-au divizat. De o parte o memorie de a fi în trecut, de cealaltă parte un viitor imprevizibil. Cînd trecutul s-a separat de
viitor apare o nouă ordine temporală, ne strînge un sentiment de panică

1] Yatri, *Unknown Man*, Ed. Fireside.

provocat de perspectiva groaznică a unei morţi fără viitor. Fiinţa umană este despărţită de unitate, este aruncată într-o lume de iluzii cu care se va identifica.

Ciudată evoluţie a mai avut şi istoria omenească! În urmă cu 10.000 de ani, în revoluţia neolitică, pămîntul era populat de 10 milioane de locuitori. Astăzi, aproape tot atîţia copii se nasc în fiecare lună. În urmă cu 10.000 de ani, omenirea trăia în mici organizări tribale, astăzi marea majoritate se aglomerează în megaoraşe. Odinioară, cînd unul din strămoşii noştri defrişa o pădure, nimeni nu dorea să ştie dacă acest act va afecta calitatea aerului şi cum putea un şef de clan de vînători din epoca pietrei să-şi imagineze moartea unui milion de fiinţe prin arma nucleară? Astfel, fiecărei generaţii îi sînt necesare adaptarea şi mai ales evoluţia. Am venit într-o lume în care pămîntul avea jumătate din locuitorii din astăzi. Fără televiziune, fără ordinatoare, fără arme nucleare, nici călătorii pe lună, nici poluare, nici ploi acide. Cum să ştiu ce avea să fie lumea de mîine.

Indiferent ce s-ar întîmpla, întotdeauna vom fi gata la răcnetul tigrului.

CONCLUZII

Singurul mijloc de care dispune lumea occidentala pentru a explora aspectele necunoscute ale realităţii care ne înconjoară este încă viziunea ştiinţei carteziene. Totuşi, cînd dorim să explicăm dimensiunile care aparţin celeilalte lumi a omului, realizăm că această viziune este fragmentară şi incompletă. Trăim actualmente o epocă de paradoxuri şi schimbări constante. În epoca navelor spaţiale şi supraconductorilor, terapiile alternative, disciplinele spirituale de toate genurile şi metodele care favorizează expansiunea conştienţei devin din ce în ce mai populare în contextul sociocultural occidental. Psihologul american Ken Ring a constatat creşterea evidentă a numărului de stări de comă depăşită (NDE). Or, membrii culturilor tribale tradiţionale trăiesc, prin riturile lor de trecere, o fază de moarte-renaştere - o NDE în sensul unei manifestări spirituale - şi traversează o criză de transformare ca să devină şamani. În societatea noastră actuală, imensa majoritate a persoanelor care au trăit o stare de comă depăşită revin transformate spiritual. Plecînd de la aceste informaţii, Ring conchide "şamanizarea lumii moderne". Observînd creşterea fenomenului NDE, el ne lasă să înţelegem că sîntem martorii unui "puseu evoluţionist spre o conştienţă superioară pentru întreaga

omenire".

Şi este exact ceea ce pare să se producă în cursul generării erupţiilor Gamma de către creier, o caracteristică probabil comună tuturor categoriilor de manifestări spirituale. Valul de intres profesional şi personal din lumea occidentală pentru aceste fenomene reflectă tendinţe profunde de schimbare în contextul social. Aceste schimbări cuprind un interes crescînd pentru culturile neoccidentale, practicile lor meditative, metodele lor de vindecare şi explorare a diferitelor nivele de conştiinţă. Fără îndoială, capacitatea de transformare profundă a fiinţei a contribuit la studierea şi practicarea stărilor non-ordinare de conştienţă. Deşi majoritatea cercetătorilor au studiat tradiţiile şi au observat schimbările psihospirituale la elev, discipol, şaman, majoritatea observaţiilor şi rapoartelor au fost făcute fără experimentarea personală a acestor practici. Situaţia se schimbă. Un număr din ce în ce mai mare de persoane şi profesionişti au traversat experienţele legate atît de tradiţia orientală cît şi de ritualurile şamanice. Experienţele lor le-au transformat profund înţelegerea mecanismelor existenţei şi a universului. Astăzi se desfăşoară o activitate importantă pe căi ca vindecarea psihosomatică (medicina corp-spirit), stările de expansiune a conştienţei, visul lucid, meditaţia şi experienţele de natură mistică.

Există două moduri de a concepe locul omului în univers. Primul, fără suflet, ne spune că sîntem creaturi limitate ale căror spirite sînt mărginite la funcţia corporală şi cerebrală. Cînd vine momentul, corpul îsi încetează funcţiile şi ne duce în abisurile neantului. Alternativa acestui fixism este viziunea pe care am dezvoltat-o de-a lungul acestei lucrări: ideea prezenţei unui spirit nemuritor care nu este legat nici de funcţionarea cerebrală, nici de corp şi care se joacă de-a timpul şi spaţiul. Cînd individul bănuieşte aceste posibilităţi, începe *periplul eroic.*

O nouă viziune foarte promiţătoare a omului stă nu numai în conceptul terapiilor vibratorii, dar şi în percepţia energetică simultană, unul din parametrii măsurabili ai trezirii spirituale a fiinţei umane. Orice terapie alternativă care ia în considerare aspectele multidimensionale ale omului are impacturi puternice asupra acestei stări de echilibru numită sănătate. Sînt astăzi profund convins că următoarele două decenii vor permite înflorirea unei noi ştiinţe a energiei care ia în consideraţie stări subtile ale materiei şi explorarea nivelelor de conştienţă din ce în ce mai fine. Genul uman se află la o răscruce de drumuri. Dezvoltarea unor noi tehnologii în medicina nucleară şi farmacologie a permis medicinei convenţionale o evoluţie revoluţionară în tratamentul bolilor infecţioase şi în ameliorarea diverselor tipuri de cancer. Dilema constă într-un fapt simplu: metoda medicală ortodoxă îngrijeşte efectele bolii, dar nu ia în consideraţie rădăcinile emoţionale, energetice şi spirituale ale dezarmoniei. Sîntem pe

punctul să trecem de la o viziune medicală clasică la o terapie a corpului-spirit în care spiritul influenţează sistemul fizic. În această percepţie se află rădăcinile studiului sistemic al cîmpurilor subtile ale fiinţei umane şi după atîta experimentare asupra naturii conştienţei umane şi asupra a ceea ce sînt minunile, dilema mea nu este de a împărtăşi trăirea şi observaţiile rezultate din ea, ci de a hotărî ce este posibil şi raţional să spun, ce limbaj şi ce metaforă să folosesc şi modul de a lega faptele trăite de un ansamblu de cunoştinţe deja existente.

Pertinenţa observaţiilor autoexplorării sinelui şi diversele forme de practici spirituale depăşesc limitele strîmte ale psihologiei, sociologiei şi psihiatriei convenţionale. Aceste metode noi sînt legate de fenomene de o importanţă critică, sînt legate direct de evoluţia personală a fiinţei umane şi de însăşi noţiunea de viaţă pe această planetă. Ele conţin forţele subiacente care influenţază istoria, care contribuie la dinamica mişcărilor sociopolitice şi care participă la realizările creative ale spiritului uman în domeniul artelor, ştiinţelor şi gîndirii abstracte. Este evident că acceptarea, perceperea şi înţelegerea mecanismelor energetice care îmbracă omul ca specie şi universul aruncă o lumină nouă asupra conceptului de vindecare spirituală şi asupra noţiunii de nemurire. Ca atare, ele adaugă o nouă dimensiune, noi posibilităţi nelimitate acestui fragment de infinit numit Fiinţă Umană.

Dacă doriţi să fiţi la curent cu cercetările şi diversele activităţi ale lui Patrick Drouot, puteţi scrie la:

Patrick DROUOT
Boîte postale 326
75823 Paris Cedex 17

Persoanele care doresc să aducă mărturii despre o trezire a lui Kundalini sau despre orice altă categorie de manifestare spirituală pot scrie la:

Institut de Recherche Physique et Conscience
BP 6150
75820 Paris Cedex 17

GLOSAR

Astral: cîmp de energie a cărui bandă de frecvenţă se află dincolo de cîmpul eteric. Corpul astral fiind puternic afectat de emoţiile de orice gen, el mai este numit uneori corp emoţional sau corpul dorinţelor.

CAT scanner: Computerized Axial Tomography: Tomografie axială computerizată: tehnică de imagerie medicală care ne permite să vedem corpul fizic în secţiuni transversale (în straturi). Un fascicul de raze X se învîrte în jurul subiectului la 360 de grade, se face o "fotografie" la fiecare grad şi un ordinator reconstituie imaginea. Se pot vedea ţesuturile moi din corp şi creierul în funcţionare, strat cu strat. (Vezi **PET**).

Ch'i: vechi termen chinez ce denumeşte o energie subtilă nutritivă care circulă prin meridianele de acupunctură (Ki la japonezi).

Continuum: din latină, continuul. Albert Einstein a folosit acest termen pentru a demonstra că spaţiul şi timpul fac parte dintr-un tot pe care l-a numit *continuum spaţio-temporal*.

Cauzal: bandă de frecvenţă situată dincolo de cîmpul mental.

Corp cauzal: cîmp de energie sau corp alcătuit din materie cauzală. Corpul cauzal conţine esenţa a tot ce s-a dobîndit în vieţile anterioare, este un compozit din calităţile morale cele mai înalte.

Corp de lumină: alt termen pentru corpul subtil.

Corp subtil: termen care se referă la orice corp de energie sau care există dincolo de fizic.

Chakra: centru de energie în formă de roată acţionînd ca un transformator-reductor. Chakrele conţin informaţii vehiculate din cîmp în cîmp pînă la corpul fizic.

Energie subtilă: termen general pentru energia care există în afara spaţiului-timp clasic. După conceptele lui W. Tiller, o energie care se deplasează cu o viteză mai mare decît viteza luminii.

Entropie: descrie starea de dezordine dintr-un sistem. Cu cît entropia este mai mare, cu atît sistemul este mai dezordonat; cu cît scade entropia, sistemul este mai ordonat. Se consideră că cristalele au cea mai mică entropie datorită regularităţii lor matematice.

Enzimă: moleculă specializată care acţionează în sensul catalizării sau accelerării unei reacţii chimice din corp, într-o anumită direcţie.

Eteric: banda de frecvenţă aflată imediat după fizic. Materia eterică vibrează la o frecvenţă superioară maateriei fizice.

Forţă odică: alt termen pentru prana. Creat de baronul Von Eichenbach, cercetător german din secolul trecut care s-a inspirat de la numele Odin, echivalentul lui Jupiter între zeii nordici, pentru a desemna forţa vitală.

GSR: Galvanic Skin Resistor. Aparat simplu care permite măsurarea nivelului de rezistenţă a pielii. În tehnicile de biofeedback, un semnal sonor permite cunoaşterea gradului de relaxare. Cînd destinderea musculară este totală, creşte rezistenţa electrică a pielii, suprimînd semnalul sonor.

Emisfere cerebrale: jumătăţile dreaptă şi stîngă ale cortexului cerebral, centrul celei mai înalte funcţionări din creier. Emisfera stîngă este sediul gîndirii analitice, cea dreaptă este sediul imaginaţiei, al *spaţialităţii*.

Holistic: viziune globală a fiinţei umane şi a universului. Provine din cuvîntul grec *Holos* care înseamnă tot, întreg.

Hologramă, model holografic, univers holografic: teorie bazată pe lucrările lui Karl Pribram şi David Bohm care afirmă că universul este un ocean de energie, un aranjament de game de frecvenţe decodificate de creierul nostru care operează cu matematici complexe. Viziunea mistică a unui univers iluzoriu, *Maya*, pare a fi demonstrată de această teorie.

Kirlian (efect): tehnică electrografică de înaltă frecvenţă, pusă la punct de un cuplu de cercetători ruşi, soţii Kirlian, şi care foloseşte fenomenul de *descărcare corona* pentru a imprima pe film procesele bioenergetice ale sistemelor vii şi ale obiectelor neanimate.

Limfocită: globulă albă din sînge care participă la răspunsul imunitar.

Laser: amplificator de radiaţii luminoase coerente. Fasciculele luminoase rămîn în fază şi nu dispersează.

Lectură multidimensională: citire simultană a diverselor memorii legate între ele şi situate în mai multe corpuri în acelaşi timp, inclusiv corpul fizic. Citire globală a fiinţei umane *(Vezi Multidimensional)*.

Mantra: cuvînt sau sunet cu o calitate vibratorie specială, care provoacă stări de fiinţă speciale. La hinduşi, sunetul OM reprezintă chintesenţa tuturor sunetelor, la creştini cuvîntul Amin poate fi considerat o mantră.

Meridian: canal microtubular prin care circulă o energie subtilă nutritivă (ch'i) spre diferite organe, vase sanguine şi nervi din corp.

Multidimensional: ansamblul benzii de frecvenţă care compune fiinţa umană în totalitatea sa, cele şapte corpuri: corp fizic plus şase corpuri subtile.

Nadis: nervi subtili în număr de 72.000, care conduc şi distribuie fluidul vital în corpul eteric.

NDE: Near Death Experience, după terminologia folosită: stări de comă depăşită. Experienţă profundă în care un individ experimentează o

stare de moarte clinică şi relatează o trăire ţinînd de cealaltă lume a omului.

PET scanner: Positron Emission Tomography: tomografie cu emisie de pozitroni. Obţinut prin fuzionarea a două tehnologii medicale: medicina nucleară şi tomografia informatică. Această tehnică este în principal folosită pentru studierea şi vizualizarea, *în timp real*, a activităţii celulare a diverselor părţi din creier.

Fizio-Kundalini: sindrom observat de dr. Sannella. Dureri şi disfuncţii provocate pe partea stîngă în timpul circulaţiei lui Kundalini.

Prana: vechi termen hindus denumind fluidul vital care scaldă universul. Prana circulă în nadis-urile corpului eteric. Aerul respirat conţine prana. Tehnica yoghică prin care se stăpîneşte prana se numeşte *pranayama*.

Fizică cuantică: ramură a fizicii care studiază mecanismele energetice ale atomului. Einstein a aplicat teoria cuantelor la studierea luminii. (*Vezi cuantă*).

Cuante: din lat. *quantum*, cît. În conformitate cu cercetările lui Max Planck de la începutul secolului XX. Atomii excitaţi absorb sau emit energie prin sacade şi aceste manifestări de energie corespund valorilor numite *cuante*.

Realitate virtuală numită şi cyberspace: realitate artificială produsă de tehnologie. Subiectul are o cască pe cap, stil integral moto, iar mîna într-o mănuşă conectată la aparatură electronică. Mişcările mîinii intră într-o "realitate" vizuală tridimensională şi apare o *realitate virtuală* unde putem intra şi participa activ. Creierul este astfel păcălit şi iluzia este totală. După laser şi tranzistor, aceasta este una dintre cele mai stupefiante invenţii actuale. Tehnologia realităţii virtuale se află încă la începuturi, dar se va dezvolta foarte repede în deceniul următor. Cercetarea şi dezvoltarea stărilor non-ordinare de conştiinţă sînt direct legate de această invenţie.

Rezonanţă: fenomen prin care intră în vibraţie anumite sisteme fizice. De exemplu, coardele viorii, două persoane, două idei comune.

Terapii vibratorii: metode de rearmonizare care iau în consideraţie fiinţa umană în globalitatea sa şi care se integrează sistemului multidimensional. Terapiile vibratorii sau holografice iau în calcul cîmpurile de energie care creează schemele de manifestare celulară.

BIBLIOGRAFIE

INTRODUCERE

YATRI, *Unknown Man*, Ed. Simon & Shuster, New York, 1988.
FONTAINE, Jeanine, *La Médecine des trois corps*, Ed. R. Laffont, Paris, 1983.

CAPITOLUL I

ECCLES Sir John, *The Human Psyche*, Ed. Springer International, New York, 1983.

CAPITOLUL II

DOSSEY Larry, *Recovering the Soul*, Ed. Bantam New Age Books, New York, 1988.
RENARD Léon, *Le Cancer apprivoisé*, Ed. Soleil, Geneve, 1990.
DROUOT Patrick, *Nous sommes tous immortels*, Ed. du Rocher, Monaco, 1987.
KRIYANANDA Goswami, *La science spirituelle de Kriya Yoga*, Ed. Arista, Paris 1987.
FONTAINE Jeanine, *La Médecine des trois corps*, Ed. R. Laffont, Paris, 1983.

CAPITOLUL III

BATESON Gregory, *La Nature et la Pensée*, Ed. du Seuil, 1983.
DAVIES Paul, *God and the New Physics*, Ed. Simon & Shuster, New York, 1984.
WOLF Fred, *Taking the quantum leap*, Ed. Harper & Row, San Francisco, 1981.
TILLER William, *Towards a Future Medicine Based on Controlled Energy Fields*, Phoenix Associates, 1978.
WOLF Fred, *Parallel Universes*, Ed. Simon & Shuster, New York, 1988.
DYSON Freeman, *Infinite in all Directions*, Ed. Harper & Row.
GERBER Richard, *Vibrational Medicine*, Ed. Bear & Co., Santa Fe, 1988.
SPERRY Roger, *Brain and Conscious experience*, Plenum Press, 1979.
DROUOT Patrick, *Des vies antérieures aux vies futures*, Ed. du Rocher, Monaco, 1989.
KARAGULLA/KUNZ, *The Chakras and the Human Energy Fields*,

Quest Books, Wheaton Il, Statele Unite.
GROF Stanislav, *La Psychologie transpersonnelle*, Ed. du Rocher, Monaco, 1984.

CAPITOLUL IV

CASSILETH Barrie, *Psychosocial Correlates of Survival in Advanced malignant Disease*, New England Journal of Medecine, 1985.
COUSINS Norman, *La Volonté de guérir*, Ed. du Seuil, Paris, 1980.
COUSINS Norman, *Head First*, Penguin Books, New York, 1989.
CHOPRA Deepak, *La Guérison quantique*, Ed. Stanke, Canada, 1990.
LESHAN Lawrence, *The Medium, the Mystic and the Physicist*, Ed. Ballantine, Ed. Viking, 1974.
SIEGEL Bernard, *Peace, Love and Healing*, Ed. Harper Perennial, New York, 1989.
CHARON Jean, *Le Monde éternel des Eons*, Ed. du Rocher, Monaco, 1984.
CHOPRA Deepak, *Unconditional Life*, Bantam Books, New York, 1991.
DOSSEY Larry, *Meaning and Medecine*, Bantam Books, New York, 1991.
RENARD Leon, *Le Cancer apprivoisé*, Ed. Soleil, Geneve, 1990.

CAPITOLUL V

CHOPRA Deepak, *Perfect Health*, Ed. Harmony Books, New York, 1990.
CLIFFORD Terry, *La Médecine bouddhique tibétaine*, Dervy Livres, Paris, 1986.
MEYER Fernand, *Gso-Ba-Rig-Pa, le système médical tibétain*, Presses du CNRS, Paris, 1988.
DHONDEN Yeshi, *Health Through Balance*, Snow Lion, Ithaca, 1986.
WATERS Frank, *Le Livre du Hopi*, Ed. du Rocher, Monaco, 1992.
MEADOWS.Ken, *The Medecine Way*, Element Books, Long Mead, 1990.
SUN BEAR, *The Book of the Vision Quest*, Prentice Hall Press, New York, 1987.
HIGHWATER Jamake, *The Primal Mind*, Ed. Meridian Ethnic Studies, New York, 1981.
WALLIS Claudia, *The New Age of Alternative Medecine*, articol apărut în *Times*, noiembrie 1991.
DOSSEY Larry, *Meaning and Medecine*, Ed. Bantam Books, New York, 1991.

CAPITOLUL VI

DAVIDSON John, *The Web of Life*, Ed. The CW Daniel & Co LTD Saffron Walden, Regatele Unite, 1988.
LAING Ronald, *The Divided Self*, Ed. Penguin, Baltimore, Statele Unite.
O'REGAN Brendan, *Healing, Remission and Miracles Cures*, Institute of Noetic Sciences, raport special, mai 1987.
AVALON Arthur (Sir John Woodroofe), *La Puissance du Serpent*, Ed. Dervy Livres.
MOTOYAMA Hiroshi, *Theories of the Chakras: Bridge to higher consciousness*, Quest Books, Wheatron, Statele Unite.
COQUET Michel, *Les Chakras ou l'anatomie occulte de l'homme*, Ed. Dervy Livres, Paris, 1989.
COQUET Michel, *Les Chakras et l'initiation*, Ed. Dervy Livres, Paris, 1985.
UPLEDGER John, *Libération somato-émotionnelle et au-delà*, Ed. de Verlaque, Aix-en-Provence, 1991.
STONE Randolph, *Polarity Therapy*, CRCS Publications, Sebastopol, 1986.

CAPITOLUL VIII

AVALON Arthur (Sir John Woodrofe), *La Puissance du serpent*, Ed. Dervy Livres.
SANNELLA Lee, *The Kundalini Experience*, Ed. Integral Publishing, Lower Lake, 1987.
MASLOW James, *Religions, Values and Peak Experiences*, Ohio State University Press.
KRISHNA Gopi, Kundalini: *The Evolutionary Energy in Man*, Shambhala Publications, Boston, Statele Unite, 1967.
BENTOV Itzac, *Stalking the Wild Pendulum*, Ed. Destiny Books, Rochester, 1981.
MUKTANANDA Swami, *Kundalini, the secret of life*, SYDA Foundations, South Fallsburg, New York, 1979.
MONROE Robert, *Le Voyage hors du corps*, Ed. du Rocher, Monaco, 1989.
MONROE Robert, *Fantastiques expériences du voyage astral*, Robert Laffont, 1990.
MEUROIS GIVAUDAN Anne şi Daniel, *Récit d'un voyageur de l'astral*, Ed. Arista, Paris, 1981.
MEUROIS GIVAUDAN Anne şi Daniel, *Les Neuf Marches*, Ed. Arista, Plazac, Rouffignac, Franţa, 1991.
GROF Christina & Stanislav, *The Stormy Search for the Self*, Ed.

Jeremy Tarcher, Los Angeles, 1990.
HARNER Michael, *The Way of the Shaman*, Ed. Harper & Row, New York, 1980.
WALSH Raoul, *The Spirit of Shamanism*, Ed. Jeremy Tarcher, Los Angeles, 1990.
BUCKE Maurice, *Cosmic Consciousness*, Citadel Press, New York.

CAPITOLUL IX

HUXLEY Aldous, *La Philosophie éternelle.*
HUXLEY Aldous, *Les Portes de la perception*, Ed. du Rocher, Monaco.
GROF Stanislav, *Les Nouvelles Dimensions de la Conscience*, Ed. du Rocher, Paris, 1989.
PRIGOGINE I. & STENGERS I., *La Nouvelle Alliance*, Ed. Gallimard, Paris, 1985.
HUTCHISON Michael, *Megabrain*, Ed. Ballantine, New York, 1986.
FERGUSON Marylin, *Les Enfants du verseau*, Ed. Calmann-Levy, Paris, 1983.
DROUOT Patrick, *Nous sommes tous immortels*, Ed. du Rocher, Monaco, 1987.
MONROE Robert, *Le Voyage hors du corps*, Ed. du Rocher, Monaco, 1989.
LAING Ronald, *Divided Self*, Ed. Penguin Books, Baltimore, 1969.
YATRI, *Unknown man*, Ed. Fireside, New York, 1988.
WOLF Fred, *Parallel Universes*, Ed. Simon & Shuster, New York, 1988.
CAMPBELL Joseph, *The Hero with a Thousand faces*, World Publishing Cleveland, 1970.
CAMPBELL J. şi MOYERS B., *The Power of Myths*, Ed. Doubledays, New York, 1988.
ORNSTEIN Robert, *The Evolution of Consciousness*, Prentice Hall Press, New York, 1991.
FEUERSTEIN Georg, *Structures of Consciousness*, Integral Publishing, Lower Lake, 1987.
VALLEE Jacques, *Autres Dimensions*, Ed. Robert Laffont, Paris, 1989.

CONCLUZII

RING Kenneth, *Heading Towards Omega*, Ed. Williams Morrow, New York, 1985.

CUVÎNT DE MULŢUMIRE

Această lucrare este rezultatul experimentării şi reflexiilor din ultimii 15 ani şi reprezintă continuitatea modului de gîndire exprimat în lucrările mele anterioare. De multe ori, cercetările mele şi dimensiunea spirituală rezultînd din acestea se contopeau într-un amalgam inextricabil în viaţa mea zilnică.

Dintre oamenii de ştiinţă, medicii, cercetătorii şi misticii menţionaţi de-a lungul acestei cărţi, unii au avut o influenţă profundă asupra gîndirii mele. Lucrările, învăţăturile şi modul lor de a fi m-au ajutat şi inspirat. Cei mai mulţi mi-au modelat viziunea lucrurilor într-o asemenea măsură încît mi-au schimbat definitiv modalitatea de a mă percepe, de a percepe fiinţa umană şi această lume.

Pentru toţi cei care au acţionat în sensul unei deschideri spirituale sau au fost pionieri în domeniile lor, aş vrea să mulţumesc următorilor:
- Profesorul David Bohm, Fritjof Capra, Karl Pribram şi Fred Wolf care au jucat un rol capital în evoluţia mea intelectuală şi în căutările ştiinţifice.
- Joseph Campbell, strălucit gînditor ale cărui scrieri m-au ajutat să-mi dau seama de importanţa dimensiunii mitologice în studierea stărilor non-ordinare de conştiinţă şi în viaţa cotidiană.
- Doctorul Stanislav Grof, unul din părinţii mişcării transpersonale americane, care a formulat cu o foarte mare claritate mecanismele naşterii şi vieţii fetale. Cartografia psihicului uman realizată de el şi conceptul de manifestare spirituală (émergence spirituelle în textul original al cărţii, n.tr.) elaborat împreună cu soţia sa, Christina, mi-au fost de mare ajutor în cercetările mele.
- Goswami Kriyananda, învăţător din linia misticilor Kriyei yoga adusă în Occident de Yogananda Ji. Contactele şi dialogurile avute în ultimii ani cu Kriyananda mi-au oferit ocazia să observ şi să experimentez acţiunea profundă a tradiţiei mistice asupra fiinţei umane.
- Robert Monroe, pentru că mi-a permis să-mi ordonez percepţiile pe diversele nivele de constiinţă, Skip Atwater pentru că mi-a permis accesul în laboratorul său, Teena şi Fay pentru că mi-au permis călătoria în interiorul structurilor lor psihice şi intelectuale. Împreună cu ele am putut duce mai departe "fantoma ascunsă în maşină".
- Wallace Black Elk, Jamake Highwater, Sun Bear şi indienii hopi din

Mishongnovi şi Oraibi ale căror învăţături, cîntece şi tobe îmi răsună şi astăzi în urechi.

As vrea să mulţumesc de asemenea psihologului Gilles Guattari pentru superbele ilustraţii ale cărţii şi pentru felul cum, împreună cu soţia sa Chantal, tot psiholog, dezvoltă în manieră proprie concepte care ne sînt comune.

Recunoştinţa mea se îndreaptă către editorul Jean-Paul Bertrand şi echipa sa, către Henri Trubert, directorul editurii du Rocher, care mi-a arătat prietenie şi m-a sfătuit pe toată perioada redactării finale a manuscrisului. Mulţumesc îndeosebi lui Sylvie Fenczak, responsabila serviciului literar, pentru strădania sa de a da formă lucrării şi lui Stéphane Trano care a participat la schiţarea şi concretizarea ei.

Mulţumesc de asemenea tuturor celor pe care i-am întîlnit în ultimii ani şi care mi-au scris ca să-mi împărtăşească viziunie, visele, speranţele lor. Îmi exprim respectul faţă de toţi medicii, cercetătorii, psihologii şi terapeuţii pe care am avut onoarea să-i formez în tehnicile de trezire la constienţa umană şi care au avut curajul să întreprindă propria transformare. Nu-i uit nici pe cei de la Institut de recherche Physique et Conscience care continuă să dezvolte nu numai cercetările întreprinse de mine cu un deceniu în urmă, dar continuă să creeze poli de comunicare nord-sud, est-vest între institute, grupuri şi reţele cu aceleaşi orientări.

În fine, gîndurile mele cele mai profunde se îndreaptă către soţia mea, Marguerite, şi fiul Patrick care îmi dăruieşte nenumărate bucurii şi care creşte sub privirile mele. Şi unul şi celălalt au reprezentat multe puncte de reper în căutarea mea de-a lungul timpurilor. Marguerite s-a dovedit o povăţuitoare eficace şi discretă ale cărei cunoştinţe mi-au fost de ajutor în anii de îndoială. Viziunea şi dimensiunea ei spirituală s-au dovedit indispensabile pentru înţelegerea unor mecanisme ascunse ale sensului şi originii fiinţei umane. Ea a folosit, cu foarte multă vreme în urmă, anumite căi şi metode prezentate în această carte şi ea este unul din acei Călători din cele două Lumi pe care i-am întîlnit în această existenţă.

Prietenilor mei de sus.

CUPRINS

Apariţii viitoare în colecţia ARGO:

- Stella, MESAJE DE IUBIRE (convorbiri cu cei plecaţi)
- William Brugh Joy, TRANSFORMAREA
- Dorothée Koechlin de Bizemont, UNIVERSUL LUI EDGAR CAYCE (vol.2)
- DaEl Walker, CRISTALE CARE VINDECĂ

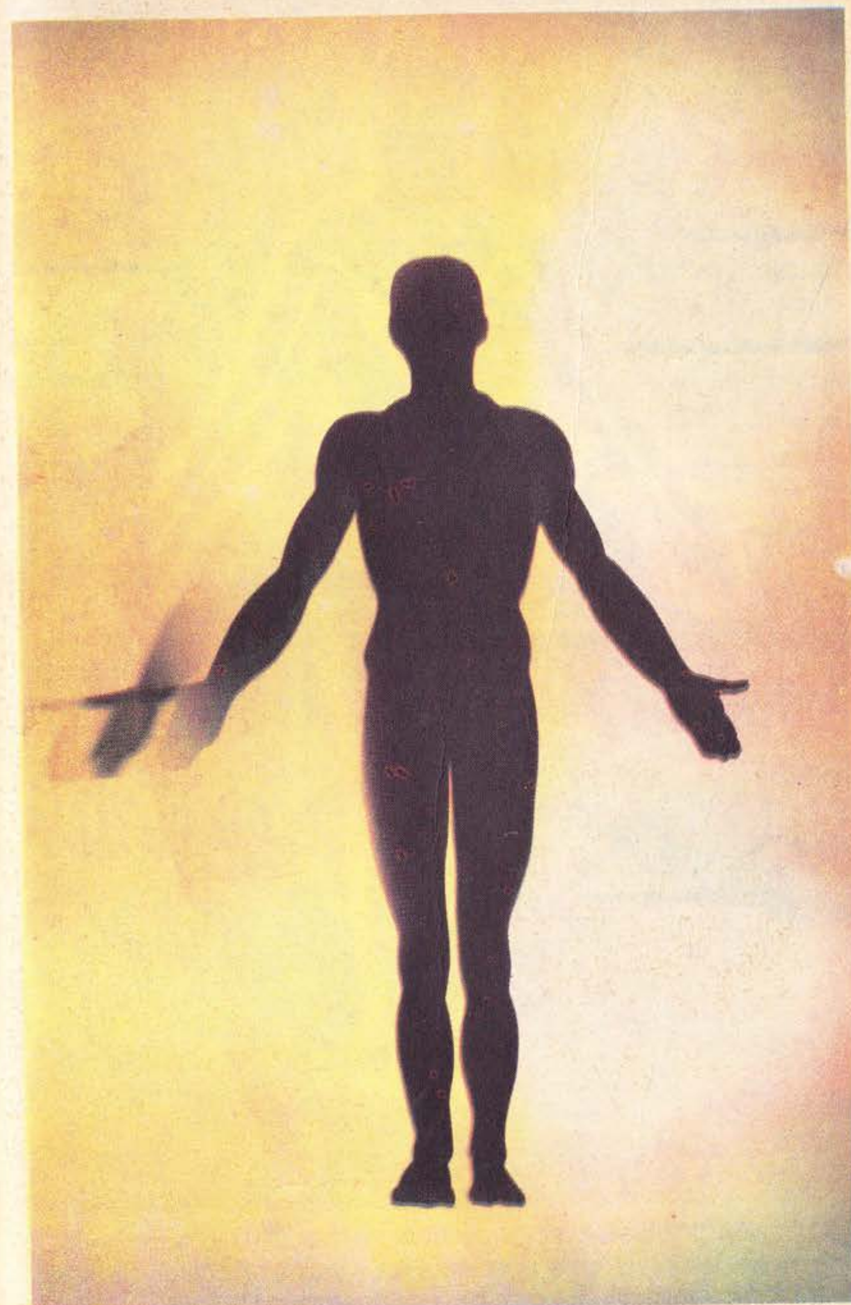
Puteţi obţine lucrările dorite prin colet poştal cu plata ramburs, expediind pe adresa editurii (Str. Neculau 18, 573A/C, Ap. 5, 6600 IAŞI) o comandă cu datele menţionate mai jos:

BON DE COMANDĂ

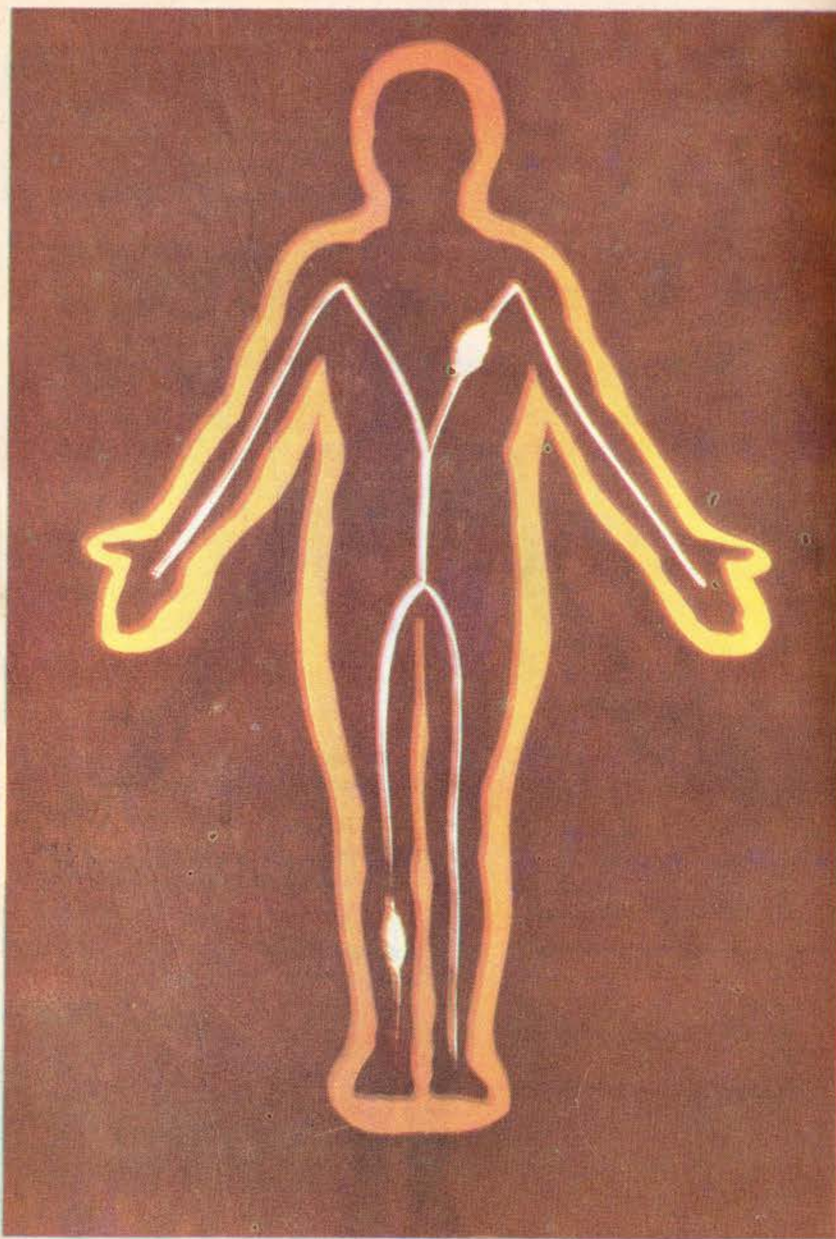
Numele solicitantului ____________________
Adresa ____________________
Lucrare/lucrări comandate ____________________
____
____
____

Nr. de exemplare ____________________

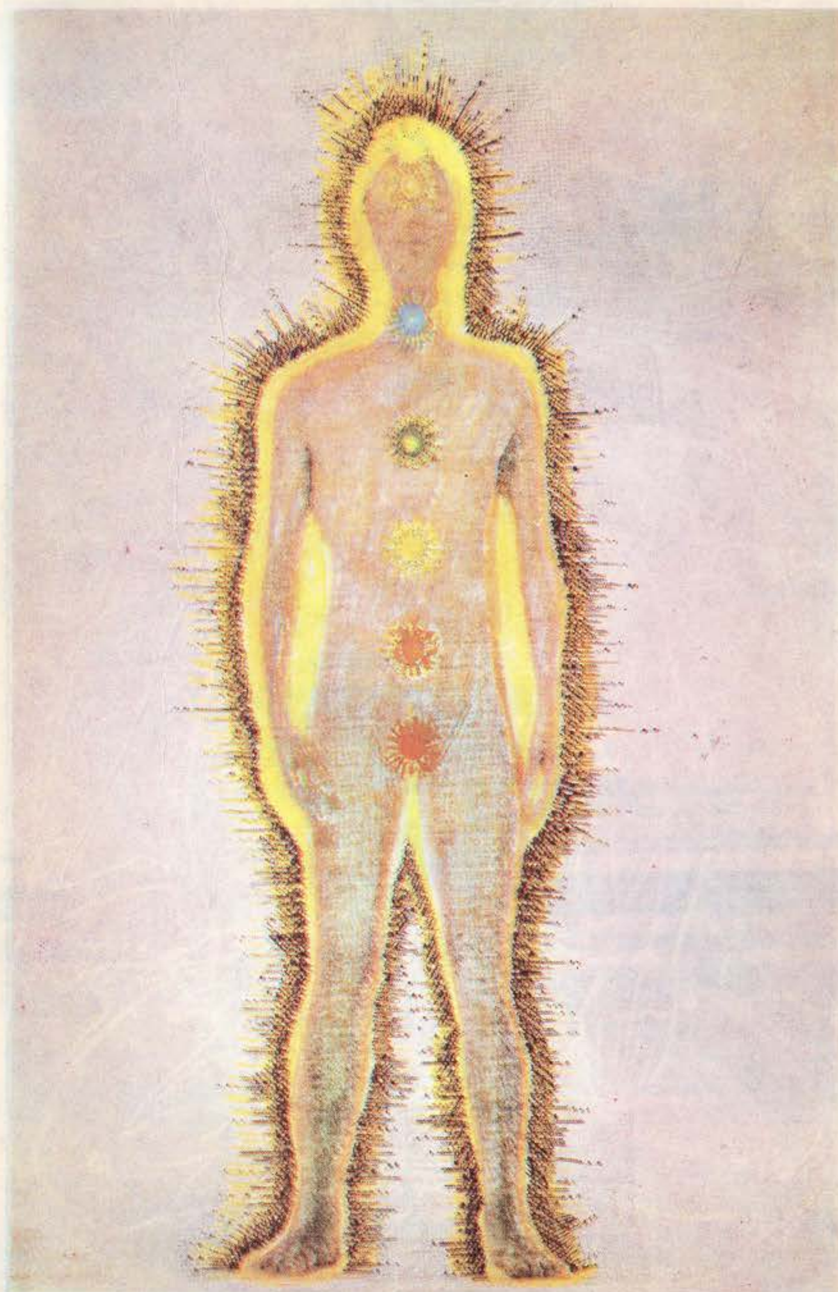
(Vîrsta __________ Profesia ____________________)

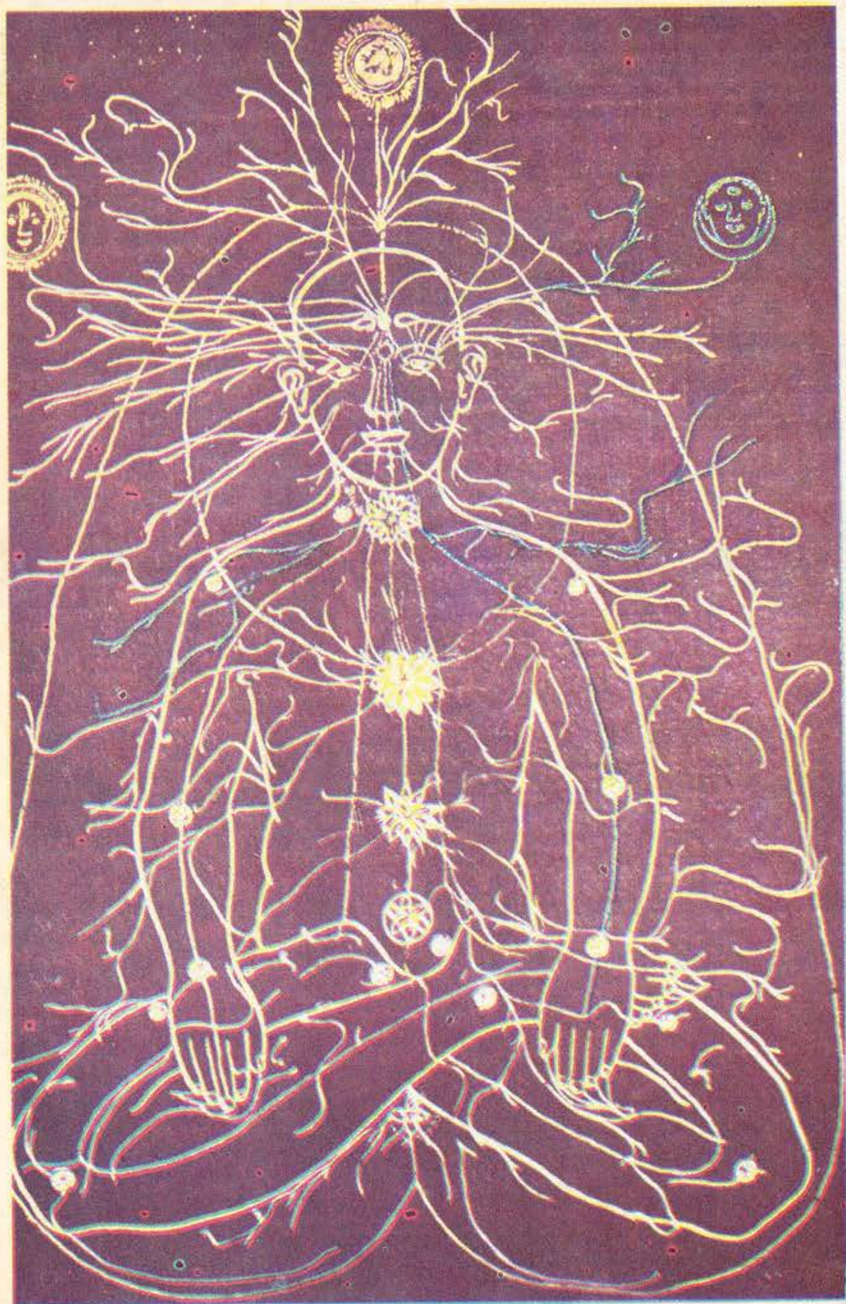
1. Un decalaj energetic.

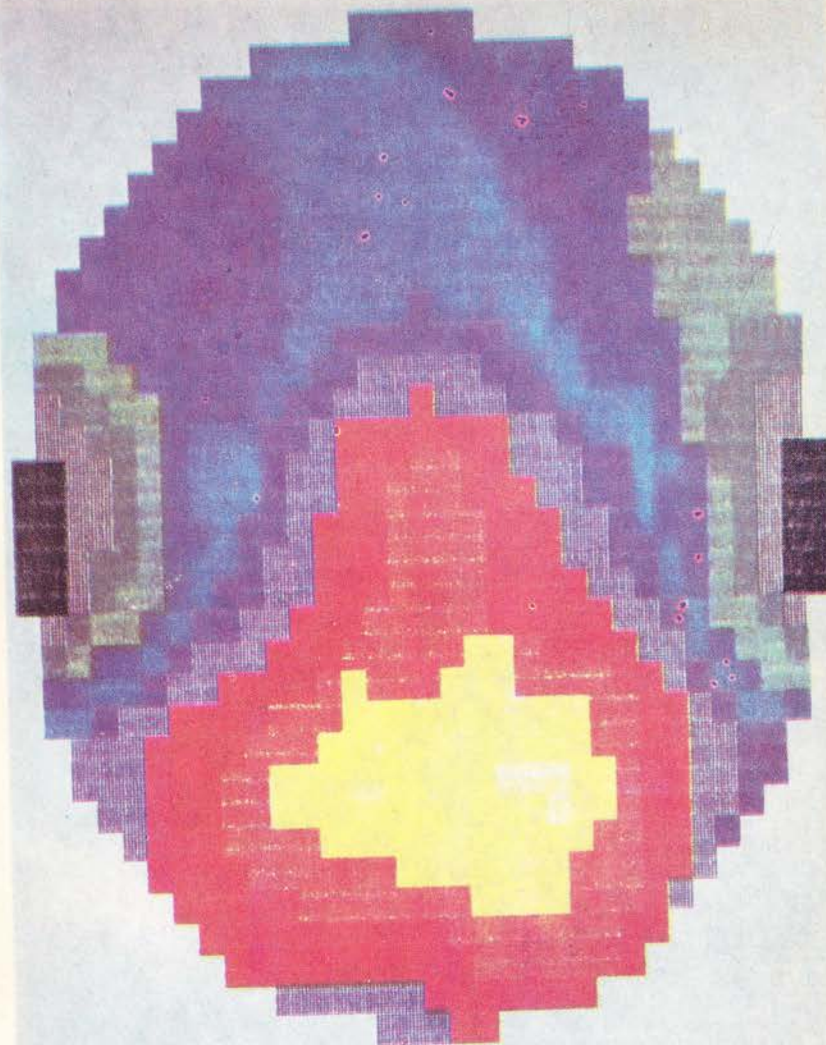
2. O posibilă tulburare cardio-vasculară percepută la lectura cîmpului energetic. Nadi-ul care alimentează regiunea cardiacă este cvasiblocat, provocînd o acumulare de energie.

3. Corpul eteric şi cele şapte chakre.

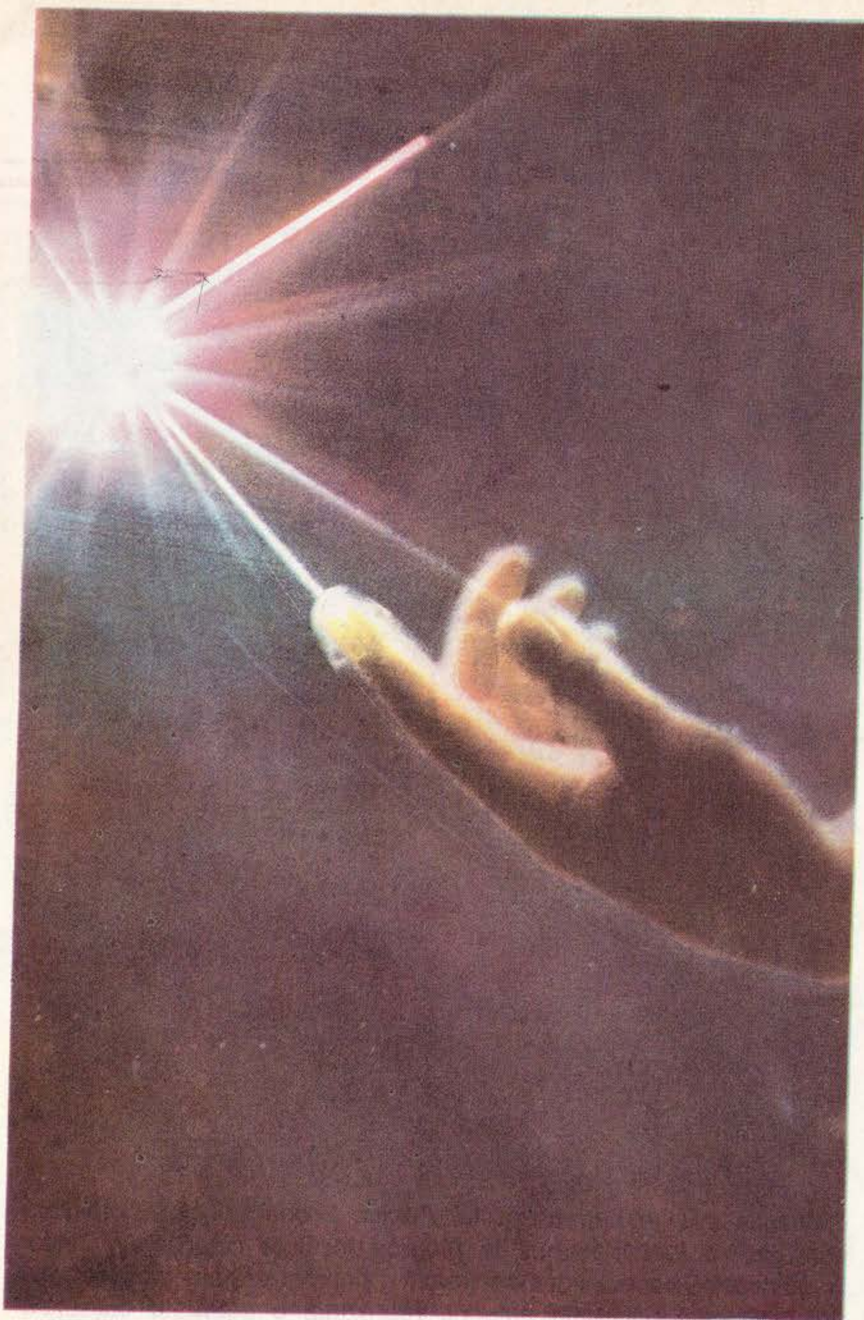

4. Reţeaua nadis-urilor (desen oriental).

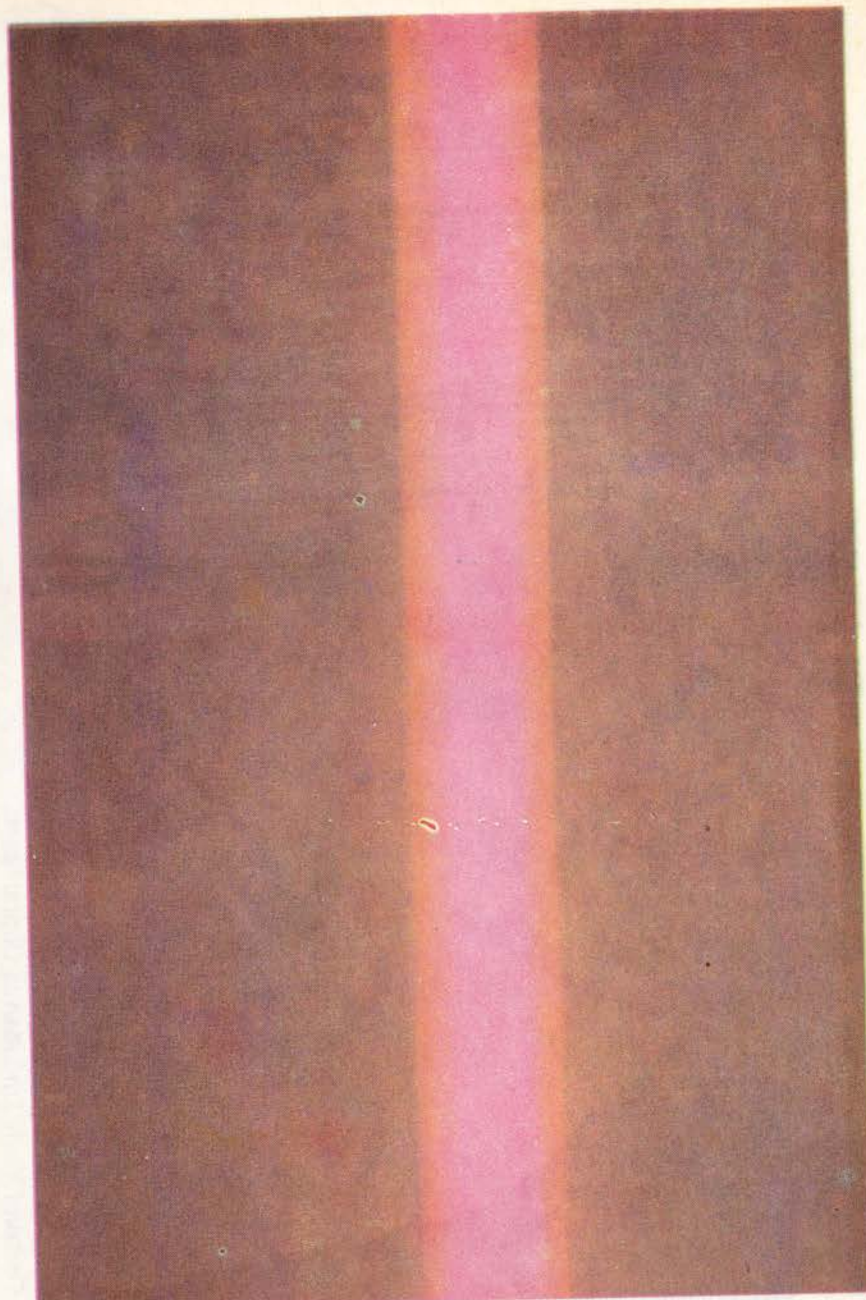

5. Cartografie topografică.

Ilustrarea unei experienţe a lui Patrick Drouot, a cărui activitate cerebrală a fost măsurată la Monroe Institute din Statele Unite. Regularitatea traseului demonstrează o sincronizare electrică între cei doi lobi temporali; pata galbenă reprezintă o activitate cerebrală extrem de înaltă şi propice aşa-numitelor stări "vizionare".

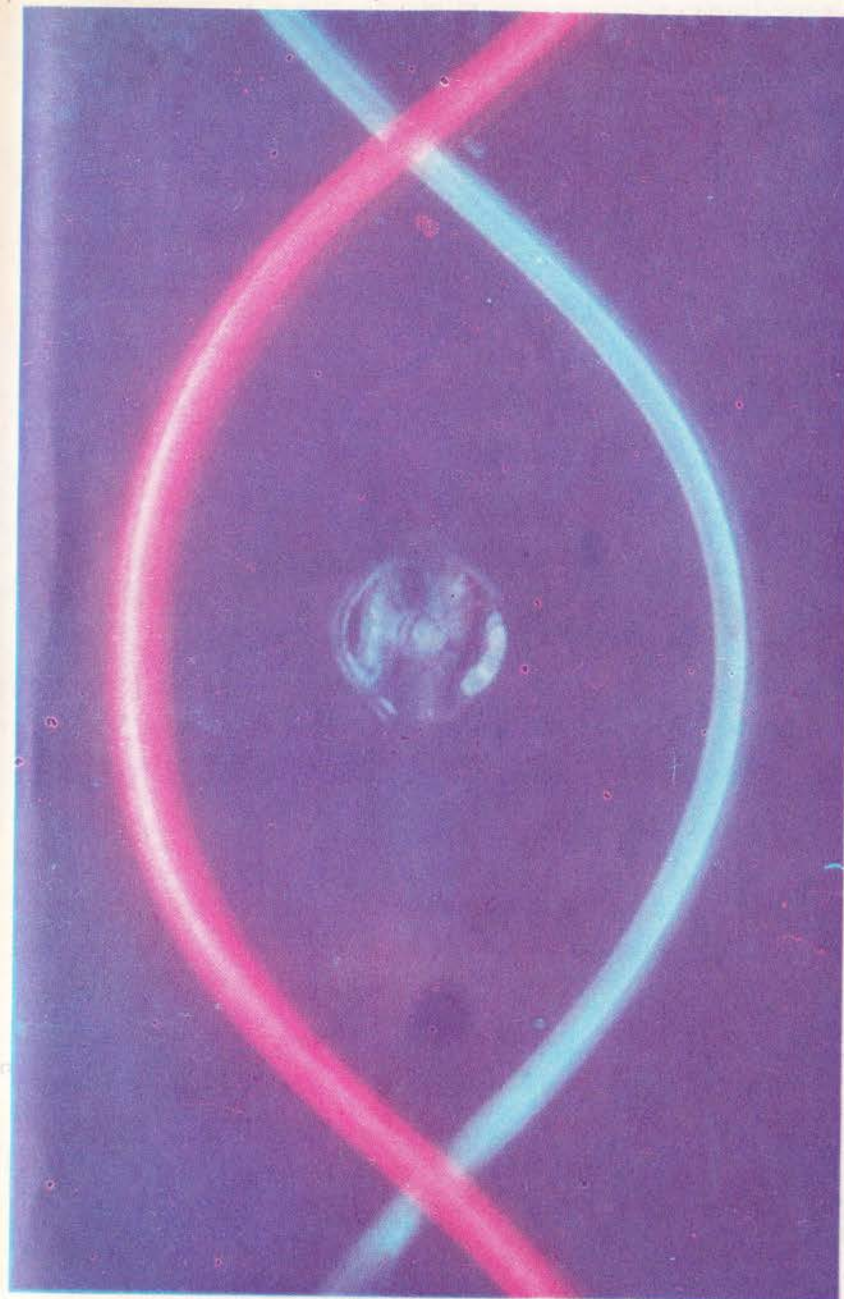
6. Degetul de lumină.

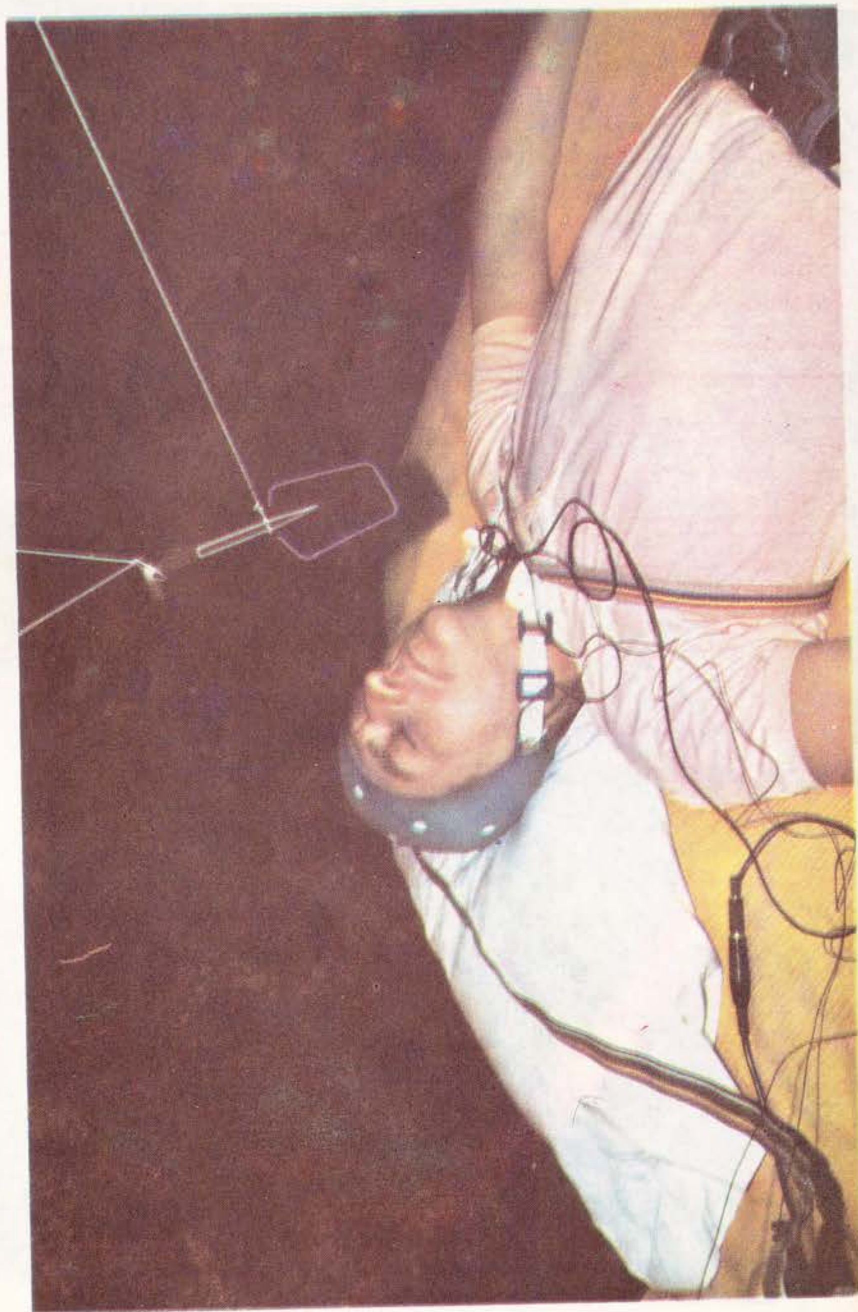
7. Canalul Sushumna.

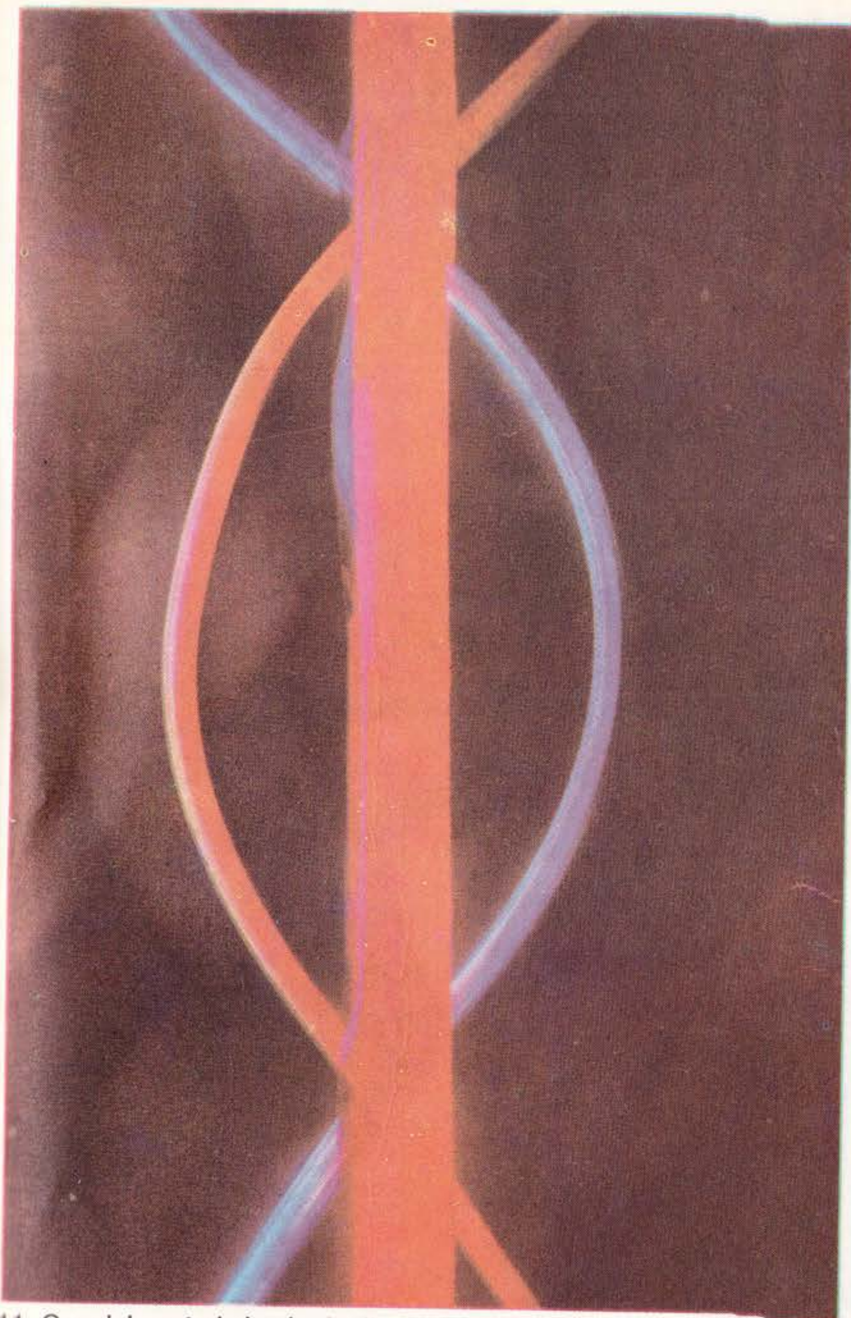
8. Doctorul Yeshi Dhonden la Dharamsala.

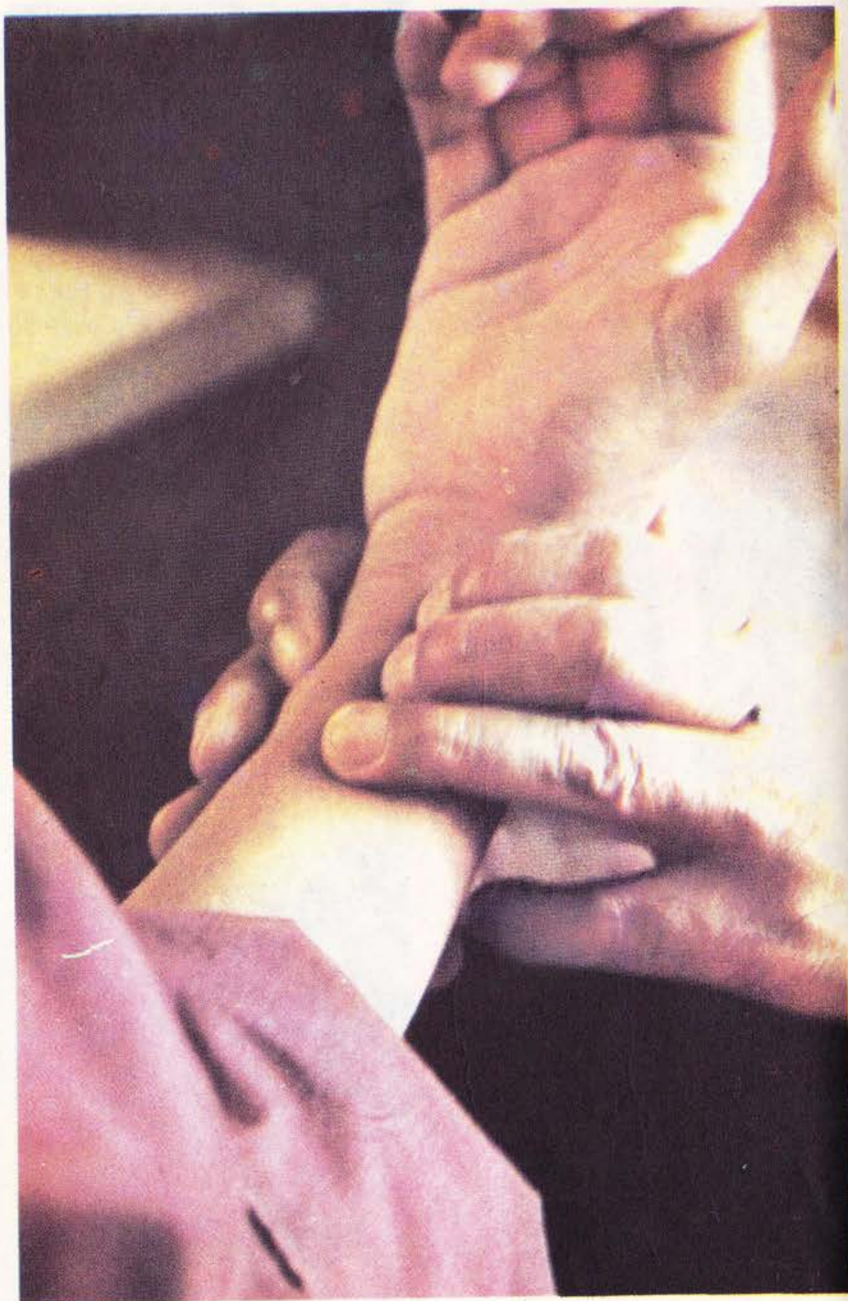
9. Chakra inimii înconjurată de două nadis-uri laterale.

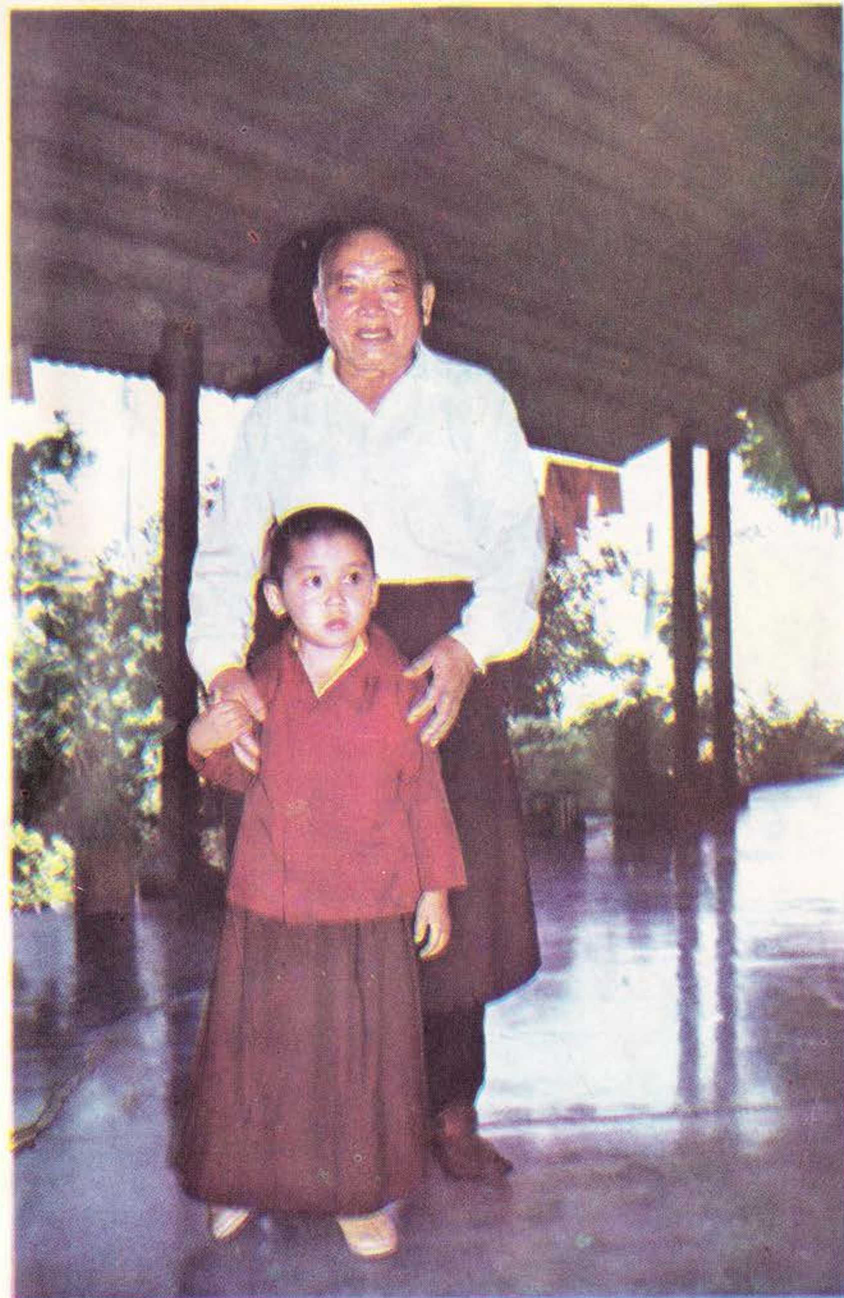
10. La Monroe Institute, înainte de călătoria în Teena.

11. Canalul central şi cele două nadis-uri laterale.

12. Medicină tibetană, luarea pulsurilor.

13. Tulku Ling Rimpoche şi preceptorul său.

14. Sanctitatea Sa Ling Rimpoche.

15. Sanctitatea Sa Ling Rimpoche.

16. Toco Ushte, ultimul şef al naţiunii sioux la Manhattan, la înc[illegible] anilor '60.